

MILIEUBEHEER

Een institutioneel onderzoek naar de handelingen van diverse actoren op het beleidsterrein Milieubeheer en de thans daaronder vallende taken van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de jaren 1945-1994.

PIVOT-rapport nr.

Eerste band

Tekt: dr. J.A.A. Bervoets, drs.J. W.J.M. Bogaards, drs. N.C. van Oldenbeek, M. Schaap, drs. J. Velsink.

Verantwoordelijke eindredactie, dr. J.A.A. Bervoets,

Vormgeving:

Druk: CRIPS

Illustratie :W.D. Kuller

CJP-gegevens

ISBN-ISSN

©

INHOUDSOPGAVE

INHOUD EERSTE BAND

1. VERANTWOORDING.....	17
1.1 1.1.....	<i>Opzet en werkwijze</i> 17
1.2 1.2.....	<i>Kanttelingen bij enkele definities en begrippen van onderzoeksonderwerpen:</i> 18
2. LIJST VAN AFKORTINGEN	20
3. OMSCHRIJVING VAN HET BELEIDSTERREIN	27
4. BELEIDSPLANNING	32
1.3 4.1.....	<i>Algemene beleidsbepaling</i> 38
1.3.1 4.1.1 Algemeen	38
4.1.1.1 Beleidsondersteunend onderzoek	43
4.1.1.2 Toetsen en beïnvloeden van rijksbeleid	45
4.1.1.3 Beleid ten aanzien van andere overheden.....	47
4.1.1.3.1 Algemeen.....	47
4.1.1.3.2 Provinciaal afvalstoffenplan	49
1.3.2 4.1.2 Periode na 1985.....	50
4.1.2.1 Algemeen	50
4.1.2.1.1 Algemeen beleidsonderzoek	53
4.1.2.1.2 Thema- en/of objectgericht beleid	54
4.1.2.1.3 Doelgroepgericht beleid.....	58
4.1.2.2 Het Nationaal Milieubeleidsplan	59
4.1.2.3 Milieubeleidsplanning van andere overheden.....	62
4.1.2.3.1 De provincie.....	62
4.1.2.3.2 De gemeentebesturen	65
4.1.2.4 Nationale onderzoeksprogramma's	66
4.1.2.4.1 Kaderstellend	66
4.1.2.4.2 Uitvoerend	68
4.1.2.5 Overlegstructuren	71
4.1.2.5.1 Overleg met andere overheden	71
4.1.2.5.2 Doelgroepenoverleg.....	74
1.4 4.2.....	<i>Adviescommissies</i> 80
1.4.1 4.2.1 Algemeen	81
1.4.2 4.2.2 . De Raad voor het Milieubeheer en zijn voorgangers	83
4.2.2.1 De Raad voor de Luchtverontreiniging.....	83
4.2.2.2 De Raad voor het Milieubeheer	85

1.4.3	4.2.3 De Rijksmilieuhygienische Commissie.....	87
	4.2.3.1 De commissie zelf	87
	4.2.3.2 Voorgangers	88
1.4.4	4.2.4 Raad voor het Milieu- en Natuuronderzoek	89
1.4.5	4.2.5 De Technische Commissie Bodembescherming	91
1.4.6	4.2.6 Commissies inzake afvalverwijdering.....	92
	4.2.6.1 Commissies, opgegaan in het Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieuhygiene.....	92
	4.2.6.2 Adviescommissie Afgewerkte Olie	93
	4.2.6.3 Adviescommissies inzake (klein chemisch) afval.....	94
1.4.7	4.2.7 De Commissie Reactorveiligheid.....	95
1.4.8	4.2.8 De CFK-commissie	96
1.4.9	4.2.9 Commissies voor de drinkwatervoorziening.....	97
	4.2.9.1 Centrale Commissie voor de Drinkwatervoorziening.....	97
	4.2.9.2 Raad voor de Drinkwatervoorziening.....	98
	4.2.9.3 Commissie Drinkwatervoorziening	99

1.4.10	4.2.10	Commissie Spaarbekken IJsselmeer	100
1.4.11	4.2.11	Bestrijdingsmiddelencommissie	101
5. TOTSTANDKOMING WETTELIJK KADER			102
1.5	5.1	Wetgeving van de rijksoverheid in het algemeen	105
1.6	5.2	De Hinderwet	109
1.7	5.3	De Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne en de Wet Milieubeheer	113
1.7.1	5.3.1	De Tracéwet in verband met de Wet Milieubeheer	117
1.8	5.4	De Wet inzake de luchtverontreiniging	118
1.9	5.5	De Wet geluidhinder	120
1.10	5.6	De wetgeving op de bodembescherming	124
1.10.1	5.6.1	Wetten	126
1.10.2	5.6.2	Algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen	127
1.10.3	5.6.3	Circulaires en algemene richtlijnen	130
1.11	5.7	De Afvalstoffenwet en de Wet Chemische Afvalstoffen	132
1.11.1	5.7.1	Afvalstoffenwet	132
1.11.2	5.7.2	Wet chemische afvalstoffen	134
1.12	5.8	Wet milieugevaarlijke stoffen	136
1.13	5.9	Kernergiewet	138
1.14	5.10	Wetgeving inzake Drink- en industriewater	141
1.14.1	5.10.1	Grondwaterwet waterleidingbedrijven	142

1.14.2	5.10.2	Waterleidingwet
	143	

1.15 5.11..... Wetgeving inzake oppervlaktewater

144

1.15.1	5.11.1	Wet verontreiniging oppervlaktewateren
	144	

1.15.2	5.11.2	Wet verontreiniging zeewater
	144	

1.15.3	5.11.3	Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden
	145	

1.16 5.12..... Landbouw

146

1.16.1	5.12.1	Bestrijdingsmiddelenwet
	147	

1.16.2	5.12.2	Meststoffenwet
	149	

1.16.3	5.12.3	Interimwet ammoniak en veehouderij
	150	

1.17 5.13..... Provinciale verordeningen

151

1.17.1	5.13.1	algemeen
	151	

1.17.2	5.13.2	Provinciale verordeningen op het gebied van geluidshinder
	153	

1.17.3	5.13.3	Provinciale verordeningen op het gebied van bodembescherming
	155	

1.17.4	5.13.4	Regionale regeling van afvalstoffenverwijdering
	156	

1.17.5	5.13.5	Provinciale verordeningen op het gebied van waterwinning
	158	

1.18 5.14..... Gemeentelijke verordeningen

159

6. UITVOERINGSINSTRUMENTEN162

7. VERGUNNINGEN163

1.19 7.1..... Hinderwetvergunningen.

163

1.19.1	7.1.1	Kaderstellend.....	166
1.19.2	7.1.2	Uitvoerend.....	168
1.20	7.2.....	Vergunningen krachtens Wabm, gecompliceerde aanvragen	172
1.21	7.3.....	Vergunningverlening in het kader van de Wet Milieubeheer	175
1.21.1	7.3.1	Kaderstellend.....	177
1.21.2	7.3.2	. Uitvoerend:.....	178
	7.3.2.1	Algemeen	180
	7.3.2.2	Vergunningen voor afvalstoffen	183
	7.3.2.2.1	Kaderstellend	183
	7.3.2.2.2	Uitvoerend	184
	7.3.2.3	In- en uitvoerbepalingen afval.....	185
	7.3.2.3.1	Kaderstellend:	185
	7.3.2.3.2	Uitvoerend:	185
1.22	7.4.....	Keuringen op basis van milieuvoorschriften	186
1.22.1	7.4.1	Keuringen, voorgeschreven door hinderwet- en milieubesluiten	186
1.22.2	7.4.2	Keuringen luchtverontreiniging	189
1.22.3	7.4.3	Keuringen wet geluidhinder	193
	7.4.3.1	Kaderstellend.....	193
	7.4.3.2	Uitvoerend.....	195
1.23	7.5.....	Milieu-effectrapportage	196
1.23.1	7.5.1	Kaderstellend.....	198
	7.5.1.1	Bevoegde personen.....	198
	7.5.1.2	Nadere regelgeving.....	199

1.23.2	7.5.2	Uitvoerend.....	201
1.23.3	7.5.3	Ontheffingen	203
1.24	7.6	Bodemsanering in het kader van de Wet Bodemsanering 1994 en later 204	
1.24.1	7.6.1	Kaderstellend.....	208
1.24.2	7.6.2	Toepassing juridisch instrumentarium	211
1.24.3	7.6.3	Uitvoering bodemsanering	215
1.25	7.7	Oude regelingen 216	
1.25.1	7.7.1	Vergunningen krachtens de Wet Luchtverontreiniging, 1970-1993	216
	7.7.1.1	Kaderstellend.....	218
	7.7.1.1.1	Algemeen.....	218
	7.7.1.1.2	Nederlandse Emissie Richtlijnen	219
	7.7.1.2	Uitvoerend.....	221
	7.7.1.2.1	Vergunningen aan inrichtingen.....	221
	7.7.1.2.2	Ontheffingen voor motorvoertuigen	222
1.25.2	7.7.2	Wet geluidhinder	223
1.25.3	7.7.3	. Afvalstoffenwet 1977.....	225
1.25.4	7.7.4	Wet Chemische Afvalstoffen 1977	227
	7.7.4.1	Kaderstellend.....	227
	7.7.4.2	Uitvoerend:	228
	7.7.4.2.1	Inventarisatie.....	228
	7.7.4.2.2	Toelating.....	229
	7.7.4.2.3	In- en uitvoer van Chemische afvalstoffen	230
	7.7.4.2.3.1	.Kaderstellend:	230
	7.7.4.2.3.2	. Uitvoerend:	231
1.25.5	7.7.5	Wet milieugevaarlijke stoffen	232
	7.7.5.1	Toelating van nieuwe stoffen.....	232
	7.7.5.1.1	Kaderstellend	234
	7.7.5.1.1.1	.Aanmelding.....	234
	7.7.5.1.1.2	Verpakkings- en waarschuwingsvoorschriften.....	236
	7.7.5.1.2	Uitvoerend	238
	7.7.5.1.2.1	Aanmelding	238
	7.7.5.1.2.2	Toelating	239
	7.7.5.1.2.3	Gegevensbeheer	240
	7.7.5.2	Nader onderzoek.....	241
	7.7.5.2.1	Kaderstellend;	241
	7.7.5.2.2	Uitvoerend:	243
	7.7.5.3	Bepaalde toelating van verboden milieugevaarlijke stoffen.....	244
	7.7.5.3.1	.Algemeen	244
	7.7.5.3.2	Ozonlaag-aantastende stoffen	245
	7.7.5.3.3	Overige stoffen	247
	7.7.5.4	In en uitvoer van milieugevaarlijke stoffen	248
	7.7.5.5	Bepaalde toelating van vuurwerk.....	250
	7.7.5.6	Bepaalde toelating van genetisch gemodificeerde organismen	251
	7.7.5.6.1	Kaderstellend:	251
	7.7.5.6.2	Uitvoerend:	253

1.25.6	7.7.6	Wet bodembescherming.....	254
	7.7.6.1	Vergunningen.....	255
	7.7.6.1.1	Toelating van stortplaatsen	255
	7.7.6.1.1.1	Kaderstellend	255
	7.7.6.1.1.2	. Uitvoerend.....	257
	7.7.6.1.2	Toelating van lozingen.....	258
	7.7.6.1.2.1	. Kaderstellend	258
	7.7.6.1.2.2	Uitvoerend.....	259
	7.7.6.1.3	Toelating van grondwaterinfiltratie.....	261
	7.7.6.1.4	Toelating van ondergrondse tanks	262
	7.7.6.1.5	Toelating van meststoffen.....	263
	7.7.6.1.6	Toelating verwerking van baggerspecie.....	265
	7.7.6.2	Keuringen	266
	7.7.6.2.1	Keuringen besluiten bodembescherming	266
	7.7.6.2.2	Keuringen van ondergrondse tanks.....	267
1.26	7.8.....	<i>Vergunningen Kernenergiewet en daaraan voorafgaande regelingen</i>	269
1.26.1	7.8.1	Kaderstellend:	270
1.26.2	7.8.2	Uitvoerend:.....	272
	7.8.2.1	In het kader van het Euratomverdrag 1958.....	272
	7.8.2.2	In het kader van de Kernenergiewet	273
1.26.3	7.8.3	Vrijstelling van het Minister van Defensie.....	275
1.26.4	7.8.4	Bijzondere vergunningsvoorwaarden.....	276
	7.8.4.1	Informatieverplichtingen	276
	7.8.4.1.1	kaderstellend:	276
	7.8.4.1.2	Uitvoerend:	277
	7.8.4.2	Geheimhoudingsplicht.....	278
	7.8.4.3	Kwaliteitseisen	279
1.27	7.9.....	<i>Vergunningen voor waterwinning- en waterleidingbedrijven</i>	281
1.27.1	7.9.1	Regelgeving van het rijk	281
1.27.2	7.9.2	Provinciale waterleidingsverordeningen	283
1.27.3	7.9.3	Wateronttrekking aan de bodem.....	285
	7.9.3.1	Vergunningen openbare drinkwatervoorziening.....	288

1.28	7.10	Toepassing van algemene regels op zwemgelegenheden	
	290		
1.28.1	7.10.1	Vergunningverlening lijkbezorging	
	292		
1.29	7.11	Toelating van bestrijdingsmiddelen.	
	293		
8.	OVERHEIDSDEELNEMING		295
1.30	8.1	Verwijderen en opslaan radio-actief afval	
	295		
1.30.1	8.1.1 Afvoer van radio-actief afval vóór de oprichting van de COVRA.....		295
1.30.2	8.1.2 .Staatsdeelneming in de COVRA.....		297
1.31	8.2	Overheidsdeelneming in waterleidingbedrijven	
	299		
1.31.1	8.2.1 Organisatie openbare drinkwatervoorziening.....		299
1.31.2	8.2.2 Reorganisatie van de drinkwatervoorziening		302
1.32	8.3	Staatsdeelneming afvalverwerkingbedrijven	
	304		
1.33	8.4	Staatsdeelneming in de bodemsanering	
	305		
1.33.1	8.4.1 Het Service Centrum Grondreiniging.....		305
1.33.2	8.4.2 Bodemsanering in het kader van de Interimwet Bodemsanering		308
	8.4.2.1 Kaderstellend.....		310
	8.4.2.2 Uitvoering bodemsanering		313
	8.4.2.3 Toepassing juridisch instrumentarium.....		315

1.34	8.5	Overige vormen van staatsdeelneming
	317	

INHOUD TWEEDE BAND

9.	CONVENANTEN	329
1.35	9.1	milieuconvenanten of doelgroepconvenanten
	330	
1.35.1	9.1.1 Voorbereiding	331
1.35.2	9.1.2 Convenanten.....	334
1.36	9.2	Productconvenanten
	336	
1.36.1	9.2.1 Inzake afvalstoffen	336
1.36.2	9.2.2 Productconvenanten inzake milieugevaarlijke stoffen	338
1.36.3	9.2.3 Productconvenanten met specifieke doelgroepen.....	340
	9.2.3.1 Project KWS 2000.....	341
	9.2.3.2 Convenant Groen Label.....	343
1.37	9.3	Opruim- of saneringsconvenanten
	345	
1.37.1	9.3.1 . Afvalverwijderingsconvenanten.....	345
1.37.2	9.3.2 Bodemsanering.....	346
	9.3.2.1 Onderzoek	346
	9.3.2.1.1 Kaderstellend	346
	9.3.2.1.2 Uitvoerend	349
	9.3.2.2 Financiering.....	350
	9.3.2.2.1 Kaderstellend	350
	9.3.2.2.2 Uitvoerend	352
	9.3.2.2.3 VINEX-projecten.....	354

1.37.3	9.3.3	Convenanten inzake waterbodems	355
10.		SUBSIDIEREGELINGEN	356
1.38	10.1	 Algemeen: kaderstellend	357
1.39	10.2	 Bemiddeling bij EU-subsides	359
1.39.1	10.2.1	 Subsidies voor de inzameling van afvalstoffen	361
1.40	10.3	 Subsidies voor regelingen van bedrijfsinterne milieuzorg	362
1.41	10.4	 Subsidies aan bedrijven op technologisch terrein	363
1.41.1	10.4.1	 Subsidies	364
1.42	10.5	 Subsidies aan maatschappelijke en milieuorganisaties	366
1.43	10.6	 Diverse bijdragen milieubeheer	369
1.44	10.7	 Subsidies voor onderzoek op het gebied van luchtverontreiniging	370
1.45	10.8	 Bijdrageregelingen op het terrein van verkeer	372
1.46	10.9	 Bijdragen aan verwijdering van milieugevaarlijke stoffen	373
1.46.1	10.9.1	 Bijdrageregeling radioactieve bliksemontvangers	373
1.47	10.10	 Fiscale aftrekregelingen	374
1.47.1	10.10.1	Fiscale aftrekregelingen	374
1.48	10.11	 Bijdragen aan gemeenten en provincies	375
1.48.1	10.11.1	Bijdragen voor drinkwatervoorziening.....	376
1.48.2	10.11.2	Bijdragen voor kostbare rioleringswerken	377
1.48.3	10.11.3	Bijdragen voor gemeentelijk milieubeleid	379
	10.11.3.1	Kaderstellend	380

10.11.3.2	Uitvoerend.....	382
1.48.4	10.11.4 Subsidies aan andere overheden in het kader van de Wet op de Luchtverontreiniging.....	386
1.48.5	10.11.5 Financiering andere overheden in het kader van de Wet geluidhinder.....	388
1.48.6	10.11.6 Bijdrageregeling Sanering Milieuhinderlijke bedrijven in de woonomgeving.....	390
1.48.7	10.11.7 Bijdragen van het rijk aan de provincie in het kader van de Interimwet Bodemsanering	393
1.48.8	10.11.8 Bijdragen van het rijk in het kader van de Wet Bodembescherming 1994 en later.....	394
10.11.8.1	Subsidie van bodemsanering door of in opdracht van de provincie	395
10.11.8.1.1	Kaderstellend.....	397
10.11.8.1.2	Uitvoering subsidieregeling budgetfinanciering.....	398
10.11.8.1.3	Uitvoering subsidieregeling projectfinanciering.....	400
1.48.9	10.11.9 Bijdragen van het rijk aan andere overheden in het kader van de Afvalstoffenwet	403
1.48.10	10.11.10Bijdragen van het rijk aan de provincie in het kader van de MER 405	
1.49	10.12..... Bijdragen beheer ROM-gebieden 406	
1.50	10.13..... Bijdrageregeling gebiedsgericht milieubeleid 407	
11.	HEFFINGEN EN RETRIBUTIES	408
1.51	11.1..... Algemeen 408	
1.52	11.2..... Accijnzen 409	
1.53	11.3.....Productheffingen: verwijderingsbijdrage 411	
1.54	11.4..... Provinciale leges en heffingen 412	
1.55	11.5..... Heffingen industrielawaai 413	
1.56	11.6.....Heffingen op afvalverwijdering 415	
1.56.1	11.6.1 Heffingen op basis van de Afvalstoffenwet 415	
11.6.1.1	Kaderstellend:	415
11.6.1.2	Uitvoerend:	416

**1.57 11.7.....Heffingen op basis van de Wet Chemische Afvalstoffen
417**

1.57.1 11.7.1 Kaderstellend:
417

1.57.2 11.7.2 Uitvoerend:
418

**1.58 11.8Heffingen op basis van de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne en de Wet
Milieubeheer..... 419**

12. GEBIEDSGERICHTE MILIEUBESCHERMING.....420

**1.59 12.1.....Sanering van luchtverontreinigde gebieden
421**

**1.60 12.2..... Geluidszones en saneringen
422**

1.60.1 12.2.1 Zones rond industrieterreinen
423

12.2.1.1 Zonering nieuwe situaties..... 425

12.2.1.2 Zonering in bestaande situaties 427

Handelingen saneringmaatregelen 430

1.61	12.3	Zones langs wegen
	433	
1.61.1	12.3.1	Zonering en wegeaanleg
	434	
1.61.2	12.3.2	Saneringsmaatregelen
	437	
1.62	12.4	Zones langs spoor-, metro- en tramwegen
	439	
1.63	12.5	Zonering rond buitenlandse luchtvaartterreinen
	441	
1.64	12.6	Aanwijzing van luchtvaartterreinen en saneringsmaatregelen
	445	
1.65	12.7	Cumulatieve geluidhinder
	448	
1.66	12.8	Jumbo-projecten ter sanering van geluidshinder
	449	
1.67	12.9	Stiltegebieden
	451	
1.68	12.10	Bodembeschermingsgebieden
	453	
1.68.1	12.10.1 Regelgeving.....	454
1.68.2	12.10.2 Subsidies	455
1.69	12.11	Verzuringsgevoelige gebieden
	457	
1.70	12.12	Gebiedsgericht beleid voor specifieke milieuprojecten
	458	
13.	DE VASTSTELLING VAN INFRASTRUCTUURPROJECTEN	459
14.	NORMSTELLINGEN	461
1.71	14.1	Algemene kaders
	462	
1.72	14.2	Bedrijfsinterne milieuzorg
	463	
1.73	14.3	Productcertificering.: milieukeur
	465	

1.74	14.4	Certificering van bouwmaterialen	
	466		
15.	SCHADEVERGOEDING		467
1.75	15.1 <i>Schadevergoeding voor gevolgen van de Hinderwet of beschikkingen van het bevoegd gezag inzake milieuvergunningen</i>		469
1.76	15.2	Schadevergoeding voor gevolgen van door het rijk vastgestelde milieuregels	
	471		
1.77	15.3	Het Fonds Luchtverontreiniging	
	472		
1.78	15.4 <i>Schadeloosstelling. door de Commissie schadeclaims aanleg spaarbekkens Brabantse Biesbosch</i>		474
16.	INSTELLING EN UITREIKING VAN PRIJZEN		475
17.	VOORLICHTING		477
1.79	17.1	Algemeen	
	477		
1.79.1	17.1.1	Instrumentele voorlichting	
	477		
1.79.2	17.1.2	Overige vormen van voorlichting	
	480		
1.80	17.2	Kennisverwerving en verbreiding	
	481		
1.80.1	17.2.1	de Projectgroep Nederlands Onderzoek Biologische In Situ Sanering (NOBIS)	
	482		
1.80.2	17.2.2	Het Expertisenetwerk Bodembescherming ENBB	
	483		
18.	CRISISBEHEERSING IN BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN		484
1.80.3	18.1.1	Algemeen	
	487		
1.80.4	18.1.2	Commissies	
	487		
1.80.5	18.1.3	Vorbereiding	
	489		
1.80.6	18.1.4	Beoordeling en coördinatie tijdens incidenten	
	491		

1.80.7	18.1.5	Nadere beschikkingen
	494	

19. HANDHAVING.....496

1.81 19.1..... Algemene beleidsvoorbereiding en -planning handhaving milieuregels **499**

1.81.1	19.1.1	Algemeen
	499	

1.81.2	19.1.2	Commissies
	500	

1.81.3	19.1.3	Onderzoek
	501	

1.81.4	19.1.4	Aanwijzing en taakinfilling toezichhoudende ambtenaren
	502	

19.1.4.1	Aanwijzing.....	502
19.1.4.2	Coördinatie en taakinfilling	505
19.1.4.3	Opleidingsprogramma's	508

1.82 19.2.....Toezicht milieuregels **509**

1.82.1	19.2.1	Toezicht algemeen
	509	

1.82.2	19.2.2	Gedoogverklaringen
	512	

1.82.3	19.2.3	Controle op de uitvoering van beleidsinstrumenten
	514	

19.2.3.1	het vergunningenbeleid	515
19.2.3.2	Het subsidiebeleid aan andere overheden.....	516

1.82.4	19.2.4	Controle van de drinkwaterproductie
	517	

19.2.4.1	Drinkwaterkwaliteit.....	517
19.2.4.2	Geneeskundige onderzoek ter voorkoming van besmetting van drinkwater door bereiders.....	520

1.82.5	19.2.5Controle van een inrichting op grond van Wet op de hygiëne en de veiligheid van zweminrichtingen.....	522
--------	---	-----

19.2.5.1	Kaderstellend	525
19.2.5.2	Uitvoerend.....	526

1.83 19.3..... Bestuursrechtelijke handhaving **527**

1.83.1	19.3.1	Intrekken van vergunningen en ontheffingen
	528	

19.3.1.1	Intrekken van gedoogverklaringen	529
19.3.1.2	Intrekken van Hinderwetvergunningen	530
19.3.1.3	Intrekken van milieuvergunningen op grond van de Wm.	531
19.3.1.4	Wet luchtverontreiniging.....	533
19.3.1.5	Intrekken van vergunningen Wet geluidhinder	534

19.3.1.6	Intrekken van vergunningen voor afvalverwerking (Afvalstoffenwet)	535
19.3.1.7	Intrekken van vergunningen Wet bodembescherming	536
19.3.1.8	Intrekken van vergunningen Wet chemische afvalstoffen.....	538
19.3.1.9	Intrekken van vergunningen Kernenergiewet.....	539
19.3.1.10	Intrekken van vergunningen aan waterwin- en waterleidingbedrijven	541
19.3.1.11	Luchtvaartwet.....	542
1.83.2	19.3.2Sluitingsbevel aan een inrichting op grond van Hinderwet en de Wet inzake de luchtverontreiniging	543
1.83.3	19.3.3 Ingrijpen op grond van de kernenergiewet	545
1.83.4	19.3.4 Saneringsbevelen en andere maatregelen in verband met de bodembescherming	547
1.83.5	19.3.5 Bestuursdwang	548
1.83.6	19.3.6 Dwangsom	551
1.84	19.4.....	<i>Strafrechtelijke handhaving</i>
	552	
1.85	19.5.....	<i>Privaatrechtelijke handhaving</i>
	554	
1.86	19.6.....	<i>Sancties op handelingen van andere overheden</i>
	555	
20.	MILIEUBELEIDSMONITORING	556
1.87	20.1.....	<i>Algemeen</i>
	558	
1.88	20.2.....	<i>lucht</i>
	560	
1.88.1	20.2.1 Monitoring door emissieregistratie	560
	20.2.1.1 Kaderstellend	560
	20.2.1.2 Uitvoerend:	562

1.88.2	20.2.2	Waarschuwing tegen radioactiviteit	566
1.89	20.3	Lawaai	568
1.89.1	20.3.1	Metingen in het kader van de Wet geluidhinder	568
1.89.2	20.3.2	Monitoring in het kader van milieubeleidsplanning, thema verstoring	569
1.89.3	20.3.3	Metingen in het kader van uitvoeringsprocedures	570
1.90	20.4	Grondwater	571
1.91	20.5	Bodemkwaliteit	572
1.92	20.6	Stoffen	573
1.93	20.7	Eindproducten	574
1.94	20.8	Prestatiemonitoring van overheden	575
1.95	20.9	Doelgroepmonitoring	577
1.95.1	20.9.1	Algemeen	578
1.95.2	20.9.2	Monitoringsprogramma's voor het weg- en spoorwegverkeer	579
21.	INTERNATIONALE MILIEUZAKEN		580
1.96	21.1	Algemeen	581
1.97	21.2	Verdragen inzake het milieu	583
1.98	21.3	Coördinatiemechanismen in het internationaal overleg	589
1.99	21.4	Niet-geformaliseerd bilateraal overleg	591
1.100	21.5	Niet-geformaliseerd multilateraal overleg	592

1.101 21.6..... Geformaliseerd bilateraal Europees overleg
593

1.101.1 21.6.1 Algemeen
593

1.101.2 21.6.2 Eems Commissie
595

1.101.3 21.6.3Niederländisch-Deutschen Kommission für grenznahe Kerntechnische Einrichtungen (NDKK)
596

1.102 21.7..... Geformaliseerd bilateraal mondiaal overleg
597

1.102.1 21.7.1 Algemeen
597

1.103 21.8..... Geformaliseerd multilateraal Europees overleg
598

1.103.1 21.8.1 Raad van Europa
599

1.103.2 21.8.2 Europese Unie (EU)
600

21.8.2.1 De Raad van ministers en de Milieuraad..... 602

21.8.2.2 Europese Commissie..... 603

21.8.2.3 Uitvoerings-overlegorganen..... 608

21.8.2.3.1 Diverse organen..... 608

21.8.2.3.2 Milieukeur 609

21.8.2.3.3 Rapportage inzake specifieke stoffen 610

21.8.2.3.3.1 Splitsbaar materiaal 611

21.8.2.3.3.2 Milieugevaarlijke stoffen 612

21.8.2.4 Manifestaties 613

1.103.3	21.8.3		BENELUX	
	614			
1.103.4	21.8.4		Conférence Européenne des Ministres de Transports (CEMT)	
	615			
1.103.5	21.8.5		Noordzeeministers-conferentie (NZMC)	
	616			
1.103.6	21.8.6		Waddenzee-overleg	
	617			
1.103.7	21.8.7		Internationale Maas Commissie	
	618			
1.103.8	21.8.8		Internationale Rijn Commissie (IRC)	
	619			
1.103.9	21.8.9		Centrale Commissie voor de Rijnvaart	
	620			
1.103.10	21.8.10	Internationale Schelde Commissie		621
1.103.11	21.8.11	PARCOM/OSCOM/OSPARCOM		622
1.104	21.9		<i>Geformaliseerd multilateraal mondiaal overleg</i>	
	623			
1.104.1	21.9.1		Verenigde Naties (VN)	
	623			
21.9.1.1		Algemeen en hoofdorganisaties		623
21.9.1.2		Het United Nations Environmental Programme (UNEP)		626
21.9.1.2.1		Wereld Milieu Fonds (GEF)		628
21.9.1.2.2		Intergouvernementeel Panel voor Klimaatverandering (IPCC)		629
21.9.1.3		De Wereld Meteorologische Organisatie W.M.O		631
21.9.1.4		International Atomic Energy Agency (IAEA)		632
21.9.1.5		Economic Commission for Europe (ECE)		633
21.9.1.6		De executieve van het Verdrag van Genève inzake grensoverschrijdende luchtverontreiniging LRTAP		636
21.9.1.6.1		De World Health Organization en de Europese afdeling van de WHO en het Europees centrum voor volksgezondheid en milieuhygiëne (WHO/ECEH)		638
21.9.1.7		International Civil Aviation Organization (ICAO)/European Civil aviation Conference (ECAC)		639
21.9.1.8		Internationale Maritieme Organisatie (IMO)		640

1.104.2	21.9.2	 International Whaling Commission (IWC)	
	641		
1.104.3	21.9.3	 General Agreement on Tariffs and Trade (GATT)/ World Trade Organisation (WTO)	
	642		
1.104.4	21.9.4	 Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	
	643		
1.104.5	21.9.5	 Noord Atlantische Verdrag Organisatie (NAVO)	
	645		
1.104.6	21.9.6	 Society of Environmental Toxicology and Chemistry (SETAC)	
	646		
22.	ACTOREN		647
1.105	22.1	 <i>Hoge colleges van staat</i>	
	647		
1.106	22.2	 <i>Departementen van algemeen bestuur</i>	
	648		
1.106.1	22.2.1	 De minister, belast met het milieubeheer	
	648		
1.106.2	22.2.2	 Ministers, belast met beleidsterreinen die mede van invloed zijn op het milieubeheer	
	651		
1.106.3	22.2.3	De minister, belast met regelgeving ten aanzien van niet tot het rijk behorende ambtelijke gezagsinstellingen:	653
1.107	22.3	 <i>Coördinatie-organen</i>	
	654		
1.108	22.4	 <i>Wettelijke adviesorganen</i>	
	655		
1.109	22.5	 <i>Bijzondere adviescommissies op deeltherreinen:</i>	
	657		
1.110	22.6	 <i>Bevoegde gezagsinstellingen van andere overheden</i>	
	659		
1.111	22.7	 <i>Uitvoeringsorganen</i>	
	661		
1.112	22.8	 <i>Keuringsinstituten</i>	
	663		
1.113	22.9	 <i>Convenantsorganen</i>	
	665		
1.114	22.10	 <i>Uitvoerders van stimulerings- en subsidieregelingen</i>	
	667		

1.115	22.11	Toezichtorganen
	668	
1.116	22.12	Onderzoeksorganen
	670	
1.117	22.14	Internationale organen
	673	
1.118	22.15	Overige internationale verdragsorganen
	679	
1.119	22.16	Benelux-unie
	680	
1.120	22.17	Raad van Europa
	681	
1.121	22.18	Europese Unie en rechtsvoorgangers
	682	
1.122	22.19	Verdragsorganen ter bescherming van specifieke Europese milieugebieden.
	686	
1.123	22.20	Informele overlegorganen
	687	
1.124	22.21	Particuliere organen
	688	
23.	BRONNEN EN BRONNENVERZAMELINGEN	690
1.125	23.1	Beleid
	690	
1.126	23.2	Regelgeving
	693	
1.127	23.3	Overige bronnen
	698	
24.	LITERATUUR	701

VERANTWOORDING

Opzet en werkwijze

Het institutioneel onderzoek met betrekking tot het beleidsterrein milieubeheer is opgezet door het Project Verkorting Overbrengingstermijn PIVOT (1991-2001) vanuit een samenwerkingsverband tussen het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en het Algemeen Rijksarchief in opdracht van beide instellingen. Het bevat een overzicht van de processen van het overheidshandelen op dit beleidsterrein, waarmee onder het kabinet De Jong rond 1970 definitief een aanvang werd gemaakt door de totstandbrenging van een aantal wetten. Als onderzoeksterrein gelden de wettelijke regels die tijdens de totstandkoming van dit in de Wet Milieubeheer zijn of zouden worden verwerkt en de uitvoeringsprocedures die in het kader van deze regelgeving thans door het ministerie van VROM en in het bijzonder door het directoraat-generaal Milieubeheer worden verricht

Het beleidsterrein werd in het verleden aangestuurd door de ministeries van:

Sociale Zaken en Volksgezondheid, tot 1971 (aftreden kabinet De Jong)

Volksgezondheid en Milieuhygiëne 1971-1982 (kabinet Biesheuvel – tweede kabinet Van Agt)

Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer 1982-heden (vanaf het eerste kabinet Lubbers)

Uitgangspunt van het rapport is de definitie van het beleid en de regelgeving tot en met het jaar 1994. Tijdens dit onderzoek zijn de rapporten, verdeeld over de directoraten met betrekking tot milieubeheer, van commentaar voorzien en gedeeltelijk ook getoetst op aanwezigheid van bestaande processen en de bruikbaarheid voor het gegevensbeheer van de bestanden. Aan de hand van deze toetsing zijn convenanten gesloten die de ordening van het gegevensbeheer per directoraat regelde, is het rapport ineengezet. Een enkele maal is op verzoek van overlegpartners aangegeven waar de regels sedert 1994 aanzienlijk zijn gewijzigd – het derde Nationaal Milieubeleidsplan, tijdens het schrijven van dit werk in zijn fase van voorbereiding, is thans gereed - en processen derhalve een andere vorm hebben aangenomen. De handelingen die op die periode betrekking hebben dienen echter te worden geregistreerd in een aanvullend institutioneel onderzoek.

Omdat het milieubeleid in de tegenwoordige tijd wordt bepaald door een integraal stelsel van beleidsplannen en daaraan verbonden taakstellingen, is het milieubeleid dan ook in zijn geheel onderzocht zonder dat er een indeling plaats vond in deelterreinen.

De hoofdopbouw van het rapport volgt de beleidsdefinities van het ministerie voorzover zij structureel tot processen hebben geleid. Milieubeheer is hierbij gezien als een integraal proces zonder deelterreinen. Bij de opstelling van het rapport moesten daarom beslissingen worden genomen voor een eenduidige terminologie. Hierbij is gebruik gemaakt van de besluiten die sedert 1985 door het ministerie zelf zijn genomen om tot een onderscheid van de processen te komen. Met name volgt de hoofdingeling van het rapport de actuele visie van het ministerie ten aanzien van het verloop van een integrale, door planning aangestuurde beleidscyclus. Er is daarbij dankbaar gebruik gemaakt van de aanbeveling van een cursus “Uitvoeringsgericht werken, denken in ketens en processen” van de Werkgroep Uitvoeringsgericht Milieubeleid, die in 1995 binnen het ministerie van VROM werd verspreid. In deze voorlichtingsmap werd onderscheid gemaakt tussen een aantal cyclische deelprocessen, die blijkens gesprekken met verschillende beleidsambtenaren alom te bleken worden herkend. Op grond hiervan is het rapport ingedeeld in:

- Beleidsvoorbereiding: probleemstelling met oplossingsvoorstellen, keuze van beleidsinstrumenten en overlegstructuren (in de regel maken de vastgestelde producten hiertussen geen onderscheid);
- regelgeving op wetgevend niveau;
- uitvoeringshandelingen, inclusief de kaders die daarbij worden gesteld en de normen die daarbij (als randvoorwaarden) worden geformuleerd;
- handhaving;
- monitoring.

Daarnaast is een apart hoofdstuk gewijd aan de internationale context.

Binnen het ministerie zijn een aantal specifieke termen gebruikt om beleidskeuzen te motiveren. Zo wordt het jaar 1985 gezien als een breuk met het tevoren gevoerde “sectorale beleid”. Uit de periode voor 1985 bestond tot 1994 – en bestaat soms nog tot de dag van vandaag – regelgeving op deelterreinen die onder het milieubeleid werden gerekend, zoals: luchtverontreiniging, bodemverontreiniging, geluidhinder, milieugevaarlijke stoffen. Daarom zijn vooral op uitvoeringsterrein oude processen blijven voortbestaan. Hoofdstukken inzake deelterreinen van een eerder gevoerd “sectoraal beleid” vindt men als afzonderlijke hoofdstukken ingedeeld in de globale beleidscyclus. Andere keuze-indelingen als “thematisch beleid” en “doelgroepbeleid” worden in inleidingen wel toegelicht als motivatie voor een aantal processen, maar blijken voor de indeling van deze processen niet toepasbaar te zijn. Evenmin kon de ambtelijke indeling van het ministerie die om pragmatische redenen voortdurend aan verandering onderhevig is geweest als richtlijn dienen.

Het rapport is opgesteld door een onderzoeksteam dat bestaat uit medewerkers, die in dienst hebben gestaan van de projectgroep PIVOT van de Rijksarchiefdienst en het ministerie van VROM. Alle medewerkers, waarvan de namen op de Franse pagina staan vermeld, hebben hierbij door zelfstandig onderzoek en door gesprekken met ambtenaren gelijkelijk hun bijdrage aan dit rapport geleverd. Belangrijke bronnen zijn wet- en regelgeving, rijksbegrotingen, beleidsdocumenten, jaarverslagen, brochures, literatuur. Bij de totstandkoming van dit rapport is echter dankbaar gebruik gemaakt van mondelinge uitleg van beleidsambtenaren. Op zeer breed terrein heeft zich op het ministerie van VROM een traditie van bestuurskundige kennis ontwikkeld inzake beleidsvorming, planning, doelgroepenoverleg, de theorievorming ten aanzien van het beleidsinstrumentarium, de evaluatieprocedures. Met de inzichten die daarbij zijn verworven kan PIVOT en de rijksarchiefdienst ook zijn voordeel doen op andere onderzoeksterreinen.. Het onderzoek is door de directoraten van het DG Milieubeheer in overleg met het semistatisch archief van het ministerie getoetst op toepasbaarheid in het gegevensbeheer bij decentrale, door processen aangestuurde dossiervorming. Binnen het ministerie kon er dus een klankbord ontstaan waarbij beleidsambtenaren en personeelsleden van de documentaire informatieverzorging en het semistatisch archief belangrijke informatie verschaften over de samenhang tussen het milieubeleid en het daarbij behorende gegevensbeheer. Voor hun adviezen, hun inlichtingen en kritische kanttekeningen ben ik hen zeer erkentelijk. Onze dank gaat dan ook uit naar de tientallen medewerkers van het ministerie en van de inspectie, die ons door middel van vraaggesprekken, tijdens lezingen of door kritische lezing van onze tekst hebben bijgestaan. In totaal zijn er minstens vijftig beleidsmedewerkers op allerlei terreinen geweest die de onderzoekers van het VROM-team op een of andere wijze van waardevolle informatie hebben voorzien.

Kanttekeningen bij enkele definities en begrippen van onderzoeksobjecten:

NB: Technische termen met betrekking tot milieubeleid en milieubeheer worden uitgelegd in het desbetreffende hoofdstuk.

Actoren

Als actor wordt in de eerste plaats de minister opgevoerd. Hierbij worden niet de onderafdelingen van het ministerie of het directoraat-generaal milieubeheer genoemd, omdat de minister verantwoordelijk wordt geacht voor de daden van zijn ambtenaren. Tijdens het onderzoek hebben zich bovendien verschillende reorganisatie en taakverschuivingen binnen het departement voorgedaan, waarbij deelprocessen en taken voortdurend van directoraat wisselden. Als gevolg van een intern vernieuwingsbeleid kent het ministerie een grote horizontale en verticale mobiliteit, waarbij de gehele organisatie wordt toegesneden op de vereiste taakstelling. Milieubeheer wordt immers gezien als een onderwerp van "integraal beleid", waaraan de organisatie ondergeschikt is.

Interne overlegstructuren

De activiteiten van overleggroepen of projectgroepen binnen het ministerie of een directoraat worden in dit onderzoek als activiteiten, dus als onderdelen van de handelingen van de minister gezien. Deze groepen of interne commissies worden niet als afzonderlijke actor in het rapport opgevoerd. Vaak stellen deze projectgroepen zelf hun eisen ten aanzien van de door de groep geproduceerde documenten en het voor de beleidsbeslissingen noodzakelijke gegevensbeheer. De regels ten aanzien van deze gegevens maken te zeer deel uit van de beleidsbepaling om extern nader te kunnen worden gedefinieerd en zijn daarom als autonome processen buiten beschouwing van dit rapport gelaten. Voor de toekomst is het wenselijk dat bij de vaststelling van projectmatig handelen binnen het project afspraken worden gemaakt over

- de documenten die van belang zijn voor de fasering en het eindproduct van het project en de afgrenzing van de daarbij behorende processen
- de zorg voor het bij die processen behorende gegevensbeheer

gestructureerde overlegvormen

De processen in externe werkgroepen, waarbij de minister het secretariaat voert, zijn als aparte handelingen omschreven, zij het dat in dit geval de minister nog als actor opereert; door de minister bij wet of besluit ingestelde interdepartementale of intercollegiale adviescommissies of overlegorganen zijn als aparte actoren opgevoerd, met uitzondering van overlegorganen binnen de Ministerraad. Voor deze organen zij hier verwezen naar het PIVOT-rapport nr 1, *Coördinatie op hoog niveau*. Waar dit overleg op lange termijn gestructureerd is, bijvoorbeeld door een convenant of een constituerende resolutie, is gepoogd dit in het rapport nader uit te werken. Ook hier is het nuttig dat er ten aanzien van het gegevensbeheer nadere afspraken worden gemaakt.

organen, die geen deel uitmaken van het ministerie

In het onderzoek worden ook handelingen van andere overheden en enkele uitvoerende bestuursorganen beschreven. Deze handelingen zijn vastgesteld aan de hand van processen zoals die door de rijksoverheid zijn aangestuurd..

- Andere overheden.

Met name worden provinciale instellingen in dit verband genoemd. De reden is dat tijdens het onderzoek ook een acquisitiebeleid moest worden vastgesteld ten aanzien van het archief van de provincie Zuid-Holland, waarvoor een selectielijst zou moeten worden vastgesteld. De handelingen van de provincie worden echter niet in de aan dit onderzoek verbonden selectielijsten verwerkt. Gezien de belangrijke administratieve bevoegdheden die de provincie in het kader van het milieubeleid van het rijk heeft toebedeeld gekregen en het belang van de rol van de provincie voor de inzichtelijkheid in de processen die zich in het kader van het milieubeheer afspelen, is de provincie in het onderzoek meegenomen. Gebleken is dat tal van processen in de dossiervorming van het rijk parallel lopen, of dat tal van handelingen van het rijk pas begrijpelijk kunnen worden beschreven als de rol van de provincie daarbij bekend is.

- Zelfstandige bestuursorganen

De uitvoerende bestuursorganen, deels particuliere instellingen, zijn opgevoerd voorzover zij een door de wet- en regelgeving toegewezen of gedelegeerde bevoegdheid ("openbaar gezag") hebben gekregen. Zo is, waar de wet een keuring als voorwaarde voor een vergunning of toelating voorschrijft, de keuringsinstantie als actor vermeld. Deze instellingen hebben de archiefwettelijke verplichting om hun gegevens in goede en geordende staat te bewaren zolang aan hun beschikkingen rechten kunnen worden ontleend.

Handelingen

Als handelingen worden in de regel processen gedefinieerd, die tot neerslag van gegevens (kunnen) leiden. Wetten en regels kennen aan verschillende actoren bevoegdheden toe om de wet op de een of andere manier toe te passen of om op de een of andere manier regels te stellen. Meestal is dat een veelheid van bepalingen die op uitvoeringsniveau tegelijkertijd in een proces worden toegepast: zo valt de verlening van een vergunning altijd samen met de vaststelling van voorwaarden die bij een vergunning worden gesteld. Ten aanzien van deze voorwaarden kan dan door een andere overheid nadere kaders en richtlijnen worden gesteld, die in het ambtelijk jargon soms als “regelgeving” worden aangeduid; met name de Europese organen spelen hierbij tegenwoordig een belangrijke rol door de aanwezigheid van verschillende technische normeringscommissies. De samenhang van kennisuitwisseling en de toepassing van wettelijke regels kan dus tot andere processen leiden dan op het eerste gezicht uit de wet kan worden afgeleid. Bij de omschrijving van handelingen is in de inleiding vaak vastgesteld welke procedures er zich bij de uitvoering afspelen.

Een belangrijk voorbeeld van regelgeving ten aanzien van uitvoeringsprocedures zijn de voorschriften ten aanzien van de milieueffectrapportage (MER). Dit zijn regels ten aanzien van handelingen van overheidsinstellingen en grote bedrijven ter verkrijging van een milieuvergunning. De gegevens over de toepassing van deze regels zouden zich in beginsel moeten bevinden in de archieven van de aanvragers. Voor het rijk zijn dit de ministeries belast met Ruimtelijke ordening, Verkeer, Waterstaat, Landbouw, Natuurbeheer en Economische Zaken, al dan niet in samenhang met particuliere ondernemingen.

LIJST VAN AFKORTINGEN

AER	Algemene Energieraad
AID	Algemene Inspectiedienst van de Landbouw
AMVB	Algemene Maatregel van Bestuur
ANCAT	de group of experts on Abatements of Nuisances Caused by Air Transport (ICAO)
ANWB	Koninklijke Nederlandse Toeristenbond
AOO.	Afval Overlegorgaan
APK-keuringen	Periodieke keuringen van automobielen
ARE	Adviesgroep Richtlijnen Emissies
ARN	Auto Recycling Nederland
AROB	Algemene Rechtspraak Openbaar Bestuur
Aw	Afvalstoffenwet
AWACS	Luchtmachtbasis van de NATO in Limburg
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
B en W	Burgemeester en Wethouders
BAT	Best available technique
BCRS	Begeleidingsgroep National Remote Sensing Programme
BEB	[Directoraat] Buitenlandse Economische Betrekkingen
BEES	Besluit emissie-eisen stookinstallaties
Benelux	Belgisch-Nederlands-Luxemburgse Douaneovereenkomst
BGM	Bijdrageregeling Gebiedsgericht Milieubeleid 1996
BIM	Bedrijfsinterne Milieuzorg
BiZa	Binnenlandse Zaken, ministerie
BMP	Bedrijfsmilieuplan
BMT	Bijdragenbesluit Milieugerichte Technologie
BMZ	Bedrijfsintern milieuzorgsysteem
BOB	Overlegorgaan Bodemsanering Bedrijfsterreinen
BOK	Beheerscommissie Overdracht Kwaliteitsgegevens (drinkwatervoorziening)
BOOT	Besluit opslag ondergrondse tanks
Bovag	Bond van garagehouders
BSB	Bodemsanering (in gebruik zijnde) bedrijfsterreinen
BSD	Basisselectiedocument
BSV	Bureau Sanering Verkeerslawaaï
BUGM	Bijdragenbesluit uitvoering gemeentelijk milieubeleid
BW	Burgerlijk Wetboek
BZ	Buitenlandse Zaken, ministerie
BZ	Directoraat Bestuurszaken/VROM
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken
CAEP	Committee on Aviation Environmental Protection
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCMS	Committee on the challenges of modern society (NATO)
CCRA	Coördinatiecommissie Radioactiviteitsmetingen
CCRX	Coördinatiecommissie voor de metingen van radioactiviteit en xenobiotische stoffen,
CCRX	Na 1994: Coördinatiecommissie voor de metingen in het milieu
CEIA	Coördinatiecommissie voor Europese Integratie en Associatieproblemen
CEL	Commissie Emissie Lucht
CEMT	Conférence Européenne des Ministres de Transports
CEN	Centrale Europeenne de Normalisation
CENELEC	Centrale Européenne de Normalisation voor elektrische apparaten
CFK	Afkorting van stoffen die de Ozonlaag aantasten
CHG	Centrum Hergebruik Grond
CIM	Coördinatiegroep Integratie Milieubeleid/Coördinatiecommissie Internationale Milieuvraagstukken

CRMH	Centrale Raad voor de Milieuhygiene
CITES	Convention on the international trade in endangered species of wild fauna and flora
COCA	Coördinatie-overleg civiele acties
COCO VNGO	Interdepartementale coördinatiecommissie van de VN en de Gespecialiseerde Organen
CoCo	Coördinatiecommissie van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor Nederlands vertegenwoordigingen op beleidsterreinen van vakministers
CoCo	Ook: Interdepartementale coördinatiecommissie voor EEG/EU-instellingen (= CEIA)
COCOS	Coördinatiecommissie Ontwikkelingssamenwerking
COGROWA	Commissie Grondwaterwet Waterleidingbedrijven
COREPER	het Comité de Représentants Permanents bij de EU-raad van ministers
COVRA	Centrale Organisatie voor Radioactief Afval n.v.
CPR	Commissie preventie rampen
CPR-RE	Subcommissie Risico-evaluatie van de CPR
CRM	(Ministerie van) Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk
CRPPH	Committee on Radiation protection and Public Health
CSD	High Level Commission on Sustainable Development
CTI	Climate Technology Initiative
dB	Decibel
Db	Directie Bodem
DBBT	{chemische subsidatie}
DCC	Departementaal Coördinatiecentrum
DCC	Departementaal Coördinatiecentrum (rampenbestrijding)
DFEA/AOIC	
DGM	Directoraat-generaal Milieubeheer
DGMH	Directoraat-generaal Milieuhygiëne
DGVH	Directoraat-generaal voor de Volkshuisvesting
DIV	Documentaire informatieverzorging
DJZ	Directoraat Juridische Zaken
DLO	Dienst Landbouwkundig Onderzoek
DNA-commissie	Commissie ter bestudering van de maatschappelijke en ethische aspecten van werkzaamheden met erfelijk materiaal
DOCI	Duurzaam Overleg Chemische Industrie
DORA	Commissie Diepzee Opberging Radioactief Afval
DROM	Project Deregulering Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
DSM	Benaming van een chemische onderneming, voorheen De Staatsmijnen
DUIV	Overlegorgaan van het departement (van VROM) , de Unie van Waterschappen, het IPO en de VNG
DWL	Directoraat Drinkwater, Water en Landbouw
EB/LRTAP	Executive Body van het Verdrag van Genève
ECAC`	European Civil Aviation Conference
ECD	Economische Controledienst
ECEH	Europees Centrum voor Volksgezondheid en Milieuhygiene/Euroean Centre for Environment and Health
ECN	Energie-centrum Nederland
EEG	Europese Economische Gemeenschap
EGA	Europese gemeenschap voor atoomenergie (Euratom)
EGKS	Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal
EMA	Europees Milieu Agentschap
EMAS	Europees Milieuzorg- en Audit Systeem
EMEP	Evaluatie van luchtverontreiniging op lange afstand
ENBB	Expertisenetwerk Bodembescherming
ENV	Europese norm voor vuilverbranding
ENVIDI	Environmental data emergency
EPA	Environmental protection Agency van de Verenigde Staten (Inspectie milieubeheer)
EPOC	Milieubeleidsgroep van de OESO
EPOCH	European Programme on Climatology and Natural Hazards
ER	Emissieregistratie (monitoringsafdeling van de inspectie)
ERL	Emissieregistratie van luchtverontreinigende stoffen
EU	Economische Unie

EUREM	Europese emissierichtlijnen
EVA	Europese Vrijhandelsorganisatie
EVOA	EG-verordening inzake de overbrenging van afvalstoffen
EVR	Externe Veiligheidsrapport
EZ	(Ministerie van) Economische Zaken
FAO	Food and Agricultural Organization/ Wereldvoedselorganisatie
FEA	Financieel-Economische Aangelegenheden
FES	Fonds Economische Structuurversterking
FNV	Federatie van Nederlandse Vakverenigingen
FOI	Facilitaire Organisatie Industrie
FUN	Financiering Uitvoering Nationale Milieubeleidsplannen
GATT	General Agreement on Tariff and Trade
GEF	Global Environment Facility
GET	Global Environmental Trust Fund
GFT	Groente-, Fruit- en Tuinafval
GKN	Gemeenschappelijke Kernenergiecentrale Nederland bv
GKN	N.V. Gemeenschappelijke Kernenergiecentrale Nederland
GL	Normen Goede Laboratoriumpraktijk
GMK	Gemeentelijke verkeersmaatregelenkaart
GS	Gedeputeerde Staten
GV	Directoraat Geluid en Verkeer
HIMH	Hoofdinspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
HOP	Handhavings- en opsporingsteams
HUP	Hinderwet-uitvoeringsprogramma
HVRA	(Commissie) Heroverweging Verwijdering Radioactief Afval
HVRA	Commissie Heroverweging Verwijdering Radioactief Afval
IAEA	International Atomic Energy Agency, Internationaal agentschap voor atoomenergie
IAV	Interim-wet ammoniak en veehouderijen
IBC	Isolatie, beheersing en controle (van gesaneerde bodem in een nazorgfase)
IBPC	Directoraat Industrie, Bedrijven, Producten en Consumentenbeleid
IBS	Interimwet Bodemsanering
IC	Innovatiecentrum
ICAO	International Civil Aviation Organisation, Internationale burgerluchtvaartorganisatie
ICI	Interservice Controleploeg Ioniserende Stralen
ICMH	Interdepartementale Coördinatiecommissie voor de Milieuhygiëne
IGB	Inspectie Gezondheidsbescherming
ILO	International Labour Organization
ILONA	(Commissie) Integraal Landelijk Onderzoek Nucleair Afval
IMAG	Instituut voor Mechanisatie, Arbeid en Gebouwen (IMAG)
IMP	Indicatief Meerjarenprogramma
IMPEL	European Network for the implementation and Enforcement of Environmental Law
IMT	Integrale milieutaakstelling
IMZ	Directoraat Internationale Milieuzaken
INNAS	(keuring voor brandstoffen)
Intercob	Interdepartementale Commissie Bodembescherming
INVO	Inventariserend Onderzoek
IOC	Interdepartementaal Overleg Crisisbeheersing
IPCC	Intergouvernementeel Panel voor Klimaatverandering
IPCS	International Programme on Chemical Safety
IPO	Interprovinciaal Overleg(-orgaan)
IPO-MJP	Interprovinciaal Meerjarenplan
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control (communautair)
IRC	Internationale Rijncommissie
IRFTC	International Register of Potentially Toxic Chemicals van de U.N
ISDIV	Informatiesysteem Drink- en Industrierwatervoorziening
ISO	Internationale Organisatie voor Standaardisatie
ITH	Internationale Technische Hulp
ITTA	International Tropical Timber Agreement
IVA	Instituut voor Afvalstoffenverwerking
IVAM	Interfacultaire Vakgroep Milieukunde

IWC	International Whaling Commission
JIP	Joint Implementation Programme
JOULE	Afkorting voor Europese projecten inzake duurzame energie
KB	Koninklijk Besluit
KCA	Klein chemisch afval
KdK	Kabinet van de Koningin
KEMA	Keuringsinstituut voor Electriciteitsmaatschappijen
KEW	Kernenergiewet
KIVI	Koninklijk Instituut van Ingenieurs
KIWA	Keuringsinstituut voor Waterleidingapparatuur

KL	Koninklijke Landmacht
KLM	Koninklijke Luchtvaart Maatschappij
Klu	Koninklijke Luchtmacht
KNMI	Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
KNOV	Koninklijk Nederlands Ondernemersverbond
KWS	Koolwaterstoffen
LASOM	Landelijke stuurgroep onderzoek milieuhygiëne
LCCA	landelijke Coördinatie Commissie Afvalbeleid
LCCM	Landelijke Coördinatiecommissie Milieuwethandhaving
LE	Directoraat Lucht en Energie
LIFE	Financial Instrument for the Environment voor demonstratie van technologieprojecten
LNv	(Ministerie van) Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
LOVRA	Commissie Locatiekeuze voor Radioactief Afval
LPG	Laag- Petroleumgas
LRTAP	Verdrag van Genève inzake grensoverschrijdende luchtverontreiniging
MAP	Meerjaren Akteplan
MBT	Milieubijstandsteam
MER	Milieu-effectrapport(age)
Micob	Ministeriele commissie voor de bodembescherming
MINISK	Commissie Mogelijkheden Interimopslag in Nederland van Bestraalde Splijtstofelementen en Kernsplijtingsafval
MIT	Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport
MJA	Meerjarenafpraak van EZ met een bedrijfstak op het gebied van energiebesparing
MJP-G	Meerjarenplan gewasbeschermingsmiddelen
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MoU	Memory of Understanding
MSW	Monitoringssysteem Water
MUP	Milieu Uitvoerings Programma
MVEG	Motor Vehicle Emission Group van de EU
MW	Megawatt
NATO	Noordatlantische Verdragsorganisatie
NCC	Nationaal Coördinatiecentrum (rampenbestrijding)
NDKK	Niederländisch-Deutschen Kommission für grenznahe Kerntechnische Einrichtungen
NEN	Nederlandse electriciteitsnormen
NEOM	Nederlandse Energie Ontwikkelings Maatschappij
NER	Nederlandse Emissierichtlijnen
NIBV	
NMP	Nationaal Milieubeleidsplan
NNI	Nederlands Normalisatie Instituut
NOBIS	Nederlands Onderzoek Biologische In Situ Sanering
NOH	Nationaal Onderzoeksprogramma Hergebruik Afval
NOK	Nationaal Onderzoeksprogramma Kolen
NOP	Nationaal Onderzoeksprogramma
NOP-MLK	Nationaal Onderzoeksprogramma Mondiale Luchtverontreiniging en Klimaatverandering
NOV	Nationaal Onderzoeksprogramma Verspilling
NOVEM	Nederlandse Onderneming Voor Energie en Milieu NV
NOVOK	Nederlandse Organisatie van Olie- en Kolenhandelaren
NOZ	Nationaal Onderzoeksprogramma Zonne-energie
NPK	Nationaal Plan Kernongevallenbestrijding
NRSP	National Remote Sensing Programma
NUBI	Nederlandse Unie voor Bio-industrie
NVN	Nederlandse Voornorm
NWO	Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek
NZMC	Noordzeeministersconferentie
OC	Onderzoekscommissie
OCC	Olie Contact Commissie
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
ONRI	Orde van Nederlandse Raadgevende Ingenieurs
OOR	Openbaar Orgaan Rijnmond

OOD	Overleg Omgevingshinder Railverkeer
OPLA	Commissie Opberging te Land (voor nucleair afval)
OP-team	Onderhandelings- en procesteam bij verplichte bodemsanering
OSCOM	Commissie inzake het verdrag van Oslo inzake de Noordzee
OSPARCOM	Commissie inzake het verdrag van Oslo en Parijs inzake de Noordzee
PAN	Pesticides Action Network
Pb EG	Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen
PBTS	Programmatie Bedrijfsgerichte Technologie Stimulering Milieutechnologie
PCB's	pentachloorfenolen
PEO	Projectbeheerbureau Energieonderzoek
PET	(plastic)
PIC	Prior Informed Consent van goederentransport
PIM	Project Integratie Milieubeleid
PIOFRA	Personeel, Infrastructuur, Organisatie, Financien, R en Administratie
PIITER	piloproject informatievoorziening en telecommunicatie voor rampenbestrijding
PIVOT	Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (onderzoeksrapport in het kader van-)
PKB	Planologische Kernbeslissing
PMB	Provinciaal Milieubeleidsplan
POBM	(project) Probleemverkenning Overheidsop treden Bijzondere Milieuomstandigheden
PREMOVER	Project Evaluatie en Monitoring Verstoringsdoelstellingen
PRIMA	Project Milieubesparende Assortimenten
PRIMUS	Project Implementatie Uitvoerbaarheids- en Handhaafbaarheidstoets
PRISMA	Projectgroep in samenwerking met afval?
PSI	Project Sanering Industrielawaai
PSO	Programma Samenwerking Oost-Europa
PZEM	Provinciale Zeeuwse Elektriciteitsmaatschappij
R&D	Research and Development/Onderzoek en ontwikkeling
RAI	Vereniging importeurs, fabrikanten en dealers van voertuigen
RAOO	Regionaal afvaloverlegorgaan
RARO	Raad voor de Ruimtelijke Ordening
RAROM	Raad voor de Ruimtelijke Ordening en het Milieubeheer
RCN	Reactorcentrum Nederland, Petten
RDW	Rijksdienst voor het Wegverkeer
REA	Raad voor Economische Aangelegenheden
REIA	Raad voor Europese en Internationale Aangelegenheden
REWAB	Registratie en verwerking van gegevens door waterleidingbedrijven
REZ	Raad voor Europese Zaken
Rgd	Rijksgebouwendienst
RIC	Regionaal innovatiecentrum
RID	Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening
RIKILT	Rijkskwaliteitsinstituut Land- en Tuinbouwproducten
RIKZ	Rijksinstituut voor Kust en Zee
RIMH	Regionale inspectie voor milieuhygiëne
RIO	Rapport Institutioneel Onderzoek, PIVOT-rapport
RIV	Rijksinstituut voor Volksgezondheid
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
RIZA	Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling
RLD	Rijksluchtvaartdienst
RMB	Raad voor het milieubeheer
RMC	Rijksmilieuhygiënische Commissie
RMNO	Raad voor het Milieu- en Natuuronderzoek
ROM-gebied	Ruimtelijke ordenings- en milieugebied, aangewezen in nota's Ruimtelijke Ordening
RPC	Rijksplanologische Commissie
RTSG	Radioactive Transport Study Group
RWMC	Radioactive Waste Management Committee
RWS	Rijkswaterstaat
SAVM	Standaard Aannemingsvoorwaarden Mestbassins
SBK	Stichting Bouwkwiteit
SCCM	Stichting Certificatie Coördinatie Milieuzorgsystemen (SCCM)

SCG	Servicecentrum Grondreiniging
SELA	Bijdrageregeling schonere en lawaai-arme vrachtwagens en bussen
SENER	
SEP	Samenwerkende Electriciteitsproducenten
SER	Sociaal-economische raad
SERO	Stuurgroep energiebesparing in de ruimtelijke omgeving
SETAC	Society of Environmental Toxicology and Chemistry
SMK	Stichting Milieukeur
SMO.	Stichting Milieucontact Oost-Europa
SMT	Stimuleringsregeling milieutechnologie
SodM	Staatstoezicht op de Mijnen
Stb	Staatsblad
Stcrt	Staatscourant
STEK	Stichting Erkenningeregeling voor de Uitoefening van het Koeltechnisch Installatiebedrijf
STEP	Science and Technology for Environmental Protection
STER	Regeling Stimulering van technologie voor emissiereductie
STHH	Stuurgroep Handhaving van het DUIV-overleg
STRAM	Stuurgroep regeling algemeen milieubeleid van het DUIV-overleg
STUA	Stuurgroep Afvalverwerking van het DUIV-overleg
STUBOWA	Stuurgroep Bodem en Water van het DUIV-overleg
SUBAT	Stichting Uitvoering Bodemsanering Amovering Tankstations
SVA	Stichting Vaste Afvalstoffen
SVEN	Stichting Voorlichting Energiebesparing Nederland
SVS	Directoraat Stoffen, Veiligheid en Straling
SZV	(Ministerie van) Sociale Zaken en Volksgezondheid
SZW	(Ministerie van) Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TA	Technical Assistance
TAGOS	Technische Assistentie Gemeenebest van Onafhankelijke Staten
TCB	Technische Commissie Bodembescherming
TCGB	Technische Commissie Grondwaterbeheer
TH	Technische hulpverlening
TIG	Technische Informatiegroep (rampenbestrijding)
TK	Tweede Kamer der Staten-Generaal
TNO	Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
TOJI	Werkgroep Toepassing en Ontwikkeling Juridische Instrumenten
TOP	Tijdelijke opslagplaats voor verontreinigde bodems
Trb	Traktatenblad
Ugilec 141	Dichloorbenzyldichloortoluenen
UNO	United Nations Organization/Verenigde Naties
UNCED	VN Conferentie over milieu en ontwikkeling / UN Conference on Environment and Development
UNCHE	United Nations Conference on the Human Environment
UNCSD	UN-Commission for Sustainable Development
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development
UNEP	United Nations Environmental Programme
UNESCO.	United Nations Education and Science Organization
UNO	Verenigde Naties
UNSCEAR	UN- Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation
UvW	Unie van Waterschappen
V&W	(Ministerie van) Verkeer en Waterstaat
VAM	Verenigde Afvalverwerkingsmaatschappijen
VAMIL	Vervroegde afschrijving milieu-investeringen
VAR	Vergunningen en algemene regels
VBG:	Reglement betreffende het vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen
VEGIN	Vereniging van Exploitanten van Gasbedrijven in Nederland
VELG	Stuurgroep verkeer, energie lucht en geluid van het DUIV-overleg
VEWIN	Vereniging van Waterwinningsbedrijven
VINEX	Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra
VLG:	Reglement betreffende het vervoer over land van gevaarlijke stoffen
VM	(Ministerie van) Volksgezondheid en Milieuhygiëne

VMK	Verkeersmilieukaart
VN	Verenigde Naties
VNCDO	VN-commissie voor duurzame ontwikkeling
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VNO/NCW	Raad van Nederlandse Werkgeversbonden
VOGM	Vervolg-bijdrageregeling ontwikkeling gemeentelijk milieubeleid
Voramp	Voorlichting bij grootschalige incidenten en rampen
VOS	Vluchtige Organische Stoffen
VOTOB	
VPR	Voorlopige praktijkrichtlijnen
VROM	(Ministerie van)Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VS	Verenigde Staten van Amerika
VSG	Reglement betreffende het vervoer over de spoorweg van gevaarlijke stoffen
VVAV	Vereniging van Afvalverwerkers
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, welzijn en sport
Wabm	Wet algemene bepalingen milieuhygiëne
Wabo	Waterbodem
WBB	Wet Bodembescherming 1987
WBB+	Wet Bodembescherming 1992
Wca	Wet chemische afvalstoffen
WED	Wet op de economische delicten
WERM	Waal-Eem-Rijn-Maashaven
WHO	Wereldgezondheidsorganisatie
WHO/ECEH	Europees centrum voor volksgezondheid en milieuhygiëne
WHVZ	Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden
WIS	Werkgroep Inwerkingtreding Saneringsregeling
Wm	Wet Milieubeheer
WMB	Werkgroep Milieubiotechnologie (intern VROM)
WMO	World Meteorological Organization
WMPG/OESO	Waste Management Policy Group/OESO
WTO	Wereldhandelsorganisatie
WVC	(Ministerie van) Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
WVO	Wet verontreiniging oppervlaktewateren
WVZ	Wet verontreiniging zeewater
WWW	World Weather Watch
ZWO	Nederlandse organisatie voor zuiver wetenschappelijk onderzoek

OMSCHRIJVING VAN HET BELEIDSTERREIN

Het milieu is de leefomgeving van de mens. Milieubeleid komt voort uit de opvatting dat de mens verantwoordelijk is voor de instandhouding en de kwaliteit van zijn leefomgeving. Er ontstaan milieuproblemen als de kwaliteit van het milieu, dus de leefomgeving van mens, plant en dier achteruit gaat. Deze achteruitgang kan drie vormen aannemen: verontreiniging (bijvoorbeeld van lucht, water en bodem), uitputting (bijvoorbeeld van grondstoffen of biologische soorten) en aantasting (bijvoorbeeld van de atmosfeer). Oorzaken van deze achteruitgang kunnen worden omschreven in de thema's: *klimaatverandering*, *verzuring* van de bodem (met als gevolg verdwijning van de bossen), *vermesting* van het oppervlaktewater, *verspreiding* van milieugevaarlijke stoffen, ondeskundige *verwijdering* van afvalstoffen (wat in feite het *niet* verwijderen inhoudt), en *verstoring* van het milieu door stank, geluid of smog e.d., *verdroging*, en *verspilling* van onvervangbare grondstoffen. Al deze zaken hangen met elkaar samen. Bijvoorbeeld: door het verdwijnen van bossen als gevolg van zure regen kan zowel verdroging als klimaatverandering ontstaan.

Milieubeheer kan men omschrijven als het voorkomen en tegengaan van verontreiniging, uitputting of aantasten van deze leefomgeving. Milieubeheer is een ruimer begrip dan het oudere begrip milieuhygiëne, dat vooral het accent legt op het tegengaan van verontreiniging ten behoeve van de gezondheid. Het milieubeheer wordt gezien als een onderdeel van het beheer van de leefruimte in zijn totaliteit. Milieuproblemen kunnen daarom ruimtelijk worden ingedeeld in schalen:

1. lokaal niveau: verstoring (geluidhinder, stank, gezondheidsrisico's) Men spreekt hier ook wel van milieubeleid in het binnengebied.
2. regionaal niveau: vermesting, verspreiding, verdroging en afvalberging. Hier gaat het vooral om aantasting van het landschap of een watergebied
3. fluviaal niveau: vermesting, verspreiding. Dit zijn vooral problemen die te maken hebben met het oppervlaktewater. Zij worden *soms* gekenmerkt door een grensoverschrijdend karakter
4. continentaal niveau: verzuring, verspreiding van radioactiviteit en van ozon. Dit zijn problemen die met luchtbewegingen te maken hebben. Zij worden *niet zelden* gekenmerkt door een grensoverschrijdend karakter
5. mondiaal niveau: dreiging van klimaatverandering door het broeikaseffect, aantasting van de ozonlaag

Al deze schalen hebben echter met elkaar te maken en hangen onderling met elkaar samen.

Van milieubeleid is er sprake wanneer de overheid zich bewust wordt van een of meer milieuproblemen en zich bezig houdt met de oplossing daarvan. Deze oplossing wordt in 1994¹ - vooral gezien in "Het ontwikkelen en inzetten van beleidsinstrumenten die burgers, bedrijven en andere organisaties kunnen aanzetten tot het veranderen van gedrag of het nemen van maatregelen ten gunste van de milieukwaliteit".

Het milieubeleid heeft zich tot op heden bezig gehouden met de volgende problemen:

- Luchtverontreiniging
- Geluidsoverlast
- Watervontreiniging
- Bodemverontreiniging en verontreiniging van waterbodems
- Milieugevaarlijke stoffen
- Afvalstoffen en chemische afvalstoffen, inclusief radioactieve stoffen
- Wining en onderhoud van drinkwater en zwembadwater

Als een geïntegreerd beleidsterrein, waarin deze problematiek in zijn onderlinge samenhang wordt gezien, worden in het milieubeleid de volgende aandachtspunten ontwikkeld:

- duurzaamheid en milieuvriendelijkheid van producten en/of toestellen
- milieuvriendelijk produceren van bedrijven en inrichtingen
- milieuvriendelijk consumeren
- energiebesparing
- beleid ten aanzien van bijzondere regio's

¹ Begrippenlijst van het NMP2

Het milieubeleid kan ook gekarakteriseerd worden in bepaalde beleidsvormen die elkaar aanvullen of tegenspreken. In de geschiedenis van het milieubeleid is er sprake van:

- *sectoraal beleid*, ofwel beleid dat gericht is op de oplossing van acute verontreinigingsproblemen (lucht, bodem, water)
- *thematisch gericht beleid*, ofwel beleid dat gericht is op milieuvraagstukken in een vastgestelde samenhang, die herleid worden tot meetbare waarneming (emissie, monitoring)
- *doelgroepbeleid*, ofwel beleid dat gericht is op doelgroepen die op bepaalde vormen van vastgestelde milieuverontreiniging dan wel op oorzaken van milieuverontreiniging kunnen worden aangesproken (landbouw, verkeer, industriële bedrijven)
- *gebiedsgericht milieubeleid*, ofwel beleid dat specifiek op bepaalde regio's is gericht (natuurgebieden, stiltegebieden, saneringsgebieden)

Waar deze beleidsformulering heeft geleid tot concrete processen zal hierop verder in dit rapport nader worden ingegaan.

De volgende beleidsinstrumenten worden ter bevordering van een beter milieu toegepast:

- toelating en verbod van producten, werkzaamheden of toestellen, en in verband daarmee
 - verbod op grond van vastgestelde door het strafrecht af te dwingen regels
 - verplichting van vergunningen op grond van vast te stellen voorwaarden
 - algemene regels als bindende voorwaarde voor vestiging van een bedrijf of invoer van een toestel
 - tijdelijke ontheffingen om partijen de kans te geven aan regels te voldoen; gedogen
 - schadeloosstelling voor benadeelden als gevolg van nieuwe regelgeving
- afspraken met doelgroepen: convenanten en samenwerkingsverbanden:
 - Milieuconvenanten met betrekking tot inrichtingen
 - Productconvenanten
 - Opruimings- of saneringsconvenanten
- staatsdeelneming in organen
- stimulering door subsidies
- ontmoediging door heffingen
- propaganda en voorlichting
- het 'aansturen' van actoren op andere beleidsterreinen, door overlegsystemen of in de regelgeving verwerkte invloed (voorbeelden: energiebeleid, gewasbescherming, duurzaam bouwen)

De volgende invloeden kunnen het beleid nader bepalen:

- Internationaal overleg, soms uitmondend in verdragen, veelal aangestuurd door de Verenigde Naties
- Europese verordeningen (dwingende voorschriften) en richtlijnen (aanwijzingen om bepaalde regels per wet of AMVB te regelen)
- Nationaal en internationaal aangestuurd onderzoek (in 1995 werd aan een Nederlandse milieuchemicus de Nobelprijs toegekend!)
- Kritische initiatieven van actiegroepen en politieke oppositie. (voorbeeld het 'witte schoorstenenplan van PROVO.)
- De medezeggenschap in het bedrijfsleven

Het milieubeleid heeft raakvlakken met verschillende andere beleidsterreinen: met betrekking tot de hieronder beschreven onderwerpen speelt het milieubeleid een belangrijke rol, zodat de minister van VROM als adviseur betrokken is bij de beleidsvoorbereiding en de regelgeving. De regelgeving c.q. uitvoering berust in dat geval echter bij andere ministers of door hen ingestelde organen.

Het eerste beleidsterrein is dat van de **gezondheidszorg**. Bedreiging van het milieu is niet zelden een rechtstreekse bedreiging van de menselijke gezondheid. Het oudste argument voor een goed milieubeheer is dat verontreinigde lucht (bijvoorbeeld door smog) de gezondheid aantast. Milieugevaarlijke stoffen kunnen rechtstreeks de gezondheid aantasten doordat zij giftig zijn, maar ook indirect doordat zij, verspreid in het milieu, kanker verwekken. Een centrum als het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne verricht in samenwerking met andere instellingen onderzoek naar de gevolgen van milieubedreigende situaties voor de gezondheid van de mens en betreft daarbij ook de effecten in de vorm van medische verschijnselen.

De handelingen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne zijn niet in dit RIO opgenomen. Zie daarvoor PIVOT-rapport nr. 41, *En morgen gezond weer op*

De handhaving van het milieu leidt tot bemoeienis met enkele aspecten van de gezondheidszorg:

- Bij de lijkbezorging kunnen milieugevaarlijke stoffen vrij komen. Het inrichten van begraafplaatsen en crematoria is daarom aan een milieucontrole gebonden
- Sanitaire maatregelen van gemeenten, zoals riolering, dierplaagbestrijding e.d. hebben ook milieugevolgen. De inspectie belast met het milieubeheer heeft daarmee bemoeienis.

Waterstaat

■ *waterbeheer of waterhuishouding*: Het beheer van het oppervlaktewater valt onder de zorg van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Het regionale waterbeheer valt onder de waterschappen.

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat is ook betrokken bij de uitvoering van de regels met betrekking tot vervuiling van het oppervlaktewater. Tijdens de totstandkoming van dit RIO is er nog geen sluitende regelgeving ontworpen voor het beheer en de sanering van waterbodems, dat eveneens een onderdeel van het waterbeheer is. Regelingen met betrekking tot gemeentelijke rioleringen, zoals zuiveringsheffingen door de waterschappen, worden als handelingen gezien met betrekking tot de waterhuishouding. Voorschriften op het gebied van bagger en stortplaatsen zijn verwerkt als onderdelen van deelterreinen als bodembescherming en afval. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat is ook betrokken bij waterzuiveringsinstallaties van afvalwater. De bemoeienis van het ministerie van VROM met betrekking tot riolering beperkt zich tot subsidies aan de gemeente.

Ook met betrekking tot de bestrijding van de verdroging heeft Waterstaat een belangrijke rol, omdat zij betrokken is bij de regeneratie van verdroogde gebieden.

■ *openbare werken*. De grote door het Rijk aan te besteden openbare werken hebben gevolgen voor het milieu. De uitvoerders zijn aan milieuregels geboden, bijvoorbeeld door de verplichte milieueffectrapportage. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat is met de uitvoering van deze werken belast.

■ *Verkeers- en vervoerbeleid*

- de Rijksdienst voor het wegverkeer is belast met de technische uitvoering van verkeersvoorschriften, ook op het gebied van milieu: de keuring van geluidsoverlast en uitlaten.
- het transport van gevaarlijke stoffen wordt door de verkeerswetgeving geregeld

Landbouw en natuurbeheer

■ Het mestbeleid wordt zowel door het Ministerie van Landbouw als dat van VROM aangestuurd.

Vanuit het gezichtspunt van VROM wordt het mestbeleid beschouwd als:

- een emissiebeleid, waarbij uit mest voortkomende fosfaten en stikstoffen worden gemeten. Langs die weg stelt het ministerie van VROM eisen aan de kwaliteit van de mest en aan de hoeveelheid te produceren mest.
- een beleid ten aanzien van mest behorende of producerende inrichtingen (zoals veestallen), omdat die aan vergunningsvoorschriften gebonden zijn

In dit rapport worden geen gegevens verwerkt met betrekking tot de kwaliteit van de mest en de meststoffen, waaraan milieueisen worden gesteld, omdat de implementatie van deze eisen leidt tot aanpassing van reeds bestaande regelgeving.

■ Het Ministerie van Landbouw voert beleid met betrekking tot natuurgebieden, waterwingebieden e.d. Voor de instandhouding van deze gebieden zijn speciale milieuvoorschriften noodzakelijk. Omdat juist in de natuurgebieden de verdroging een belangrijk probleem is, is de oplossing daarvan een onderdeel van het natuurbeheer.

■ Het ministerie geeft voorschriften voor de toepassing van landbouwbestrijdingsmiddelen. Het Ministerie van VROM heeft de bevoegdheid om landbouwbestrijdingsmiddelen te beoordelen als milieugevaarlijke stoffen en daarvoor regels vast te stellen. De uitvoering berust echter bij het Ministerie van Landbouw. Bovendien worden binnen het ministerie ook alternatieven ontwikkeld voor landbouwbestrijdingsmiddelen.

Economische zaken:

Het Ministerie van Economische Zaken heeft in samenwerking met het Ministerie van VROM verschillende nota's geschreven over het energiebeleid. Hierbij is vooral sprake van een besparingsbeleid. Met het bedrijfsleven sluit het Ministerie van Economische Zaken convenanten waarin energiebesparende maatregelen per bedrijfstak worden vastgesteld. De inhoud van deze convenanten dient vaak als maatstaf voor het vergunningenbeleid van VROM.

Het Ministerie van Economische Zaken heeft organen ingesteld die op basis van een door het ministerie vastgesteld budget subsidies uitkeert voor industriële innovatie. Deels bemiddelt het ministerie bij Europese instanties op dit gebied. Bij deze innovaties zijn ook technologische veranderingen ten gunste van het milieu betrokken, waarvoor het Ministerie van VROM een stimuleringsbeleid voert. Dit leidt tot subsidieregelingen, waarvan de uitvoering berust bij organen die ingesteld zijn of handelen in opdracht van het Ministerie van EZ. (NOVEM of SENTER)

Het Ministerie van Economische Zaken is belast met de uitvoering van de Mijnwet en als zodanig rechtstreeks verantwoordelijk voor de toepassing van milieuregels die onder inrichtingen van deze wet vallen. Ook is het ministerie verantwoordelijk voor de oliewinning op de Noordzee, de gaswinning en de verbindingen die noodzakelijk zijn voor de elektriciteitsvoorziening. De voorzieningen die de minister laat aanleggen dienen op hun milieuveiligheid te worden getoetst. Ook hiervoor is voortdurende samenwerking met het Ministerie van VROM vereist.

Ook is het Ministerie van Economische Zaken eerst verantwoordelijke voor de organisatie van de winning van kernenergie. Het is daarom betrokken bij de totstandkoming en uitvoering van het Euratom-verdrag van 1958, het onderzoek dat de winning voorbereidt en de nationale en internationale afspraken met betrekking tot de inwerkingstelling, sluiting en ontmanteling van energiecentrales.

Voor het energiebeleid van het ministerie van Economische Zaken, zie de PIVOT-rapporten 82 en 83. In deze rapporten komen ook energiebesparing en duurzame energie aan de orde.

Sociale zaken

Het Ministerie van Sociale Zaken is belast met de zorg voor arbeidsomstandigheden en de veiligheid van industriële instellingen. Het was tot 1970 ook belast met de uitvoering van de Hinderwet, omdat vergunningen op dat gebied getoetst werden aan de veiligheidsregels die door het ministerie en zijn rechtsvoorgangers waren opgesteld. Bij de toelating, registratie en het onderzoek naar milieugevaarlijke stoffen is ook het Ministerie van Sociale Zaken betrokken omdat de voorschriften voor het gebruik en de aanwending van die stoffen mede van invloed zijn op de werksituatie binnen het bedrijf. De handelingen met betrekking tot de organisatie van bedrijfsveiligheid en arbeidsinspectie zijn beschreven in PIVOT-rapport 31: *Ter bevordering van menswaardige arbeid*.

In het RIO inzake milieubeheer zijn echter veel handelingen met betrekking tot radioactieve stoffen opgenomen, omdat hiernaar tot op dit moment nog geen onderzoek was verricht.

Volkshuisvesting:

De rijksoverheid geeft vanaf 1992 voorschriften inzake de kwaliteit van de woningbouw. Deze voorschriften kunnen normen bevatten voor de milieuvriendelijkheid, het voorkomen van afval, de recycling van bouw materiaal en de duurzaamheid van het materiaal. Onderzoekingen die leiden tot oordelen van de kwaliteit van bouwmaterialen in verband met het milieu worden in het kader van het milieubeleid verricht; het voorschrijven van de toepassing daarvan geschiedt in het kader van het volkshuisvestingsbeleid. Problemen met betrekking tot bedrijfsterreinen worden in samenwerking met het ministerie van Economische Zaken afgedaan, omdat dit ministerie hiervoor subsidieregelingen kent.

Ruimtelijke ordening

Argumenten voor milieubeheer kunnen worden aangevoerd om regionale en lokale planning te beïnvloeden. Beleid ten aanzien van regionale samenwerkingsverbanden op het gebied van milieubeheer staan beschreven in het RIO milieubeheer voorzover het projecten betreft die rijkssubsidie ontvangen. Ruimtelijke ordening en milieubeheer gaan soms samen bij de verwezenlijking van grote infrastructurele verbindingen, waarvoor door overheidsinstellingen, belast met openbare werken, aanvragen worden ingediend. Een grote planologische kernbeslissing wordt vaak interdepartementaal voorbereid door de Ministeries van Economische Zaken en/of Verkeer en Waterstaat en VROM. Omdat hierbij vaak tegenstrijdige belangen aan de orde komen, zijn deze beslissingen vaak het onderwerp van politieke discussie.

Financiën:

De minister van Financiën kan bij wet heffingen opleggen. Sommige heffingen zijn bedoeld voor

- de ontmoediging van het gebruik van milieuonvriendelijke producten
- de vergoeding voor het verwijderen van het afval

Algehele milieuheffingen worden soms ingesteld als indirecte belastingen (accijnzen) op specifieke producten. In dit RIO worden slechts heffingen beschreven, waarmee het Ministerie van VROM rechtstreekse bemoeienis heeft.

Binnenlandse Zaken, Justitie

Tot het milieubeleid behoort ook de preventie van rampen. De milieuwetgeving geeft aan de overheid bevoegdheden om in bijzondere omstandigheden rechtstreeks in te grijpen. In crisissomstandigheden, waarbij ter wille van de veiligheid in de rechtsorde moet worden ingegrepen, leidt het Ministerie van Binnenlandse Zaken de landelijke coördinatie. In dit RIO wordt slechts de rol van de overheid beschreven voorzover het specifieke bevoegdheden op gebied van de handhaving van het milieubeheer behoort. Een gelijkaardige afbakening dient er plaats te vinden met het beleidsterrein justitie: het optreden van de politie en de opsporing van milieudelicten wordt beschreven als handelingen bij het opsporen van strafbare feiten als zodanig. Het ministerie van Justitie verleend bovendien aan milieu-inspecteurs politieke opsporingsbevoegdheid op grond van de Wet Economische Delicten.

Voorlichtingsbeleid van het rijk, voorlichtingdiensten

Het ministerie gebruikt voorlichting over goed milieubeheer als beleidsinstrument en doet onderzoek naar het effect van zijn voorlichtingsbeleid. Hiervoor zet het zelfstandig projecten op. Bepaalde milieudoelstellingen, als het gescheiden ophalen van afval worden door middel van voorlichtingsprojecten van het ministerie nagestreefd. Daarnaast heeft het rijk een publieke voorlichtingsfunctie ter verantwoording van zijn handelen of ter toelichting van zijn regels. Dit is een algemeen voorlichtende taak waarvoor een afzonderlijk beleidsterrein is geformuleerd. Het ministerie maakt dan ook onderscheid in zijn voorlichtingsinstrumenten.

Cinematografisch materiaal dat in opdracht van het ministerie van VROM wordt gemaakt, wordt beheerd, geconserveerd en rechtens geëxploiteerd door de Rijksvoorlichtingsdienst.

BELEIDSPLANNING

Inleiding

Het milieubeleid heeft een geschiedenis doorgemaakt: de visie op het milieubeleid is veranderd. Zoals verderop in deze inleiding zal worden uiteengezet is de ontwikkeling van deze visie duidelijk te onderscheiden in twee perioden. Daarom kan ook de geschiedenis van de beleidsplanning en de ontwikkeling van het planningsinstrumentarium in twee perioden worden ingedeeld..

Een voorbeeld: de Luchtverontreiniging

Het probleem van de luchtverontreiniging is een van de oudste problemen die door de regering als een punt van zorg is beschouwd. Vanaf 1963, toen de eerste ambtenaren, belast met de zorg voor de milieuhygiëne hun werk gingen doen - zij vielen toen nog onder het staatstoezicht op de volksgezondheid (zie hierover PIVOT-rapport nr. 5) - gold de luchtverontreiniging als uitgangspunt voor het milieubeheer in zijn totaliteit.

Luchtverontreiniging heeft verschillende ongewenste gevolgen die elk als een bedreiging voor het milieu of de gezondheid gelden of hebben gegolden:

- Verontreinigde lucht kan overlast veroorzaken in de vorm van stank of gezichtsbelemmering.
- Verontreinigde lucht bevat giftige stoffen, die de gezondheid van de mens rechtstreeks (kunnen) aantasten: gebieden met verontreinigde lucht kenden een hoger sterfgetal en bepaalde risicogroepen in de samenleving kregen extra hinder.
- Vanuit de lucht kan verontreinigende stof op de bodem en in het water terecht komen (diffuse bodemverontreiniging) en op die manier de omgeving aantasten. Het meest tot de verbeelding spreekt in dit verband de z.g. zure regen, die de bossen, de gebouwen en het papier aantast (aantasting van materialen en ecosystemen)..
- Aantasting van de atmosfeer door CO₂ en NO_x kunnen tot klimaatverandering leiden (broeikaseffect); ook de ultraviolette werende ozonlaag kan worden vernietigd.

De oorzaak van luchtverontreiniging wordt gezocht in uitstoot van verontreinigende stoffen in de lucht vanuit

- Inrichtingen, die in de vorm van rook afvalstoffen in de lucht uitstoten;
- Toestellen, die door brandstof worden aangedreven en dus uitlaatgassen produceren.
- Het gebruik van deze toestellen door consumenten

Tot 1963 werd luchtverontreiniging onderkend voornamelijk als een probleem van overlast. Via de Hinderwet werd getracht hieraan iets te doen. Vanaf 1963 trachtte de minister de uitvoering van een aangescherpte Hinderwet te laten samengaan met gesubsidieerde saneringsprojecten van ernstige smoggebieden, zoals de Rijnmond en het zuiden van Limburg. Als adviesorgaan diende een Raad inzake de Luchtverontreiniging, die in 1963 bij wet werd ingesteld. Zij is de voorloper van de Raad voor het milieubeheer.

Een belangrijk onderdeel van de beleidsvoorbereiding is het wetenschappelijk onderzoek, dat de ernst van de problematiek moest aantonen. Dit onderzoek geschiedde door metingen van stoffen in de lucht en van onderzoeken over de effecten die deze stoffen uitoefenden op het milieu. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) en de Gezondheidsorganisatie TNO (Instituut voor Gezondheidstechniek) speelden hierbij een belangrijke rol: het RIVM begon met het opzetten van een meetnet. Het onderzoek bracht in eerste instantie de gevolgen van luchtverontreiniging op korte termijn tot stand, waarbij de rechtstreekse schade van smog, giftige stoffen en roet in kaart werden gebracht. Gezien het acute gevaar werd vooral onderzocht in hoeverre de overheid hierbij door regelgeving kon ingrijpen. In 1970 won het inzicht veld dat de Hinderwet als beleidsinstrument hiervoor ontoereikend was, en werden aan de provinciale en de rijksoverheid bevoegdheden toegekend om in te grijpen bij ernstige luchtverontreiniging en de bestrijding van de oorzaken daarvan.

Na internationaal onderzoek, bijvoorbeeld door het Max Planck-instituut werd duidelijk dat de uitstoot van stoffen in de atmosfeer ook het klimaat konden beïnvloeden en daardoor op langere termijn schade konden aanrichten (zure regen). Aan dit onderzoek leverden Nederlandse geleerden een belangrijke bijdrage, hetgeen in 1995 internationaal is gehonoreerd door de toekenning van een gedeelde Nobelprijs van de chemie aan een Nederlander. De uit onderzoek voortgekomen inzichten werden verwoord in het in 1985 uitgebrachte eerste Nationaal Milieubeleidsplan (NMP). Aan de hand van onderzoek werden hierin doelstellingen ontworpen voor de uitstoot van stoffen in de lucht.

Aan de hand van het NMP werd onderzocht of er naast regelgeving andere beleidsinstrumenten konden worden toegepast die de luchtverontreiniging konden tegengaan. Hierbij werd gedacht aan:

- convenanten met het bedrijfsleven en andere doelgroepen. Belangrijke voorbeelden van doelgroepen zijn de petrochemische en de elektrische industrie en vuilverbrandingsinstallaties.
- subsidiëring van milieuvriendelijke technologie.

De regelgeving werd intussen aangescherpt als gevolg van Europese maatregelen. De overige beleidsinstrumenten werden getoetst door regelmatige rapportage over de effecten en resultaatvergelijking (monitoring) en waar nodig geëvalueerd.

Men probeert luchtverontreiniging thans voor een groot gedeelte tegen te gaan door een vergunningensysteem voor inrichtingen en door algemene regelgeving aan inrichtingen die door de milieu-inspectie worden gecontroleerd. De “sectorale” benadering van luchtverontreiniging is nu vervangen door een aantal processen binnen de globale visie op het milieubeheer.

Men maakt onderscheid tussen drie soorten problemen van luchtverontreiniging:

- Mondiale problemen, zoals klimaatverandering, aantasting van de ozonlaag en het broeikaseffect;
- Continentale problemen, zoals de verzuring en de deposities van schadelijke stoffen uit de lucht (fijn stof). Dit zijn processen die het gevolg zijn van luchtstromen over het gehele Europese continent.
- Problemen “op leefniveau”, als direct gevolg van te hoge concentraties van bepaalde stoffen in de lucht. Hierbij gaat het om hinder door de lucht als stank, smog e.d. op landelijk, regionaal of lokaal niveau.

Een ander belang: de drinkwatervoorziening

De bescherming van het drinkwater is vóór de Tweede Wereldoorlog reeds onderwerp van beleid geweest. Hierin speelt het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening een belangrijke rol. Na de Tweede Wereldoorlog streefde het rijk naar een dekkend net van waterleidingen als voorwaarde voor een goede infrastructuur. De kwaliteit van het drinkwater is afhankelijk van de kwaliteit van het grondwater, waaruit tot 1945 het drinkwater werd gewonnen. Vanaf de jaren '50 werd ook drinkwater uit de rivieren gewonnen. Dit water werd door waterleidingmaatschappijen gezuiverd: de rijksinspectie voor de volksgezondheid heeft bevoegdheden ten aanzien van de kwaliteitscontrole. Vervuiling van rivieren heeft gevolgen voor het drinkwater, evenals vervuiling van de bodem. Chemisch afval dat via de bodem in het grondwater komt, kan dus met zijn gif de volksgezondheid bedreigen.

Beleidsplanning in zijn historische context. van sectoraal naar integraal

Beleid is de oplossing van een probleem. De geschiedenis van het milieubeleid laat zich dus omschrijven als de geschiedenis van de oplossing van milieuproblemen. De eerste problemen werden gezien in de direct waarneembare gevolgen van de milieuaantasting. Men loste dit dus op in regelgeving en voornemens tot regelgeving, die deze gevolgen moest tegen gaan. Men richtte zich vooral op de bestrijding van: luchtverontreiniging, waterverontreiniging, bodemverontreiniging, geluidhinder en milieugevaarlijke (afval)-stoffen. De oplossingen werden per probleem afzonderlijk gezocht in regelgeving op basis van dat afgebakende terrein (sectorale benadering). Ofschoon maatregelen dringend gewenst waren bleek rond 1980 dat men door de bomen het bos niet meer dreigde te zien. Naast directe problemen werden er ook mondiale vraagstukken op langere termijn bekend als de zure regen, de klimaatverandering en het bestaan van stoffen die de ozonlaag aantasten. Voor de oplossing van "sectorale" vraagstukken werden Indicatieve Meerjarenplannen (IMP's) opgesteld. Zo zijn er IMP bodem, IMP afval, IMP geluidhinder en de IMP's water- en luchtverontreiniging. De IMP's voor water, gegrondvest op de Wet verontreiniging oppervlaktewater, worden in dit RIO niet behandeld, omdat zij deel uitmaken van de waterhuishouding. Zie hiervoor PIVOT-rapport nr 38: *Waterstaat*.

Vanaf 1985 veranderde de visie op het beleid: de bestuurskundige Pieter Winsemius, die van 1982 tot 1986 het bewind voerde over het pas hervormde Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ontwierp een stelsel van geïntegreerde milieubeleidsplanning, in de vorm van een Nationaal Milieubeleidsplan NMP, die de tot dan toe gepubliceerde IMP's zou vervangen. Hierdoor werden de problemen in hun onderlinge samenhang beschouwd. Het geheel van het milieubeheer werd bewust omschreven als een verzameling meetbare problemen, die in een beperkt aantal thema's konden worden samengevat. Als oplossing van deze problemen moesten *beleidsinstrumenten* worden ontworpen, waarvan regelgeving er één was. Centraal stond bij die keuze de planning; dit werd door Winsemius gezien als een noodzakelijk en om de vier jaar bij te stellen instrument, omdat een beleidsmaatregel vier jaar actueel is. Daarna kan geëvalueerd en eventueel met nieuw beleid worden bijgesteld; op deze manier kan ook op veranderingen worden ingespeeld, waarbij de stand van de technische kennis een belangrijke rol speelt.

Beleidsplanning is de ontwikkeling van beleidsinstrumenten

Beleidsplanning is het voorbereiden en evalueren van beleidsinstrumenten. Hierbij komen de volgende aspecten in aanmerking:

- De (rijks-)overheid wordt geconfronteerd met problemen, die nader onderzoek vereisen. Indien de maatschappelijke druk groot genoeg is, wordt het probleem als zodanig erkend. Vaak worden deze problemen met meetbare gegevens toegelicht. Erkenning van een probleem door een overheidsinstelling leidt vaak tot de opdracht aan een daartoe gekwalificeerde instelling tot een onderzoek. In dit onderzoek worden de effecten van het probleem op kortere en langere termijn betrokken en de oorzaken aangewezen;
- Het formuleren van de erkende problemen en het aandragen van oplossingen. Sedert 1985 worden deze probleemformuleringen samengevat en opgenomen in de bekende beleidsthema's. Daarnaast worden deze beleidsthema's gekoppeld aan de doelgroepen die als betrokkenen en soms als de veroorzakers van het probleem worden beschouwd;
- Het beredeneren en ontwerpen van beleidsinstrumenten en het maken van een keuze hieruit, vaak in overleg met de doelgroepen. Het onderscheid tussen de beleidsinstrumenten is soms moeilijk te definiëren: soms worden elementen van een beleidsinstrument toegepast bij de nadere opzet van bestaande systemen. Bijvoorbeeld: als subsidievoorwaarde aan een instantie wordt gesteld dat deze zodanig verslag uitbrengt dat monitoring mogelijk is: het subsidiestelsel is dus tegelijkertijd een stelsel dat het toezicht op afstand ondersteunt of deel uit kan maken van een stelsel van 'prestatie monitoring';
- Het opstellen van Milieubeleidsplannen waarin de keuzen in hun samenhang aan de Staten-Generaal worden voorgelegd;
- Het evalueren van de toegepaste beleidsinstrumenten op de volgende gronden:
 - planmatig of volgens tevoren gemaakte afspraken: beleidsplanning wordt als een cyclisch gegeven beschouwd, dat om de vier jaar moet worden herzien;
 - als gevolg van afwijkende resultaten, verkregen door periodieke metingen (monitoring);
 - als gevolg van kritiek of democratische controle.

Deze processen vinden in hun samenhang of afzonderlijk plaats in overleg met verschillende groepen:

- de Staten-Generaal
- andere ministers
- belanghebbenden in het bedrijfsleven of de lagere overheden, vaak verenigd in overlegorganen
- onderzoeksinstellingen.

Vaak vormen handelingen in het kader van deze beleidsplanning plaats in projectverband, waarbij gedelegeerden van een of meer van deze groepen samengaan in een projectgroep of stuurgroep van een project.

Daarnaast opereren commissies van advies als zelfstandige organen om de minister van advies te dienen.

Als gevolg van overleg met de Staten-Generaal en de vastgestelde Milieubeleidsplannen worden de beleidsinstrumenten voor de implementatie in ieder geval op de volgende vraagstellingen getoetst:

- kosten en budgettair kader
- deregulering (vanaf 1982)
- uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

Beleidsvoorbereiding kan soms leiden tot complexe handelingen. Soms worden daarvoor interne project- of gespreksgroepen gevormd. Deze organisaties hebben geen rechtsbevoegdheid. Het informatieproces is afhankelijk van de behoefte van deze organisatie; de archiefvorming of het beheer van de verkregen gegevens wordt door de organisaties gezien als een hulpmiddel voor hun taakuitoefening en om die reden door die organisaties zelf bepaald. De activiteiten van overleggroepen of projectgroepen binnen het ministerie worden in dit onderzoek als activiteiten, dus als onderdelen van de handelingen van de minister gezien. Voor de toekomst is het wenselijk dat bij de vaststelling van projectmatig handelen binnen het project afspraken worden gemaakt over

- de documenten die van belang zijn voor de fasering en het eindproduct van het project en de afgrenzing van de daarbij behorende processen (de zog. kendocumenten)
- de zorg voor het bij die processen behorende gegevensbeheer

Voor de archivering van gegevens tijdens het verloop van een project worden door adviesorganisaties inzake het geautomatiseerd gegevensbeheer handboeken opgesteld. Deze voorstelling tot structureren van de gegevens kunnen ook worden toegepast bij de ordening en selectie van gegevens op papier.

De processen in externe werkgroepen, waarbij de minister het secretariaat voert, zijn als aparte handelingen omschreven; door de minister bij wet of besluit ingestelde adviescommissies zijn als aparte actoren opgevoerd. Ook hier is het nuttig dat er ten aanzien van het gegevensbeheer afspraken worden gemaakt.

De toepassing bij het milieubeheer

De eerste vorm van planning kan men dateren in 1962, het moment waarop een afzonderlijke hoofdinspecteur, belast met de milieuhygiëne de minister van advies begon te dienen: deze inspecteur werd als onderdeel van het staatstoezicht op de gezondheidszorg als functionaris aangewezen bij KB van 1961, Stb. 430. . De eerste instrumenten werden echter eerst bewust ontworpen door staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid R.J.H. Kruisinga in de jaren 1967-1971: hij ontwierp een regelgeving ten aanzien van de luchtverontreiniging en de bodemverontreiniging en won dienaangaande ook advies bij de Gezondheidsraad in ten aanzien van de geluidshinder. In 1972 werden in een *Urgentienota milieubeheer* beleidsvoornemens van de verschillende ministeries vastgelegd: de milieuproblematiek werd in deelproblemen ingedeeld, die sectorgewijs door regelgeving zouden worden opgelost: lucht, bodem, water en organismen. Deze methode sloot aan op de reeds bestaande regelgeving als was vastgelegd in de Wet luchtverontreiniging en de Kernenergiewet. Wetgeving ter voorkoming van bodemverontreiniging, in feite een wet op de afvalstoffen, volgde in 1973. De verschillende sectorale wetten impliceerden verschillende soorten vergunningenstelsels en verschillende soorten bevoegdheden. Het beleid, gericht om voorkoming van verontreiniging van sectoren, moest zich vooral richten op afbakening en onderlinge afstemming van die regels.

Aan het eind van de jaren '70 bleken ook de resultaten tegen te vallen; de problemen gingen verder dan door sectorale wetgeving kon worden geregeld. Vaak werden problemen verschoven (bijvoorbeeld: de opvang van vliegas leidt tot afval). Aan het eind van de jaren '70 ontstond er dus meer kritiek op het sectorale beleid. Het milieubeleid was onvoldoende geïntegreerd en te weinig op de lange termijn gericht. Bovendien bleek uit internationaal onderzoek dat er meer milieuproblemen op lange termijn waren, waarvan de op korte termijn op te lossen problemen onderdeel uitmaakten: de klimaatverandering, de aantasting van de ozonlaag, de zure regen. De milieuproblematiek werd op grond van deze benadering in de thema's samengevat, die aan het begin van dit hoofdstuk staan aangegeven.

Mede onder druk van de Tweede Kamer werden aanvankelijk Indicatieve Meerjarenplannen (IMP's) op sectoraal niveau opgesteld. De eerste IMP's kunnen als een voorloper worden beschouwd van de Nationale Milieubeleidsplannen. Bij de evaluatie van sectorale plannen kwam men tot de conclusie dat het sectorale beleid vooral effect-gericht was; men kwam echter tot de overtuiging dat brongericht beleid doelmatiger zou zijn. De bronnen, de veroorzakers, moesten als doelgroep zodanig kunnen worden aangesproken dat ze bij het milieubeheer konden worden getrokken. Brongericht beleid kan bestaan uit:

- Emissiegerichte maatregelen of bestrijding van uitstoot of afval zonder vermindering van consumptie;
- Volumegerichte maatregelen, wat leidt tot het terugbrengen van producten;
- Structurele maatregelen, of het ingrijpen in productie en consumptieprocessen.

Het beleid van de minister van VROM is vooral emissiegericht geweest. Het werd geflankeerd door volumegericht beleid op het gebied van energiegebruik, dat vooral door de minister van Economische Zaken werd aangestuurd. (zie daarvoor het hoofdstuk 'Energiebesparing en duurzame energie' in PIVOT-rapport 82)

In de geschiedenis van de milieubeleidsplanning moet dus een cesuur worden aangebracht:

- de periode van het *sectorale beleid*, aangestuurd door de Urgentienota Milieuhygiëne en daarmee gepaard gaande maatregelen, en die eindigt in 1985, het jaar waarin de laatste IMP's op sectoraal gebied worden opgesteld. In de overgangsfase 1982-1985 wordt door minister Winsemius een IMP milieubeheer opgesteld, waarin in de opstelling van een nationaal beleidsplan wordt voorzien
- de periode van het integraal milieubeleid, die begint in 1985, het jaar waarin het eerste Nationale Milieubeleidsplan wordt opgesteld.

Deze planning geschiedt in toenemende mate projectmatig. Deelnemers aan de projecten, die door de minister worden aangestuurd kunnen afgevaardigden van andere ministeries zijn en afgevaardigden van het maatschappelijke veld (werkgevers, werknemers, bedrijfsgroepen). Vanaf de indiening van het IMP Milieubeheer 1985-1989 staat ook de formulering van het Nationaal Milieubeleidsplan centraal, waarin activiteiten worden voorgesteld die de kern vormen van het concrete milieubeleid. Aan deze activiteiten zijn doelstellingen gekoppeld.

Van beleidvisie naar wet

De milieubeleidsplanning moet om de vier jaar worden herzien, omdat dan de omgeving nieuwe eisen kan stellen, de stand van de techniek kan veranderen en de uit de planning voortgekomen beleidsinstrumenten niet meer acceptabel zijn. Ook kan uit de resultaten worden opgemaakt of de planning is gehaald, en zo nee, welke andere maatregelen dienen te worden genomen. Om ervoor te zorgen dat bij de vaststelling van deze planning het maatschappelijk draagvlak gehandhaafd blijft, is de vierjaarlijkse bijstelling van het NMP in 1993 wettelijk voorgeschreven in de Wet Milieubeheer. Deze wet regelt niet alleen de parlementaire controle, maar ook:

- de verplichting tot het opstellen van een plan en tot het verzamelen van gegevens daarvoor;
- de inspraak van de andere overheden en belanghebbende organisaties;
- de afstemming van de planning met de plannen van andere overheden.

Feitelijk betekent de opneming van de procedure waarmee een NMP tot stand komt in de wet de vastlegging van een sedert 1985 beproefde procedure.

Onderzoek

Beleid wordt ondersteund door voorbereidend onderzoek. Dit onderzoek wordt op verschillende manieren aangestuurd:

- Door raden op het gebied van milieubeheer en daaronder ressorterende commissies;
- Door internationale uitwisseling van gegevens in conferenties en symposia;
- Door onderzoeksprogramma's die voortkomen uit Milieubeleidsplannen, te beginnen met de Urgentienota Milieuhygiëne, de IMP's en het NMP;
- Door nationale onderzoeksprogramma's (NOP's) in samenwerking met andere beleidsinstanties of naar aanleiding van internationale vraagstukken: energiebeleid, waterbeheer, kennis van het heelal. Deze onderzoeksprogramma's vonden al plaats op het gebied van energiewinning, toen de milieuproblematiek aan de orde kwam. Soms vinden deze programma's in onderlinge samenhang plaats.

Elementen van deze beleidsvoorbereiding kunnen leiden tot afzonderlijke producten of tussenproducten, die als onderdeel van de projectopdracht kunnen worden vastgesteld. Als stuurgroep van deze projectgroepen functioneert in de regel de stuurgroep voor het NMP of de stuurgroep van een NOP.

Na de vaststelling van het NMP is ook het onderzoek naar de milieusituatie nauwkeuriger geprogrammeerd. Er is onderscheid gemaakt tussen beleidsvoorbereiding, monitoring en evaluatie. Uitgaande van het beginsel "meten is weten" streeft het onderzoek vooral om tot een instrumentarium te komen dat de milieuproblemen, nu als thema's gedefinieerd, naar meetbare waarden herleidt. Onder leiding van een themacoördinator worden aan de hand van die waarden doelstellingen geformuleerd of bijgesteld. In de meeste gevallen zijn dit saneringsdoelstellingen, die concreet meetbaar zijn aan de hand van de emissie van stoffen. IJkpunten zijn het jaar 2000 ("reële doelstellingen") en 2010 (duurzaamheidswaarde). Tot op heden hebben deze doelstellingen zoals die door minister en parlement in de milieuplanning zijn vastgesteld, maatschappelijk als streefwaarde erkenning gevonden. Om deze doelstellingen goed bij te stellen en maatschappelijk aanvaardbaar te houden is interdepartementaal en maatschappelijk overleg nodig. De plannenmakers kennen zichzelf een signalerende functie toe, waarop "de politiek" zal moeten reageren.

Nadat is vastgesteld welke doelstellingen voor een goed milieu dienen te worden gehaald, moet worden vastgesteld welke doelgroepen op deze doelstellingen moeten worden aangesproken; zij zijn de onderhandelingspartners in samenwerking waarmee de beleidsinstrumenten worden ontwikkeld. Dit overleg wordt binnen het ministerie gecoördineerd door een doelgroepmanager.

De voorgestelde beleidsinstrumenten worden in de milieubeleidsplanning opgenomen en in afzonderlijke, op de thema's gebaseerde, nota's nader uitgewerkt. Ook wordt vastgesteld welke beleidsinstrumenten in concrete situaties de meest wenselijke zijn.

Onder beleidsinstrumenten verstaat men naast regelgeving: convenanten met vertegenwoordigers van specifieke doelgroepen en maatschappelijke activiteiten die moeten leiden tot gedragsverandering. Bij het laatste speelt beïnvloeding door voorlichting een belangrijke rol. Het geformuleerde beleid wordt op zijn effect onderzocht door monitoring en waar nodig aan een evaluatie onderworpen. Beide processen - monitoring en evaluatie - moeten goed van elkaar onderscheiden worden, omdat zij leiden tot afzonderlijke producten. Het eindproduct van monitoring is de grafische indicator per thema en/of per doelgroep, die gebaseerd is op de te reduceren emissies. Het effect is daarmee meetbaar geworden. Het product leidt tot de volgende rapportage:

- Is de doelstelling gehaald?

-Hebben de maatschappelijke activiteiten draagvlak?

-Zijn de emissies veranderd?

-Wat zijn de gevolgen c.q. te verwachten gevolgen voor de milieukwaliteit en het ecosysteem?

Prestatiemonitoring, is verwerking van gegevens, rechtstreeks voortkomend uit een bestaand beleidsinstrument. Dit leidt tot structurele, dus periodieke (jaarlijkse of meerjaarlijkse) rapportage, waarop het effect van het toegepaste beleidsinstrument wordt geregistreerd.

Overheidsprestatie-monitoring wordt vooral toegepast als onderzoeksinstrument voor de inspanning die andere overheden dan het rijk - in het bijzonder de gemeenten - verrichten voor de verbetering van het milieubeheer. Aan het gehele monitoringsproces, waarvoor periodieke gegevens worden verzameld, is in dit rapport een aparte afdeling gewijd.

Evaluatie is een bijzondere actie die op grond van de reeds verkregen gegevens nader op de sterke en zwakke kanten van het beleid ingaat en waarin bewust wordt nagegaan of het beleid dient te worden voortgezet of te worden gewijzigd.

Algemene beleidsbepaling

Algemeen

Dit hoofdstuk is bedoeld voor de omschrijving van processen die het milieubeleid in het algemeen en/of deelterreinen betreffen. Het gaat hierbij om bijdragen aan constitutioneel gevormde beleidsinstrumenten van de regering als zodanig, die kunnen worden vertaald in (externe) overlegstructuren, in periodieke verantwoording en evaluatie, maar ook om politieke en maatschappelijke verzoeken om beleidsveranderingen, incidenten e.d. Bij de toepassing van de omschrijving van deze processen moet er rekening mee worden gehouden, dat er ook beleidsbeslissingen moeten worden genomen op specifieke deelterreinen. Hiervoor zijn aparte handelingen geformuleerd. Ook kunnen structurele processen, die zich intern binnen het ministerie afspelen of die geleid hebben tot een vast overlegkader, tot een formulering van aparte handelingen leiden.

Onder het voorbereiden, vaststellen, coördineren en evalueren van beleid wordt derhalve ook verstaan:

- * het voeren van overleg met de andere betrokken actoren
- * het voorbereiden van een standpunt ter inbrenging in de Ministerraadsvergaderingen voor beraad en besluitvorming
- * het voeren van overleg met/het leveren van bijdragen aan het overleg met het Staatshoofd
- * het voorbereiden van de Memorie van toelichting op de Rijksbegroting betreffende het beleidsterrein. (Voor de voorbereiding van de begrotingspost, zie handelingen 5, 177 en 183 van het PIVOT-rapport *Per slot van rijksrekening*);
- * het toetsen, dus ook: het ingaan op klachten en kritiek op de uitvoering van het beleid en de behandeling van conflicten dienaangaande (evaluatie);
- * het leveren van commentaar op de recht- en doelmatigheidscontroles van de Algemene Rekenkamer op het beleidsterrein (zie ook handelingen 295, 357 en 374 van het PIVOT-rapport *Per slot van rijksrekening*);
- * het aan een externe adviescommissie, projectgroep of adviesbureau verzoeken om advies betreffende het beleidsterrein;
- het informeren (voorlichten) van het Kabinet van de Koningin over ontwikkelingen op het beleidsterrein;
- Het door het geven van "openbaarheidsvoorlichting" afleggen van verantwoording inzake het beleid. Handelingen op z.g. 'sectorale' terreinen zijn met het oog op het gegevensbeheer apart opgevoerd.

1. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden, mede vaststellen coördineren en evalueren van algemeen beleid op het gebied van milieubeheer
Bron : -
Periode : 1945-1985

Opmerkingen:

Voor het ontwikkelen, opzetten en evalueren van specifieke beleidsinstrumenten zie de desbetreffende hoofdstukken.

Deze beleidsnota's hebben de volgende functies:

- Het ontwerpen van instrumentaria voor de opstelling van beleidsinstrumenten. Voorbeelden zijn:
 - Urgentienota Milieuhygiëne 1972
 - Actieprogramma Deregulering Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer DROM
 - Plan Integratie Milieubeleid, 1983
 - Instructies voor IMP's.

Het formuleren van beleid inzake concrete vraagstukken:

Voorbeelden zijn:

- * Nota energiebesparing
- * Nota Sanering van milieuhinderlijke bedrijven in de woonomgeving Kamerstukken II 1978-1979 15 657
- Integrale nota LPG. 2 februari 1984
- Nota omgevingsbeleid

2. Actor : De inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
 Handeling : Het leveren van bijdragen bij het bepalen van standpunten welke betrekking hebben op het milieubeheer.
 Bron :
 Periode : 1962 -
3. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, mede vaststellen coördineren en evalueren van beleid met betrekking tot algemene onderwerpen op de terreinen van geluid en verkeer
 Bron : NMP/SVV
 Periode : -

Opmerkingen:

- Voorbeelden van producten zijn
 - * de nota Verkeer en milieu;
 - * de nota Maximum snelheid;
 - * Nota's met betrekking tot externe veiligheid;
 - * Nota's m.b.t. het fiscaal beleid inzake verkeer en vervoer;

4. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, mede vaststellen coördineren en evalueren van beleid inzake bodembescherming
 Bron : -
 Periode : 1975-

Opmerkingen:

- - Product: Diverse nota's waaronder:
 Brief van 3 oktober 1975 inzake de bodembescherming.
 Voorlopig Indicatief Meerjarenplanning Bodemsanering 1984-1988. (kamerstukken II 1982-1983 17 600-XI, nr. 130)

5. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, mede vaststellen coördineren en evalueren van beleid op terreinen van stralingsgevaar
 Bron : NMP/SVV
 Periode : -

Opmerkingen:

- Voorbeelden zijn
 - de nota Omgaan met risico's van straling
 Als contactorgaan functioneert mede de Raad voor de Kernenergie.

6. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, mede vaststellen coördineren en evalueren van beleid inzake milieugevaarlijke stoffen
 Bron : NMP
 Periode :

Opmerkingen:

- Voorbeelden zijn
 - * Notitie milieugevaarlijke stoffen, 28-2-1979, Kamerstukken II 1978-1979, 15 566, nr. 1-2
 - * Rapport Cadmium in het milieu, Kamerstukken II 1983-1984, nr. 18 364
 - * Beleidsstandpunt cadmium

7. Actor: de minister
 Handeling: Het voorbereiden, mede vaststellen coördineren en evalueren van beleid inzake afvalstoffen
 Bron: Memorie van Toelichting voorontwerp Wet Bodembescherming, HdtK 1970-1971, 11 268, nr. 3-
 Periode : 1969-

Opmerkingen:

De eerste rapporten hebben betrekking op voorkoming van bodemverontreiniging door afval. Hiervoor werd een interne Werkgroep ter bestudering van het vraagstuk van de afgewerkte olie opgericht. Later geldt de bestudering ook hergebruik en "integraal ketenbeheer".

- Bijvoorbeeld:

* Rapport Afvalolie 1971

- Nota Preventie en Hergebruik van Afvalstoffen

Van 1981 tot 1983 trad in dit verband een onder het ministerie opererende Instituut voor Afvalstoffenverwerking op. De handelingen van dit instituut hebben betrekking op adviezen bij de voorbereiding van beleidsnota's.

8. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden, mede vaststellen coördineren en evalueren van beleid inzake water- en drinkwatervoorziening
Bron :
Periode : 1945-

- Producten (o.a.)
- Op het gebied van de drink- en industriewatervoorziening
 - De toekomstige drinkwatervoorziening van Nederland (uit 1967)
 - Structuurschema Drink- en Industriewatervoorziening (uit 1972)

9. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden, mede vaststellen, coördineren en evalueren van beleid inzake energiebesparing
Bron : Nota energiebeleid
Opmerkingen : Zie voor het beleid inzake energiebesparing ook het PIVOT-rapport inzake energiebeleid, dat momenteel in voorbereiding is
Periode : 1976-

10. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden, mede vaststellen, coördineren en evalueren van beleid inzake het waterbeheer, in het bijzonder de riolering en de hygiëne en veiligheid van zwemgelegenheden
Bron :
Periode : 1945-

Producten:

- notitie Riolering (Kamerstukken II 1986-1987, 19 826, nr. 1-2)
- Beleidsstandpunt Toekomstig Rioleringsbeheer (Kamerstukken II 1989-1990, 19 826, nr. 11)
- Rioleringsnotitie; naar een in het milieubeheer functioneel inzamel- en transportsysteem voor afvalwater (Kamerstukken II 1991-1992, 19 826, nr. 18)

Opmerkingen: een deel van deze handelingen kan samenvallen met het beleid inzake waterbeheer dat onderzocht is in het PIVOT-rapport nr. 28, Waterstaat.

11. Actor : de minister
Handeling : Het beantwoorden van kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamer der Staten-Generaal betreffende het milieu
Bron : -
Periode : 1945-
12. Actor : de minister
Handeling : Het informeren van de Commissie voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamer der Staten-Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het milieubeleid
Bron : -
Periode : 1945-1985
13. Actor : de minister
Handeling : Het beantwoorden van vragen van burgers, bedrijven en instellingen betreffende het milieubeleid en daarmee samenvallende zaken
Bron :
Periode : 1945-1985
Opmerking : Deze handeling heeft geen betrekking op het overleg met in verenigingen of actiegroepen georganiseerde burgers, met bedrijven en instellingen of met doelgroepen in verband met een gezamenlijk te voeren milieubeleid.
14. Actor : de minister
Handeling : Het formuleren van standpunten inzake het milieubeheer tijdens conferenties, congressen en andere speciale bijeenkomsten
Bron :
Periode : 1945-1985
15. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling : Het zelfstandig formuleren van beleidsvoorstellen inzake het milieubeleid
Bron : Siraa, p. 245,249 e.a.
Periode : 1962-1985
- Opmerkingen:
Producten zijn:
Vooral van 1962 tot 1971: beleidsadviezen in concrete gevallen van milieuverontreiniging.
Nota *De zorg voor de hygiëne van het milieu*, 1972.
16. Actor : de minister, de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling : Het voeren van onderling overleg over het milieubeleid
Bron : Siraa, p. 245
Periode : 1962-1985
- Opmerkingen:
Producten zijn:
Beleidsadviezen in concrete gevallen van milieuverontreiniging., vooral van 1962 tot 1971
Verslagen van vergaderingen van de Inspectie Beleids Coördinatie IBC en van de deelprojecten IBC die overleg voeren met de directoraten van het ministerie.
17. Actor : de minister
Handeling : Het (doen) ontwerpen of inventariseren van instrumenten ter signalering van milieuproblemen

Bron : Omgaan met risico's, risicobenadering in het milieubeleid, HdtK 1988-1989, 211437, nr. 5;
Periode : 1963—
Product : Bijvoorbeeld: Risico-brieven, TK 1988-1989 21137; kanttekeningen bij de Rijksbegroting.

Opmerkingen:

- De hier bedoelde handelingen zijn vooral op preventie gericht en bevatten politieke informatie.

18. Actor : de Gezondheidsraad
Handeling : Het adviseren aan de minister ten aanzien van het milieubeleid
Bron :
Periode : 1967-

Opmerkingen:

Opmerkingen: De Gezondheidsraad adviseert op het gebied van geluidshinder dat door industriële producten wordt voortgebracht; ook hebben verschillende adviezen betrekking op de effecten van bij luchtverontreiniging en andere emissies aangetroffen stoffen. Daarnaast adviseert de raad het milieugevaar van bepaalde stoffen.

Voorbeelden van producten zijn

- Advies inzake Grenswaarden SO₂ Kamerstukken II 1970-1971 11 332.
- Rapporten, verschenen in een afzonderlijke V.A.R.-reeks.

19. Actor : de Stichting Vaste Afvalstoffen
Handeling : Het adviseren aan de minister inzake milieuvriendelijke afvalbewerking
Bron : Memorie van Toelichting voorontwerp Wet Bodembescherming, Kamerstukken II 1970-1971, 11 268, nr. 3
Periode : 1969-1981

Opmerkingen:

De Stichting Vaste Afvalstoffen, oorspronkelijk geheten de Stichting Compostbewerking, ging in 1969 over van het Ministerie van Landbouw en Visserij naar de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, waaronder toen de milieuhygiëne ressorteerde. In 1981 werd zij opgeheven en vervangen door het Instituut voor Afvalstoffenverwerking (IVA), dat als een aparte afdeling onder het Directoraat-generaal voor Milieubeheer ressorteerde. Vanaf dat moment werd het onderzoek door het ministerie zelf verricht.

- Product
Rapport Vuilverwijdering periode 1970-2000. Juli 1970.

20. Actor : De minister
Handeling : Het voeren van periodiek intern overleg ter toetsing van het beleid
Bron : IMP-Bodem 1984-1988, p. 82
Periode : 1983-1985

Opmerkingen:

Evaluatie kan geschieden door periodiek overleg of door verslaglegging.

Voorbeelden van verslaglegging zijn:

- * Halfjaarlijkse rapportage van de directie Bodem informatie aan DFEA/AOIC inzake de stand van zaken van het kostenverhaal van bodemsanering
- * Maandelijks evaluaties van de DFEA/AOIC over directiespecifieke aangelegenheden ten aanzien van "knelpunten in de performance";
 - Verslagen van maandelijks overleg van verschillende onderafdelingen;
 - Stafoverleg

Product: Vergaderverslagen.

21. Actor : de minister
Handeling : Het opstellen van voortschrijdende Indicatieve Meerjarenprogramma's (IMP's)
Bron : Urgentienota milieuhygiëne; . Art. 83 Wet inzake de luchtverontreiniging; Art. 138, Wet geluidshinder
Periode : 1970-1986

Opmerkingen:

- Het indicatief meerjarenprogramma wordt elk jaar voor een periode van vijf jaar vastgesteld. De minister legt het programma voor aan de Staten-Generaal.
- Het programma - gebaseerd op een sectorale probleemstelling als lucht-, bodem e.d., houdt in elk geval in
 - * een indicatief overzicht van de maatregelen die rijk, provincies en gemeenten voornemens zijn te treffen;
 - * een overzicht van gevallen waarin een te hoge milieubelasting wordt vastgesteld of waar zich knelpunten voordoen in bepaalde aspecten van het milieu;
 - * een indicatieve raming van de verwachte opbrengsten en uitgaven over de komende vijf jaar in het kader van de heffingen op grond van milieuwetten;
 - * een overzicht van de uitvoering van de maatregelen uit het voorafgaande IMP.
- De minister baseert zich onder andere op door Gedeputeerde Staten en B&W aangeleverde gegevens.
- Vanaf 1984 wordt er ook een IMP Milieubeheer opgesteld. Vanaf 1993 verdwijnt het IMP. De onderwerpen worden vanaf die tijd behandeld in het NMP en het daaruit voortkomende Nationale Milieuprogramma.
- Van 1975 tot 1989 stelde de minister in samenwerking met de minister van Verkeer en Waterstaat ook IMP's water op. Deze programma's zijn het product van handeling 84 van het Rapport Institutioneel Onderzoek *Waterstaat*.

Producten:

Indicatief Meerjarenprogramma Lucht (IMP-Lucht) 1976-1980 (TK 1977-1978, 14 314), 1981-1985 (TK 1982, 17 600), 1984-1988, (TK 1982-1983, XI, nr. 7), 1985-1989 (TK 1984-1985, 18 605)

Indicatieve Meerjarenprogramma's geluid/ 1981-1985 (TK 1982, 17 600), 1984-1988, (TK 1982-1983, XI, nr. 7), 1985-1989 (TK 1984-1985, 18 605)

Indicatieve meerjarenprogramma's Chemisch afval 1981-1985 (TK 1982, 17 600), 1984-1988, (TK 1982-1983, XI, nr. 7), 1985-1989 (TK 1984-1985, 18 605)

Voorlopig Indicatief Meerjarenplanning Bodemsanering 1984-1988. (kamerstukken II 1982-1983 17 600-XI, nr. 130)

Indicatieve meerjarenprogramma's afval 1984-1988, (TK 1982-1983, XI, nr. 7), 1985-1989 (TK 1984-1985, 18 605)

Plan Integratie Milieubeleid, 1983

1.1.1.1 Beleidsondersteunend onderzoek

22. Actor : de minister
Handeling : Het stellen van regels voor de bestelling en financiering van
onderzoeksopdrachten
Bron : -
Periode : 1963-1985

Opmerkingen:

23. Actor : de minister
Handeling : Het bestellen en financieren van onderzoeksopdrachten
Bron : -
Periode : 1963-1985

Opmerking:

- Deze handeling is genoteerd indien van de financiering een aparte boekhouding moet worden bijgehouden.

24. Actor : de minister
Handeling : Het laten onderzoeken van aspecten van het milieubeleid door
onderzoeksinstituten
Bron : -
Periode : 1963-1985

Product: Opdrachtbrief, projectmatige kenedocumenten (verslagen), onderzoeksrapport

25. Actor : de minister
Handeling : Het doen evalueren van toegepaste beleidsinstrumenten
Bron : Schuddeboom, *milieubeleid in de praktijk*
Periode : 1971-1985

Opmerkingen:

- Doel van deze evaluatie is bewust onderzoeken of bepaalde beleidsinstrumenten voldoende effectief zijn en om te beslissen of een bepaald beleid in zijn bestaande vorm al dan niet moet worden voortgezet. De hier beschreven handelingen betreffen vooral het geven van opdracht tot evaluatie van een maatregel of een concreet beleidsinstrument. Soms worden deze onderzoeken uitbesteed aan een onderzoeksinstituut. De minister kan hierbij worden geadviseerd door de inspecteur, die verslag uitbrengt van zijn bevindingen.

Product: Evaluatierapport. *Voorbeeld:* Het (doen) opstellen van rapporten over het effect van subsidies. Deze rapporten, gebaseerd op enquêtes en archiefonderzoek worden gepubliceerd en dienen als afzonderlijke producten

26. Actor : de minister
de minister belast met volksgezondheid/RIVM
TNO
Handeling : Het (laten) doen van algemeen beleidsondersteunend onderzoek ten
behoefte van de voorbereiding en evaluatie van het milieubeleid met
betrekking tot het verkeer
Bron : NMP
Periode : -

Opmerkingen:

- Voorbeelden zijn
 - * onderzoek naar de Stirlingmotor en naar stillere dieselmotoren (TK 1975-1976, 13 639, nrs. 1-4, pg. 72);
 - * onderzoek naar de emissie door de scheepvaart;
 - * onderzoek medio zeventiger jaren om stadsbussen stiller te maken (TK 1975-1976, 13 639, nrs. 1-4, pg. 72, TNO);
 - onderzoek naar katalysatoren (RIVM).

27. Actor : de minister/ Instituut voor Afvalstoffenverwerking
de minister belast met volksgezondheid/RIVM
TNO
Handeling : Het (laten) doen van algemeen beleidsondersteunend onderzoek ten
behoefte van de voorbereiding en evaluatie van het milieubeleid met
betrekking tot afvalstoffen
Bron : IMP afval, Siraa
Periode : 1981-

28. Actor : de minister/Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening
Handeling : Het opstellen van onderzoeksprogramma's inzake de
bodembescherming
Bron : IMP-Bodem 1984-1988, p. 58-59
Periode : 1976-

Product: Basisonderzoeksprogramma bodembescherming.

29. Actor : de minister/Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening
Handeling : Het opstellen van onderzoeksprogramma's inzake de drink- en
industriewatervoorziening
Bron : Bewerkingsplan Archief RID, Ministerie van VWS, CDBFO/DIV, april
1995
Periode : 1945-1984

30. Actor : de minister/Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening
Handeling : Het (laten) verrichten van algemeen beleidsondersteunend onderzoek
naar de drink- en industriewatervoorziening
Bron : Bewerkingsplan Archief Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening,
Ministerie van VWS, CDBFO/DIV, april 1995
Periode : 1945-1984

Het onderzoek kan mede worden uitgevoerd door:

Keuringsinstituut voor Waterleidingapparatuur KIWA

Gezondheidsorganisatie TNO

Het onderzoek kan bestaan uit dienstreizen naar het buitenland en het bilateraal uitwisselen van gegevens.

Onderzoeksonderwerpen kunnen zijn: leidingen, invloed van stoffen op het water, zuiveringsmethoden van afvalwater, winning van grond- of oppervlaktewater, fluoridering, e.d.

1.1.1.2 Toetsen en beïnvloeden van rijksbeleid

Inleiding

Naast het formuleren en uitvoeren van een specifiek milieubeleid is de beïnvloeding van het overheidshandelen op andere beleidsterreinen een belangrijk hulpmiddel om de milieudoelstellingen te verwezenlijken. Invloed kan worden uitgeoefend op alle niveaus en met betrekking tot het algemene beleid of bijzondere onderwerpen. De ministerraad, de onderraden en de bijbehorende ambtelijke voorportalen (in dit geval de Raad voor de Ruimtelijke Ordening en Milieuhygiëne (RROM), met de Rijksmilieuhygiënische Commissie, (RMC), als onderraad) en de overige interdepartementale overlegstructuren zijn belangrijke platforms waar invloed kan worden uitgeoefend.

Handelingen

31.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het op grond van milieuoverwegingen instemmen met regelgeving van de rijksoverheid, voor zover deze bij andere beleidsterreinen tot stand komt
	Bron	:	-
	Periode	:	-
32.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het maken van bezwaar tegen regelgeving van de rijksoverheid, voor zover deze bij andere beleidsterreinen tot stand komt
	Bron	:	-
	Periode	:	-
33.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het toetsen en beïnvloeden van algemene beleidsvoornemens van de rijksoverheid op andere beleidsterreinen aan het milieubeleid met betrekking tot geluidhinder en verkeersaspecten
	Bron	:	-
	Periode	:	-

Opmerkingen:

- Praktisch alle beleid komt hiervoor in aanmerking. Voorbeelden zijn
- het verkeers- en vervoersbeleid zoals verwoord in het Structuurschema Verkeer en Vervoer;
- het Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport (MIT);
- het Structuurschema burgerluchtvaartterreinen;
- beleidsnota's over luchtvaartterreinen zoals de nota RELUS, over regionale luchtvaartterreinen, die binnen het Ministerie van Verkeer en Waterstaat tot stand komt.

34.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het toetsen en beïnvloeden van algemene beleidsvoornemens van de rijksoverheid op andere beleidsterreinen aan het milieubeleid met betrekking tot het bedrijfsleven
	Bron	:	Nationale milieubeleidsplannen
	Periode	:	1945-

Het betreft de beïnvloeding van verschillende beleidsterreinen van het Ministerie van Economische Zaken op het gebied van industrialisatie, energiewinning en –distributie, technologie en regionaal beleid.

35.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het opstellen van kaders ten behoeve van de toetsing en beïnvloeding van de rijksoverheid op andere beleidsterreinen, ten behoeve van het milieubeleid
	Bron	:	-
	Periode	:	-

Opmerkingen:

- Het gaat bijvoorbeeld om het ontwikkelen van systematieken ten behoeve van de toetsing van de bedrijfsveiligheid, de verkeersveiligheid, het mestbeleid en de beoordeling van technische innovatiesystemen.

36. Actor : de minister
 Handeling : Het toetsen en beïnvloeden van de uitvoering van handelingen van de rijksoverheid op andere beleidsterreinen, aan het milieubeleid
 Bron : -
 Periode : -

Opmerkingen:

- Het gaat hier om die toetsingen waarvoor geen wettelijke grondslag is gelegd, zoals dat bijvoorbeeld wel in de Tracéwet is gebeurd.
- Voorbeelden zijn de concrete projecten uit het Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport (MIT), dat binnen het Ministerie van Verkeer en Waterstaat tot stand komt, de ruimtelijke economische beleidsvoornemens en de uitvoering van bestemmingsplannen waarin het rijk ook zeggenschap heeft gehad...

1.1.1.3 Beleid ten aanzien van andere overheden

1.1.1.3.1 Algemeen

De hier beschreven handelingen betreffen beleid in het algemeen. In afzonderlijke hoofdstukken staan de beleidsinstrumenten beschreven die door de sectorale milieuwetten zijn voorzien, en waarbij de provincie weliswaar beleidsbepalend is, maar de minister de bevoegdheid heeft invloed uit te oefenen. Deze bevoegdheid, meestal bedoeld om te voorkomen dat regionale plannen niet met elkaar in strijd zijn en dus coördinerend te kunnen werken, is vastgelegd in regels van de Provinciewet en voor een deel ook in de Wet Ruimtelijke Ordening.. De planningsinstrumenten die hier beschreven staan, gaan alle aan de Wet Milieubeheer vooraf. Zij zijn de consequenties van het planningsbeleid van het Rijk vóór 1985. Zij veranderen bij de invoering van de Wet Milieubeheer, dieaan de lagere overheden de verplichting oplegt een eigen planningsinstrumentarium te ontwerpen.

37. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, formuleren, evalueren van beleidsstandpunten met betrekking tot andere overheden op het gebied van milieubeheer.
 Bron : -
 Periode : 1975-
 Opmerkingen:

Deze handeling kan in overeenstemming met andere ministers worden gedaan.

Product b.v.:

- * de Uitvoeringsnotitie lagere overheden.

38. Actor : de minister
 Handeling : Het geven van instructies voor het ontwerpen van beleidsinstrumenten aan lagere overheden en projectgroepen bekleed met beleidsbevoegdheden
 Bron : Productenlijst Directie Bestuurszaken, NMP
 Periode : 1982-1985

Opmerkingen:

Reden voor deze evaluatie is het sedert 1982 ingevoerde dereguleringsbeleid.

Doel is het bevorderen van eenduidigheid in de beleidsvoorbereiding , de regelgeving en de voorlichting op het gebied van milieubeheer.

- Producten:

Vademecums, zoals: *Gegevenswoordenboek Milieubeheer*. en *Aanwijzingen Regelgeving Milieubeheer*;

producten van het Project Algemene Regels.

39. Actor : de minister
 Handeling : Het voeren van geregeld algemeen overleg met het IPO, de VNG, de Unie van Waterschappen en andere overheden
 Bron : -
 Periode : 1975-

Product:

Verslagen van vergaderingen;

Verslagen van werkgroepen: vergunningenbeleid, modelvoorschriften, verontreinigde grond

40. Actor : de minister
 Handeling : Het voeren van enquêtes onder lagere bestuursorganen en onder doelgroepen inzake het milieubeleid
 Bron : IMP-Lucht 1976-1980, p. 117
 Periode : 1970-

Opmerkingen:

- Product:

Enquête onder provinciale besturen, 1970

41. Actor : Gedeputeerde Staten

Handeling : Het aan de minister overleggen van overzichten van door hen noodzakelijk geachte maatregelen tot bestrijding van geluidhinder in de volgende vijf jaren alsmede de door hun geraamde daarvoor benodigde uitgaven ten laste van het rijk

Bron : Art. 141, Wet geluidhinder

Periode : 1981-1992

Opmerkingen:

- De overzichten worden verwerkt in het IMP-geluid en vanaf 1985 in het Nationaal Milieubeleidsplan.

1.1.1.3.2 Provinciaal afvalstoffenplan

Inleiding:

Op grond van art. 4 van de de Afvalstoffenwet zijn de provincies verplicht een plan op te stellen dat betrekking heeft de wijze waarop afvalstoffen in de provincie verwijderd dienen te worden. Aan het provinciale afvalstoffenplan kunnen twee algemene functies worden toegekend.

Ten eerste; door een verplichting op te leggen aan de provincies om een provinciaal plan op te zetten dat essentiële elementen moet bevatten inzake het afvalstoffenbeleid wordt de provincie verplicht beslissingen te nemen inzake deze problematiek.

Ten tweede; door middel van het provinciaal plan kan de overheid - doordat deze het plan moet worden goedkeuren - invloed uitoefenen op de hoofdlijnen van het te voeren beleid inzake de afvalstoffenverwijdering. Het plan ligt ten grondslag aan een verordening in de vorm van een programma. Over deze verordening zal nader ingegaan worden in hoofdstuk 4.4.1. van dit rapport.

42. Actor : provinciale staten
Handeling: Het vaststellen van provinciale afvalstoffenplannen
Bron : Art. 4, lid 1, art. 21, lid 1, art. 25, lid 1, art. 26, lid 1, Afvalstoffenwet
Periode : 1979-1993 -

43. Actor : de inspecteur van de Volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling: Het adviseren van de provinciale overheden bij de opstelling van een provinciaal afvalstoffenplan
Bron : Art. 11, lid 1- 3, art. 12, lid 3, art. 14, lid 1, Afvalstoffenwet
Periode : 1979 - 1993

Waardering: V

Termijn: 5 jaar

Opmerkingen: Het betreft adviezen ter begeleiding van het werk van de provincie, vooruitlopend op bevoegdheden waarin later in art. 4.10, lid 2, Wet Milieubeheer voorzieningen zijn getroffen.

44. Actor : de minister
Handeling: Het tezamen met de minister van EZ, LNV en V&W geven van aanwijzingen aan provinciale staten omtrent de inhoud van het provinciale afvalstoffenplannen
Bron : Art. 87, lid 1, art. 88, lid 1, Afvalstoffenwet,
Periode : 1979 -1993

45. Actor : de minister
Handeling: Het op aanvraag van GS verlenen van uitstel aan de provincie voor de herziening van een provinciaal afvalstoffenplan
Bron : Art. 14, lid 1, Afvalstoffenwet
Periode : 1979 - 1993

Opmerkingen:

- Een provinciaal plan geldt voor maximaal vijf jaar. Binnen deze periode moet het plan herzien worden tenzij de minister een vrijstelling verleent. Deze vrijstelling geldt voor ten hoogste vijf jaar.

Periode na 1985

1.1.1.4 Algemeen

In dit hoofdstuk worden naast de algemene beleidsformulering ook enkele onderwerpen behandeld die onderwerp van overleg zijn geweest met de Europese Commissie en die uiteindelijk in samenhang met de vanuit de EEG/EU aangestuurde probleemstellingen zijn geformuleerd. Tevens komen onderwerpen aan de orde die betrekking hebben op de integratie van een ander beleidsterrein in de milieubeleidsplanning.

Beleidsformulering geschiedt welbewust aan de hand van verschillende projecten die door allerlei vraagstellingen worden aangestuurd. Binnen het directoraat-generaal Milieubeheer gebeurt dit sterk decentraal aan de hand van allerlei vraagstukken die ontstaan uit:

- Wetenschappelijke ontdekkingen op nationaal en internationaal niveau met betrekking tot het milieu
- Internationale verdragen
- De daaraan verbonden regelgeving in de vorm van EU-programma's, richtlijnen en verordeningen (mede teweeg gebracht door Nederlandse inbreng)
- Waarnemingen, voortkomend uit het monitoringsstelsel
- Evaluatie van bestaande regelgeving, eventueel na politieke of juridische toetsing
- Incidenten en de behoefte om die te voorkomen ("risico-analyse")

Beleidsformulering geschiedt derhalve vanuit alle directoraten van het DG Milieubeheer in welke samenstelling zij ook zijn gevormd. Binnen het DGM en het ministerie wordt geprobeerd deze beleidsformulering te stroomlijnen in de vorm van interne overlegstructuren. Het Stafbureau Milieubeheer brengt door middel van gezamenlijke vergaderingen van de leiding van de directoraten, het managementteam structuur in de besluitvorming.

Het beleid, dat in eerste instantie is gericht op *preventie* van milieuverontreiniging (ook wel brongericht beleid genoemd), wordt in beginsel aangestuurd door het Nationaal Milieubeleidsplan. Aan de hand van het eerste plan zijn - soms onder verschillende definities - een aantal onderling samenhangende visies op beleidsvorming gepropageerd, die tot een structurele samenhang van een aantal processen heeft geleid. Er is sprake van:

- themagericht milieubeleid: aan de hand van thema's worden nadere vraagstukken in de vorm van meetbare doelstellingen omschreven. Indicatoren geven aan of deze doelstellingen worden bereikt als de daarvoor voorgestelde maatregelen zijn uitgevoerd. Een monitoringsprocedure van voorgestelde waarnemingen en metingen dient voor evaluatie van de effecten van de genomen maatregelen, waardoor het beleid kan worden beoordeeld en waar nodig kan worden bijgesteld. Het beleid wordt in hoofdzaak bepaald door waarneming en onderzoek.
- doelgroepgericht milieubeleid: aan de hand van de doelstellingen worden de bronnen, d.w.z. de (mogelijke) veroorzakers van milieuverontreiniging in de vorm van doelgroepen aangesproken. Het beleid wordt in hoofdzaak bepaald door overleg, afspraken en regelgeving. Specifieke producten van doelgroepbeleid kunnen zijn:
 - * milieuconvenanten met brancheorganisaties, voor het behalen van milieudoelstellingen
 - * bewerkstelligen van afspraken voor werkprocessen in bedrijven en inrichtingen die de verontreiniging in het milieu tegengaan (bedrijfsinterne milieuzorg)
 - * regelgeving ten aanzien van (de toelating van) bepaalde inrichtingen, toestellen, werkprocessen
 - * subsidies voor het nader bereiken van deze doelstellingen
- gebiedsgericht milieubeleid: hier geldt het bijzondere maatregelen ten aanzien van een aantal specifieke gebieden, waarvoor bijzondere voorzorg is vereist. Deels gaat het om milieubeleid in samenhang met natuurbeheer, deels om gebieden waarover in het kader van andere beleidskaders nadere afspraken zijn gemaakt. Vaak gaat het om bijzondere gevallen die in het algemene kader zijn opgenomen of waarvoor extra steunmaatregelen zijn vereist.

Intussen zijn er ook na de invoering van het Nationaal Milieubeleidsplan nog beleidsvormen blijven voortbestaan die gericht zijn op de oplossing van milieuproblemen die door niet vermeden handelingen in het verleden zijn ontstaan ('end of pipe'-beleid). Dat zijn met name de te saneren bodemverontreiniging, het drinkwaterbeheer en de problemen rond allerlei vormen van reeds bestaand afval. Ook zijn er beleidsmaatregelen denkbaar die dienen te worden genomen in acute crisissituaties. Ook hiervoor worden door de verschillende actoren visies ontwikkeld. Dit hoofdstuk is vooral gewijd aan beleidsstudie, de opzet van definities en het onderzoeken van vraagstukken. Aan overlegstructuren met betrekking tot beleid is een afzonderlijk hoofdstuk gewijd.

46. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, mede vaststellen, coördineren en evalueren van algemeen beleid op het gebied van milieubeheer
 Bron : -
 Periode : 1985-

Opmmerking: het betreft het stellen van milieuproblemen, voorbereid door de opstelling van scenariostudies. Een voorbeeld hiervan is : *Zorgen voor morgen*
 Het ontwikkelen van milieuthema's, voorzover nog niet in de milieubeleidsplanning verwerkt.
 Het vaststellen van doelgroepen.

Producten zijn bijvoorbeeld:

- Naar milieubeleidsruimte voor biodiversiteit in Nederland, 1994, nr. 23
- Beleidsuitvoering milieukwaliteitsdoelstellingen, 7 juli 1994

47. Actor : de minister
 Handeling : Het departementaal ontwikkelen en toepassen van strategische milieubeleidsplannen
 Bron : Formatieplan Strategie en Planning, 1996, 2.3.2-2.3.3
 Periode : 1989 –
 Producten : Nota 'Meer dan de som der delen';
 Rapport stuurgroep milieugebruiksruimte
 Project resultaat inclusief strategisch onderzoek instrumenten en sturing
 Rapport lange termijn milieubeleid;
 Strategienotitie thema Verspreiding
 Sturing nieuwe stijl
 Sleutelwoorden als afwegingsinstrument
 Workshop wegingsmethodieken
 Vergaderverslagen en directieplannen

48. Actor : de minister
 Handeling : Het leveren van bijdragen aan strategische milieubeleidsplannen op interdepartementaal niveau
 Bron : Formatieplan Strategie en Planning, 1996, 2.3.2.2.2.
 Periode : 1989 –
 Producten : Vergaderverslagen
 Opmerking : Deze bijdragen worden structureel geleverd in het Interdepartementaal platform strategie-eenheden.

49. Actor : inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
 Handeling : Het leveren van bijdragen bij het bepalen van standpunten welke betrekking hebben op het beleidsterrein ruimtelijke ordening en/of het ruimtelijk economisch beleid
 Bron : Jaarverslag Inspectie milieuhygiëne, 1995
 Periode : 1962 -
50. Actor : de minister
 Handeling : Het beantwoorden van kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamer der Staten-Generaal betreffende het milieu
 Periode : 1945-
51. Actor : de minister
 Handeling : Het informeren van de Commissie voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamer der Staten-Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het milieubeleid
 Periode : 1945-1985
52. Actor : de minister
 Handeling : Het beantwoorden van vragen van burgers, bedrijven en instellingen betreffende het milieubeleid en daarmee samenvallende zaken
 Periode : 1985-
 Opmerking : Deze handeling heeft geen betrekking op het overleg met in verenigingen of actiegroepen georganiseerde burgers, met bedrijven en instellingen of met doelgroepen in verband met een gezamenlijk te voeren milieubeleid.
53. Actor : de minister
 Handeling : Het formuleren van standpunten inzake het milieubeheer tijdens conferenties, congressen en andere speciale bijeenkomsten
 Periode : 1985-

1.1.1.4.1 Algemeen beleidsonderzoek

54. Actor : de minister
 Handeling : Het periodiek en planmatig vaststellen van onderzoeksopdrachten aan onderzoeksinstituten ten behoeve van het milieubeleid
 Bron : Directieplannen stafbureau milieubeheer
 Periode : 1985-
 Opmerkingen : Vaste overlegpartners zijn:
 Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
 De Nederlandse organisatie TNO
 Producten zijn : Het Meerjaren Actie Plan (MAP) van het RIVM

55. Actor : de minister
 Handeling : Het financieren van onderzoeksinstituten
 Bron : Directieplannen stafbureau milieubeheer
 Periode : 1985-
 Opmerkingen : Een voorbeeld hiervan zijn de materiële voorzieningen voor het bureau Duurzame Technologie Ontwikkeling van TNO.

56. Actor : de minister
 Handeling : Het al dan niet in stuurgroepverband (laten) verrichten van onderzoek dat betrekking heeft op de bescherming van het milieu
 Bron : Meerjarenprogramma 1988 - 1992 milieuonderzoek;
 Periode : 1963--
 Opmerkingen:
 - Bij onderzoeksprojecten zijn van belang de stukken die door het projectmanagement als producten van het project zijn vastgesteld. De gegevens met de financiering van afzonderlijk bestelde onderzoeksopdrachten@

57. Actor : de minister
 Handeling : Het (doen) ontwerpen van strategische beleidsmodellen op het gebied van milieubeheer
 Bron : Formatieplan Directie Strategie en Planvorming van DGM (1996) 2.3.3.3.1;
 Periode : 1989—
 Product : Interne adviezen aan het ministerie

58. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
 Handeling : Het zelfstandig formuleren van beleidsvoorstellen inzake het milieubeleid
 Bron : Siraa, p. 245,249 e.a.
 Periode : 1985-

Opmerkingen:
 Producten zijn: Rapporten van de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne over de handhaafbaarheid van beleidsinstrumenten.

59. Actor : de minister, de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
 Handeling : Het voeren van onderling overleg over het milieubeleid
 Bron : Siraa, p. 245
 Periode : 1985-

Opmerkingen:
 Producten zijn:
 Beleidsadviezen in concrete gevallen van milieuverontreiniging., vooral van 1962 tot 1971
 Verslagen van vergaderingen van de Inspectie Beleids Coördinatie IBC en van de deelprojecten IBC die overleg voeren met de directoraten van het ministerie.
 Rapporten van de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne over de handhaafbaarheid van beleidsinstrumenten.

1.1.1.4.2 Thema- en/of objectgericht beleid

60. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden, vaststellen en evalueren van het beleid ten aanzien van productgerichte milieuzorg, in nota's, notitie etc
Bron : -
Periode : 1985 -

Opmerkingen:

Het gaat hierbij om verschillende thema's als verspilling of verspreiding van afval.

61. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden, vaststellen en evalueren van beleid ten aanzien van specifieke emissies
Bron : -
Periode : 1985 -

Opmerkingen:

Voorbeelden van specifieke emissies zijn: Afgewerkte olie, koolwaterstoffen, PCB's, ozonaantastende stoffen, asbestvezels. Het betreft hier specifieke handelingen van ambtelijke werkgroepen met betrekking tot bijzondere stoffen. Voor een deel worden deze vraagstukken ook behandeld in het doelgroepenoverleg, waarop verderop in dit onderzoek wordt ingegaan..

Producten: Nota's en instructies met betrekking tot de keuze van beleidsinstrumenten

62. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden, vaststellen en evalueren van het beleid ten aanzien van het thema vermesting
Bron : -
Periode : 1985 -

Opmerkingen:

Onderwerpen zijn: fosfaatemissie en ammoniakemissie in:

- mest
 - landbouwinrichtingen
 - bemeste grond (overbemesting van de bodem)
- en het toegelaten mestoverschot.

Bij dit overleg is ook het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij betrokken. In verband met de fosfaatemissie vindt hierover op dit punt overleg plaats met de EG-commissie.

Producten:

- Plan van aanpak ammoniakemissie van de landbouw, Kamerstukken II 1990/1991 18 225, nr. 43;
- Rapport van de commissie Steenvoorden
- Evaluatienota mestbeleid, Nota mestbeleid tweede fase (Kamerstukken II, 1989-1990, 21 520, nr, 3)
- Nota 3e fase mestbeleid (uit 1993)
- Integrale notitie mest- en ammoniakbeleid (uit 1995)

63. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden, vaststellen en evalueren van. beleid m.b.t. de drink- en .industriewatervoorziening in nota's, notities en andere beleidsdocumenten
Bron : o.a. art. 47, 50, Waterleidingwet
Periode :

64. Actor : de minister
Handeling : Het bij KB aanwijzen van een representatieve organisatie van eigenaren van waterleidingsbedrijven met de bevoegdheid een plan op te stellen op het gebied van drinkwatervoorziening en het goed keuring van de plannen
Bron : art. 52, lid 1 en art. 54, lid 1, Waterleidingwet
Periode : 1987-

Opmerking : Als voorzienend leverancier is de VEWIN aangewezen..

65. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden, vaststellen en evalueren van beleidsstandpunten inzake rioleringsvraagstukken
Bron :
Periode : 1985-

Opmerking:

Riolerings is in hoofdzaak een taak van de gemeente. Vanaf 1985 heeft de minister bemoeienis met het gemeentelijk milieubeheer door middel van een subsidie-instrument. Hierbij wordt ook de riolering betrokken.

- Producten
 - notitie Riolerings (Kamerstukken II 1986-1987, 19 826, nrs 1-2)
 - Beleidsstandpunt Toekomstig Rioleringsbeheer (Kamerstukken II 1989-1990, 19 826, nr. 11)
 - Rioleringsnotitie; naar een in het milieubeheer functioneel inzamel- en transportsysteem voor afvalwater (Kamerstukken II 1991-1992, 19 826, nr. 18)

66. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, formuleren en evalueren van beleidsstandpunten inzake bodem- en waterbodembescherming
 Bron : -
 Periode : 1985-

Opmerkingen:

- Product: Diverse nota's waaronder:
 Kabinetsnotitie verwijdering van verontreinigde grond, Kamerstukken II 1986-1987, 19925 nr. 2)
 Notitie Bevolkingsonderzoek en milieu-incidenten, (Kamerstukken II, 17 600-XI, nr, 114)
 Kabinetsstandpunt Tien jaren-scenario bodemsanering, 22 mei 1990 (Kamerstukken II 1989-1990, 21 557, nr. 1-2)
 Kabinetsnotitie Milieukwaliteitsdoeleinden Bodem en Water, 1991
 Kabinetsstandpunt eindrapportage Commissie Bodemsanering in gebruik zijnde bedrijfsterreinen (Kamerstukken II 1991-1992, 21 557, nr. 17)
 Kabinetsnotitie Bodemsanering en grondtransactie Kamerstukken 1991-1992, 227 27, nr. 1
 Kabinetsnotitie Uniformering van beoordeling en aanpak van gevallen van bodemverontreiniging, locatiespecifieke omstandigheden (Kamerstukken II 1991-1992, 227 27, nr. 2)
 Notitie ongerechtvaardigde verrijking in verband met bodemsanering (Kamerstukken II 1993 22 727, nr. 11)
 Beleidsnotitie inzake oude stortplaatsen , IWACO-rapport

67. Actor : De minister
 Handeling : Het voeren van periodiek overleg ter evaluatie van de bodemsanering
 Bron : IMP-Bodem 1984-1988, p. 82
 Periode : 1983-1985

Opmerkingen:

Evaluatie kan geschieden door periodiek overleg of door verslaglegging. Voorbeelden van periodiek overleg zijn:

- * de Werkgroep Bodemsanering. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigingen van de minister, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Voorbeelden van verslaglegging zijn:

- * Hafjaarlijkse rapportage van de directie Bodem informatie aan DFEA/AOIC inzake de stand van zaken van het kostenverhaal van bodemsanering;
- * Maandelijks evaluaties van de DFEA/AOC over directiespecifieke aangelegenheden ten aanzien van "knelpunten in de performance";
- * Verslagen van maandelijks overleg van verschillende onderafdelingen.

68. Actor : de minister
 Handeling : Het voeren van overleg over de samenhang van juridische bodemsaneringsinstrumenten
 Bron : Interview mevr. Lukkien
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

- producten:
 - * Verslagen van beraadslagingen van het Coördinatie-overleg Civiele Acties (COCA), een werkgroep van de directies Bodem, Handhaving, DG en DJZ (Juridische Zaken) van het ministerie: COCA-statuu
 - * Verslagen van de Werkgroep Inwerkingtreding Saneringsregeling WIS, na 1995 Toepassing en Ontwikkeling Juridische Instrumenten TOJI (een werkgroep van de minister, het IPO en de VNG en de Landsadvocaat)
 - * Handreiking Juridisch Instrumentarium Bodemsanering

69. Actor : de minister
 Handeling : Het ontwikkelen van beleidsinstrumenten op het gebied van bodembescherming en bodemsanering
 Bron : Kennismakingsdossier directie Bodem. p. 26-30

Periode : 1994-

Opmerkingen:

Deze handelingen worden specifiek uitgevoerd door de directie Bodem

De ontwikkeling en evaluatie van dit instrumentarium vindt plaats in interne overlegvergaderingen. Deze vergaderingen vinden soms plaats op afdelings- dan wel directies.

Voorbeelden: de Kwaliteitsgroep NoTeZ, dat als staflichaam van de directie Bodem functioneert. Het vergadert over de normstelling en technisch-inhoudelijke onderwerpen inzake bodemsanering

De kwaliteitsgroep JuBeZ functioneert binnen de Directie Bodem als overleggroep over de juridische aspecten.

Voorts worden ook externe adviesbureau's ingehuurd.

Product:

Verslagen van vergaderingen, zoals:

Notulen van vergaderingen van NoTeZ;

Notulen van vergaderingen van JUBEZ.;

Rapport van Twijnstra Gudde management consultants

70. Actor : de minister
Handeling : Het mede bepalen van beleidsformuleringen op andere beleidsterreinen vanwege milieuaspecten
Bron : Nationale Milieubeleidsplannen
Periode : 1985-

Opmerkingen:

Thema's zijn bijvoorbeeld:

- Duurzaam bouwen (beleidsterrein: Volkshuisvesting)
- Ruimtelijke ordening
- Natuurbescherming
- Bestrijdingsmiddelen (beleidsterrein: Gewasbescherming van LNV)
- Meststoffen (beleidsterrein meststoffenbeleid van LNV)
- Milieueconomie (macro-economisch beleid van EZ)
- Kernenergiebeleid, zoals aangestuurd door andere ministeries (SZV, EZ)
- Energiebesparing (beleidsterrein Energiebeleid van EZ)
- Stimulering van duurzame energie (beleidsterrein Energiebeleid van EZ)
- Industrialisatie en technologie (beleidsterrein van EZ)
- Waterbeheersing, bescherming van het oppervlaktewater (beleidsterrein Waterstaat)
- Voorkoming van verdroging door watermanagement (beleidsterrein Waterstaat)
- "Externe" veiligheid van producten (beleidsterrein regelgever Warenwet)
- Arbeidsomstandigheden en veiligheid op het werk (beleidsterrein Sociale Zaken)

Deze beleidsformuleringen staan vaak als taakstellingen in de Nationale Milieubeleidsplannen kunnen worden geformaliseerd:

- In overleg met de ministeries afzonderlijk, met als eindproduct een meeondertekende beslissing van een ander ministerie;
- In de Ministerraad of zijn onderraden (Raad voor Economische Aangelegenheden).

De hier geformuleerde handelingen kunnen worden ingedeeld aan de hand van de beleidsterreinen zoals die in andere PIVOT-rapporten is vastgesteld. Onder deze handelingen worden geen uitvoeringshandelingen van andere ministeries gerekend waarmee het ministerie van VROM bemoeienis heeft in verband met het milieubeheer. Voorbeelden hiervan zijn:

- Adviezen inzake uitvoerende werkzaamheden van ministeries, bijvoorbeeld in het kader van de Milieueffectrapportage
- Adviezen inzake milieuwetgeving van staatsbedrijven, zoals in het kader van de delfstoffenwinning ingevolge de Mijnwet

Deze handelingen worden afzonderlijk in dit PIVOT-rapport beschreven en gewaardeerd.

Producten van beleidshandelingen van andere ministeries, waarmee het ministerie van VROM bemoeienis heeft gehad vinden hun neerslag in nota's als:

- Meerjarenplan gewasbeschermingsmiddelen (MJP-G, uit 1990) Maatwerk voor mens en milieu. Voortgangsrapportage
- Meerjarenplan voor mens en milieu
- Meerjarenplan Hygiëne en Materiaalbescherming (uit 1994)
- Meerjarenplan Hygiëne en Materiaalbescherming (uit 1996)
- Nota's energiebeleid

- de nota Luchtverontreiniging en Luchtvaart (LuLu), TK 1994-1995, 24 213, nr. 2
- Electriciteitsplan 1991-2000
- Voorstellen tot gebiedsgericht milieubeleid en vaststelling van ROM-gebieden in nota's Ruimtelijke Ordening.

1.1.1.4.3 Doelgroepgericht beleid

Het hier beschreven hoofdstuk heeft vooral betrekking op bedrijfsinterne milieuzorg.

De regering acht het invoeren van milieuzorgsystemen de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven en heeft daarom voor een vrijwillige invoering en vormgeving ervan gekozen. Deze vorm van zelfregulering is echter allerm minst vrijblijvend, want zeer duidelijk is ook gekozen voor evaluatie van de bereikte resultaten. In de eerder genoemde *Notitie bedrijfsinterne milieuzorg* uit 1989 werd aangegeven dat in geval de beleidsbijstelling ook zou kunnen inhouden dat alsnog aanvullende wettelijke bepalingen voor het invoeren van milieuzorgsystemen worden opgesteld. In 1992 vond een evaluatie plaats, waarbij ook werd gekeken naar monitoringssystemen. Bedrijfsinterne milieuzorgsystemen kunnen bovendien worden aangestuurd door nationale en Europese regelgeving of door milieuconvenanten van het rijk met de verschillende branches als gevolg van het doelgroepenoverleg (zie daarvoor hoofdstuk ...)

In het beleidsstandpunt n.a.v. de tussenevaluatie, gepresenteerd door de ministers van VROM en Verkeer en Waterstaat in oktober 1993, wordt aangegeven hoe de ministers de invoering van bedrijfsinterne milieuzorg verder willen stimuleren. Bij de voorbereiding van deze beleidsnota's kan ook de Sociaal-economische Raad (SER) worden betrokken, die als overlegorgaan van werkgevers en werknemers in het bedrijfsleven belangrijke adviezen in het openbaar uitbrengt. Over het werk van de SER is een afzonderlijk PIVOT-onderzoek in voorbereiding.

71. Actor : de minister
Handeling : Het vaststellen van het beleid ten aanzien van bedrijfsinterne milieuzorg in nota's, circulaires etc
Bron : -
Periode : 1989 -

Opmerkingen:

- Product onder andere:
- * Notitie Bedrijfsinterne Milieuzorg (20633 nr. 3)
- * Verslag van een mondeling overleg (id. nr. 4)
- * Standpunt n.a.v. tussenevaluatie 1992 (id. nr. 6)
- * Verslag van een mondeling overleg (id. nr. 7)
- * Kabinetstandpunt n.a.v. SER-adviezen (id. nr. 7)
- * Verslag van een mondeling overleg (id. nr. 8)

72. Actor : De Commissie Bedrijfsinterne Milieuzorgsystemen
Handeling : Het adviseren van de minister omtrent bedrijfsinterne milieuzorg
Bron : -
Periode : 1987 - 1988

Opmerkingen:

- Product
- * Rapport Milieuzorg in Samenspel

73. Actor : Coördinatiecommissie Bedrijfsinterne Milieuzorgsystemen
Handeling : Het adviseren van de minister omtrent de verdere beleidsontwikkeling met betrekking tot bedrijfsinterne milieuzorg
Bron : Notitie bedrijfsinterne milieuzorg
Periode : 1990 -

Opmerkingen:

- Afgevaardigden van verschillende ministeries (LNV, V&W, EZ, SZW), provincies (IPO), en gemeenten (VNG), waterschappen (UvW) werkgevers en werknemers (respectievelijk VNO-NCW, MKB Nederland en VVK en FNV en CNV) en natuur en milieuorganisaties (Stichting Natuur en Milieu) hebben zitting in de commissie. De Commissie wordt voortgezeten door DGM(HIMH).
- Producten
- * Twee verslagen per jaar sinds 1990

1.1.1.5 Het Nationaal Milieubeleidsplan

Inleiding

De opstelling van het Nationaal Milieubeleidsplan is wettelijk voorgeschreven in art. 4 van de Wet Milieubeheer. De voorgeschreven procedure is in beginsel de codificatie van een praktijk die sedert 1985 is gegroeid. Zij is van betekenis, omdat ze waarborgen biedt voor overleg tussen de minister en belanghebbende organen, zoals de lagere overheden, het bedrijfsleven en de belangengroepen.

Het Nationaal Milieubeleidsplan is de voornaamste exponent van het integrale milieubeleid, dat vanaf het aantreden van ir. P. Winsemius als eerste minister van VROM werd voorgestaan. Met de opzet van een eerste integraal Milieubeleidsplan werd in 1984 gestart. Als eerste vingeroefening werden in 1984-1985 bij wijze van overgang de sectorale Indicatieve Meerjarenplannen IMP's Lucht, Bodem en Geluid opgesteld naast een algeheel IMP-milieubeheer. Dit IMP-milieubeheer werd gevolgd door een geïntegreerd planningsstelsel, dat leidde tot het Nationaal Milieubeleidsplan van 1989. Naast de thematische problemen werd hierin nu ook een doelstelling opgenomen, de "duurzame ontwikkeling". Deze doelstelling werd ontleend aan het rapport *Our common future*, dat op 27 april 1987 in Londen werd gepresenteerd door de *World Commission on Environment and Development* (VN-commissie Brundlandt). Het werd in 1989 voltooid. In dit plan komt voor het eerst de thematische indeling van de problematiek in zijn geheel aan de orde. Deze thema's vormen de hoofdstukken van de komende plannen: *verzuring* van de bodem, *vermesting* van het oppervlaktewater, *verspreiding* van milieugevaarlijke stoffen, *verwijdering* van afvalstoffen en *verstoring* van het milieu door stank, geluid of smog e.d., *verdroging*. Later zijn thema's als *klimaatverandering* en *verspilling* daaraan toegevoegd. Aan de hand van de thema's worden de doelgroepen opgespoord die bij de oorzaken van deze problemen betrokken zijn. Daarnaast voorziet de planning in gebiedsgericht milieubeleid. Het plan voorziet puntsgewijs in producten, die moeten leiden tot meetbare resultaten. Het kreeg een vervolg in een NMP+, waarin het plan werd bijgesteld en uitgebreid. Het tweede NMP, waarin de nog lopende actiepunten uit het eerste plan nader werden verwerkt op grond van de alsdan binnengekomen evaluatie, werd in 1993 afgerond.. In 1998 komt het derde NMP op dezelfde wijze tot stand.

Nationale Milieubeleidsplannen of NMP's worden dus om de vier jaar opgesteld. In deze plannen wordt door middel van actiepunten vastgelegd welke producten het rijk in de komende vier jaar zal trachten te realiseren. Het beoogt richtinggevend te zijn voor de beslissingen die de overheid in die periode en de daarop volgende vier jaar beoogt te nemen. Milieubeleidsplannen zijn strategische plannen, die weliswaar hoofdzaken van het milieubeleid aangeven, maar in nadere instrumenten moeten worden uitgevoerd. Een nader instrument is het jaarlijks op te stellen milieuprogramma, dat o.m. tijdens begrotingen wordt ingediend.

Het NMP heeft door de invoering van de Wet Milieubeheer in 1993 een wettelijk kader gekregen. Blijkens art. 4. 2 Wm is de minister verplicht een beschrijvend rapport over de toestand van het milieu in Nederland op te stellen. Het dient te worden overlegd aan de Staten-Generaal. Door dit artikel is ook uitvoering gegeven aan art. 7 van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake vrije toegang tot milieu-informatie. Met deze rapportage wordt de uitvoering van de Milieubeleidsplannen geëvalueerd en de nieuwe beleidsplanning gemotiveerd.

Volgens art. 3-4 Wm dienen in het Nationaal Milieubeleidsplan in ieder geval aan de orde te komen:

- de beoogde resultaten inzake de kwaliteit van de onderscheidene onderdelen van het milieu;
- de beoogde resultaten inzake het voorkomen, beperken of ongedaan maken van de gevolgen van menselijke activiteiten die het milieu verontreinigen, aantasten of uitputten;
- het aanduiden van gebieden waarin de kwaliteit van het milieu bijzondere bescherming behoeft;
- de werkwijze;
- de financiële, economische en ruimtelijke gevolgen van het te voeren milieubeleid;
- de afstemming op of aanpassing van het nationale waterhuishoudingsbeleid.

De ministers zullen bij het opstellen van het plan de belanghebbende overheidsorganisaties, instellingen en organisaties betrekken (art. 4.4, Wet Milieubeheer).

De procedure is als volgt:

De minister stelt in samenwerking met de vakministers het NMP in concept op; de vakministers dragen bij voorzover het onderwerpen betreft die onder hun verantwoordelijkheid vallen. Daarnaast betrekken zij de belanghebbende overheidsorganisaties, waarbij in ieder geval Gedeputeerde Staten van de provincies. Daarnaast kunnen ook andere belanghebbenden worden betrokken, zoals werkgevers, werknemers en de verenigingen van lagere overheidsorganen.

Het plan wordt aan de Staten-Generaal voorgelegd. Deze beraadslagen ten hoogste zes maanden na indiening; de minister betreft de gevolgtrekkingen van de Staten-Generaal in zijn planning. De milieuwetgeving en -besluitvorming moet op de in de planning opgenomen actiepunten zijn afgestemd.

In het NMP worden ook "taakstellingen" opgenomen van actoren die hun hoofdwerkzaamheden op andere beleidsterreinen hebben en geacht worden deze op afspraken gebaseerde taakstelling bij de uitoefening van hun werkzaamheden toe te passen. Als gevolg hiervan heeft het NMP vaak een breder kader dan het beleidsterrein van het ministerie van VROM. Het NMP bevat activiteiten die projectmatig zijn opgezet. De leiding van deze projecten berust bij de Stuurgroep NMP, die onder leiding van de minister van VROM wordt samengesteld uit afgevaardigden van andere ministeries. De projectformulering van de nationale milieubeleidsplanning wordt aangezet door een stuurgroep NMP, waarin binnen het ministerie naast de ambtenaren, belast met milieubeheer ook vertegenwoordigd zijn: de Rijksplanologische Dienst, de Dienst Volkshuisvesting. Daarnaast zitten er voor de regering afgevaardigden in van de ministeries belast met Volksgezondheid, Economische Zaken, Landbouw en Buitenlandse Zaken permanent in de stuurgroep. Incidenteel zijn ook de ministeries van Financiën en Algemene Zaken in het overleg betrokken en waar nodig ook die van Binnenlandse Zaken, Justitie, Sociale Zaken en Defensie.

Handelingen

74.	Actor	: de minister
Handeling	:	Het voorbereiden en vaststellen van aanwijzingen, richtlijnen en randvoorwaarden ten aanzien de totstandkoming van Milieubeleidsplannen
Bron	:	
Periode	:	1985-
75.	Actor	: de minister
Handeling	:	Het in overeenstemming met de ministers van Economische Zaken, Verkeer en Waterstaat en Landbouw opstellen van nationale Milieubeleidsplannen (NMP's)
Bron	:	Art. 4.3-4.6 Wm
Periode	:	1985-
Opmerkingen:		

Producten zijn:

Milieurapport

Nationaal Milieubeleidsplan

76. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het adviseren van de minister bij de opstelling van een NMP
Bron : Art. 4 Wm
Periode : 1993-

77. Actor : de minister
Handeling : Het in overleg met de minister van Verkeer en Waterstaat
de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en
de minister van Economische Zaken vaststellen van een tijdstip waarop het
NMP gaat gelden, en het verlengen van de geldigheidsduur met twee jaar
Bron : art. 4.6, eerste lid, Wm
Periode : 1993-

78. Actor : de minister
Handeling : Het jaarlijks in overleg met de minister van Verkeer en Waterstaat, de minister
van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de minister van
Economische Zaken vaststellen van nationale milieuprogramma's
Bron : Art. 4.7-4.8 Wm
Periode : 1990-

-Opmerkingen:

- Het nationale beleidsprogramma moet minimaal bevatten:
 - een programma van van rijkswege in de eerstvolgende vier jaar te verrichten activiteiten ter bescherming van het milieu;
 - een programma voor de vaststelling en de herziening van milieukwaliteitseisen zoals die in de Wet Milieubeheer zijn aangegeven, onder aanduiding van de beoogde resultaten;
 - een overzicht van de begrotingsposten op het gebied milieubeheer, en financiële gevolgen;
 - een verslag van de voortgang van het geldende nationale Milieubeleidsplan. Het nationale Milieubeleidsplan wordt door de minister van VROM bekend gemaakt door het bij de aanbidding van de rijksbegroting aan de Tweede Kamer te overleggen.

1.1.1.6 Milieubeleidsplanning van andere overheden

1.1.1.6.1 De provincie

Inleiding

Naast de rijksoverheid worden er ook op lager niveau plannen of deelplannen gemaakt. Ook deze planning werd in 1993 in de Wet Milieubeheer opgenomen. Voorafgaande aan deze regelgeving is door het ministerie met de provincie (via het Interprovinciaal Overleg) en de gemeenten (via de Vereniging van Nederlandse Gemeenten) overleg gevoerd over de onderlinge afstemming. In het planningstraject bestaan er daarom verschillende procedureafspraken.

De bevoegdheid van Gedeputeerde Staten ten aanzien van milieubeleidsplanning in de provincie is beperkt. De provinciale milieubeleidsplanning is speciaal

- Een instrument voor gebiedsgericht milieubeleid. Art. 4.9 lid 3 Wm, sub d schrijft voor dat de planning zich moet richten op natuurbeschermingsgebieden en gebieden ter bescherming van watervogels (conferentie van Ramsar (Trb 1975, 85),. Europese richtlijnen of landelijke subsidieregelingen kunnen de definitie nader uitbreiden;
- Een instrument op het gebied van bodemsanering en bodembescherming. De provinciale saneringsplannen op basis waarvan het rijk van 1984 tot 1992 vergoedingen verstrekke, worden in het provinciale Milieubeleidsplan geïntegreerd;
- Een instrument op gebied van afvalverwijdering en verwijdering van chemische afvalstoffen.

Het provinciale Milieubeleidsplan moet minimaal bevatten:

- de beoogde resultaten inzake de kwaliteit van de onderscheidene onderdelen van het milieu, mede gelet op de bij de wet gestelde grens- en richtwaarden;
- de beoogde resultaten inzake het voorkomen, beperken of ongedaan maken van gevolgen van menselijke activiteiten die het milieu verontreinigen, aantasten of uitputten;
- een aanduiding van de gebieden waarin de kwaliteit van het milieu bijzondere bescherming behoeft;
- de werkwijze;
- de financiële, economische en ruimtelijke gevolgen van het te voeren milieubeleid;
- de afstemming op of aanpassing van de geldende streekplannen en het provinciale waterhuishoudingsbeleid. Dit laatste was tevoren reeds geregeld in de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren, de Grondwaterwet en de Wet op de Waterhuishouding.

Bij de voorbereiding van het provinciale Milieubeleidsplan worden betrokken: belanghebbende overheidsorganen, instellingen en organisaties; in ieder geval Gedeputeerde Staten van de aangrenzende provincies, overheidsorganen waaraan provinciale bevoegdheden zijn overgedragen en de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne. Onderlinge afstemming geschiedt soms door overleg met de minister of door de meerjarenplanning van het IPO. In deze overlegsituatie past de minister in de praktijk de bevoegdheid toe om wanneer het nodig is, de provinciale besturen nadere aanwijzingen te geven. Zie voor de bemoeienis van de minister met de provinciale waterhuishouding handelingen 87-90 van PIVOT-rapport 28: *Waterstaat*.

De provincie legt jaarlijks verslag af over de uitvoering van zijn beleidsplan,. De gegevens van deze verslaglegging kunnen een instrument van beleidsmonitoring zijn; daarom heeft de minister de bevoegdheid om nadere aanwijzingen te geven met betrekking tot de verslaglegging en de daarbij te voegen gegevens.

De provincie stelt aan de hand van zijn Milieubeleidsplan milieuprogramma's op. Aan de hand van deze programma's kan bij het ministerie van VROM aan de hand van vast te stellen subsidieregelingen subsidie worden aangevraagd. De toetsing van het milieuprogramma door de minister geschiedt dus door middel van de subsidiekraan. Hierop zal nader worden ingegaan in hoofdstuk 9.12 van dit rapport.

Handelingen

79.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het voorbereiden, formuleren, evalueren van beleidsstandpunten ten aanzien van regionale milieugebieden
	Bron	:	-
	Periode :		
Opmerkingen:			

Activiteiten inzake milieubeschermingsgebieden in de periodieke landelijke en provinciale milieubeleidsplanning vallen hier niet onder.

80. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het voorbereiden en vaststellen van aanwijzingen, richtlijnen en randvoorwaarden ten aanzien van milieubeleidsprogramma's

Bron :
Periode : 1985-

Opmerkingen:

Een van de zaken die in ieder geval moest worden geregeld zijn de inspraakprocedures bij de totstandkoming van deze milieubeleidsplannen. Deze worden uiteindelijk per verordening door Provinciale Staten vastgesteld.

81. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het voorbereiden van het provinciale Milieubeleidsplan
Bron : art. 4.10, Wet Milieubeheer
Periode : 1993-

82. Actor : inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
Handeling : Het adviseren van de provinciale overheden bij het opstellen van milieuplannen
Bron : Art. 4.10, lid 2, Wet milieubeheer. e.a.
Periode : 1993-

83. Actor : Provinciale Staten
Handeling : Het tenminste eenmaal in de vier jaar vaststellen en eventueel eenmalig voor twee jaar verlengen van een provinciaal Milieubeleidsplan
Bron : art. 4.9, eerste lid, art. 4.12, tweede lid, Wet Milieubeheer
Periode : 1993-

84. Actor : de minister, de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne

Handeling : Het toetsen van provinciale Milieubeleidsplannen

Bron : Art. 4.11 en 4.13 Wm

Periode : 1993-

Opmerkingen:

De minister heeft, evenals de minister van Verkeer en Waterstaat, de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de minister van Economische Zaken de bevoegdheid om, na GS gehoord te hebben, aanwijzingen te geven over de inhoud van het provinciale Milieubeleidsplan. De toetsing vindt in de praktijk plaats tijdens de voorbereiding van het PMB. GS zenden hun conceptplan naar de minister, die het in overleg met de inspecteur toetst op overeenstemming met het NMP en op de onderlinge samenhang tussen de provinciale plannen. Ook wordt nagegaan of de gewenste resultaten meetbaar zijn. Daarna wordt het concept door de inspecteur naar GS toegezonden, voorzien van de geplaatste kanttekeningen. Na voltooiing wordt het plan gecontroleerd op opvolging van de gegeven kanttekeningen.

85. Actor : Gedeputeerde Staten

Handeling : Het adviseren van GS van aangrenzende provincies bij de opstelling van een provinciaal Milieubeleidsplan

Bron : Art. 4.10-4.12 Wm

Periode : 1993-

86. Actor : Gedeputeerde Staten

Handeling : Het bij verordening vaststellen van inspraakprocedures bij de vaststelling van provinciale Milieubeleidsplannen

Bron :

Periode : 1993-

87. Actor : Gedeputeerde Staten

Handeling : Het jaarlijks vaststellen van een provinciaal milieuprogramma

Bron : art. 4.14, eerste lid, Wm

Periode : 1993-

Opmerkingen:

- Dit milieuprogramma dient minimaal te bevatten:

- programma van de door het provinciale bestuur de komende vier jaar te verrichten activiteiten ter bescherming van het milieu
- overzicht van de financiële gevolgen;
- verslag van de voortgang van de uitvoering van het geldende Milieubeleidsplan (jaarverslag).

1.1.1.6.2 De gemeentebesturen

Inleiding

Ofschoon gemeenten autonoom zijn in hun milieubeleidsplanning en de Wet milieubeheer geen bevoegdheden geeft aan het rijk om voorschriften vast te stellen ten aanzien van gemeentelijke planning, bestaan er toch enige instrumenten waardoor het rijk invloed heeft op de planning van de gemeente. Op het gebied van verkeer, riolering en vuilafvoer moeten de gemeenten hun plannen onderling kunnen afstemmen. Vaak worden er op dit punt gemeenschappelijke regelingen gevormd. Een andere randvoorwaarde is dat bepaalde gemeenten deel uit maken van een door de provincie aangewezen bijzonder milieugebied.

Regels ten aanzien van gemeentelijke planning worden vaak opgesteld in het kader van de ruimtelijke ordening. Daarnaast krijgen de gemeenten soms verplichtingen opgelegd waartegenover door het rijk een vergoeding wordt gesteld. Soms worden op gemeentelijk niveau ondernemingen opgezet of werkzaamheden verricht die vergunningplichtig zijn in het kader van de Wet Milieubeheer. Voor de toepassing van al deze regels moeten soms kaders worden gesteld. Bij dit proces speelt naast het doelgroepenoverleg met de lagere overheden ook de inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne een belangrijke rol. Aan hem wordt een adviserende taak toegekend.

Gedeputeerde Staten en de inspecteur kunnen de gemeentelijke overheden adviseren bij het opstellen van de milieubeleidsplannen en –programma's, zoals bijvoorbeeld het rioleringsplan.

Handelingen

88. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden en vaststellen van aanwijzingen, richtlijnen en randvoorwaarden ten aanzien van gemeentelijke verkeers- en rioleringsprogramma's
Bron : Productenlijst Directie Bestuurszaken, NMP
Periode : 1985-
89. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling : Het al dan niet in overleg met GS adviseren van gemeentebesturen inzake gemeentelijke Milieubeleidsplannen en –programma's
Bron : Art. 4.23 Wm
Periode : 1993-
90. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het adviseren van gemeentebesturen inzake gemeentelijke milieuprogramma's en rioleringsplannen
Bron : Art. 4.23 Wm
Periode : 1993-
Opmerking : `De gemeenten moeten milieuprogramma's en –plannen aan GS ter kennisneming sturen, om onderlinge afstemming mogelijk te maken.
91. Actor : de inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
Handeling : Het registreren van gemeentelijke milieuplannen en -programma's
Bron : Art. 4.23, Wet milieubeheer e.a
Periode : -
- Opmerkingen:
- Bijvoorbeeld:
* het registreren van gemeentelijke rioleringsplannen

1.1.1.7 Nationale onderzoeksprogramma's

Inleiding

Het programmeren van onderzoek geschiedt in toenemende mate interdepartementaal en projectmatig. Tot nu toe zijn er enkele belangrijke nationale onderzoeksprogramma's geweest, die een deel van het milieuonderzoek hebben geclusterd. Dat zijn bijvoorbeeld:

- Het Nationaal Onderzoeksprogramma Kolen NOK
- Het Nationaal Onderzoeksprogramma Straling
- Het Nationaal Onderzoeksprogramma Hergebruik Afval NOH
- Het onderzoeksprogramma Bodemecologie
- Het Nationaal Onderzoek Verspilling NOV
- Verschillende onderzoeksprogramma's op het gebied van alternatieve energie (NOZ: zonne-energie, windenergie)
- Het Nationaal Onderzoeksprogramma Mondiale Luchtverontreiniging en Klimaatverandering (NOP-MLK), een plan opgezet in twee fasen van zes jaar (1989-1995, 1996-).

Hierbij zijn vaak ook de ministers, belast met Volksgezondheid, Economische Zaken en Landbouw als belanghebbenden betrokken en tevens de minister, belast met onderwijs en wetenschapsbeleid in verband met de onderzoeksmethodiek. De onderzoeksprogramma's op het gebied van energie zijn door het Ministerie van EZ aangestuurd. De minister van VROM stuurt dan een delegatie naar een door de verschillende ministeries opgerichte stuurgroep, die tot taak heeft de onderzoeken in het programma te bewaken en te controleren op effectiviteit en op het financiële beheer. De uitvoering van het onderzoek geschiedt meestal door het RIVM, door TNO, door het Energie-centrum Nederland ECN of door universitaire en particuliere instituten, die in opdracht van de stuurgroep handelen.

Deze programma's zijn projectmatig opgezet voor een beperkte tijdsduur, en worden van periode tot periode fasegewijs verlegd. De uitvoering van het programma geschiedt door een stuurgroep, die als een aparte actor functioneert namens de bij het programma betrokken ministeries en de uitvoerenden. De minister neemt met een delegatie deel aan het programma, samen met de andere betrokken ministers.

Een programma bevat:

- Een inventarisatie van de vraagstellingen voor het onderzoek;
- Een opgave van de gewenste rapporten;
- Een faseringsmodel die tot een tussenrapportage moet leiden.

Het programma wordt periodiek onderhouden, geëvalueerd en bijgesteld. Het programma bevat reeksen onderzoekopdrachten die aan diverse onderzoeksbureaus worden verstrekt. De onderzoeken kunnen echter ook binnen het ministerie worden uitgevoerd. Handelingen van het Ministerie van Economische Zaken op dit punt zijn inmiddels verwerkt in PIVOT-rapport 82-83 betreffende energiebeleid.

Periodiek worden de lopende onderzoeken geëvalueerd en gefinancierd in het kader van het programma. Dit leidt tot regelmatig terugkerende verslaglegging.

Handelingen

1.1.1.7.1 Kaderstellend

92. Actor : de minister
Handeling : Het - al dan niet in overeenstemming met andere ministers - organiseren en opzetten van onderzoeksprogramma's inzake de bescherming van het milieu
Bron : IMP Lucht 1985-1989, p. 52; Meerjarenprogramma 1988 - 1992 milieuonderzoek; deel IIH: projectbeschrijving straling
Periode : 1985--

Opmerkingen:

Product: bijv.

IT 2000

Notitie over de organisatie van het verzuringsonderzoek

- Bestrijdingsplan verzuring 2000, Kamerstukken II, 1983-1984, 18 225; 1988-1989 18 225

Notitie Uitvoering Verzuringsbeleid Kamerstukken II, 1991-1992, 18 225

Reeks Milieu- en energiebewuste productontwikkeling en ketenbeheer

Meerjaren Onderzoeksstrategie lucht en energie

DGM-program Mens en Milieu

Onderzoeksprogramma bodemecologie

Nationaal Onderzoeksprogramma Mondiale Luchtverontreiniging en Klimaatverandering (NOP-MLK), fase 1 en 2: 1989-

93. Actor : de minister
Handeling : Het overeenstemmen met andere ministers over de opzet van een onderzoeksprogramma
Bron :
Periode : 1985-
Opmerkingen : Een belangrijk onderwerp is energiebesparing en duurzame energie
Voorbeeld is: Het Nationaal Onderzoeksprogramma Zonne-energie (NOZ). dat door de minister van Economische Zaken wordt aangestuurd.

94. Actor : de minister van Economische Zaken, de minister belast met landbouw
Handeling : Het leveren van bijdragen bij de opstellen van programma's van onderzoek naar bepaalde vormen van luchtverontreiniging
Bron : IMP-lucht 1985-1989, p. 52
Periode : 1984-

95. Actor : de minister
Handeling : Het - al dan niet in overeenstemming met andere ministers - onderhouden van onderzoeksprogramma's inzake de bescherming van het milieu
Bron : Meerjarenprogramma 1988 - 1992 milieuonderzoek
Periode : 1985—

Voorbeelden zijn:

De onderzoeksprogramma's van het ministerie van Economische Zaken op het gebied van energiewinning (Nationaal Onderzoeksprogramma Kolen NOK, Nationaal Onderzoeksprogramma Zonne-energie NOZ), zie hierover nader PIVOT-rapporten 82 en 82 inzake het energiebeleid

De onderzoeksprogramma's op het gebied van technologiebevordering en kernenergie, eveneens aangestuurd door dat ministerie.

96. Actor : TNO
Handeling : Het ontwikkelen van een onderzoekprogramma inzake luchtverontreiniging door middel van rapporten
Bron : IMP-lucht 1976-1980, p. 121
Periode : 1966-

Opmerkingen:

- Deze rapportage geldt:

De ontwikkeling van een berekeningsmethode voor de verspreiding van luchtverontreiniging (volgens het Gaussische pluimmodel) in 1974

Onderzoek naar de fotochemische luchtverontreiniging in Nederland

Oudste producten

Rapport SO₂ - in welke mate toelaatbaar?. 1966

Artikel in De ingenieur 50 (1967)

Basisdocument stank, 1991

1.1.1.7.2 Uitvoerend

In dit hoofdstuk worden niet alle NOP's besproken, omdat er ook onderzoeksprogramma's door andere ministeries worden gefinancierd. Voor gegevens betreffende energiewinning en energiegebruik die eveneens onderwerp van onderzoek zijn in het Nationaal Onderzoeksprogramma Kolen, het Nationaal Onderzoek Hergebruik Afval en het Nationaal Onderzoek Straling, raadplege men ook het PIVOT-rapport inzake het energiebeleid, dat tijdens de totstandkoming van dit rapport in voorbereiding is.

97. Actor : de Werkgroep Verkeersemissies
 Handeling : Het onderzoeken naar middelen om luchtverontreiniging door uitlaatgassen tegen te gaan
 Bron : Nota van toelichting van het Besluit permanente eisen motorrijtuigen luchtverontreiniging (Stb 1982, 36)
 Periode : 1977-1978

Opmerkingen:

- Product
 Rapport Verkeersemissies, Staatsuitgeverij januari 1978, VAR-reeks 1978, 7

98. Actor : TNO, Instituut voor Gezondheidstechniek
 Handeling : Het uitvoeren van door de minister gesubsidieerde onderzoeksprojecten op het gebied van luchtverontreiniging
 Bron : Diverse subsidieregelingen
 Periode : 1963-1971

Opmerkingen:

- Product
 Rapportage inzake het luchtverontreinigingsonderzoek in de oostelijke mijnstreek in Zuid-Limburg.

99. Actor : de minister
 Handeling : Het in samenwerking met andere ministers doen uitvoeren van onderzoeksprogramma's
 Bron : Klimaatverandering, over de oorzaken en de gevolgen van het broeikaseffect...
 Periode : 1989-

100. Actor : de minister
 Handeling : Het (doen) uitvoeren van onderzoeksprojecten
 Bron : IMP-lucht 1985-1989, NMP 1 en 2, Directieplan Lucht en Energie 1994-
 Periode : 1984-

Opmerkingen:

- Bij Lucht en Energie worden de projecten als volgt voorbereid:
 Een onderzoekskoördinator legt een projectplan voor aan de onderzoekscommissie Lucht en Energie, die het toetsen op "product- en marktgerichtheid" aan de hand van een format. Daarna wordt het project getoetst aan de prioriteitsstellingen van de meerjaren onderzoeksstrategie, die nog zijn aangescherpt als gevolg van opgelegde bezuinigingen.
 Sommige onderzoeken worden in het kader van vastgestelde programma's verricht.

101. Actor : de minister
 Handeling : Het (doen) toetsen van industriële en technologische processen op het gebied van energiebesparing of milieuvriendelijkheid
 Bron : IMP-lucht 1985-1989, NMP 1 en 2, Directieplan Lucht en Energie 1994-
 Periode : 1970-

Opmerking: De adviezen zijn meestal gegeven naar aanleiding van stimulerende beleidshandelingen op het terrein van Verkeer en Waterstaat, Economische Zaken en Landbouw
 Voorbeeld is een opdracht aan het Energie Studiecentrum om de milieuschadelijke effecten van toegepaste energiebronnen te onderzoeken, wat in 1984 leidde tot een rapport over de verzuring van lucht.

102. Actor : het Nationaal Onderzoeksprogramma Kolen NOK
Handeling : Het uitvoeren van onderzoeksprogramma's inzake de bescherming van het milieu
Bron : Meerjarenprogramma 1988 - 1992 milieuonderzoek
Periode : 1985--

Opmerkingen:

Hieronder wordt verstaan: het opdragen van onderzoek aan onderzoeksinstituten en het registreren van de resultaten. Het NOK heeft zich ook bezig gehouden met kolenwinning en energiebevordering. Zie daarvoor de handelingen, beschreven in het PIVOT-rapport 83: Energiebeleid II: delfstoffen.

Bij de waardering van deze handelingen wordt rekening gehouden met het feit dat de eindrapportage aan de minister wordt aangeboden.

103. Actor : Het Nationaal Onderzoek Verspilling NOV
Handeling : Het uitvoeren van onderzoeksprogramma's inzake de bescherming van het milieu
Bron : Meerjarenprogramma 1988 - 1992 milieuonderzoek;
Periode : 1985-

Opmerkingen:

Hieronder wordt verstaan: het opdragen van onderzoek aan onderzoeksinstituten en het registreren van de resultaten. Bij de waardering van deze handelingen wordt rekening gehouden met het feit dat de rapportage aan de minister wordt aangeboden.

104. Actor : Het Nationaal Onderzoeksprogramma Hergebruik Afval NOH
Handeling : Het uitvoeren van onderzoeksprogramma's inzake de bescherming van het milieu
Bron : Netwerk Afvalstoffenonderzoek 1991
Periode : 1985-

Opmerkingen:

Hieronder wordt verstaan: het opdragen van onderzoek aan onderzoeksinstituten en het registreren van de resultaten. Bij de waardering van deze handelingen wordt rekening gehouden met het feit dat de rapportage aan de minister wordt aangeboden.

105. Actor : Het Afval Overleg Orgaan
Handeling : Het verlenen van medewerking aan het Nationaal Onderzoeksprogramma Hergebruik Afval NOH
Bron : .Netwerk Afvalstoffenonderzoek 1991
Periode : 1985-

Opmerkingen:

Hieronder wordt verstaan: het opdragen van onderzoek aan onderzoeksinstituten en het registreren van de resultaten. Bij de waardering van deze handelingen wordt rekening gehouden met het feit dat de eindrapportage aan de minister wordt aangeboden.

106. Actor : Het Nationaal Onderzoeksprogramma Straling
Handeling : Het uitvoeren van onderzoeksprogramma's inzake de bescherming van het milieu
Bron : Meerjarenprogramma 1988 - 1992 milieuonderzoek; deel IIIH: projectbeschrijving straling
Periode : 1985--

Opmerkingen:

Hieronder wordt verstaan: het opdragen van onderzoek aan onderzoeksinstituten en het registreren van de resultaten. Bij de waardering van deze handelingen wordt rekening gehouden met het feit dat de eindrapportage aan de minister wordt aangeboden.

107. Actor : De Interdepartementale Stuurgroep Onderzoekprogramma Bodemecologie
Handeling : Het uitvoeren van onderzoeksprogramma's inzake de bescherming van het milieu
Bron : Basisprogramma Bodemonderzoek van 1986

Periode : 1986--

Opmerkingen:

Hieronder wordt verstaan: het opdragen van onderzoek aan onderzoeksinstituten en het registreren van de resultaten. Bij de waardering van deze handelingen wordt rekening gehouden met het feit dat de eindrapportage aan de minister wordt aangeboden.

108. Actor : De Interdepartementale Stuurgroep Onderzoekprogramma Bodemecologie
Handeling : Het voeren van overleg inzake de financiering van het onderzoek, dat wordt gecoördineerd door de Programmacommissie Bodemecologie
Bron : Basisprogramma Bodemonderzoek van 1986
Periode : 1985-1990

Opmerkingen:

- Deze stuurgroep is ingesteld door het ministerie, belast met de zorg voor het wetenschapsbeleid.

109. Actor : Het Nationaal Onderzoekprogramma Mondiale Luchtverontreiniging en Klimaatverandering (NOPMLK)
Handeling : Het uitvoeren van onderzoeksprogramma's inzake de bescherming van het milieu
Bron : Meerjarenprogramma 1988 - 1992 milieuonderzoek
Periode : 1985--

Opmerkingen:

Hieronder wordt verstaan: het opdragen van onderzoek aan onderzoeksinstituten en het registreren van de resultaten. Bij de waardering van deze handelingen wordt rekening gehouden met het feit dat de eindrapportage aan de minister wordt aangeboden.

RIOBZ: 45

110. Actor : de minister
Handeling : Het maken van studiereizen
Bron :
Periode : 1975-

111. Actor : de minister
Handeling : Het organiseren van congressen en symposia
Bron : Directieplan Lucht en Energie
Periode :

Opmerkingen:

- Voorbeelden zijn:
Symposia over de SO_x en NO_x-technieken.

112. Actor : de minister
Handeling : Het periodiek verrichten van onderzoek naar de bevolkingsopinie over het energiebeleid
Bron : Nota Energiebeleid 1990
Periode : 1986-

Opmerkingen:

- Na de kernramp bij Tsjernobyl wordt de bevolking periodiek door opiniepeilingen gepolst op het gebied van energiebeleid. Aanvankelijk was deze peiling vooral gericht op het gebruik van kernenergie, later kwamen ook andere vormen van energie aan de orde. Deze activiteiten vinden plaats in het kader van een project, genaamd "De Energiemonitor".

1.1.1.8 Overlegstructuren

1.1.1.8.1 Overleg met andere overheden

Inleiding

Vanaf de definitieve invoering van het dereguleringsbeleid in 1982 heeft het ministerie van VROM zich belast met de bevordering van de eenduidigheid van de beleidsvoorbereiding, de regelgeving en de voorlichting op het gebied van milieubeheer. Hiervoor stelt ze verschillende instrumenten samen, zoals vademecums, gegevenswoordenboeken en aanwijzingen regelgeving. Deze coördinatie Regelmatig heeft de minister een gestructureerd overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Interprovinciaal Overleg over het milieubeleid gevoerd: het DGMH/IPO/VNG-overleg. Nadat de Unie van Waterschappen in 1992 toetrad, werd de benaming veranderd in DUIV-overleg. Onderwerpen van dit overleg zijn vaak knelpunten in het vergunningenbeleid op het gebied van milieubeheer. Voor 1992 richtte deze overleggroep verschillende subwerkgroepen op, zoals: vergunningenbeleid, modelvoorschriften, verontreinigde grond, e.d. Deze bijeenkomsten vonden eerst vijf maal per jaar plaats, thans om de zes weken. Naast deze bijeenkomsten werden er vanaf 1992 ook themabijeenkomsten gehouden, waarbij ook de gemeenten, waterschappen en provincies werden uitgenodigd: de DUIV-conferenties. Vanaf 1992 worden er ook ambtelijke stuurgroepen gevormd, van waaruit op deelterreinen beleidsvoorstellen worden gedaan. Indien er binnen deze stuurgroepen overeenstemming wordt bereikt, beschouwt de DUIV de voorstellen van de stuurgroep als aangenomen; de centrale vergadering beslist slechts over voorstellen waarover binnen de stuurgroep geen consensus bestaat.

De minister voert het secretariaat over dit overleg, dat als een taakgebied van een van zijn afdelingen wordt beschouwd.

Handelingen

113. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden, formuleren, evalueren van beleidsstandpunten met betrekking tot lagere overheden
Bron :
Periode : 1985-

Opmerkingen:

Deze handeling kan in overeenstemming met andere ministers worden gedaan.

Product bijvoorbeeld:

Gemeentelijke milieutaken, Hinderwet, Wca en Zoneringsverordening (VROM/VNG, mei 1989)

Bestuursakkoord Rijk-VNG en Deelakkoord VROM-VNG. 1990

Kaderplan van aanpak NMP voor gemeenten VNG-VROM. 's-Gravenhage [1991]

114. Actor : de minister
Handeling : Het voeren van geregeld algemeen overleg met het IPO, de VNG en/of de Unie van Waterschappen
Bron : -
Periode : 1985-

Product:

Verslagen van vergaderingen

Verslagen van werkgroepen: vergunningenbeleid, modelvoorschriften, verontreinigde grond

115. Actor : de minister
Handeling : Het voeren van overleg met de VNG over de inhoud van de gemeentelijke geluidhinderverordeningen
Bron : TK 1984-1985, 18 604, n's. 1-2, pag. 45
Periode : 1981-

Opmerkingen:

- Binnen de VNG kwamen modelverordeningen tot stand die als voorbeeld dienden voor de verordeningen die door de individuele gemeenten tot stand komen.

116. Actor : de minister
Handeling : Het in samenwerking met de lagere overheden realiseren van een gebiedsgericht beleid met betrekking tot het thema verstoring

Bron : Gemeentelijke milieutaken, (VROM/VNG, mei 1989)
Periode : 1989-

Opmerkingen:

- Het gaat om pogingen om te komen tot een integrale milieuzonering (IMZ) en om het project Accumulatie van bronnen. De lagere overheden wijzen de plannen vooralsnog (eind 1995) af.

117. Actor : De minister
Handeling : Het planmatig door provinciale organen doen inventariseren van verontreinigde bodems
Bron: Von Meijenfeldt 1994, p. 69; interview
Periode : 1981-

Opmerkingen:

Het inventariseren van verontreinigde bodemterreinen is een taak die aanvankelijk incidenteel, maar later ter ondersteuning van overleg met het rijk regelmatig door de provincies wordt verricht. Doel van deze activiteiten is inzicht te verkrijgen van de omvang van de bodemverontreiniging in Nederland.

Voorbeelden zijn:

- Inventarisatieonderzoek door de provincies (de zog. Ginjaar-inventarisatie) 1981-1983
- Rapport van Data-process, april 1988

Vanaf 1994 concentreert de inventarisatie zich voornamelijk op niet beheerde stortplaatsen van verontreinigd afval. De inventarisatie van stortplaatsen op bedrijfsterreinen geschiedt in het kader van het project Bodemsanering Bedrijfsterreinen (BSB).

118. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het op verzoek van de minister (doen) inventariseren van verontreinigde bodems
Bron: Von Meijenfeldt 1994, p. 69; interview
Periode : 1981-

119. Actor : de minister
Handeling : Het houden van themaconferenties met het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen over de onderlinge afstemming van het milieubeleid
Bron :
Periode : 1992-

Opmerkingen:

De conclusies van de conferenties worden later in reguliere DUIV-bijeenkomsten vastgelegd.

- De handelingen zijn: DUIV-conferenties in Garderen, Oosterbeek en Nunspeet.

120. Actor : de minister
Handeling : Het in stuurgroepverband met het IPO, de VNG en de waterschappen overleggen op het gebied van bodem- en waterbescherming (STUBOWA-overleg)
Bron : Rapport commissie Welschen
Periode : 1992-

Product:

Verslagen van vergaderingen
Preadviezen

Voorbeelden zijn:

Interimrapport Omgaan met verontreinigde grond
Instemming met bepalingen van de Leidraad Bodemsanering, 3 september 1993
Rapport inzake de nazorg van oude stortplaatsen (in voorbereiding)
Rapport inzake de financiering van de sanering van oude stortplaatsen (in voorbereiding)

121. Actor : de Stuurgroep "Tien jaren-scenario bodemsanering"
Handeling : Het opstellen van een overzicht van de problematiek van de bodemsanering en de daaraan te verbinden beleidskeuzes voor de komende tien jaar

Bron : Kabinetsstandpunt Tien jaren-scenario bodemsanering van 22 mei 1990 (Kamerstukken II 1989-1990, 21 557, nr. 1-2)

Periode : 1986-1989

Opmerkingen:

- De stuurgroep is samengesteld door afgevaardigden van de minister, het IPO en de VNG.
- Product:
Rapport "Tien jaren-scenario bodemsanering", 13 september 1989

122. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het adviseren van de minister over de problematiek van de nazorg van oude stortplaatsen in de provincies
Bron : Kennismakingsdossier Directie Bodem, p. 107
Periode : 1994-

Opmerkingen:

- Rapportage gereed in maart 1995.

123. Actor : de minister
Handeling : Het in stuurgroepverband met het IPO, de VNG en de waterschappen overleggen op het gebied van verkeer, energie lucht en geluid (VELG-overleg)
Bron : -
Periode : 1992-

Product:

Verslagen van vergaderingen
Preadviezen

124. Actor : de minister
Handeling : Het in stuurgroepverband met het IPO, de VNG en de waterschappen overleggen op het gebied van afvalverwerking (STUA-overleg)
Bron : -
Periode : 1992-

Product:

Verslagen van vergaderingen
Preadviezen

125. Actor : de minister
Handeling : Het in stuurgroepverband met het IPO, de VNG en de waterschappen overleggen op het gebied van algemeen milieubeleid (STRAM-overleg)
Bron : -
Periode : 1992-

Product:

Verslagen van vergaderingen
Preadviezen

126. Actor : de minister
Handeling : Het in stuurgroepverband met het IPO, de VNG en de waterschappen overleggen op het gebied van het handhavingsbeleid (STHH-overleg)
Bron : *LCCM, Strategie en Werkprogramma*
Periode : 1992-

Opmerkingen:

Deze werkgroep is belast met de voorbereiding van de Landelijke Coördinatiecommissie Milieuwethandhaving (LCCM)

Product:

Verslagen van vergaderingen
Preadviezen

1.1.1.8.2 Doelgroepenoverleg

Inleiding

In de opzet van het Nationaal Milieubeleidsplan is voorzien in overleg met doelgroepen, die ook als zodanig in de plannen zijn aangegeven. Zij worden aangesproken als overlegpartners met betrekking tot de thema's die als knelpunten worden beschouwd. Aanvankelijk werden doelgroepen ook als doelstellingen geformuleerd, zodat in het NMP 1 sprake was van een "doelgroep onderwijs" en een "doelgroep research". Naderhand worden doelgroepen gezien als particuliere organisaties, waarmee gestructureerd overleg kan worden gevoerd. Als doelgroepen zijn uiteindelijk in het NMP2 vastgesteld:

- Raffinaderijen: overlegorgaan Olie Contact Commissie
- Energievoorziening: overlegorgaan SERO
- Chemische Industrie
- Landbouw
- Industrie, met als overlegorgaan: Facilitaire Organisatie Industrie
- Afvalverwijderingsbedrijven, met als overlegorgaan AOO
- Bouw, met als overlegorgaan Milieuberaad Bouw
- Detailhandel
- Onderzoeksinstellingen, voorzover zij experimenteren met milieugevaarlijke en/of genetisch gemodificeerde stoffen
- Drinkwaterbedrijven
- Riolerings- en waterzuiveringsinstallaties

Daarnaast zijn er ook doelgroepen die uit hoofde van een ander beleidsterrein in het overleg betrokken worden. Zo voert het ministerie van VROM een overlegplatform met de Nederlandse spoorwegen over het transport van gevaarlijke goederen per spoor.

De overlegorganen zijn ofwel onderhandelingspartners ofwel uitvoeringsorganen van een milieuconvenant, dat als eerste doel voor het overleg wordt gezien. Naast het milieuconvenant komen ook andere beleidsinstrumenten aan de orde, zoals het vergunningstelsel en de regelgeving en de implementatie van EU-richtlijnen. De resultaten hebben hun weerslag in convenanten. Deze convenanten hebben vooral betrekking op emissies en op energiebesparing. Tot 1992 vond dit overleg plaats op deelgebieden als geluidshinder en bodemverontreiniging. Het overleg met het bedrijfsleven inzake bodemsanering van bedrijfsterreinen leidde in 1991 tot een afzonderlijke stichting die de sanering moest financieren. Bij dit overleg is ook de Sociaal Economische Raad betrokken, die namens sociale partners herhaaldelijk openbaar advies heeft uitgebracht over milieu-aangelegenheden in hoofdlijnen. De werkzaamheden van de SER zijn niet in dit rapport opgenomen, omdat er een apart PIVOT-rapport wordt opgesteld over de publiekrechtelijke bedrijfsorganisaties..

Doel van het overleg is een convenant. Dat kunnen deelconvenanten zijn op het gebied van:

- emissies
- energiebesparing (deze convenanten worden aangestuurd door EZ)
- bodemsanering
- verwijdering, vervaardiging, certificering of hergebruik van stoffen en/of producten

De afspraken kunnen ook integrale doelgroepconvenanten zijn. Een doelgroepconvenant, ook wel geheten milieubeleidsovereenkomst is het resultaat van een doelgroeptoverleg waarbij naast de doelgroeporganisaties de minister, VNG, IPO en de Unie van Waterschappen gezamenlijk betrokken zijn. De overeenkomst is civielrechtelijk niet bindend voor alle leden van de branche-organisaties - ook de politiek moet zijn stem hebben! -, maar het vergunningenbeleid kan erop worden afgestemd.. De beleidsovereenkomst komt als volgt tot stand; In opdracht van VROM en de andere belanghebbende ministeries doet een organisatie-adviesbureau een bedrijfstaksgewijze milieustudie. De analyse wordt uitgevoerd onder begeleiding van een begeleidingscommissie; tot 1994 was dat het projectbureau Milieuzorg. Op grond van aanbevelingen van de begeleidingscommissie wordt een doelgroeptoverleg milieu gevormd voor de specifieke branche.

Dit doelgroepenoverleg stelt een intentieverklaring op. In deze verklaring worden reeds bindende afspraken gemaakt over de emissiereducties die het bedrijf zal nastreven. Reeds dan zijn de branches verplichtingen aangegaan. Uit die intentieverklaring komt een beleidsovereenkomst voort met een uitvoeringsprogramma. Dit programma voorziet in een overlegstructuur, bestaande uit een projectgroep, die door een stuurgroep wordt aangestuurd en enige maatwerkgroepen, die worden aangestuurd door een taakgroep. Aan de overleg- of stuurgroep zijn bevoegdheden toegekend om bepalingen aan de beleidsovereenkomst toe te voegen en wijzigingen in het uitvoeringsprogramma aan te brengen.

De doelgroepconvenanten ter beperking van emissies gaan vrijwel allen uit van dezelfde basistekst. Daarbinnen worden doelstellingen met betrekking tot emissies vastgelegd in een Integrale Milieu Taakstelling (IMT), waarin eisen worden opgenomen met betrekking tot

- Bedrijfsinterne milieuzorg
- Emissiebestrijding: voorkoming van lucht-, water- en bodemverontreiniging
- Bestrijding van geluidshinder
- Bestrijding van verspreiding van afvalstoffen of milieugevaarlijke stoffen
- Energiebesparing

In dit hoofdstuk worden vooral de beleidsvoorbereidende en planmatige aspecten behandeld van het doelgroepoverleg. De vaststelling van convenanten en de organisatorische aspecten die daarmee samengaan (gezaghebbende stuurgroepen) worden elders in dit RIO besproken (p. @), evenals procedures met betrekking tot de uitvoering en de controle over de nakoming van afspraken. Dat geldt ook voor convenanten op deelterreinen van het milieubeheer, zoals convenanten op het gebied van bodemsanering. De uitvoering van afspraken met een aantal specifieke doelgroepen vindt soms plaats op een beleidsterrein dat buiten het milieubeheer valt. Zo komen afspraken inzake energiebesparing – mede ter voorkoming van de verzuring – op instigatie van het ministerie van Economische Zaken tot stand. Daar maken zij onderdeel uit van het energiebeleid (vgl. PIVOT-rapport 82)

Handelingen

127. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden, formuleren, evalueren van beleidsstandpunten en –plannen inzake doelgroepen
Bron : Voorbereidingsstukken van de NMP's, formatieplannen van organisaties van het ministerie
Periode :
Producten zijn b.v.:
Voor de doelgroep Bouw:
* Actieplan Duurzaam Bouwen
* Milieubeleidsverklaring Bouw
* Actieprogramma Gebouwen en Binnenmilieu, 1991
Voor de doelgroep Industrie
- Voorbeelden zijn
* Notitie aanpak doelgroepenbeleid industrie (TK 1989-1990, 21 137, nr. 27);
* Notitie implementatie milieubeleid doelgroepen industrie (TK 1991-1992, 21 137, nr. 103)
Voor de doelgroep detailhandel
* Project Milieubesparende Assortimenten PRIMA
128. Actor : de minister
Handeling : Het instellen van overleg- of uitvoeringsorganen voor doelgroepen of convenantpartners
Bron : NMP2, 19
Periode : 1990-
Opmerkingen:
- Resultaten zijn:
Afval Overleg Orgaan AOO
NMP Begeleidingscommissie Industrie, later Facilitaire Organisatie Industrie
Milieuberaad Bouw
Stuurgroep uitvoeringsprogramma milieubeleid grafische industrie en verpakkingsdrukkerijen
Stuurgroep Bodemsanering in gebruik zijnde bedrijfsterreinen BSB
129. Actor : de minister
Handeling : Het voeren van (geregeld) overleg in het Milieuberaad Bouw
Bron : NMP2, hoofdstuk 5.9
Periode : 1985-1990
Opmerkingen:
Gesprekspartners zijn:
een stuurgroep, bestaande uit:
Ministeries van VROM, Verkeer en Waterstaat en Economische Zaken
Het Algemeen Verbond Bouwbedrijf
Het Nederlands Verbond Toelevering Bouw
ONRI, Architecten, Woningbouwcorporaties
IPO, VNG
een klankbordgroep
Het milieuberaad Bouw is opgegaan in een bureau Duurzaam Bouwen van het Ministerie van VROM, dat projecten ontwikkelt op het gebied van Duurzaam Bouwen. Zie hierover het hoofdstuk Bouwnijverheid van het PIVOT-rapport *Volkshuisvesting* in voorbereiding.
- Producten zijn bijv.:
Rapportage duurzaam bouwen, 1990
Beleidsverklaringen milieutaakstellingen Bouw, 1995 (BMB '95)
Standaardbestekken
Implementatieplan bouwstoffenbeleid
130. Actor : de minister

Handeling : Het voeren van (geregeld) overleg in de Facilitaire Organisatie Industrie
Bron : NMP
Periode : 1985-

Opmerkingen:

De Facilitaire Organisatie Industrie fungeert als vraagbaak voor vergunning verlenende overheden
Het doen ontwikkelen van standaardregels en -voorwaarden voor vergunningen
Intentieverklaringen zijn opgesteld voor:
Basismetale, 10 maart 1992. Milieubeleidsvereenkomst in 1995
Metaal-elektro industrie, hoofdlijnen intentie in 1993; intentieverklaring 18 april 1995;
werkboek voor milieumaatregelen in voorbereiding.
Houtimpregneerbedrijven, werkprogramma in 1992
Convenant met zuivelindustrie, 8 juli 1994
Papier- en kartonfabricage
Textiel- en tapijtmarkt
Vlees
Rubber- en kunststofindustrie
Baksteen- en dakpanindustrie
Beton- en cementwaren

Producten:

Notulen van verslagen
Convenanten

131. Actor : de minister
Handeling : Het voeren van (geregeld) overleg met de Nederlandse Gasunie en de Samenwerkende Electriciteitsproducenten (SEP)
Bron : NMP
Periode : 1985-

Opmerkingen:

Gesprekspartners zijn:
Nederlandse Gasunie, SEP, Ministerie van EZ.
Zie voor de samenvallende handelingen van het Ministerie van EZ PIVOT-rapport 82-83:
Energiebeleid I en II.

Producten zijn:

Notulen van verslagen
Milieu Actieplan Energiebedrijven MAP
Milieu Actieplan Energiebedrijven MAP2
Convenant tussen rijk, provincie en SEP inzake CO₂-reductie en verzurende emissies

132. Actor : de minister
Handeling : Het voeren van (geregeld) overleg met de sector Raffinaderijen
Bron : NMP
Periode : 1985-

Opmerkingen:

De raffinaderijen, verenigd met het ministerie in de Olie Contact Commissie stellen Milieubeleidsplannen en BMP's op. In overleg met de minister en het Ministerie van EZ zullen zij in 1994 een Integraal Milieutaakstelling (IMT) opstellen
Zie voor de samen vallende handelingen van het Ministerie van EZ het PIVOT-rapport Energiebeleid II: Energiedelfstoffen, waarin de Olie Contactcommissie nader ter sprake komt.

Producten:

Notulen van verslagen
Milieubeleidsplan per raffinaderij
Integrale milieutaakstelling (IMT)
Meerjarenaafpraak over benuttingsmogelijkheden voor energiebesparing

133. Actor : de minister
Handeling : Het voeren van (geregeld) overleg met de Chemische Industrie

Bron : NMP: A96
Periode : 1985-

Opmerkingen:

Vanaf 1990 is het Duurzame Overleg Chemische Industrie (DOCI) van start gegaan. Zie voor de samen vallende handelingen van het Ministerie van EZ het PIVOT-rapport Energiebeleid in voorbereiding

Product:

Notulen van verslagen
Intentieverklaring Uitvoering Milieubeleid Chemische Industrie, 1993
Bedrijfsmilieuplannen voor chemische bedrijven en IMT's

134. Actor : de minister
Handeling : Het voeren van (geregeld) overleg met organisaties op het gebied van de detailhandel
Bron : NMP
Periode : 1985-

Opmerkingen:

Gesprekspartners zijn:
Hoofdbedrijfschap detailhandel
Raad Nederlandse detailhandel
Centraal Bureau Levensmiddelenhandel
Koninklijk Nederlands Ondernemers Verbond
Nederlands Verbond van de Groothandel
Onderwerpen zijn:
Bedrijfsinterne milieuzorg
Verpakkingen
Milieu-aanduidingen

Producten zijn:

Notulen van verslagen

135. Actor : de minister
Handeling : Het voeren van overleg met consumentenorganisaties
Bron : Milieuprogramma 1991-1994, p. 162
Periode : 1990-

Opmerkingen:

- *Gesprekspartners zijn:*
De Nederlandse Consumentenbond
De Stichting Reclamecode

Producten:

Notulen van verslagen
Milieureclamecode

136. Actor : de minister
Handeling : Het voeren van overleg met doelgroepen op het gebied van verkeer en vervoer,
Bron : 1990-
Periode : -

Opmerking:

- Voorbeelden met betrekking tot verkeer en vervoer zijn
- * VROM-RAI-overleg (Vereniging importeurs, fabrikanten en dealers van voertuigen);
 - * RAI-Top-overleg (minister VROM- voorzitter RAI;
 - * VROM-ANWB-overleg;
 - * ANWB-Top-overleg (minister VROM-hoofddirecteur ANWB);
 - * Algemeen Overleg (VROM-NS); met daaronder het platform inzake het transport van gevaarlijke stoffen per spoor;
 - * NS-Topoverleg (minister VROM-president-directeur NS);
 - * Sectoroverleg vrachtvervoer, Transactie, vroeger Imago (VROM-V&W-vervoers- en verladersorganisaties: EVO, TLN, KNV);
 - * het Overleg Omgevingshinder Railverkeer (OOR, met V&W en de NS).
- Er is in dit verband ook intern VROM-overleg.

- Onderwerp van overleg zijn
- de milieueisen die aan voertuigen worden gesteld (geluid, emissies)
- de voorschriften voor milieugevaarlijke goederen die in deze voertuigen worden getransporteerd (externe veiligheid)

137.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het voeren van overleg met het Afval Overleg Orgaan en de daaraan voorafgaande instellingen
	Bron	:	Netwerk Afvalstoffenonderzoek 1991
	Periode	:	1981-
138.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het in samenwerking met het Ministerie van LNV voeren van overleg met doelgroepen op het gebied van landbouw
	Bron	:	-
	Periode :	-	

Adviescommissies

Ook bij advisering kan een onderscheid gemaakt worden in algemene advisering, advisering per instrument en advisering per onderwerp. De adviseringinstanties die voor één enkel instrument zijn over het algemeen ad hoc commissies of technische of uitvoeringscommissies die bij de bespreking van het betreffende beleidsinstrument aan de orde zullen komen. In dit hoofdstuk worden de handelingen van adviesinstanties die over het algemene milieubeleid of over hoofdonderwerpen adviseren behandeld. Achtereenvolgens komen aan de orde

- de algemene milieuadviesinstanties;
- de milieuadvisering op hoofdonderwerpen.

De hier beschreven interdepartementale adviescommissies of raden worden gerekend onder de wettelijk ingestelde plan- of adviescommissies. Zij assisteren bij de voorbereiding van wetten of AMVB's en adviseren de minister of de Ministerraad.

Algemeen

Inleiding

De hier beschreven handelingen betreft de uitoefening van wettelijk vastgestelde bevoegdheden van de minister met betrekking tot commissies. In de wet wordt voorgeschreven in welke mate de commissie onafhankelijk is en welke invloed de minister mag uitoefenen op het werk van de commissie. Geregeld zijn:

- Benoeming en ontslag van functionarissen en leden;
- Vaststelling van reglementen en werkzaamheden
- Aanwijzing van ministeriële ambtenaren en eventueel mandaat
- Opheffing en eventuele ontbinding

Het uitvoerend werk van de commissies zelf wordt beschreven in de hoofdstukken betreffende het desbetreffende orgaan.

Ad hoc adviescommissies zonder wettelijke basis worden genoemd in handeling 1

Handelingen

139.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het bij wet of AMVB instellen van adviescommissies
	Bron	:	-
	Periode:		1963-

Opmerkingen:

Deze commissies kunnen worden ingesteld in overeenstemming of samenwerking met andere ministeries

Ingesteld zijn o.a.:

- Raad voor het Milieubeheer (Wet op het milieubeheer, 1993), met als voorgangers: Raad voor de luchtverontreiniging (Stb. 1963, 319), regeling gewijzigd in Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580) Periode 1963-1974.; Voorlopige Centrale Raad Milieuhygiëne (ingesteld Stb. 1974, 254, ingetrokken Stb. 1981, 259); Centrale Raad voor de Milieuhygiëne (Stb. 1980, 757);
- Raad voor Milieu- en Natuuronderzoek (ingesteld bij KB. van 5 mei 1988, Stb. 213) en zijn voorgangers: Coördinatiecommissie onderzoek milieuhygiëne, onder voorzitterschap van TNO, Landelijke stuurgroep onderzoek milieuhygiëne (:LASOM), 1974-1981
- Rijksmilieuhygiënische Commissie (RMC, instelling Stb. 1984, 373), met als voorganger Interdepartementale Coördinatiecommissie voor de Milieuhygiëne (ICMH), 1971-1984,
- Interdepartementale commissie Kernenergie
- Interdepartementale commissie Geluidhinder
- Commissie voor het saneringsplan Rijnmond,
- Werkgroep inzake inspraak en beroep op het gebied der milieuhygiëne (ingesteld Stcrt. 1974, 46)
- Interdepartementale commissie rijkssteun drinkwatervoorziening
- 'Commissie schadeclaims aanleg spaarbekkens Brabantse Biesbos' (Stcrt. 1973, 128, pg. 4)
- 'Commissie Spaarbekken IJsselmeer' (Stcrt. 1975, 52, pag. 3)
- Voorlopige commissie voor de milieueffectrapportage (Stcrt. 1981, 245), Commissie Milieu-effectrapportage, 1988-
- Adviescommissie evaluatie Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (instelling Stcrt. 1980, 174), thans Adviescommissie evaluatie Wet Milieuhygiëne
- Interdepartementale commissie Geluidshinder
- Adviescommissie afgewerkte olie (o.g.v. Wet chemische afvalstoffen)
- Uniser-commissie
- Commissie Afval CMRH
- Commissie KCA-depots
- Commissie opslag niet-verwerkbare chemische afvalstoffen (Commissie Hofman)
- Begeleidingscommissie studie integrale verwijdering Chemische afvalstoffen (commissie Kolfschoten)
- Interdepartementale begeleidingsgroep Formaldehyde-problematiek

- Stuurgroep gevaarlijk afval, 1979-
- De Commissie Bescherming Grondwaterkwaliteit
- Landelijk Meetnet Grondwaterkwaliteit. 1977
- Werkgroep Bodemsanering. 1982
- Stuurgroep “Tien jaren-scenario bodemsanering”. 1986-1989
- Commissie Bodemsanering in gebruik zijnde bedrijfsterreinen (Commissie BSB).1989-1991
- Commissie van deskundigen inzake overbemesting (Commissie Steenvoorden, later commissie Wiggers) in Wageningen.1990-1991
- Commissie Spiertz inzake overbemesting, 1990
- Werkgroep Bodemsanering (Werkgroep Welschen). 1991-1992
- Programma Kwaliteit van Milieumetingen
- Werkgroep Bodemsanering (Werkgroep Welschen II) 1995-1996

140. Actor : de minister
 Handeling : Het bij beschikking benoemen van voorzitters, secretarissen en overige functionarissen van adviescommissies en het aanwijzen van vertegenwoordigingen.
 Bron : diverse milieuwetten
 Periode : 1963-

141. Actoren : de minister
 de minister van EZ
 de minister van LNV
 de minister van V&W
 Handeling : Het aanwijzen van personen die, al of niet met adviserende stem, vergaderingen van commissies en adviesorganen bijwonen
 Bron : Art. 2, lid 15, Waterleidingwet
 Periode : 1987-1994

142. Actor : de minister
 Handeling : Het goedkeuren van statuten, reglementen en regelingen van adviescommissies..
 Bron : Art. 9. Besluit van 22 Februari 1955 (Stb. 61)). art. 3, lid 4, Grondwaterwet Waterleidingbedrijven
 Periode : 1955-

143. Actor: de minister
 Handeling: Het deelnemen aan commissies, werkgroepen, advies- en overlegorganen waarvan milieubeheer noch het voorzitterschap, noch het secretariaat uitoefent maar waarin milieubeheer wel vertegenwoordigd is
 Bron: -
 Periode: -

144. Actor : de minister
 Handeling : Het overeenstemmen met de minister van SZW bij het controleren van de werkwijze van de Commissie Reactorveiligheid
 Bron : Art. 8, 9 en 10 Kernenergiewet
 Periode : -

. De Raad voor het Milieubeheer en zijn voorgangers

1.1.1.9 De Raad voor de Luchtverontreiniging

Inleiding

De Raad inzake de Luchtverontreiniging werd in 1963 ingesteld als een commissie om de minister te adviseren inzake vraagstukken op het gebied van luchtverontreiniging. Tot dan toe werd gedacht dat luchtverontreiniging het enige belangrijke vraagstuk was dat door een afzonderlijk milieubeleid kon worden opgelost. De commissie had in het bijzonder de taak de minister te adviseren over de vraag of de bestaande hinderwetgeving voor de bestrijding van luchtverontreiniging afdoende was dan wel of er een nieuwe wetgeving op het gebied van de luchtverontreiniging diende te komen. Toen het in 1970 daadwerkelijk tot een wetgeving inzake de luchtverontreiniging kwam, werd de raad als adviesorgaan voor de evaluatie van deze wetgeving aangewezen. De raad werd in 1986 vervangen door de Raad voor het Milieubeheer, die de minister op dezelfde manier adviseert in milieuzaken. Zij werd betrokken bij de opstelling van het Nationaal Milieu Beleidsplan en de daarin geformuleerde beleidsinstrumenten.

Handelingen

145. Actor : de minister
Handeling : Het voordragen van leden, plaatsvervangende leden, voorzitters, plaatsvervangende voorzitters en secretarissen van Commissies en raden op het gebied van de luchtverontreiniging
Bron : Art. 3-5, Wet inzake de Raad inzake de Luchtverontreiniging (Stb 1963, 319); art. 4-6, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
Periode : 1963-1985

Opmerkingen:

- 1963: Instelling van de Commissie voor de Luchtverontreiniging, later de Voorlopige Raad Luchtverontreiniging.

146. Actor : de Raad voor de Luchtverontreiniging
Handeling : Het bindend adviseren aan de minister inzake de voordracht van een door de kroon te benoemen voorzitter
Bron : Art 5, lid 1 Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
Periode : 1971-1985

147. Actor : de Raad voor de Luchtverontreiniging
Handeling : Het benoemen van plaatsvervangers van de voorzitter van de Raad
Bron : Art, 5, lid 2, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
Periode : 1971-1985

148. Actor : de minister
Handeling : Het door de Kroon doen benoemen van leden, plaatsvervangende leden, voorzitters, plaatsvervangende voorzitters en secretarissen van de Raad inzake de Luchtverontreiniging
Bron : Art. 4-5, Wet inzake de Raad inzake de Luchtverontreiniging art. 4-6, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
Periode : 1963-1980

149. Actor : De Raad voor de Luchtverontreiniging
Handeling : Het adviseren van de minister in beleidsaangelegenheden
Bron : Art. 2,lid 3, Wet inzake de Raad inzake de luchtverontreiniging (Stb 1963, 319); art. 3, lid 1, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
Periode : 1963-

150. Actor : De Raad voor de Luchtverontreiniging
Handeling : Het adviseren van de minister bij de opstelling van indicatieve
meerjarenplannen. lucht
Bron :
Periode : 1974-
151. Actor : De Raad voor de luchtverontreiniging
Handeling : Het uitbrengen van een jaarverslag van zijn verrichtingen
Bron : Art. 11, Wet inzake de Raad inzake de Luchtverontreiniging
Periode : 1963-1971
152. Actor : De Raad voor de Luchtverontreiniging
Handeling : Het jaarlijks verslag uitbrengen van de toestand en de ontwikkeling van de
luchtverontreiniging in Nederland
Bron : Art 3, lid 2, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
Periode : 1971-1980
153. Actor : de minister
Handeling : Het instellen van bureau's voor de Raad voor de Luchtverontreiniging
Bron : Art. 6, Wet inzake de Raad inzake de Luchtverontreiniging ; art 6, lid 2, Wet
inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
Periode : 1963-1980
154. Actor : de minister, De Raad voor de Luchtverontreiniging
Handeling : Het instellen van commissies van onderzoek inzake onderwerpen met
betrekking op de luchtverontreiniging
Bron : Art 7, Wet inzake de Raad inzake de Luchtverontreiniging ; art 7, Wet
inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
Periode : 1963-1980
155. Actor : de minister
Handeling : Het goedkeuren van reglementen inzake de werkwijze van De Raad voor de
Luchtverontreiniging
Bron : Art. 9, lid 2, Wet inzake de Raad inzake de Luchtverontreiniging ; art. 10, lid
1, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
Periode : 1963-1980
156. Actor : De Raad voor de Luchtverontreiniging
Handeling : Het vaststellen van reglementen inzake haar werkwijze
Bron : Art. 9, lid 1, Wet inzake de Raad inzake de Luchtverontreiniging.; art, 10,
lid 1, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
Periode : 1963-1980

1.1.1.10 De Raad voor het Milieubeheer

157. Actor : de minister
Handeling : Het voordragen van leden, plaatsvervangende leden, voorzitters, plaatsvervangende voorzitters voor de Raad voor het Milieubeheer.
Bron : Art. .. Wabm, art. ... Wet Milieubeheer
Periode : 1985-

158. Actor : Raad voor het Milieubeheer
Handeling : Het instellen van vaste commissies voor bepaalde onderwerpen
Bron : art. 71, Wabm, art. 2.10, Wet Milieubeheer
Periode : 1993-

159. Actor : Raad voor het Milieubeheer
Handeling : Het stellen van nadere regels met betrekking tot de werkwijze van de raad en zijn commissies en instructies voor de secretaris
Bron : art. 77, Wabm, art. 2.16, eerste en tweede lid, Wet Milieubeheer
Periode :

Opmerkingen:

- Deze werkwijze en instructies moeten door de minister worden goedgekeurd.

160. Actor : Raad voor het Milieubeheer
Handeling : Het jaarlijks opstellen van een rapport van de stand van zaken op het gebied van milieubeheer
Bron : Art 3, lid 2, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580); Art. 64, eerste lid, Wabm, art. 2.3, eerste lid, Wet Milieubeheer
Periode : 1970-

Opmerkingen:

- wetswijziging Stb. 1993, 238: uitbrengen van het rapport voor 1 april
- Overheidsorganen verstrekken de raad op zijn verzoek gegevens die redelijkerwijs voor de opstelling van het overzicht nodig zijn (art. 2.3, tweede lid).

161. Actor : Raad voor het Milieubeheer
Handeling : Het om de vier jaar rapporteren aan de minister omtrent de taakvervulling van de raad
Bron : art. 216a, Wet Milieubeheer
Periode : 1993-

Opmerkingen:

- In het rapport wordt de taakvervulling van de raad onderzocht en worden voorstellen gedaan voor gewenste veranderingen.

162. Actor : de minister
Handeling : Het bij AMVB aanwijzen van organisaties die in de Raad voor het Milieubeheer mogen worden vertegenwoordigd
Bron : Art. 66, lid 2, Wabm
Periode : 1980-

Opmerkingen:

Product bijv.:

Besluit aanwijzing organisaties ex art. 66 Wabm. Stb 1981, 510; idem, 1986, Stb. 34; idem Stb. 1991, 306

163. Actor : De Adviescommissie evaluatie Wet Milieubeheer
Handeling : Het adviseren van de minister in beleidsaangelegenheden
Bron : Instellingsbesluit Stcrt 1981, 245

Periode : 1981-

Opmerkingen:

De voorganger: van dit orgaan is het Adviescommissie Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne.

De Rijksmilieuhygienische Commissie

De Rijksmilieuhygiënische Commissie (RMC) is het college van hoogste ambtenaren van de verschillende departementen die tot doel heeft om tot zodanige interdepartementale afstemming te komen dat slechts die besispunten overblijven waarvoor politieke besluitvorming nodig is. Zij werd op 25 juli 1984 ingesteld als rechtsopvolger van de Interdepartementale Coördinatiecommissie voor Milieuhygiëne en diverse andere sectorale coördinatiecommissies, die onder meer betrokken waren bij het interdepartementaal overleg inzake IMP's en NMP's (Stb. 1984, 373). De commissie komt maandelijks bijeen. Het secretariaat van de commissie berust bij het Ministerie van VROM. De RMC stemt zijn coördinatiewerkzaamheden af met de Rijksplanologische commissie.

De RMC is voortgekomen uit de samenvoeging van verschillende interdepartementale coördinatiecommissies. Bij de instelling is bepaald, dat de RMC wordt gehoord bij de totstandkoming van elke wettelijke maatregel die betrekking heeft op het milieu, evenals van maatregelen en beleidsvoornemens waarvan de uitvoering belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor de milieuhygiëne.

1.1.1.11 De commissie zelf

164.	Actor	:	De minister
	Handeling	:	Het voorbereiden van een KB tot benoeming van de voorzitter.
	Bron	:	Art. 4, lid 1, Besluit RMC
	Periode	:	1984-
165.	Actor	:	De minister
	Handeling	:	Het benoemen van deskundigen tot lid van de RMC.
	Bron	:	Art. 4, lid 4, Besluit RMC
	Periode	:	1984-
166.	Actor	:	De vakminister
	Handeling	:	Het benoemen van leden van de RMC.
	Bron	:	Art. 4, lid 3, Besluit RMC
	Periode	:	1984-

Opmerkingen:

De RMC is kabinetbreed samengesteld: de ministers van VROM, en de ministers belast met Verkeer en Waterstaat, Landbouw en Visserij, Volksgezondheid en Economische Zaken mogen drie leden benoemen, de overige ministers één.

167.	Actor	:	De Rijks Milieuhygiënische Commissie
	Handeling	:	Het adviseren van de minister van VROM met betrekking tot het milieubeleid
	Bron	:	Art. 2, Besluit RMC
	Periode	:	1984-
168.	Actor	:	De Rijks Milieuhygiënische Commissie
	Handeling	:	Het adviseren van de ministerraad inzake het Nationaal Milieu Beleidsplan
	Bron	:	Directieplan Stafbureau Milieubeheer
	Periode	:	1985-
169.	Actor	:	De Rijks Milieuhygiënische Commissie
	Handeling	:	Het adviseren van ministers inzake de gevolgen van wettelijke regelingen en uitvoerende maatregelen voor het milieu
	Bron	:	Art. 3, lid 1 RMC
	Periode	:	1985-

1.1.1.12 Voorgangers

170. Actor : Interdepartementale Coördinatiecommissie voor de Milieuhygiëne
IMCH
Handeling : Het opstellen van onderzoeksprogramma's om
beleidsontwikkelende gegevens en inzichten ten behoeve van de
milieuhygiëne te verkrijgen
Periode : 1971-1984

171. Actor : Interdepartementale Commissie Geluidhinder
Handeling : Het opstellen van onderzoeksprogramma's om
beleidsontwikkelende gegevens en inzichten ten behoeve van de
bestrijding en voorkoming van geluidhinder te verkrijgen
Periode : 1972-1985

Opmerkingen:

- Voorbeelden van producten zijn
 - * het integraal onderzoeksprogramma wegverkeerslawaai (TK 1975-1976, 13 639, nrs. 1-4, pg 4);
 - * het onderzoeksprogramma railverkeerslawaai, dat in samenwerking met de NS en andere tram- en metrobeherende vervoersmaatschappijen werd uitgevoerd (TK 1975-1976, 13 639, n's. 1-4, pg. 74).

172. Actor : Interdepartementale Commissie Geluidhinder
Handeling : Het (laten) doen van beleidsontwikkelend onderzoek ten behoeve
van het geluidhinderbeleid
Periode : 1972-1985

Opmerkingen:

- Het onderzoek werd uitgevoerd in het kader van onderzoeksprogramma's.

173. Actor : De Interdepartementale Commissie Kernenergie
Handeling : Het adviseren van de minister in beleidsaangelegenheden
Periode : 1976-1984

174. Actor : De Interdepartementale Commissie Kernenergie
De Interdepartementale Commissie Geluidhinder
Interdepartementale Coördinatiecommissie voor de Milieuhygiëne
IMCH
Handeling : Het adviseren van de Ministerraad bij de opstelling van indicatieve
meerjarenplannen
Periode : 1976-1984

Raad voor het Milieu- en Natuuronderzoek

De Raad werd ingesteld bij KB. van 5 mei 1988, Stb. 213

De Raad heeft als aandachtsgebied onderzoek en ontwikkeling ten behoeve van de milieubescherming en het natuur- en landschapsbehoud, waaronder in ieder geval het door of mede door de overheid gefinancierde onderzoek, alsmede de ontwikkelingen op die onderzoeksgebieden. De Raad kan in voorkomende gevallen zelf advies vragen aan de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid.

De RMNO is kabinetbreed samengesteld: de ministers van VROM, en de ministers belast met Verkeer en Waterstaat, Landbouw en Visserij, Volksgezondheid en Economische Zaken mogen drie leden benoemen, de overige ministers één.

175. Actor : De minister
Handeling : Het voorbereiden van een KB tot benoeming van de voorzitter.
Bron : Art. 4, lid 1, Besluit RMNO
Periode : 1984-

176. Actor : De minister
Handeling : Het benoemen van deskundigen tot lid van de RMNO
Bron : Art. 4, lid 4, Besluit RMNO
Periode : 1984-

177. Actor : De vakminister
Handeling : Het benoemen van leden van de RMNO
Bron : Art. 4, lid 3, Besluit RMNO
Periode : 1984-

178. Actor : de Raad voor Milieu- en Natuuronderzoek
Handeling : Het adviseren van de minister bij de formulering van onderzoeksprogramma's op het gebied van bodemsanering
Bron : IMP-Bodem 1984-1988
Periode : 1981-

Opmerkingen:

- Deze adviezen zijn gebaseerd op het gebied van geohydrologie, bodemecologie en bodemecotoxicologie. De adviserende werkzaamheid is nader uitgewerkt in het Basisprogramma Bodemonderzoek van 1986

179. Actor : de Raad voor Milieu- en Natuuronderzoek
Handeling : Het adviseren ten aanzien van onderzoek en ontwikkeling ten behoeve van de milieubescherming en het natuur- en landschapsbehoud
Bron : Besluit Raad voor het milieu- en natuuronderzoek (Stb. 1988, 213)
Periode : 1988-

Opmerkingen:

Doelgroepen zijn naast van de ministers van VROM, de ministers, belast met Landbouw, Visserij, Verkeer en Onderwijs en Wetenschapsbeleid ook particuliere organisaties op het gebied van technologie en milieubeheer.

Producten: rapporten en nota's, opgenomen in een bij de jaarverslagen geleverde publicatielijst.

180. Actor : de Raad voor Milieu- en Natuuronderzoek
Handeling : Het vierjaarlijks opstellen van een meerjarenvisie in hoofdlijnen en aanbieden aan de minister en de ministers belast met Landbouw en Visserij, Verkeer en Waterstaat en Onderwijs en Wetenschappen
Bron : Besluit Raad voor het milieu- en natuuronderzoek (Stb. 1988, 213)
Periode : 1988-

Opmerkingen:

- In deze meerjarenvisie zijn de voornemens en voorstellen van de verschillende bij milieu- en natuuronderzoek betrokken instellingen en de ten aanzien van dat onderzoek bestaande maatschappelijke behoeften en wensen tegen elkaar afgewogen. De laatste meerjarenvisie is uit 1992.

181. Actor : de Raad voor Milieu- en Natuuronderzoek
 Handeling : Het organiseren van symposia
 Bron : Jaarverslagen RMNO
 Periode : 1988-

Opmerkingen:

- Voorbeelden zijn:
 Symposium De toekomst van historische ecologie. 1993
 Symposium "zo werkt dat niet". 1994

De verslagen zijn in de publicatielijst opgenomen.

182. Actor : TNO, Instituut voor Gezondheidstechniek
 Handeling : Het op verzoek van de minister uitvoeren van onderzoeksprojecten op het gebied van luchtverontreiniging
 Bron : Besluit inzake subsidie aan het luchtverontreinigingsonderzoek in de oostelijke mijnstreek van Zuid-Limburg., 1963-1965; IMP-lucht 1976-1980, p. 121
 Periode : 1963-1971

Opmerkingen:

- Product:
 Rapportage inzake het luchtverontreinigingsonderzoek in de oostelijke mijnstreek in Zuid-Limburg
 De ontwikkeling van een berekeningsmethode voor de verspreiding van luchtverontreiniging (volgens het Gaussische pluimmodel) in 1974
 Onderzoek naar de fotochemische luchtverontreiniging in Nederland
 Oudste producten:
 Rapport SO₂ - in welke mate toelaatbaar?. 1966
 Artikel in De ingenieur 50 (1967)
 Basisdocument stank, 1991

De Technische Commissie Bodembescherming

De Technische commissie bodembescherming werd ingesteld als technisch en toegepast natuurwetenschappelijk adviescollege van de minister. De adviezen zijn vooral gericht op de toepasbaarheid van de regelgeving inzake bodembescherming en bodemsanering.

De commissie, ingesteld in 1986, kreeg na 1992 permanent bestaansrecht ingevolge art. 2, lid 1 van de WBB+.

183. Actor : de minister
Handeling : Het instellen van een Technische Commissie Bodembescherming
Bron : Art. 2, lid 1, Wet bodembescherming+ 1993
- Product:
Besluit instelling Technische Commissie Bodembescherming, Stcrt 1986, 247.
184. Actor : de Technische Commissie Bodembescherming
Handeling : Het uit eigen beweging adviseren aan de minister, de Raad voor het Milieubeheer en andere adviescolleges
Bron : Art 2, Wet bodembescherming Stb. 1986, 374
Periode : 1987-
Opmerkingen:
- De adviezen zullen zich eerder bezig houden met de toepasbaarheid van wetenschappelijke bevindingen dan met wetenschappelijk onderzoek.
Product:
Adviezen over technische aspecten van bodembescherming, uitgebracht in een serie.
185. Actor : de minister
Handeling : Het benoemen van de voorzitter, de secretaris en de leden van de Technische Commissie Bodembescherming
Bron : Art. 3, lid 2, en art. 4, lid 1, Wet bodembescherming Stb. 1986, 374
Periode : 1987-
186. Actor : de minister
Handeling : Het inrichten van een bureau voor de secretaris van de Technische Commissie Bodembescherming
Bron : Art. 4, lid 2, Wet bodembescherming Stb. 1986, 374
Periode : 1987-
187. Actor : de minister
Handeling : Het goedkeuren van regels over de werkwijze van de Technische Commissie Bodembescherming
Bron : Art. 5, Wet bodembescherming Stb. 1986, 374
Periode : 1987-
188. Actor : de minister
Handeling : Het aanwijzen van ambtenaren die bevoegd zijn een vergadering van de Technische Commissie Bodembescherming bij te wonen
Bron : Art. 5, lid 2, WBB+ 1994;
Periode : 1994-
189. Actor : de Technische Commissie Bodembescherming
Handeling : Het vaststellen van reglementen van hun organisatie
Bron : Art. 5, Wet bodembescherming, art. 5e WBB +1994
Periode : 1986-1996
190. Actor : de Technische Commissie Bodembescherming
Handeling : Het jaarlijks en vierjaarlijks verslag uitbrengen van zijn werkzaamheden
Bron : Art. 5d WBB+ 1994;

Periode : 1996-

Commissies inzake afvalverwijdering

1.1.1.13 Commissies, opgegaan in het Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieuhygiene

191.	Actor:	De minister: het Instituut voor Afvalstoffonderzoek
	Handeling:	Het adviseren van (andere) overheidsinstellingen inzake de verwerking van afval
	Bron:	Memorie van Toelichting Afvalstoffenwet
	Periode :	1981-1984
Opmerkingen	:	Deze handeling valt samen met handelingen, die zijn gewaardeerd in het kader van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiene, waarin dit instituut in 1984 is opgegaan. Van 1981-1984 was het instituut echter een uitvoeringsinstelling van het Directoraat-Generaal van Milieuhygiene en maakte het dus deel uit van het ministerie van VROM.

1.1.1.14

Adviescommissie Afgewerkte Olie

192. Actor: de minister
Handeling: Het aanwijzen van ministers met wiens overeenstemming personen kunnen worden aangewezen die bevoegd zijn de vergaderingen van de Adviescommissie Afgewerkte Olie bij te wonen
Bron: Art. 30, lid 9, Wet chemische afvalstoffen
Periode: 1977 -
- Opmerkingen:
- Product:
* Besluit betreffende aanwijzing ministers, bevoegd de vergaderingen van de Adviescommissie Afgewerkte Olie te doen bijwonen, Stcrt. 1977, 184
193. Actor: de minister
Handeling: Het tezamen met de ministers van EZ en LNV aanwijzen van personen die bevoegd zijn de vergaderingen van de Adviescommissie Afgewerkte Olie bij te wonen
Bron: Art. 30, lid 9, Wet chemische afvalstoffen
Periode: 1977 -
194. Actor: Adviescommissie Afgewerkte Olie
Handeling: Het adviseren van de minister inzake afgewerkte olie
Bron: Art. 30, lid 1, Wet chemische afvalstoffen
Periode: 1977 -

1.1.1.15 **Adviescommissies inzake (klein chemisch) afval**

195.

Actor: Commissie Afval
Handeling: Het geven van advies aan de minister van Milieubeheer inzake afvalstoffen
Bron: Advies inzake klein chemisch afval / CMRH
Periode: -

196.

Actor: Commissie KCA-depots
Handeling: Het ontwikkelen van maatregelen ten behoeve van KCA-depots
Bron: Landelijk Handhavingsproject Wca, Eindrapportage
Periode: -

197.

Actor: Commissie Opslag Niet Verwerkbare Chemische Afvalstoffen (Commissie-Hofman)
Handeling: Het doen van voorstellen aan de minister van Milieubeheer, met betrekking tot één of meer bewaarplaatsen voor niet-verwerkbare chemische afvalstoffen
Bron :Indicatief Meerjarenprogramma Chemische Afvalstoffen, 1985 - 1989
Periode: 1979 - 1982

198.

Actor : Begeleidingscommissie Studie Integrale Verwijdering Chemische Afvalstoffen (Commissie-Kolfschoten)
Handeling: Het adviseren van de minister van Milieubeheer inzake een strategie voor de opzet van bedrijven voor de verwijdering van chemische afvalstoffen
Bron : IMP Chemische Afvalstoffen, 1985 - 1989
Periode : 1981 - 1982

199.

Actor:Unisercommissie
Handeling: Het adviseren van de minister van Milieubeheer inzake de bestuurlijke aspecten van de uitvoering van milieuwetgeving
Bron : Indicatief Meerjarenprogramma Chemische Afvalstoffen, 1985 - 1989
Periode : -

De Commissie Reactorveiligheid

De Commissie Reactorveiligheid is ingesteld in het kader van de Kernenergiewet 1969. De minister van VROM wijst samen met de minister van Sociale Zaken adviserende leden aan. Bovendien toetst de minister samen met het ministerie van Sociale Zaken de begroting en de verslaglegging. De commissie zelf is in eerste instantie belast met de uitvoering van de Veiligheidswet en wordt dus aangestuurd door het ministerie van Sociale Zaken. Het ministerie van VROM behandelt de belangen van het milieubeheer.

De handelingen van het ministerie met betrekking tot deze commissie zijn hier samenvattend beschreven. Zij zijn in deze context alleen van belang indien het ministerie werkelijk invloed heeft uitgeoefend op de werkzaamheden van de commissie en er gegevens in het archief van het ministerie aanwezig zijn. Van belang in dit verband is ook het PIVOT-rapport Energiebeleid, deel I, (nr 82), waarin de kernenergiewinning wordt behandeld.

200.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het instemmen met de minister van SZW bij het controleren van de werkwijze van de Commissie Reactorveiligheid
	Bron	:	Art.4, lid 5, 8, 9 en 10 Kernenergiewet
	Periode :	-	

De CFK-commissie

De CFK-commissie is ingesteld door de minister van VROM op 11 oktober 1990 (Stcrt. 205). Zij is samengesteld uit vertegenwoordigers van de rijksoverheid en andere overheden, het bedrijfsleven en de milieuorganisaties. Zij heeft tot taak te adviseren over de uitvoering en eventuele bijstelling van het CFK-actieprogramma, dat de terugdringing en uitbanning van stoffen, die de ozonlaag aantasten, ten doel heeft. De commissie geeft adviezen met betrekking tot evaluatie van het beleid en bijstelling van het CFK-actieprogramma, de voorgestelde regelgeving en wordt ook ingeschakeld bij subsidieregelingen voor onderzoeks- en demonstratieprojecten..

201. Actor : CFK-commissie
Handeling : Het adviseren van de minister inzake beleidszaken met betrekking tot de uitbanning van stoffen die de ozonlaag aantasten.
Bron : CFK-actieprogramma
Periode : 1990-1995.

Product verslagen van vergaderingen

202. Actor : CFK-commissie
Handeling : Het jaarlijks rapporteren over de uitvoering van het CFK-actieprogramma..
Bron : CFK-actieprogramma
Periode : 1990-1995.

Product Jaarrapportage CFK-actieprogramma

Commissies voor de drinkwatervoorziening

1.1.1.16 Centrale Commissie voor de Drinkwatervoorziening

De Centrale Commissie voor de Drinkwatervoorziening werd ingesteld in 1913 (KB 17/5/13, no. 46) en opgeheven in 1986. Zij bracht adviezen uit en nam initiatieven op het gebied van:

- * De voorziening van onrendabele gebieden
- * De wateronttrekking aan de bodem
- * De bescherming van waterwinplaatsen
- * Het toezicht op de bedrijven vanuit hygiënisch oogpunt
- * De organisatie van de openbare drinkwatervoorziening
- * De zuivering van het oppervlaktewater

203.	Actor	:	Centrale Commissie voor de Drinkwatervoorziening
	Handeling	:	Het adviseren van de minister inzake beleidszaken met betrekking tot de drink- en industriewatervoorziening
	Bron	:	KB van 17 mei 1913, no. 46
	Periode	:	1945-1986
204.	Actor	:	De interdepartementale commissie steun drinkwatervoorziening
	Handeling	:	Het op verzoek van de minister opstellen van rapporten over de mogelijkheden tot uitbreiding van het drinkwaternet.
	Bron	:	KB van 17 mei 1913, no. 46
	Periode	:	1945-1986
Producten	:		Meerjarenplan 1946, tienjarenplan 1950, tienjarenplan 1960

Inleiding

De Raad voor de Drinkwatervoorziening was ingesteld krachtens art. 2 van de Grondwaterwet Drinkwatervoorziening, met het doel de minister te adviseren bij alle aangelegenheden omtrent de drink- en industriewatervoorziening. De minister is verplicht bij haar advies in te winnen bij maatregelen van wetgevende aard (art. 2.2) en bij vraagstukken als de reorganisatie van de drinkwaterdistributie (art. 20). De voorzitter, leden en plaatsvervangende leden van de Raad worden door de Kroon benoemd. De vergaderingen van de Raad zijn openbaar. De Raad heeft de bevoegdheid inlichtingen te vragen bij provinciale en gemeentelijke instellingen en eigenaren van waterleidingbedrijven, die gehouden zijn daaraan te voldoen.

De Raad en de door de Raad ingestelde commissies kunnen zich doen bijstaan door deskundigen.
- De Raad is bevoegd aan rijksinstellingen, provinciale en gemeentebesturen en eigenaren van waterleidingbedrijven gegevens en inlichtingen te vragen die nodig zijn voor de uitoefening van zijn taak.

De Raad kan, al of niet uit eigen midden, personen aanwijzen die, mits schriftelijk daartoe door hem gemachtigd, bevoegd zijn, desnoods met behulp van de sterke arm, de terreinen, werken en inrichtingen van waterleidingbedrijven te betreden, teneinde de voor de vervulling van zijn taak nodig geoordeelde gegevens door aanschouwing te verkrijgen.

205.	Actor	:	Raad voor de Drinkwatervoorziening
	Handeling	:	Het instellen van vaste respectievelijk bijzondere commissies voor bepaalde onderwerpen respectievelijk ter voorbereiding van bepaalde adviezen
	Bron	:	Art. 2, lid 11, Waterleidingwet
	Periode :		1961-1994
206.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het doen instellen van een vaste commissie bij de Raad voor de Drinkwatervoorziening
	Bron	:	Art. 2, lid 12, Waterleidingwet
	Periode :		1961-1994
207.	Actor	:	Raad voor de Drinkwatervoorziening
	Handeling	:	Het adviseren van de minister, uit eigen beweging of op diens verzoek, omtrent onderwerpen betrekking hebbende op of in verband staande met de drinkwater- en industriewatervoorziening
	Bron	:	Art. 2, lid 1-2, Waterleidingwet
	Periode :		1961-1994

Opmerking:

- De Raad en de door de Raad ingestelde commissies kunnen zich doen bijstaan door deskundigen.

208.	Actor	:	Raad voor de Drinkwatervoorziening
	Handeling	:	Het stellen van nadere regels betreffende de werkwijze van de Raad en zijn commissies
	Bron	:	Art. 2, lid 18, Waterleidingwet
	Periode :		1961-1994
209.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het goedkeuren van nadere regels betreffende de werkwijze van de Raad voor de Drinkwatervoorziening en zijn commissies
	Bron	:	Art. 2, lid 18, Waterleidingwet
	Periode :		1961-1994

Commissie Drinkwatervoorziening

In 1994 werd de Raad voor de Drinkwatervoorziening opgeheven en, bij de Wet Versobering Adviesorganen VROM, veranderd in een op uitvoering gericht adviesorgaan, de Commissie Drinkwatervoorziening (1995-).

Hoewel deze commissie bedoeld is als een op uitvoering gericht adviesorgaan, adviseert zij de minister tevens over milieuplannen voor de middellange termijn (zie par. 1.1, 'Algemene beleidsvoorbereiding').

210. Actor : Commissie Drinkwatervoorziening
 Handeling : Het adviseren van de minister, uit eigen beweging of op diens verzoek, omtrent onderwerpen betrekking hebbende op of in verband staande met de drink- en industriewatervoorziening
 Bron : art. 2a; art. 55, Waterleidingwet
 Periode : 1995-
 Opmerkingen:

- De commissie kan, op verzoek, ook andere ministers adviseren. Het verzoek betreft dan een onderwerp dat niet in de eerste plaats tot de verantwoordelijkheid van de minister van VROM behoort. Het verzoek wordt door de minister van VROM gedaan in overeenstemming met de minister wie het onderwerp in het bijzonder aangaat.

211. Actor : de minister
 de ministers wie het mede aangaat
 Handeling : Het informeren van de Commissie drinkwatervoorziening over het beleid inzake de drink- en industriewatervoorziening
 Bron : art. 2b, Waterleidingwet
 Periode : 1995-

212. Actor : Commissie Drinkwatervoorziening
 Handeling : Het periodiek verslag uitbrengen van haar werkzaamheden
 Bron : art. 2c, Waterleidingwet
 Periode : 1995-

Opmerkingen:

- Product rapport

Het rapport wordt telkens binnen een termijn van vier jaar aan de minister uitgebracht. Deze zendt het rapport, voorzien van zijn standpunt, aan de beide kamers der Staten-Generaal.

Commissie Spaarbekken IJsselmeer

213. Actor : Commissie Spaarbekken IJsselmeer
Handeling : Het adviseren van de ministers van VROM en Verkeer en Waterstaat met betrekking tot de (verdere) ontwikkeling van plannen voor een spaarbekken in het IJsselmeer ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening, alsmede met betrekking tot deelplannen
Bron : Instellingsbeschikking Commissie Spaarbekken IJsselmeer, Stcrt. 1975, 52, pg. 3
Periode : 1975-

Bestrijdingsmiddelencommissie

De Bestrijdingsmiddelencommissie heeft ingevolge de Bestrijdingsmiddelenwet de taak de regering van advies te dienen inzake vraagstukken met betrekking tot bestrijdingsmiddelen. Hierin zijn ook organisaties vertegenwoordigd die zich bezig houden met milieuvraagstukken. De commissie is verplicht te adviseren bij de vaststelling van regels met betrekking tot bestrijdingsmiddelen.

214. Actor : De minister
Handeling : Het aanwijzen van organisaties die vertegenwoordigd dienen te worden in de Bestrijdingsmiddelencommissie
Bron : Art. 20a 1, Bestrijdingsmiddelenwet
Periode : 1985-

Opmerkingen:

Aangewezen zijn in het belang van het milieubeheer: de VEWIN, de Stichting Natuur en Milieu. De commissie vraagt ook advies aan de Technische Commissie Bodembescherming.

215. Actor : Bestrijdingsmiddelencommissie
Handeling : Het adviseren van de ministers die het aangaat inzake het beleid inzake bestrijdingsmiddelen
Bron : Art. 20, lid 1, Bestrijdingsmiddelenwet
Periode : 1985-

216. Actor : Bestrijdingsmiddelencommissie
Handeling : Het stellen van nadere regels betreffende de werkwijze van de Bestrijdingsmiddelencommissie
Bron : Art. 6, lid 1-2, Besluit werkwijze Bestrijdingsmiddelencommissie (Stb. 1994, 292)
Periode : 1994-

TOTSTANDKOMING WETTELIJK KADER

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de wettelijke regelgeving behandeld. De bevoegdheid tot het opstellen van regels liggen bij:

- de wetgever in formele zin voor wat betreft de opstelling van wetten en de wijziging daarvan
- de regering voor wat betreft de opstelling van algemene maatregelen van bestuur (AMVB's). Deze bevoegdheid wordt nader in wetten, waarin de AMVB's worden aangekondigd, geregeld. Niet zelden wordt in wetten voorgeschreven in hoeverre de wetgever in formele zin alsnog bij bepaalde AMVB's zijn invloed dient uit te oefenen
- de regering voor wat betreft ministeriële regelingen. Deze regelingen kunnen nader worden aangekondigd in AMVB's. In bijzondere gevallen worden ze in wetten aangekondigd, maar dan gaat het om spoedeisende zaken, die nader bij AMVB dienen te worden vastgesteld (bijvoorbeeld in de Wet milieugevaarlijke stoffen);
- de Provinciale Staten voor wat betreft provinciale verordeningen. De wet kan regelen dat provinciale verordeningen op bepaalde terreinen door de minister kunnen worden getoetst, omdat de regels van verschillende provincies onderling op elkaar dienen te worden afgestemd
- de gemeente voor wat betreft gemeentelijke verordeningen, al dan niet in een samenwerkingsverband in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. De provincie kan in bepaalde door de wet voorgeschreven gevallen deze verordeningen toetsen, omdat de regelgeving onderling op elkaar dient te zijn afgestemd. De wet kan hiervoor nadere kaders vaststellen.

Bij de totstandkoming van wetten, waarin de inrichting en werking van het binnenlands bestuur wordt beïnvloed, dient naast de adviescommissies met betrekking tot milieubeheer ook de Raad voor het Binnenlands Bestuur van advies. Dit advies wordt ook ter kennisgeving gezonden aan de Tweede Kamer.

De wetgever in formele zin kan dus invloed uitoefenen op:

- a de handelingen met betrekking tot de totstandkoming, wijziging en evaluatie van de wet;
- b de handelingen met betrekking tot de totstandkoming etc. van de AMVB's die op grond van de wet worden opgesteld;
- c de handelingen met betrekking tot de ministeriële regelingen die vooruitlopen op AMVB's of die als tijdelijk alternatief voor een AMVB worden opgesteld; de minister heeft dan weliswaar de bevoegdheid om zelf maatregelen te treffen, maar kan dan worden teruggedroten
- d de handelingen die betrekking hebben op de totstandkoming van ministeriële regelingen die ter uitvoering van een richtlijn van de EU worden vastgesteld.

Het onderkennen van de milieuproblematiek leidde tot een roep om ingrijpende overheidsmaatregelen. Aangezien de bestaande wetgeving niet toereikend werd geacht, werd besloten om nieuwe wetten op te stellen. Vrij pragmatisch werd steeds besloten om voor een bepaald onderdeel van de milieuproblematiek een wet tot stand te brengen. Er ontstond een sectoraal stelsel van miliewetten zonder veel systematiek, deels gericht op compartimenten als water, bodem en lucht, deels gericht tegen vormen van milieuverontreiniging, zoals geluid, milieugevaarlijke (afval)-stoffen e.d. Door gebrek aan samenhang dreigden bepalingen elkaar tegen te spreken.

In 1980 werd het vergunningenstelsel, deels gebaseerd op de Hinderwet, deels op de verschillende milieuwetten, voor een deel geharmoniseerd in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Het gaat hier bijvoorbeeld om de inspraak, beroep en de coördinatie van de vergunningverlening. De wet werd in etappes uitgebreid en bevatte in toenemende mate bepalingen van algemene strekking die niet in sectorwetten zouden kunnen worden opgenomen. De Wabm, oorspronkelijk bedoeld als een coördinerende codificatie en vereenvoudiging van bestaande regelgeving, werd in toenemende mate een instrument voor nieuwe regels. Zo werd daarin geregeld: de instelling van de Centrale Raad voor de milieuhygiëne (1981), de milieueffectrapportage (1986) en financiële bepalingen (1988). In 1992 werd de wet met de wetsvoorstellen Vergunningen en Algemene Regels VAR en Planning zozeer uitgebreid dat men vaststelde dat de Wabm een integrale milieuwet moest worden, die tranchegewijs tot stand was gebracht. De Wabm werd dus omgedoopt tot Wet Milieubeheer (Wm). De regels worden daarbinnen in een integrale samenhang opgesteld.

Als grondslag voor opstelling en wijziging van de wet dienen niet alleen overwegingen van nationaal maatschappelijk belang, maar ook de implementatie van EEG-verordeningen en EEG-richtlijnen. De richtlijnen zijn gebaseerd op art. 100 A en 130 S van het EEG-verdrag, dat de lidstaten verplicht tot aanpassing van de nationale maatregelen.

Van belang in dit verband zijn met name richtlijnen en verordeningen inzake milieugevaarlijke stoffen.:

- * Richtlijn van 27 juni 1967 (PB EG L 154)
- * Richtlijn van 27 juli 1976, inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (PB EG L 262);
- * EEG-verordening inzake de beoordeling en risico's van bestaande stoffen 1993/793, PB EG L 84
- * EEG-verordening van 23 juli 1992 betreffende de in- en uitvoer van bepaalde gevaarlijke chemische stoffen (PB EG L 332)

Veel regelgeving komt neer op het verbod van bepaalde stoffen. De regelgeving van de EU kan in bepaalde gevallen zo dwingend zijn, dat de minister het instrument van de ministeriële regel heeft ontworpen: de minister mag regels vaststellen, die na een beperkte tijd in een AMVB mogen worden omgezet. De Europese Unie heeft met betrekking tot milieugevaarlijke stoffen verder vergaande beperkingen vastgesteld in de vorm van richtlijnen en verordeningen. Enkele daarvan hebben betrekking op het gebruik van stoffen die de ozonlaag aantasten.

Voor de uitvoering van EEG-richtlijnen met betrekking tot de waterhuishouding (bijvoorbeeld 76/464/EEG) zie het rapport Institutioneel Onderzoek *Waterstaat*, p. 69 e.v.

De vooruitgang van de techniek en de steeds meer toegeleverde gegevens op bestuurlijk niveau heeft ertoe geleid dat eenmaal genomen besluiten onderhevig zijn aan een actualiseringsplicht: zij moeten worden getoetst aan de stand der zaken van de techniek en mogelijk manifester wordende bedreigingen van het milieu. Deze actualiseringsplicht wordt gerealiseerd in de periodieke bijstelling van de AMVB's waartoe de minister aan de hand van de wet verplicht is. Een belangrijke rol speelt hierbij de samenwerking met het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI), dat oorspronkelijk bedoeld was om via afspraken binnen het bedrijfsleven rationalisering en standaardisering van maten, gewichten, procédés en apparaten te bewerkstellingen. Dit instituut functioneert niet zelden als doorgeefluik van de Europese Normalisatiecommissie (CEN) en diens elektronische variant de CENELEC (van belang bij telematicatoepassingen). De CEN- en CENELEC-normen zijn, wanneer ze eenmaal zijn vastgesteld, bindend voor de landen van de EU. In deze normen worden ook milieuvoorschriften verwerkt. Niet zelden bevat een AMVB of daaraan toegevoegde bijlage een verwijzing naar normen van het CEN of het NNI.

Het wettelijk kader dat de overheid zich stelt heeft gevolgen voor de rechtsmiddelen die de overheid als partij heeft om bij onrechtmatige daad milieumaatregelen af te dwingen. Privaatrechtelijke vorderingen van de overheid zijn, aldus de Hoge Raad op 26 januari 1990, niet rechtmatig als zij publiekrechtelijke regelingen op onaanvaardbare wijze doorkruisen. De wet heeft dan rechtsbeschermingsregelen vastgesteld, die door private actie zouden worden omzeild. Het gevolg van deze uitspraak is een explicitering van publieke handhavingsmiddelen in de wetgeving, zoals bestuursdwang. Ook privaatrechtelijke procedures als kostenverhaal van bodemsanering worden steeds meer door regelgeving geëxpliciteerd.

De wetten dienen te worden onderscheiden in:

- wetten op deelterreinen (luchtverontreiniging, afvalstoffen, bodembescherming e.d.);
- integrale wetten: Hinderwet, Algemene Bepalingen Wet Milieuhygiëne Wet Milieubeheer.

Voornemens tot het vaststellen van wet- en regelgeving kunnen worden aangekondigd in integrale, vanaf 1985 in nationale milieubeleidsplannen. Wetten kunnen echter ook ad hoc tot stand komen en worden aangepast, zoals de Interim-wet ammoniak en veehouderij.

Vanaf 1993 wordt ernaar gestreefd om alle milieuregels in het kader van een integrale wet te vangen, de Wet Milieubeheer. Dit sluit echter niet uit dat er deelwetten worden gewijzigd en herschreven, zoals de Wet Bodembescherming, waarvan in 1995 alle artikelen werden herschreven. De milieuwet geldt ook als kaderwet voor regels voor beleidsinstrumenten die worden omschreven door de Algemene Wet Bestuursrecht: hierin wordt het verboden subsidies te verstrekken buiten voorafgaande wettelijke regelgeving om. Hetzelfde geldt voor de indirecte invloed van Europese regels met betrekking tot de controle op overheidsregels. Zo moeten wetten en regels met betrekking tot industriële producten door de Europese Commissie worden getoetst om concurrentievervalsing te voorkomen. De toepassing van dergelijke regels is, voorzover het het ministerie van VROM betreft, een onderdeel van de wetgeving als zodanig. Voor regels die op dit punt door andere overheden worden uitgevaardigd, bemiddelt het ministerie van Binnenlandse

Milieuvoorschriften kunnen ook worden opgenomen in wetten en besluiten die door andere beleidsterreinen worden aangestuurd, zoals

- de Warenwet, in het kader van de Volksgezondheid
- de Veiligheidswet, in het kader van de arbeidsomstandigheden
- de Woningwet en het Bouwbesluit, in het kader van de volkshuisvesting

Wetgeving van de rijksoverheid in het algemeen

217.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het voorbereiden van wetten op het gebied van milieubeheer
	Bron	:	-
	Periode	:	1945-

Opmerkingen:

In deze handeling gaat het om de voorbereiding van wetten in formele zin. De voorbereidingsactiviteiten betreffen zowel de voorstudies in interne projectgroepen als de voorbereiding langs het formele circuit inclusief de toetsing aan instrumenteel voorgeschreven eisen als: deregulering, uitvoerbaarheid e.d. (vgl. PIVOT-rapport nr. 12: *So many laws argue so many sins.*)

- Producten zijn bijv.:

- Hinderwet Stb. 1952, 274, gewijzigd Stb. 1958, 296, Stb. 1960, 141; Stb. 1963, 82; Stb. 1964, 344; Stb. 1967, 377; Stb. 1969, 536; Stb. 1970, 580; Stb. 1973, 38; Stb. 1975, 283 en 690; Stb. 1976, 229 en 377; Stb. 1979, 99 en 443; Stb. 1981, 392 en 402; Stb. 1985, 129 en 494; Stb. 1986, 374; Stb. 1988, 113; Stb. 1990, 478;
 - Wet inzake de luchtverontreiniging, Stb. 1970, 580, met wijzigingen
 - Wet chemische afvalstoffen, Stb. 1976, 214
 - Afvalstoffenwet, Stb. 1977, 425
 - Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, Stb. 1979, 443, gewijzigd o.m. in Stb. 1980, 757, Stb. 1986, 211, Stb. 1988, 113
 - Wet tot uitbreiding en wijziging van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne en daarmee samenhangende wijzigingen van andere wetten (vergunningen en algemene regels voor inrichtingen; procedures voor vergunningen en ontheffingen; handhaving) (VAR),, Stb. 1992, 414 .als tranche deel uitmakend van de Wet milieubeheer
 - Wet milieugevaarlijke stoffen, 1985, Stb. 1992, 632
 - Voorontwerp wet bodemverontreiniging Kamerstukken II 1971-1972 , 11 268, nr. 1-3
 - Ontwerp van wet bodemsanering 1980, Kamerstukken II, 1980-1981, 16 821
 - Interimwet bodemsanering, Stb. 1981, juni 1986
 - Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden, Stb. 1982, 470; 1990, 37
 - Interimwet ammoniak en veehouderij
 - Evaluatie en financiering van de Interimwet bodemsanering, 29 juni 1984 . Voortgangsrapportage
 - Wet bodembescherming 1986, 374 en wijzigingen. Hiervan zijn de belangrijkste:
 - Wet bodembescherming+, Stb. 1994, 331., voorbereid door de projectgroep PIN, nader gewijzigd in de Wet bodembescherming 1996
 - De producten van de projectgroep PIN-Wabm ter inpassing van bepalingen ten aanzien van de sanering van waterbodems
 - Voorstel van Wet verjaring van de vordering tot vergoeding van de schade door milieuverontreiniging. Kamerstukken II, 1993 -1994, 22 599
 - Voorbereidende voorstellen tot inpassing van diverse wettelijke regelingen in de Wet Milieubeheer..
- N.B.: De totstandkoming van de
- Wet verontreiniging oppervlaktewateren, Stb. 1970-
 - Wet verontreiniging van zeewater. Stb. 1972-
 - Grondwaterwet Stb. 1981-
 - Wet op de waterhuishouding, Stb. 1989-

is reeds beschreven in het PIVOT-rapport nr. 28, *Waterstaat*, p. 69-74 (handelingen 105-121)

218. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden van wetten op gebied van drinkwater- en
industriewatervoorziening
Bron :
Producten
- Grondwaterwet waterleidingbedrijven, Stb. 1953 383,
 - Waterleidingwet, Stb. 1957, 150
 - Waterleidingwet 1975, Stb. 514
 - Waterleidingwet 1986. Stb. 27

- Periode : 1945-1994
219. Actor : de Raad voor de drinkwatervoorziening
 Handeling : Het adviseren van de minister bij de opstelling van wetten op gebied van drinkwater- en industriewatervoorziening
 Bron : art. 2, lid 2., Waterleidingwet
 Periode : 1961-1994
220. Actor : Commissie Afgewerkte Olie
 Stuurgroep Gevaarlijk Afval
 Handeling: Het adviseren van de minister van Milieubeheer inzake het wijzigen van de Wet chemische afvalstoffen
 Bron: Koning, M.E.L. de, "In dienst van het milieu; Enkele memoires van oud-directeur-generaal Milieubeheer prof. ir. W.C. Reij", Alphen aan den Rijn 1994
 Periode: 1979 -
221. Actor : de minister
 Handeling : Het ontwerpen van richtlijnen voor de toelichting van wetten en AMVB's
 Bron : Interview, Productenlijst directie Bestuurszaken; Actie A 103 Milieubeleidsplan 1985
 Periode : 1990-
- Opmerkingen:
 Het gaat hierbij om kaderstellende richtlijnen bij wet- en regelgeving.
- Producten zijn bijv.:
 - Richtlijnen voor de opstelling van een milieutoets
 - Richtlijnen voor de opstelling van een haalbaarheidstoets
 Bijvoorbeeld: Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets milieubeleid en milieuregelgeving, maart 1994, Kamerstukken II
 Nota Product & Milieu 1994, Kamerstukken II
 Actieprogramma Deregulering Ruimtelijke Ordemng en Milieubeheer DROM
 - Sommige voorbereidende werkzaamheden worden uitgevoerd door het Project Implementatie Uitvoerbaarheids- en Handhaafbaarheidstoets Milieubeleid PRIMUS.
 Producten:
 - Instructieboek aan beleidsmedewerkers;
 - Stappenschema inzake de implementatie;
 - Voorstellen tot cursussen.
222. Actor : inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
 Handeling : Het in het belang van het milieubeheer adviseren van de minister van Milieubeheer en andere ministers bij de voorbereiding van wetten
 Bron : -
 Periode: -
- Opmerkingen:
 De hier omschreven wetgeving valt in hoofdlijnen buiten het specifieke beleidsterrein milieubeheer, maar is mede door de inspectie aangestuurd. Zij regelen met name de zorg van de gemeente voor het milieu
 Voorbeeld van specifieke inspectie-initiatieven:
- Wetgeving op de dierplaagbestrijding. De inspectie heeft een projectmatig onderzoek verricht met betrekking tot het gemeentelijke beleid inzake de dierplaagbestrijding.
 - Wetgeving op de lijkbezorging.
223. Actor : de Raad voor de Luchtverontreiniging
 Handeling : Het adviseren van de minister inzake wettelijke regelingen inzake de luchtverontreiniging
 Bron : Memorie van Toelichting wet op de Raad voor de Luchtverontreiniging
 Periode : 1963-1982

224. Actor : de Voorlopige Centrale Raad voor de Milieuhygiëne; de Centrale Raad voor de Milieuhygiëne
 Handeling : Het adviseren van de minister inzake wettelijke regelingen inzake het milieubeheer
 Bron : Art 88, lid 1, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb 1970, 580)
 Periode : 1982-1994
 - De minister is verplicht de raad in de gelegenheid te stellen om advies uit te brengen.
225. Actor : de Raad voor het Milieubeheer
 Handeling : Het adviseren van de minister inzake wettelijke regelingen inzake het milieubeheer
 Bron : Art. Wm.
 Periode : 1994-
226. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het op verzoek van de minister adviseren inzake de wetgeving
 Bron : Memorie van Antwoord Ontwerp-wet op de Luchtverontreiniging, Kamerstukken II 1968-1969 , 9816
 Periode : 1968-
 Opmerkingen:
 - Producten: Adviezen van de provincies, toegevoegd aan het Memorie van Antwoord Ontwerp-wet op de Luchtverontreiniging, Kamerstukken II 1968-1969 , 9816.
227. Actor : de minister
 Handeling : Het sturen tot aanwending van regelgeving van de rijksoverheid, voor zover deze op andere departementen dan VROM tot stand komt, voor milieubeleidsdoelstellingen
 Periode : 1945 -
 Opmerkingen:
 - De communicatie met andere departementen zal vaak via de interdepartementale overlegstructuren lopen.
 - Voorbeeld zijn
 * het aanpassen van de tarieven van het openbaar vervoer;
 * tariefdifferentiatie van diverse belastingen;
 * de verlaging van de maximum snelheid op grond van de Wegenverkeerswet.
228. Actor : de minister
 Handeling : Het instrueren van opstellers van wetten, AMVB's en ministeriële regelingen
 Periode : 1994-
 Opmerkingen:
 - Producten zijn:
 Cursus Uitvoeringsgericht Werken in Vijf Stappen.
229. Actor : de minister
 de inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
 Handeling : Het door middel van publicaties geven van toelichtingen op tot stand gekomen wetten, AMVB's en ministeriële regelingen
 Bron : 1970-
 Periode :
 Opmerkingen:

- Dit is de zog. "openbaarheidsvoorlichting"
Doel is de soms complexe materie toe te spitsen op doelgroepen en belanghebbenden.

230. Actor : de minister
de inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
Handeling : Het op aanvraag verstrekken van inlichtingen over tot stand gekomen wetten, AMVB's en ministeriële regelingen
Bron : 1970-
Periode :

Opmerkingen:

- Dit is de zog. "dienstverlenende voorlichting"
- Producten zijn:
Brochures, series

231. Actor : de minister
Handeling : Het in projectvorm toetsen van wetten in overleg met doelgroepen
Bron : Mededeling IBPC
Periode :

Opmerkingen:

- Voorbeeld is:
Project Algemene Regels Hinderwet 1990, overeengekomen in het milieuconvenant Grafische Industrie.

232. Actor : de minister
Handeling : Het opstellen en inbrengen van bijdragen en standpunten in commissies en raden inzake normen voor het milieubeheer..
Bron : NMP 1
Periode : 1970-1993
Producten : Door normalisatie-instituten op te stellen normen voor stoffen, procédés, apparaten en metingen

Opmerkingen:

Het gaat hier om normen, die in beginsel bedoeld zijn voor standaardisatie en efficiency ter vereenvoudiging van afspraken in het bedrijfsleven, maar waarnaar in AMVB's of daaraan toegevoegde bijlagen kan worden verwezen. Deze normen krijgen door die aanhaling een wettelijke bindende grondslag. Bij deze handeling is ook de implementatie van de Europese CEN-normen en CENELEC-normen (zie inleiding) betrokken, die bindend zijn. Normeringen van Nederlandse normalisatie-instituten kunnen niet bindend zijn, omdat hun aanwijzingen buitenlandse producten kunnen uitsluiten, wat in strijd is met verdragen inzake de Europese markt. Dergelijke regelgeving moet daarom door de Europese commissie worden getoetst..

233. Actor : de minister
Handeling : Het stellen van ministeriële regels voorafgaande aan een AMVB
Bron : Bijvoorbeeld art. ... Wet Milieugevaarlijke Stoffen
Periode : 1970-1993

Opmerkingen:

Deze regels worden opgesteld op grond van wettelijke bevoegdheden die voorzien in gevallen waarbij spoedige oplossingen van milieuproblemen zijn vereist. De regel is echter beperkt geldig en moet

234. Actor : de minister
Handeling : Het in klankbordgroepen en projectgroepen evalueren van
voorschriften van AMVB's
Bron :
Periode :

Opmerkingen:

- Het oudste voorbeeld is een onderzoek inzake de wijze waarop de belangrijkste luchtverontreinigende bedrijven in Nederland de voorschriften van de wet op de luchtverontreiniging naleven.
Voorbeeld zijn klankbordgroepen van gebruikers en gemeenten (vergunningverleners) inzake de uitvoerbaarheid van het besluit BEES. Een van deze voorbeelden die leidt tot de vorming van nieuwe regelgeving is de Stuurgroep Vuurhaarden.

De Hinderwet

Inleiding

De Hinderwet, zoals die oorspronkelijk in 1875 is ingesteld, schrijft voor dat voor “inrichtingen, welke gevaar, schade of hinder kunnen veroorzaken” een vergunning van het gemeentebestuur is vereist, behoudens uitzonderingen die in die wet zijn voorzien. Het gaat hierbij om gevallen waarin een inrichting zich in meer dan één gemeente bevindt, of zelfs in meer dan één provincie. In dat geval wordt de vergunning verleend door Gedeputeerde Staten. De Kroon had deze bevoegdheden ten aanzien van inrichtingen die vielen onder het rijk. Aan de vergunningen konden voorwaarden worden verbonden, die niet in strijd mochten zijn met andere wettelijke regels. Daarom waren wetten als de Veiligheidswet van 1907 bindend voor het vergunningenbeleid van de gemeenten.

De Hinderwet werd in 1952 ingrijpend herzien, omdat in de wet van 1875 limitatief werd opgesomd in welke categorieën bedrijvende Hinderwet van toepassing was; voor elk nieuw soort bedrijven moest de wet dus worden gewijzigd. De vooruitgang van de techniek maakte een flexibeler formulering noodzakelijk. Bovendien werd het gewenst geacht dat rijksinrichtingen niet werden uitgezonderd van de beslissingsbevoegdheid van het gemeentebestuur. De kroon mocht nu beslissen over Hinderwetvergunningen die “in het algemeen belang” konden worden verleend. De minister kende zich nu de bevoegdheid toe om bij AMVB vast te stellen welke soorten inrichtingen onder de Hinderwet vielen. In dit besluit kan de minister tevens bepalen welke gegevens bij de aanvraag van een Hinderwetvergunning ten minste dienen te worden overlegd (art. 5, lid 2). Ook werden aan de gemeenten bevoegdheden toegekend om bij verordening regels vast te stellen voor bepaalde soorten bedrijven, hetzij op ruimtelijk gebied, hetzij met betrekking tot de inrichting. In 1960 werden wetswijzigingen vastgesteld om de procedures van de Hinderwet te vereenvoudigen en onbillijkheden weg te nemen.

De Hinderwet werd vanaf 1960 gezien als een instrument voor het milieubeleid. Hinderwetvergunningen mochten immers niet in strijd zijn met de veiligheidswetgeving en de wetgeving inzake de verontreiniging van het oppervlaktewater. Vanaf 1963 adviseerde de Commissie voor de Luchtverontreiniging ook over de toepassing en mogelijke aanpassing van de Hinderwet om luchtverontreiniging tegen te gaan. De wetswijzigingen die sedertdien werden voorbereid en ingevoerd hadden vooral ten doel om de minister de bevoegdheid toe te kennen richtlijnen te geven aan de langere overheden tot het stellen van meer uniforme voorwaarden ter bescherming van het milieu. Voorkomen moest worden dat de gemeenten ongelijke voorwaarden stelden op het gebied van algemeen milieubeheer en dat ‘vervuilers’ gemeentebesturen tegen elkaar uit konden spelen. Zo bestond het gevaar dat een “vervuiler” in de gemeente Rotterdam, die van goede controle-apparatuur was voorzien, zich ging vestigen in gemeenten die niet over een gelijkaardig vergunningsinstrumentarium konden beschikken.

Vanaf 1981 werd de Hinderwet aangepast aan de overige milieuwetgeving. Tevens werden in de milieuwetgeving bevoegdheden vastgelegd om procedures die voor combinaties van Hinderwetvergunningen waren vereist te bekorten en te vereenvoudigen. De wetswijziging van 1985 gaf aan de minister de mogelijkheid landelijke standaardvoorwaarden en vast te stellen voor het verlenen van gemeentelijke Hinderwetvergunningen. Aan deze standaardvoorwaarden per branche werden voorschriften en aanwijzingen toegevoegd. Op deze manier werd de Hinderwet een instrument voor de vorming van kaders aan de hand waarvan de toepassing door de gemeenten kon worden bestuurd. Het argument voor deze uniformering was de voorkoming van concurrentievervalsing.

De uitvoering van de Hinderwet werd beïnvloed door de Wet Algemene Bepalingen Milieubeheer (Wabm), waarin regels werden gesteld over de combinatie van Hinderwetvergunningen met milieuvergunningen en over de voorwaarden voor het verlenen van vergunningen voor omvangrijke activiteiten. Tevens werden nadere regelingen gesteld voor schadeloosstelling van belanghebbenden die door een besluit onevenredig konden worden benadeeld (zie hierover nader p. @)

De wetgeving inzake de vergunningsverlening stelde de volgende regelingen centraal op:

- Inspraak bij de verlening van een vergunning
- Voorschriften, waarbij centrale normen werden geïmplementeerd. Hierbij konden ook EG-richtlijnen worden toegepast
- Voorschriften waarbij aan de aanvrager onderzoeksverplichtingen werden opgelegd.

In de jaren zeventig deed zich de noodzaak gevoelen van een wettelijke regeling op "een aantal algemene terreinen op het gebied van milieuhygiëne. Het ging hier vooral om coördinatie van vergunningsaanvragen, waarbij de regeling van inspraak en afhandeling zou worden verbeterd. In 1978 kwam de Wet Algemene Bepalingen Milieubeheer tot stand. Hierin werden voorzieningen getroffen om procedures in het kader van de Hinderwet af te stemmen met procedures die door diverse milieuwetten werden voorgeschreven. Aan de provincie werden bevoegdheden toegekend om vergunningsaanvragen te combineren en te coördineren. Per 1 september 1980 trad deze wet in werking.

In 1985 werd de Hinderwet herzien. De minister kreeg de bevoegdheid om bij AMVB besluiten vast te stellen waarin voor bepaalde categorieën bedrijven regels werden gesteld. Overtredingen hiertegen konden door handhaving worden opgespoord. Tevens werden in deze besluiten bepaald in hoeverre voor deze categorieën bedrijven vanwege het risico voor hinder en gevaar een vergunning werd vereist. Hierdoor kwamen kleinere bedrijven buiten de werking van de Hinderwet te vallen en werd aan een behoefte van deregulering voldaan.

Vanaf dat moment bestonden er twee instrumenten: de algemene regelgeving ("confectie") voor kleinere en gelijkaardige inrichtingen, en de vergunningsplicht voor speciale gevallen ("maatwerk"). In het kader van de deregulering werd onderzocht in hoeverre meer bedrijven onder de algemene regelgeving konden worden ingebracht. Dit bracht voor de wetgever wel de verplichting met zich mee om eenmaal genomen technische besluiten bij te stellen aan de hand van de beschikbare kennis: de z.g. actualiseringsplicht. Deze actualisering geschiedt in overleg met de desbetreffende brancheorganisaties.

Vanaf 1981 beoordeelde een evaluatiecommissie Wabm, later een evaluatiecommissie Wet Milieubeheer over de gevolgen van de wetgeving. Regelmatig brachten zij hierover gepubliceerde rapporten uit

Handelingen

235.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het bij AMVB vaststellen van soorten inrichtingen waarvoor een Hinderwetvergunning vereist is
	Bron	:	Hinderwet 1875, art. 3
	Periode	:	1945-1952

Opmerkingen:

- De Hinderwet 1875 geeft een limitatieve opsomming van de soorten inrichtingen waarvoor een Hinderwetvergunning vereist is. Bij AMVB kan deze lijst worden gewijzigd of worden aangevuld. Deze maatregel vervalt als zij niet binnen één jaar door een wetswijziging is bekrachtigd. Deze handeling werd indertijd uitgevoerd door de minister van Sociale Zaken.
Product:
Koninklijk Besluit van 22 juni 1945, Stb F 22 en de Hinderwetswijziging in Stb. 1946, G 45 houdende regelingen voor bedrijven die als gevolg van maatregelen van de bezetting gesloten zijn geweest.

236.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het bij AMVB vaststellen van soorten inrichtingen waarvoor een Hinderwetvergunning nodig is

Bron : Art. 2 Hinderwet 1985, Stb. 494
Periode : 1952--1993

Opmerkingen:

Product:

Hinderbesluit Stb 1953, 485; gewijzigd Stb. 1955, 104; Stb .1957, 458; Stb. 1959, 324; Stb. 1967, 172; Stb. 1969, 514; Stb. 1976, 770; Stb. 1980, 303; Stb. 1981, 660; Stb. 1984, 7; Stb. 1988, 433; Stb. 1990, 53.

237. Actor : de minister
Handeling : Het bij AMVB vaststellen van algemene regels voor bepaalde soorten inrichtingen
Bron : Art. 2a Hinderwet 1985, Stb. 494; art. 8.43 Wet milieubeheer
Periode : 1985-

Opmerkingen:

- Op grond van deze regeling worden eisen gesteld waaraan de beschreven inrichtingen dienen te voldoen. In dit besluit kan worden bepaald dat de beschreven inrichtingen geen Hinderwetvergunning hoeven aan te vragen, behalve wanneer er bepaalde handelingen worden verricht of een bepaalde omvang is bereikt. Hierdoor wordt het verplicht routinematig afhandelen van Hinderwetaanvragen, en dus ook het aantal Hinderwetaanvragen beperkt. De AMVB kan ook leiden tot een harmonisatie van de vergunningsvoorwaarden in verschillende gemeenten
Na inpassing van de Wet Milieubeheer worden de besluiten die in het kader van de Hinderwet zijn aangenomen aangehaald als 'Besluit milieubeheer'. Bij deze AMVB's worden modelformulieren toegevoegd (art. 5, lid 2 Hinderwet 1985)
Dergelijke algemene regels dienen ook te worden toegepast overeenkomstig voor Nederland verbindende verdragen of verbindende besluiten van een volkenrechtelijke organisatie en dienen dus ook voor de toepassing van Europese regels
- Producten:
Besluit Brood- en Banketbakkerijen Hinderwet Stb. 478, 70
Besluit Chemische Wasserijen Hinderwet, Stb. 1990, 50
Besluit Detailhandel Hinderwet, Stb. 1989, 395
Besluit Doe-het-zelfbedrijven Hinderwet, Stb. 1989, 396
Besluit Garagebedrijven Hinderwet, Stb 1990, 51
Besluit Gasdrukregel- en Meetstations Hinderwet, Stb. 1988, 504
Besluit Horecabedrijven Hinderwet, Stb. 1992, 298
Besluit Houtverwerkende Bedrijven Hinderwet, Stb. 1988, 95
Besluit LPG-tankstations Hinderwet, Stb
Besluit Melk- en Rundveehouderijen Hinderwet, Stb. 1991, 324
Besluit Mestbassins Hinderwet, Stb. 1990, 618
Besluit Opslag Goederen Hinderwet, Stb. 1990, 52
Besluit Opslag van Propaan Hinderwet, Stb. 1987, 472
Besluit Propaan in de Bouw Hinderwet, Stb. 1988, 506
Besluit Riool- en Poldergemalen Hinderwet, Stb. 1988, 505
Besluit Scholen- en opleidingsinstituten Hinderwet. Stb. 1991, 448
Besluit Slagerijen Hinderwet, Stb. 1987, 471
Besluit Klein Vuurwerk Hinderwet, Stb. 1988, 503
Besluit Woon- of kantoorgebouwen Hinderwet, Stb. 1987, 473

238. Actor : de minister
Handeling : Het bij AMVB aanwijzen van ministers die betrokken zijn bij het aanwijzen van adviserende ambtenaren in het kader van de Hinderwet
Bron : Art, 30a, Hinderwet 1985, Stb. 494
Periode : 1981-1993

Opmerkingen:

- Product:
Besluit tot uitvoering van art. 30e, eerste lid van de Hinderwet, Stb. 1982, 776

Besluit tot uitvoering van art. 30e, eerste lid van de Hinderwet, Stb. 1983, 319, gewijzigd Stb 1986, 437

239. Actor : de minister
Handeling : Het bij AMVB aanwijzen van inrichtingen die niet onder de Hinderwet vallen
Bron : Art. 24, Hinderwet 1875; Art. 38 Hinderwet 1952
Periode : 1945-1993

Opmerkingen:

Meestal gaat het om inrichtingen die onder een andere wettelijke regeling vallen.

- Product:
Besluit, houdende aanwijzing van bij de mijnen behorende bovengronds gelegen werken en inrichtingen. Stb 1984, 228.

240. Actor : de minister
Handeling : Het per circulaire geven van aanwijzingen aan provincie- en gemeentebesturen over de toepassing van de Hinderwet en de daarbij gewenste voorschriften in verband met het milieugevaar
Bron :
Periode : 1964-1985

Opmerkingen:

Circulaires zijn aanbevelingen van de minister aan lager overheden over hoe ze gebruik dienen te maken van hun bevoegdheden. Ze worden binnen het bestuursrecht door de rechterlijke macht regelmatig als geldige regelgeving beschouwd (beleidsregels). Circulaires vormen een instrument om tijdelijk beleid vast te stellen. Een circulaire wordt dan ook slechts uitgebracht als vaststaat dat ze slechts tijdelijk van toepassing zijn.

- Producten:
Circulaire van 27 april 1960, nr. 17
Circulaire van 9 september 1963, nr. 10 576
Circulaire van 17 september 1964, nr. 6739 inzake de toepassing van de Hinderwet ten aanzien van gashouders onder druk
Circulaire van 13 september 1964, nr. 8620 inzake aanpak luchtverontreiniging
Circulaire van 8 februari 1966, nr. 7517
Circulaire van 5 mei 1966, nr. 7976
Circulaire van 1 december 1966, nr. 9565
Circulaire van 7 juni 1967, nr. 8338
Circulaire van 4 juni 1968, nr. 8264
Circulaire van 6 december 1968, nr. 9097
Circulaire van 17 maart 1971, nr. 84 569
Circulaire van 30 november 1971, no. 85 237 inzake Hinderwetvergunningen voor varkensmesterijen e.d
Circulaire van 7 september 1976, nr. 22 431
Circulaire van 10 februari 1977, nr., 27 404
Circulaire van 1 november 1978, nr. 158 210
Circulaire van 29 juni 1979, nr. 51001
Circulaire van 29 oktober 1979, nr. 95 483
Circulaire van 3 maart 1980, nr. 188 534
Handboek Hinderwet

241. Actor : de Inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiene
Handeling : Het per circulaire geven van aanwijzingen aan provincie- en gemeentebesturen over de toepassing van de Hinderwet en de daarbij gewenste voorschriften in verband met het milieugevaar
Bron :
Periode :

Opmerkingen:

- Producten:

Circulaire van 28 april 1978 en 29 juni 1983 DGMH/B, nr. 2 763 inzake LPG-tankstations voor het wegverkeer.

242. Actor : de Gezondheidsraad
Handeling : Het adviseren aan de minister over de stand van kennis inzake van emissies van bepaalde stoffen in de lucht
Bron :
Periode : 1967-...

Opmerkingen:

De resultaten van deze adviezen liggen ten grondslag aan richtlijnen voor vergunningverlening of de opstelling van algemene regels.

- Advies inzake Grenswaarden SO₂ Kamerstukken II 1970-1971 11 332
- Rapporten, verschenen in een afzonderlijke V.A.R.-reeks

De Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne en de Wet Milieubeheer

Inleiding

De Wet Milieubeheer heeft regels gesteld ten aanzien van de voorbereiding van AMVB's. De reden hiervan is dat het parlement enige zeggenschap wil hebben over de totstandkoming daarvan. Het gevolg daarvan is dat implementatie van Europese regeling bij ministeriële regeling geschiedt. De overige regelgeving geschiedt bij AMVB.

Een bijzondere vorm van AMVB zijn de milieubesluiten, die algemene regels stellen met betrekking tot bepaalde inrichtingen. Deze algemene regels zijn bedoeld ter vervanging en ter vereenvoudiging van het vergunningstelsel.

De bevoegdheid om via AMVB's regelingen te treffen voor inrichtingen wordt door de minister op drie manieren toegepast:

- Als alternatief voor een vergunningstelsel
- Als instructie voor een vergunningstelsel
- Als algemene regel naast een vergunningstelsel, waarmee de voorwaarden van een vergunning niet in strijd mogen zijn. De vergunningverlener moet voor het laatste zorg dragen.

AMVB's van dit genre moeten een "bandbreedte" hebben, zodat de vergunningverlener of de regelgever van een andere overheid de bevoegdheid heeft om tegenstrijdige bepalingen te harmoniëren of onbedoelde effecten te voorkomen. Zij moeten ook kunnen worden aangepast ter uitvoering van een voor Nederland verbindend verdrag of ter uitvoering van een voor Nederland verbindend besluit van een volkenrechtelijke organisatie. Bijvoorbeeld: een richtlijn van de Europese Unie.

:De minister draagt, eventueel in samenwerking met zijn collega van Verkeer en Waterstaat en/of Landbouw de AMVB voor. Hij publiceert het ontwerp in de Staatscourant om de lezer binnen vier weken de gelegenheid te geven bedenkingen aan te brengen. Daarna wordt hij toegezonden aan de Staten-Generaal, die eveneens vier weken de tijd heeft tot het maken van opmerkingen. Daarna komt het besluit definitief in het staatsblad. Indien de voordracht betrekking heeft op milieukwaliteitseisen kan een vijfde van het grondwettelijk aantal leden der kamers verzoeken de materie van de AMVB bij wet te laten regelen. In dat geval wordt de AMVB ingetrokken en wordt zo spoedig mogelijk een wetsvoorstel voorgelegd. Anders wordt de AMVB bij KB vastgesteld.

AMVB's worden soms voortdurend ambtelijk getoetst op hun effectiviteit aan de hand van evaluatie-instrumenten als monitoring, een proces dat elders in dit rapport beschreven wordt. Voor de verwerking van de resultaten in nieuwe besluiten zijn binnen het ministerie soms tijdelijk projectgroepen werkzaam, die zich bezig houden met specifieke vraagstukken op grond waarvan AMVB's kunnen worden vastgesteld. In het bijzonder betreft dit:

- Afvalstoffen
- Emissies naar de lucht en de daarop volgende bodemverontreiniging
- Mestcontainers, tanks en andere specifieke opslagruimten
- Lozingen op het oppervlaktewater
- Het vermijden van milieugevaarlijke stoffen in de productie
- Toepassing van de stand van kennis op het gebied van milieubeheer.

Handelingen

243. Actor: de minister
Handeling: Het voorbereiden en vaststellen van AMVB's met betrekking tot nadere regelingen van het milieubeheer
Bron: Art. 21, 6 Wm
Periode: 1993 –
Product o.a.
- Besluit Milieu-effectrapportage (Stb. 1987, 278)
 - Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Stb. 1993, 50)

244. Actor: de minister
Handeling: Het bij AMVB stellen van nadere regels met betrekking tot inrichtingen in het kader van de Wet milieubeheer
Bron: Art. 1,1,, 8.5 Wm
Periode: 1993 -

Opmerkingen:

Deze regels betreffen de uitoefening van de volgende bevoegdheden:

- * Het definiëren van wat onder een inrichting moet worden verstaan (art. 1,1, lid 4)
- * Het vaststellen van regels waaraan bepaalde categorieën bedrijven moeten voldoen
- * Het vaststellen van regels inzake kennisgevingen van houders van inrichtingen
- * Het aanwijzen van categorieën inrichtingen die nadelig voor het milieu kunnen zijn, en waarvoor dus speciale vergunning(svoorwaarde)n zijn vereist (art. 2); Dit nadeel kan betrekking hebben op luchtverontreiniging, geluidshinder, productie of verwerking van afvalstoffen of lozingen
- * Het aanwijzen van categorieën inrichtingen, waarvoor bij vergunningverlening toestemming van de minister is vereist (art. 3.2), nader uitgewerkt in bijlage III, Inrichtingen en Vergunningenbesluit);
- * Het aanwijzen van het bevoegd gezag (art. 3.1);
- * Het stellen van richtlijnen met betrekking tot de te verstrekken gegevens om aanvragen ontvankelijk te laten verklaren
- * Het stellen van nadere regels aan het bevoegd gezag inzake regelgeving met betrekking tot inrichtingen in het kader van de Wet milieubeheer
- * Het implementeren van Europese richtlijnen.

Dit laatste is nodig om te voldoen aan analoge verplichtingen als de Milieueffectrapportage en om eventueel bij grensoverschrijdende gevallen lidstaten van de EG te informeren.

Producten zijn:

- Inrichtingen- en vergunningenbesluit Milieubeheer (Stb. 1993, 50)
- De (aanpassing van) specifieke besluiten voor bedrijven, overeenkomstig de Hinderwet 1985, bijvoorbeeld: Besluit akkerbouwbedrijven milieubeheer, Stb. 1993, 107; Besluit Tankstations milieubeheer

245. Actor : de Evaluatiecommissie Wet Milieubeheer
Handeling : Het adviseren van de minister over gewenste wijzigingen in wet- en regelgeving inzake het milieubeheer
Bron : Memorie van Toelichting Wetsvoorstel VAR
Periode : 1981-

Opmerkingen:

- De samenstelling bestaat uit afvaardigingen van de minister, maar ook uit wetenschappers op het gebied van milieurecht en milieubeheer.

Producten:

- Adviezen.

246. Actor : de minister
Handeling : Het bij AMVB stellen van nadere regels met betrekking tot de milieueffectrapportage (MER)
Bron : Art. 3.1b Wabm, Art. 41g Wabm , art. 7,2 Wm
Periode :

Opmerkingen:

- Deze nadere regels betreffen:
 - Het aanwijzen van activiteiten, waarvoor een milieueffectrapportage verplicht is (MER-plichtige activiteiten);
 - Het aanwijzen van "gevoelige gebieden", waarvoor speciale milieueffectrapportage noodzakelijk is;
 - Het aanwijzen van bevoegde instanties die een MER in ontvangst dienen te nemen;
 - Het vaststellen van regels inzake handelingen van andere overheden inzake het milieueffectrapport. Dit kan betrekking hebben op:
 - * Richtlijnen voor het milieueffectrapport

- * Mededelingen ten aanzien van het milieueffectrapport
 - * Insppraak over het milieueffectrapport
 - * Het na de verrichten onderzoek naar het werkelijke milieueffect;
 - Het vaststellen van nadere gegevens die in een milieueffectrapport zijn vereist.
- Vanaf 1993 is de minister verplicht de AMVB met betrekking tot de MER om de vijf jaar bij te stellen.

Producten:

Besluit startnotitie MER, 28 juli 1987
 Regeling startnotitie MER, Stcrt. 1993, 229
 Besluit MER. Stb. 1887, 278 ; Stb. 1995, 623

247. Actor: de minister
 Handeling: Het bij AMVB stellen van bijzondere regels met betrekking tot de verwijdering en/of verwerking van afval in het kader van de Wet milieubeheer
 Bron: Art. 21.6 Wm
 Periode : 1993 –

Opmerkingen:

Vanuit dit perspectief kunnen ook algemene regels op het gebied van milieubeheer worden beïnvloed omdat er op het gebied van afvalverwerking ook algemene voorschriften kunnen worden gesteld aan inrichtingen. Deze producten kunnen als bijdragen aan handeling 223 worden beschouwd. Bij deze handeling hoort:

- het stellen van regels voor daartoe vastgestelde categorieën afval
- het aanwijzen van specifieke inrichtingen die tot verwerking van dit afval bevoegd zijn (hiervoor geldt ook een vergunningstelsel, als voorzien in het IVB)

Specifieke producten zijn onder meer:

- Besluit groente- fruit- en tuinafval, Stb. 1993, 26
- Besluit nadere omschrijving begrip autowrakken, Stb. 1993, 571
- Besluit inzameling afgewerkte olie, Stb. 1993, 571
- Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen, Stb. 1993, 616
- Besluit aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen Stb. 393, 617
- Besluit KCA-logo, Stb. 1994, 92

248. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, opstellen en wijzigen van circulaire's die betrekking hebben op onderwerpen die voortkomen uit de Wet milieubeheer
 Bron : Wet milieubeheer
 Periode : 1992 -

Opmerkingen:

- Product onder andere:
- * Circulaire inzake overgangsrecht Wet milieubeheer, Stcrt. 1993, 49.
- Circulaire inzake regelgeving inrichtingen grondwaterbescherming en aanverwante onderwerpen, Stcrt. 1993, 145
- * Circulaire inzake regelgeving inrichtingen grondwaterbeschermingsgebieden, Stcrt. 1993, 145
- * Circulaire inzake milieubestuurrecht. Stcrt. 1994, 24

249. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, vaststellen en wijzigen van nadere regels met betrekking tot bij AMVB geregelde onderwerpen die voortkomen uit de Wet milieubeheer
 Bron : Art. 8,5, lid 3, art. 10.4, lid 7, Wet milieubeheer
 Periode : 1992 -

250. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, vaststellen en wijzigen van richtlijnen welke betrekking hebben op onderwerpen die voortkomen uit de Wet milieubeheer
 Bron : Wm
 Periode : 1992 –

Opmerking:

In deze richtlijnen worden verwerkt:

- Hoe de milieuconvenanten, gesloten met de branche-organisaties, of de meerjarenafspraken op het gebied van energiebeperking moeten worden toegepast. De totstandkoming van deze afspraken komt in de orde in par. 9.1
- Hoe moet worden gereageerd op de stand van zaken der techniek, zoals verwerkt in de CEN-normen, de NER., de geregistreerde beschrijvingen van gevaarlijke stoffen e.d.
- Hoe de Europese richtlijnen en verordeningen en internationale verdragen moeten worden verwerkt.

251. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, vaststellen en wijzigen van richtlijnen in het belang van energiebesparing
 Bron : Informatie over de toepassing van de Wm door het directoraat Lucht en Energie
 Periode : 1992 –

Opmerking:

In deze richtlijnen worden verwerkt:

- Hoe de de meerjarenafspraken op het gebied van energiebeperking moeten worden toegepast. De totstandkoming van deze afspraken komt in de orde in par. 9.1;
- Hoe moet worden gereageerd op de stand van zaken der techniek, zoals verwerkt in de CEN-normen, de NER., de geregistreerde beschrijvingen van gevaarlijke stoffen e.d.;
- Hoe de Europese richtlijnen en verordeningen en internationale verdragen moeten worden verwerkt.

252. Actor : de minister
 Handeling : Het bij AMVB aanwijzen van bevoegde instanties voor vergunningverlening en vaststellen van regels omtrent de vergunningverlening door het bevoegd gezag
 Bron : Art. 1, Art. 8, 45 Wm
 Periode : 1993-

Opmerkingen:

De minister kan bij deze aanwijzing bepalen dat bepaalde inrichtingen van nationaal belang zijn en vaststellen dat de minister zelf bevoegd is tot het verlenen van vergunningen. In de praktijk heeft de minister de provincie als vergunningverlenende instantie aangewezen voor belangrijke inrichtingen, met dien verstande dat de minister in bijzondere omstandigheden zelf toestemming moet verlenen.

Product: Inrichtingen- en vergunningenbesluit Wet milieubeheer, Stb. 1993, nr. 50 en de daarbij behorende bijlagen.

De Tracéwet in verband met de Wet Milieubeheer

Inleiding

De aanleg of ingrijpende wijziging van werken van infrastructurele aard, vereist een zorgvuldige voorbereiding. Om op een wettelijke wijze aan deze eis tegemoet te komen is medio 1990 binnen de departementen van V&W en van VROM de concept tracéwet tot stand gekomen. Na een uitgebreide adviesronde werd in 1992 het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend. De hoofddoelstelling voor het opstellen van deze wet was de directe inpassing van het besluit tot vaststelling van een tracé (sectorplanning) binnen de planfiguren van de ruimtelijke ordening (facetplanning). Op 1 januari 1994 is de Tracéwet van kracht geworden. Een belangrijk element van deze wet is de koppeling van de vaststelling van een tracé met de milieu effectrapportage die op basis van de Wet milieubeheer opgesteld dient te worden.

Handelingen

253. Actor : de minister
Handeling : Het leveren van bijdragen aan de voorbereiding van de Tracéwet en wijzigingen daarop
Bron : -
Periode: 1990-1994

Opmerkingen:

- De eerst verantwoordelijke minister voor de Tracéwet is de minister van Verkeer en Waterstaat. De bijdragen zullen dan ook in een overlegsituatie met dit departement tot stand komen.

254. Actor : de minister
Handeling : Het leveren van bijdragen aan de voorbereiding van algemene maatregelen van bestuur ter uitvoering van bepalingen uit de Tracéwet
Bron : -
Periode: 1990-1994

Opmerkingen:

- De eerst verantwoordelijke minister hiervoor is de minister van Verkeer en Waterstaat. De bijdragen zullen dan ook in een overlegsituatie met met dit departement tot stand komen.
- Het gaat hier om het Tracébesluit.

De Wet inzake de luchtverontreiniging

Inleiding

Tot 1963 werd aangenomen dat de luchtverontreiniging kon worden beteugeld in het kader van de Hinderwet. Vanaf dat jaar onderzocht de Raad voor de Luchtverontreiniging de vraag of de Hinderwet inderdaad toereikend was om luchtverontreiniging tegen te gaan. Intussen bleek dat er nieuwe beleidsinstrumenten nodig waren om de problemen, die door luchtverontreiniging dreigden te ontstaan, te keren. Ook al waren alle gegevens met betrekking tot klimaatverandering - het broeikaseffect, de verzuring - toen nog niet bekend, het gevaar van *smog*vorming leek reeds een voldoende argument tot ingrijpen. De wet werd in 1968 aan de Tweede Kamer aangeboden en in 1970 aanvaard. (Kamerstukken II 1968/69, 1969/70, 1970/71, nr. 9816)

De wet op de luchtverontreiniging regelt de bestrijding en voorkoming van luchtverontreiniging door middel van

- Normstelling aan soorten van toestellen en de bijbehorende keuringen en vergunningen voor de invoer of verkoop. De bevoegdheden tot toelating berusten bij het rijk;
- Vergunningen aan inrichtingen. De bevoegdheden berusten bij de provincie;
- Sanering van speciaal door het rijk aangewezen gebieden
- Subsidiëring van provincies bij de bestrijding van luchtverontreiniging
- Schadevergoedingen
- Handhaving en toezicht
- Ingrijpen in bijzondere gevallen.

In de wet op de luchtverontreiniging is een aantal zaken geregeld met betrekking tot de emissie van stoffen door het wegverkeer. Deze materie werd tijdens de opstelling van dit rapport behandeld door de afdeling, belast met geluid en verkeer.

In het kader van deze wet zijn een aantal maatregelen van bestuur vastgesteld, voor het merendeel op het gebied van normstelling en keuring van toestellen. Bij deze normstellingen werden EU- en OESO- richtlijnen gevolgd. Voor normstelling van inrichtingen diende sedert 1986 de Hinderwet.

Handelingen

255. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het op verzoek van de minister adviseren inzake de wetgeving inzake de luchtverontreiniging
Bron : Memorie van Antwoord Ontwerp-wet op de Luchtverontreiniging, Kamerstukken II 1968-1969 , 9816
Periode : 1968-1971

Opmerkingen:

- Producten: Adviezen van de provincies, toegevoegd aan het Memorie van Antwoord Ontwerp-wet op de Luchtverontreiniging, Kamerstukken II 1968-1969 , 9816.

256. Actor : de Raad voor het Milieubeheer, (de Raad voor de Luchtverontreiniging)
Handeling : Het verstrekken van advies inzake ontwerpen van algemene maatregelen van bestuur inzake het tegengaan van luchtverontreiniging
Bron : Art 88, lid 1, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb 1970, 580)
Periode : 1972-1994

Opmerkingen:

- De minister is verplicht de raad in de gelegenheid te stellen om advies uit te brengen.

257. Actor : de minister

Handeling : Het bij algemene maatregel van bestuur stellen van regels naar aanleiding van de Wet inzake de luchtverontreiniging
 Bron : Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580), *passim*
 Periode : 1970-1993

Opmerkingen:

De besluiten worden genomen en herzien aan de hand van

- * Europese richtlijnen;
- * Resultaten van monitoring met betrekking tot luchtverontreiniging en de stand van zaken van de kennis inzake luchtverontreiniging;
- * Evaluaties omtrent de uitvoerbaarheid.

Bij de totstandkoming kunnen onderhandelingen met het bedrijfsleven vooraf gaan, die leiden tot compromissen in de voorschriften. Deze soms nogal ingewikkelde compromissen worden dan op uitvoerbaarheid geëvalueerd.

Producten zijn o.a.

Vergunningbesluit inrichtingen luchtverontreiniging (Stb 1972, 472)

- *Regels inzake verplichte metingen*

Besluit luchtkwaliteit zwaveldioxide en zwevende deeltjes (Stb 1986, 78)

Besluit luchtkwaliteit stikstofdioxide (Stb 1987, 33)

Besluit emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging BEES (Stb 1987, 164); aan dit besluit ging een circulaire vooraf van 3 september 1982. Het besluit zelf werd aangepast aan de hand van de *Großfeueranlagenverordnung* van de Duitse Bondsrepubliek. In 1994 begin een onderzoek naar nieuwe aanpassing o.a. in verband met Europese richtlijnen.

Besluit NOx en salpeterzuurfabrieken

Besluit titaandioxide

Besluit luchtkwaliteit benzeen

Besluit ozon (in voorbereiding)

Regels inzake eisen, waaraan toestellen of brandstoffen moeten voldoen

Krachtens art. 13, lid 2c:

Besluit loodgehalte benzine (Stb 1977, 588)

Besluit chloorfluormethaan in spuitbussen (Stb 1978, 547)

Besluit zwavelgehalte brandstoffen (Stb 1974, 549, gewijzigd in Stb 1988, 408)

Besluit permanente eisen motorrijtuigen luchtverontreiniging (Stb 1982, 36, gewijzigd in Stb 1990, 240)

Krachtens art. 13, lid 2h en 59, lid 1h

Besluiten met betrekking tot motorrijtuigen en bromfietsen, vastgesteld door de minister, belast met het verkeer

Krachtens art. 16, sub 4

Besluit typekeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging (Stb 1974, 632, gewijzigd in Stb 1990, 240)

Besluit typekeuring bromfietsen luchtverontreiniging (Stb 1984, 525, gewijzigd in Stb 1986, 230)

Krachtens art. 17

Regeling keuringsvoorschriften typekeuring motorvoertuigen luchtverontreiniging. (Stb 1984, 230)

Besluit milieukeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging (Stb 1991, 398)

Heffingen

Heffingenbesluit brandstoffen luchtverontreiniging (Stb. 1972, 307)

258. Actor : de minister
 Handeling : Het opstellen van richtlijnen voor de uitvoering van AMVB's
 Bron :
 Periode :

Opmerkingen:

- Product : Toelichting van regels, stroomlijnen e.d. Bijvoorbeeld bij het BEES

259. Actor : de minister
 Handeling : Het evalueren van voorschriften van AMVB's
 Bron :
 Periode :

Opmerkingen:

- Een en ander geschiedt in klankbordgroepen en projectgroepen. Voorbeeld zijn klankbordgroepen van gebruikers en gemeenten (vergunningverleners) inzake de uitvoerbaarheid van het besluit BEES. Een van deze voorbeelden die leidt tot de vorming van nieuwe regelgeving is de Stuurgroep Vuurhaarden.

De Wet geluidhinder

Inleiding

Voor de inwerkingtreding van de Wet geluidhinder was een coherent stelsel van wettelijke regels voor de bestrijding van de geluidhinder niet aanwezig. De overlast werd aangepakt vanuit diverse wettelijke bepalingen, verspreid over verschillende wetten. Deze wetten waren over het algemeen niet gericht op de bestrijding van geluidsoverlast maar hadden primair een ander doel, zoals de Wegenverkeerswet en de Luchtvaartwet. Deze twee wetten richten zich wat betreft de geluidsaspecten primair op de eisen die aan wegvoertuigen en luchtvaartuigen gesteld dienden te worden. Daarnaast werden de vergunningen die op grond van Hinderwet afgegeven werden, als instrument voor de bestrijding van geluidhinder aangewend. In het begin van de jaren zeventig wordt dan ook begonnen met de voorbereiding van een wet inzake de geluidhinder.

Het belangrijkste initiatief dat uiteindelijk leidde tot het wetsontwerp voor de Wet geluidhinder was het verzoek dat de staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid in 1968 aan de Gezondheidsraad richtte, om advies uit te brengen omtrent de in het belang van de volksgezondheid te nemen maatregelen tot beteugeling van lawaaiproductie en ter bestrijding van de geluidhinder. Het advies verscheen in 1971 onder de titel "Geluidhinder"². Dit rapport is een van de belangrijkste bouwstenen voor de Wet geluidhinder geworden. Het wetsontwerp werd in 1975 aan de Staten-Generaal aangeboden³. Nadat de tekst van de Wet geluidhinder in het Staatsblad was verschenen⁴ is de wet vanaf 1980 in fasen in werking getreden. De laatste artikelen werden in 1993 van kracht.

De Wet geluidhinder regelt de bestrijding en voorkoming van geluidhinder door middel van

- normstelling aan toestellen, en (recreatie-)inrichtingen en de bijbehorende keuringen en vergunningen;
- een gebiedsgerichte aanpak door middel van geluidzones en stiltegebieden;
- saneringen en de financiering hiervan;
- schadevergoedingen;
- handhaving en toezicht.

In het kader van de Wet geluidhinder is een groot aantal algemene maatregelen van bestuur aangekondigd waarvan een groot aantal nu, aanvang 1995, gerealiseerd is. Een aantal van deze algemene maatregelen van bestuur is sterk afhankelijk van EG-richtlijnen terzake. Zo kunnen de geluidsproductie-eisen die aan toestellen worden gesteld in verband met eventuele concurrentievervalsing, niet boven de niveaus uitgaan die in EG-richtlijnen zijn vastgelegd. Dit betekent concreet dat Nederland geen substantiële eisen kan stellen aan de geluidsproductie van toestellen als daar geen Europese normen voor zijn. Zo is er in de loop van de jaren tachtig in Nederland zonder resultaat gewerkt aan algemene maatregelen van bestuur waarin eisen met betrekking tot kettingzagen en buitenboordmotoren werden gesteld. Sinds 1993 bestaat krachtens art. 2, lid 3, Wet geluidhinder, de mogelijkheid om regels met betrekking tot de vaststelling van voorschriften omtrent de geluidsproductie van toestellen, voor zover het onder meer om de implementatie van EG-richtlijnen gaat, bij ministeriële regeling te stellen in plaats van bij algemene maatregel van bestuur.

Naast de Wet geluidhinder is de Luchtvaartwet (Stb. 1978, 354) voor de bestrijding van de geluidhinder van belang. De minister van Verkeer en Waterstaat is de eerst verantwoordelijke minister. De minister van VROM heeft voor wat betreft de aanwijzing van luchtvaartterreinen belangrijke bevoegdheden. Een daarvan betreft de voorbereiding van een AMVB waarin geluidsnormen worden vastgelegd die in de geluidszones rond de luchtvaartterreinen dienen te worden gehanteerd.

² TK 1971-1972, 11 673.

³ TK 1975-1976, 13 639, nrs. 1-4.

⁴ Stb, 1979, 99.

Handelingen

260. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden van de Wet geluidhinder en de wijzigingen daarop
Bron :
Periode : 1970-

Opmerkingen:

- De wijzigingen die verband houden met de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne en de Wet milieubeheer vallen niet onder deze handeling.
- De wetswijziging van 1994 is voorbereid door de projectgroep MIG.

261. Actor : Commissie evaluatie Wet Geluidhinder
Handeling : Het evalueren van de Wet geluidhinder
Bron : Art. 2, lid 1, Instellingsbeschikking Commissie Evaluatie Wet Geluidhinder
Periode : 1983-1985

Opmerkingen:

- De commissie heeft in 1985 gerapporteerd met haar eindrapport "evaluatie van de werking van de Wet geluidhinder".

262. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden van de (Tijdelijke) Heffingenwet industrielawaai
Bron : -
Periode : 1980-1983

Opmerkingen:

- De Heffingenwet industrielawaai is in eerste instantie als algemene maatregel van bestuur opgesteld. Nadat het ontwerpbesluit aan de Staten-Generaal was overlegd, is conform de wens van de Tweede Kamer het onderwerp van de maatregel bij wet geregeld.

263. Actor : de minister
Handeling : Het leveren van bijdragen aan de voorbereiding van de Luchtvaartwet en wijzigingen daarop
Bron : -
Periode : 1976-

Opmerkingen:

- De eerst verantwoordelijke minister voor de luchtvaartwetgeving is de minister van Verkeer en Waterstaat. De bijdragen zullen dan ook in een overlegsituatie met het departement van V&W tot stand komen.
- Het gaat met name om die onderdelen van de luchtvaartwet die betrekking hebben op de normering van de geluidhinder door middel van onder andere de aanwijzing van luchtvaartterreinen en de bijbehorende zonering.

264. Actor : de minister
de minister van Verkeer en Waterstaat
de minister van Economische Zaken
de minister van Defensie
Handeling : Het vaststellen van algemene maatregelen van bestuur op grond van de Wet geluidhinder
Bron : Wet geluidhinder, diverse artikelen
Periode : 1980-

Opmerkingen:

- Product
 - * Besluit geluidproductie motorvoertuigen, Stb. 1981, 741;
 - * Besluit geluidproductie bromfietsen, Stb. 1985, 474;
 - * Besluit uitlaatsystemen motorvoertuigen en bromfietsen, Stb. 1985, 474;
 - * Besluit geluidproductie torenkranen, Stb. 1986, 348⁵;
 - * Besluit geluidproductie stroomaggregaten, Stb. 1983, 564;

- * Besluit geluidproductie motorcompressoren, Stb. 1983, 565;
- * Besluit geluidproductie sloophamers, Stb. 1983, 563
- * Besluit geluidproductie grondverzetmachines, Stb. 1988, 634;
- * Besluit geluidproductie gazonmaaimachines, Stb. 1988, 246
- * Besluit luchtkussenvoertuigen Wet geluidhinder, Stb. 1989, 393.⁶
- * Besluit geluidinformatie huishoudelijke apparaten, Stb. 1992, 218⁷
- * Besluit recreatie-inrichtingen Wet geluidhinder, Stb. 1981, 687.⁸
- * Besluit categorie A-inrichtingen Wet geluidhinder, Stb. 1982, 671;
- * Vergunningenbesluit categorie A-inrichtingen Wet geluidhinder, Stb. 1982, 474
- * Besluit grenswaarden binnen zones rond industrieterreinen, Stb. 1982, 465⁹
- * Besluit saneringsmaatregelen industrieterreinen Wet geluidhinder, Stb. 1982, 485¹⁰
- * Besluit grenswaarden binnen zones langs wegen, Stb. 1981, 688¹¹;
- * Besluit ondergrens zones van wegen, Stb. 1981, 626
- * Saneringsbesluit geluidhinder wegverkeer, Stb. 1985, 614¹²;
- * Besluit grenswaarden binnen zones langs wegen, Stb. 1981, 688
- * Besluit geluidhinder spoorwegen, Stb. 1987, 122¹³
- * Besluit zonering buitenlandse luchtvaartterreinen Noord- en Midden-Limburg, Stb. 1983, 657¹⁴
- * Besluit zonering buitenlands luchtvaartterrein Zuid-Limburg, Stb. 1994, 38
- * Heffingbesluit geluidhinder wegverkeer, Stb. 1986, 559
- * Tijdelijk vergoedingsbesluit lagere overheden, Stb. 1986, 16
- * Besluit houdende uitvoering van artikel 148, eerste lid, van de Wet geluidhinder, Stb. 1982, 180
- * Vrijstellingsbesluit geluidproductie motorvoertuigen landsverdediging, Stb. 1981, 822
- Onder deze handeling vallen ook die activiteiten die gericht waren op de totstandkoming van algemene maatregelen van bestuur die nimmer werden vastgesteld. Voorbeelden hiervan zijn de regelingen voor de geluidsproductie van buitenboordmotoren en kettingzagen.
- In het kader van deze handeling wordt veel overleg gepleegd met betrokken overheidsinstanties en belangengroepen.

265. Actor : de minister
 Handeling : Het bij algemene maatregel van bestuur vaststellen van geluidsnormen die dienen te gelden in geluidszones rond luchtvaartterreinen
 Bron : Art. 25, lid 2, Luchtvaartwet
 Periode : 1978-

Opmerkingen:

- Hieromtrent wordt overleg gevoerd met de ministers van Verkeer en Waterstaat en van Defensie
- Met betrekking tot de nachtnormering is overleg gevoerd met de ministeries van Verkeer en Waterstaat, Defensie, EZ, Justitie, VWS en Financiën en het luchtvaartbedrijfsleven.
- Producten zijn
 - Besluit geluidsbelasting grote luchtvaartterreinen, Stb. 1981, 504;
 - Besluit geluidsbelasting kleine luchtvaart, Stb. 1991, 22.
- Dit is handeling 346 uit het rapport Luchtvaart gebonden.

⁶ Valt onder de verantwoordelijkheid van DGM/IBPC (voor zover het gaat om bedrijfsmatige luchtkussen-voertuigen). Indien het recreatieve luchtkussenvoertuigen betreft is het een verantwoordelijkheid voor GV.

⁷ Onder verantwoordelijkheid van DGM/IBPC.

⁸ Het Besluit recreatie-inrichtingen Wet geluidhinder, het Besluit categorie A-inrichtingen Wet geluidhinder en het Vergunningenbesluit categorie A-inrichtingen Wet geluidhinder zijn vervangen door het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer. Dit laatste besluit valt onder de verantwoordelijkheid van DGM/B.

⁹ Dit besluit is in 1993 herplaatst. De citeertitel is: Besluit grenswaarden binnen zones rond industrieterreinen, Stb. 1993, 393.

¹⁰ Dit besluit is vervangen door het Besluit saneringsmaatregelen industrieterreinen 1994, Stb. 1994, 962.

¹¹ Dit besluit is in 1993 herplaatst. De citeertitel is: Besluit grenswaarden binnen zones langs wegen, Stb. 1993, 395.

¹² Dit besluit is in 1993 herplaatst. De citeertitel is: Saneringsbesluit geluidhinder wegverkeer, Stb. 1993, 397.

¹³ Dit besluit is in 1993 herplaatst. De citeertitel is: Besluit geluidhinder spoorwegen, Stb. 1993, 396.

¹⁴ Dit besluit is in juni 1995 herplaatst. De citeertitel is: Besluit zonering buitenlandse luchtvaartterreinen Noord- en Midden-Limburg, Stb. 1995, 312.

266. Actor : de minister
Handeling : Het opstellen van circulaires inzake verkeer en geluid
Bron :
Periode : 1970-

Opmerkingen:

Circulaires zijn aanbevelingen van de minister aan lager overheden over hoe ze gebruik dienen te maken van hun bevoegdheden. Ze worden binnen het bestuursrecht door de rechterlijke macht regelmatig als geldige regelgeving beschouwd (beleidsregels). Circulaires vormen een instrument om tijdelijk beleid vast te stellen. Een circulaire wordt dan ook slechts uitgebracht als vaststaat dat ze slechts tijdelijk van toepassing zijn.

- Voorbeelden van producten zijn

- * Circulaire van 20 maart 1970 inzake de bestrijding van geluidhinder;
- * Circulaire van 28 augustus 1973 inzake de bestrijding van geluidhinder;
- * Circulaire van mei 1974 inzake de bestrijding van geluidhinder;
- * Circulaire Spoorweglawaaai van 1 mei 1979;
- * Circulaire Schietlawaaai van 1 augustus 1979;
- * Circulaire Industrielawaaai van 1 september 1979;
- * Circulaire Stiltegebieden van 13 mei 1980;
- * Circulaire Bouwlawaaai van 2 maart 1981;
- * Circulaire zoneringsregeling industrieterreinen in bestaande situaties van 12 juni 1984;
- * Circulaire van 4 januari 1993 inzake de toepassing van artikel 59 Wet geluidhinder, Stcrt. 5
- * Circulaire van 1 november 1994 inzake de toepassing van de Algemene wet bestuursrecht bij de sanering industrielawaaai op grond van de Wet geluidhinder, Stcrt. 227
- * Circulaire van 22 november 1995, betreffende Sanering spoorweg-lawaaai bij de uitvoering van Rail-21-projecten, Stcrt. 238
- * Circulaire van 29 februari 1996, Directoraat-Generaal Milieubeheer, directie Geluid en Verkeer, inzake geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningsverlening op basis van de Wet milieubeheer, Stcrt. 44;
- * Informatie m.b.t. luchtkussenvoertuigen Wet geluidhinder van 26 januari 1990, Stcrt. 12

267. Actor : de minister
Handeling : Het vaststellen van regels met betrekking tot het verlenen van schadevergoedingen aan houders van vergunningen krachtens de Wet geluidhinder
Bron :
Periode : 1982-

Opmerkingen:

- De Wet geluidhinder bood in artikel 124, lid 5, de bevoegdheid om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen met betrekking tot deze schadevergoedingen, van deze bevoegdheid is tot nu toe echter geen gebruik gemaakt. In het kader van deze handeling is onder andere overleg gevoerd met de Raad van Nederlandse Werkgeversverbonden VNO/NCW.

De wetgeving op de bodembescherming

Vorbereiding en interimwetgeving

Wetgeving op het gebied van bodemsanering werd tot 1971 vooral gezien als wetgeving tegen verontreiniging van het grondwater. In 1962 stelde de minister van Sociale Zaken een commissie van onderzoek in om na te gaan of er - naast de Hinderwet 1952 - wettelijke regeling nodig was om de kwaliteit van het grondwater tegen verontreiniging door “aardolieproducten en chemische producten” te beschermen.

In 1971 diende de minister een voorontwerp van wet “inzake de bodemverontreiniging” in, waarin ook regelingen werden opgenomen ten aanzien van afvalstoffen. Bij de regelgeving werd vooral gedacht aan het tegengaan van toekomstige vervuiling. Na 1975 werd de koppeling tussen bodemverontreiniging en afvalstoffen verlaten en meende men dat men door het stellen van regels voor afval ook de bodemvervuiling kon tegengaan. Maar het kwaad bleek reeds te zijn geschied. In 1980 werd een nieuw wetsontwerp bodembescherming ingediend. Aan de totstandkoming van deze wet ging een interim-wet bodemsanering vooraf, die in 1983 van kracht werd. Deze wet stelde provincies en gemeenten in staat om de bodemvervuiling in hun gebied te inventariseren en saneringsplannen op te stellen. Het rijk zou hierbij normen en richtlijnen vaststellen en de planning door een ondersteuningsregeling onderbouwen.

De wet kende aan de minister bevoegdheden toe om veroorzakers/eigenaars van verontreinigde bodem tot sanering te verplichten en de eventuele kosten op de eigenaar te verhalen. Er moest echter jurisprudentie aan te pas komen om vast te stellen hoe ver de minister met zijn verhaal kon gaan. In 1990 en 1992 deed de Hoge Raad uitspraken die de minister in zijn mogelijkheden tot verhaal van oude verontreinigingen ernstig beperkten.

Wet Bodembescherming

In 1986 werd de Wet Bodembescherming aangenomen, waarin vooralsnog de regels werden vastgelegd die de preventie van bodemvervuiling regelden. Op grond van deze wet kreeg de minister bevoegdheden om bij algemene maatregel van bestuur regels te treffen inzake

- Aansprakelijkheid stellen voor schadevergoeding (art. 14; nader geregeld in het Nieuw Burgerlijk Wetboek)

- Het eisen van financiële zekerheid (borgstelling) voor nakoming van milieuregels of voor vergoeding van eventuele aansprakelijkheden. (art. 12)

- Het verbieden van werkzaamheden die tot verontreiniging kunnen leiden

- Het stellen van eisen aan bepaalde stoffen en ook aan de voorwerpen waarmee ze worden opgeslagen, waarin ze worden bewerkt of getransporteerd. Dit kan leiden tot verbodsbepalingen en/of goedkeuringsprocedures, al dan niet vergezeld van keuringseisen

- Het stellen van eisen met betrekking tot omstandigheden waaronder of plaatsen waarop werkzaamheden mogen worden verricht;

- Het verplichten tot een onderzoek volgens de vastgestelde procedure

- Het vaststellen van instellingen waarbij aangifte moet worden gedaan

- Het verplichten tot het doen van metingen ten behoeve van bepaalde bestuursorganen, die ook op hun beurt eisen kunnen stellen

- Het vaststellen van gevallen, waarin lager bevoegd gezag bij het verlenen van vergunningen van de ministeriële regelgeving kan afwijken (art. 19)

- Het aanwijzen van overheidsinstanties die ontheffingen kunnen verlenen (art. 65)

- Het aanwijzen van bestuursorganen die eigenaars kunnen voorschrijven te gedogen dat op hun terrein onderzoek wordt verricht (art. 70, 71);

- Het verplichten om de bodem zoveel mogelijk in de oorspronkelijke toestand terug te brengen (art. 72 jo. art. 15)

Deze bevoegdheden strekken zich uit tot voorwerpen waarmee stoffen worden bewerkt, opgeslagen of getransporteerd.

De soorten activiteiten van de burger die tot bodemverontreiniging kunnen leiden en dus onderworpen dienen te worden aan algemene maatregelen van bestuur zijn omschreven in de artikelen 6-12 van de wet. Binnen deze artikelen worden voorbeelden van gevallen genoemd, waarop zij van toepassing *kunnen* zijn.

Art. 6 heeft betrekking op “activiteiten waarbij stoffen die de bodem kunnen verontreinigen [...] op of in de bodem worden gebracht, ten einde deze aldaar te laten” worden in art. 6, lid 2 genoemd: opslag, het brengen op of in de bodem, het op de bodem doen uitstromen van verontreinigd water of slib en het op de bodem verspreiden van as, afkomstig van de verbranding van stoffelijke resten.

Art. 7 heeft betrekking op verontreinigende veranderingen van de bodemstructuur (verharding) of verontreinigende pogingen tot kwaliteitsverbetering (bemesting). Regelingen met betrekking tot bemesting worden vastgesteld in samenwerking met de minister, belast met de zorg voor de landbouw.

Art. 8 heeft betrekking op bouw-, wegebouw- of waterbouwkundige werken en andere graafwerkzaamheden die kunnen leiden tot bodemverontreiniging. Genoemd worden in lid 2: grond- en funderingswerken; bodemonderzoek; aanleg van pijpleidingen of andere leidingen; van opslagtanks of reservoirs; ontginningen, ontgrondingen of ontgravingen; diepe grondbewerking; werken in het kader van ontwatering of grondwaterwinning.

Art. 9 heeft betrekking op transport van bodemverontreinigende stoffen. De minister kent zich de bevoegdheid toe om bijvoorbeeld regels te stellen voor pijp- en andere leidingen, methoden van overslag, overslagplaatsen en transportvoertuigen.

Art. 10 heeft betrekking op activiteiten die verontreiniging van de bodem als neveneffect kunnen hebben. Gedacht wordt in lid 2 aan gladheidbestrijdingsmiddelen, het werken met verf, beschermingslagen e.d. bij b.v. fabricageprocessen (“het aanbrengen of verwijderen van bodemverontreinigende oppervlaktelagen op voorwerpen, het bewerken van voorwerpen waardoor dergelijke stoffen vrij komen”).

Art. 11 heeft betrekking op activiteiten die verdichting, verzilting of erosie van de bodem ten gevolge kunnen hebben.

Art. 12 heeft betrekking op het tegengaan van infiltratie van verontreinigende stoffen in het grondwater. Deze maatregel wordt genomen in overeenstemming met Europese richtlijnen ter bescherming van het grondwater, (EEG 1980, PB/EG L 20/43) waarin een verbod is uitgevaardigd voor het lozen van bepaalde stoffen. De wet geeft aan de minister de bevoegdheid om nadere regels voor bodemmeting vast te stellen, categorieën van bodemverontreiniging vast te stellen en ook om aan Gedeputeerde Staten een specifieke rol toe te kennen.

De minister heeft deze bepalingen vanaf 1986 geprobeerd uit te werken in besluiten, die echter regelmatig moesten worden aangepast als gevolg van de stand van zaken van de techniek. Een goed voorbeeld is de besluitvorming tegen overbemesting als toepassing van art. 7.

Na de invoering van de Wet Milieubeheer wordt in toenemende mate de regelgeving inzake bodembescherming vervangen door handboeken met richtlijnen, die moeten leiden tot vergunningsvoorwaarden. Zij bevatten veelal snel te wijzigen instructies inzake opslag of procesmatige activiteiten. Men gaat ervan uit dat instellingen, die een milieuvergunning willen aanvragen of een vergunning in het kader van de regelgeving inzake bodembescherming, geacht worden op de hoogte te zijn van de stand van zaken van de techniek. De handboeken kunnen tevens dienen als implementatie van Europese richtlijnen, die eveneens als gevolg van de vooruitgang van de techniek, aan wijziging onderhevig zijn.

Inbouw van de Interimwet Bodemsanering in de Wet Bodembescherming

Van 1990 tot 1994 vond de parlementaire behandeling plaats van de artikelen inzake bodemsanering, die bij wetswijziging in de Wet Bodembescherming werden ingevoegd. De voorbereiding van deze wetgeving werd begeleid door een projectgroep Inpassing Bodembescherming PIN, die o.m. ook de antwoorden van de minister aan het parlement concipieerde. De uitvoering van de wet werd nader geregeld door een Stuurgroep Implementatie Saneringsregels STIN.

Deze artikelen hielden een volledige herziening van de regelgeving in. In plaats van planmatige sanering door de provincie of de gemeente voorzag zij nu in sanering in eigen beheer door de veroorzaker/eigenaar. Dit was het gevolg van een sedert 1986 bestaand samenwerkingsverband tussen overheid en bedrijfsleven op het gebied van bodemsanering van bedrijfsterreinen (BSB-projecten).

Een ander aspect was de vaststelling van het bevoegd gezag dat bij de sanering controlerende werkzaamheden zou moeten verrichten. Vastgesteld werd dat dit Gedeputeerde Staten van de provincie zouden zijn, met dien verstande dat de grote gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht over dezelfde bevoegdheden zouden beschikken. Deze bevoegdheden hielden in:

- Het nemen van beslissingen bij een aangemeld bodemonderzoek: het bepalen of sanering noodzakelijk of urgent is en het opleggen van verplichtingen tot sanering. Hierbij is het geven van een saneringsbevel inbegrepen;
- Het goedkeuren van saneringsplannen en het daarop volgende saneringsresultaat;
- Het bevelen bepaalde handelingen te staken, veiligheidsmaatregelen te treffen e.d.

De WBB+ was een kaderwet, waarin de procedures werden vastgelegd voor de bodemsanering. De verplichtingen tot bodemonderzoek van de veroorzaker/eigenaar werden vastgelegd door AMVB's (Besluit verplicht bodemonderzoek bedrijfsterreinen) of door voorwaarden die werden gesteld bij de verplichte aanvraag van vergunningen krachtens de Wet Milieubeheer of krachtens het Bouwbesluit.

De wet kende aan de minister de volgende bevoegdheden inzake bodemsanering toe:

- Het toekennen van vergoedingen aan de provincies en de gemeentes inzake bodemsanering volgens door de wet nog nader vastgestelde regels (zoals over budgetbijdrage, projectbijdrage en de mogelijkheid bijdragen te verhogen of te verlagen);
- Het verhalen van de kosten aan de vervuilers;
- Het goedkeuren van de statuten en van bestuursbenoemingen van het in de wet opgenomen Service Center Grondreiniging

In 1994 werd de gewijzigde wet op de bodembescherming (de 'WBB+') van kracht, waarin ook de paragrafen inzake de bodemsanering waren opgenomen.

De minister bereidt inmiddels door middel van wetten en besluiten nieuwe regels voor met betrekking tot:

- De aanwending van bouwstoffen en verontreinigde of gereinigde bodem voor de bouw;
- Het beheer van bestaande en oude stortplaatsen;
- De inpassing van de sanering van waterbodems in de Wet Bodembescherming. (project PIN-Wabo). Hierin worden de bevoegdheden van de waterschappen geregeld.

Wetten

268.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het voorbereiden en ontwerpen van wettelijke regelingen op het gebied van de bodembescherming
	Bron	:	-
	Periode	:	1970-1994

Opmerkingen:

Het proces van een wetgeving is afgerond als een wet in het Staatsblad is verschenen. Wordt een wet geëvalueerd, dan vindt er een nieuwe handeling plaats. Alle stukken met betrekking tot de voorbereiding van een wet, ook die van projectgroepen, worden als voorstukken van een wet beschouwd en vallen onder de omschreven handeling.

- Product
 - Voorontwerp wet bodemverontreiniging Kamerstukken II 1971-1972, 11 268, nr. 1-3
 - Ontwerp van wet bodemsanering 1980, Kamerstukken II, 1980-1981, 16 821
 - Interimwet bodemsanering, Stb 1981
 - Evaluatie en Financiering van de Interimwet Bodemsanering, 29 juni 1984. Voortgangsrapportage Interimwet Bodemsanering, juni 1986
 - Wet bodembescherming 1986, 374 en wijzigingen. Hiervan zijn de belangrijkste:
 - * Wet Bodembescherming +, Stb 1994, 331., voorbereid door de projectgroep PIN
 - * De producten van de projectgroep PIN-Wabo ter inpassing van bepalingen ten aanzien van de sanering van waterbodems
 - * Wet verjaring van de vordering tot vergoeding van de schade door milieuverontreiniging. Stb.
 - * Wet Bodembescherming +, Stb. 1996, 496

269.	Actor	:	de Interdepartementale Commissie Bodembescherming (Intercob)
	Handeling	:	Het adviseren van de ministerraad op het gebied van de wetgeving inzake de bodembescherming
	Bron	:	De Koning 1994, p. 152
	Periode	:	1975-1976

Opmerkingen:

De Intercob, bedoeld als overlegorgaan was het ambtelijk voorportaal van de Ministeriële Commissie Bodembescherming (Micob), die na drie vergaderingen uiteen viel. De commissie wist als gevolg van meningsverschillen niet tot resultaat te komen.

Algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen

Inleiding

Bij AMVB kan de minister normen stellen en nadere regelingen treffen op grond waarvan bepaalde handelingen ten opzichte van de bodem aan vergunningen, verboden of ontheffingen verbonden zijn. Aan deze vergunningen kunnen langs deze weg algemene regels worden verbonden in de vorm van normstellingen en algemene voorschriften (zoals bijvoorbeeld de verplichting om opslagplaatsen te laten keuren). Deze normen zullen ook van toepassing worden verklaard voor inrichtingen die milieuvergunningen aanvragen. In dit hoofdstuk wordt alleen de regelgeving in het kader van de wetgeving op de bodembescherming behandeld.

Normstellingen die dienen voor preventie van bodembescherming kunnen op verschillende manieren worden vastgesteld:

- per AMVB :op grond van de Wet Bodembescherming;
- als vergunningenbesluiten milieubeheer (getoetst door Bestuurszaken);
- Per richtlijn of handleiding of circulaire;
- In de convenanten met de branches.

De instrumenten die worden gehanteerd moeten kunnen inspelen op de wijzigingen in de stand van de kennis met betrekking tot bodemverontreinigende stoffen. Een en ander vindt plaats door uitwisseling op Europees niveau, vaststelling en invoering van Europese richtlijnen en soms ook door vastlegging van normen door de CEN of CENELEC, verbreid door het Nederlands Normalisatie Instituut. In dat geval wordt in de besluiten naar aanwijzingen van het NNI verwezen. Bij de regelgeving krachtens AMVB wordt afgewogen of deze regelgeving samenhangt met de convenanten en de Europese afspraken. Bij de vaststelling van elk AMVB werd van 1986 tot 1996 advies ingewonnen bij de Technische Commissie Bodembescherming.

Handelingen

270.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het bij algemene maatregel van bestuur vaststellen van drempelbedragen voor door de gemeenten te verstrekken subsidies aan de provincies voor bodemsanering
	Bron	:	Art. 18, Interimwet bodemsanering Stb. 1982, 63;
	Periode	:	1982-
271.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het bij algemene maatregel van bestuur stellen van nadere regels op het gebied van bodemsanering.
	Bron	:	Diverse artikelen in de Interimwet Bodemsanering en de WBB+
	Periode	:	1982-

Opmerkingen:

De Interimwet Bodemsanering kende de minister de bevoegdheid toe tot:

- Het regelen van de door gemeenten te verstrekken subsidiebedragen aan de provincies voor de sanering van verontreinigde terreinen. De regeling betreft het vaststellen van een drempelbedrag.

De WBB+ kende de minister de volgende bevoegdheden toe:

Het stellen van nadere regels voor bodemonderzoek In deze maatregel kan ook worden bepaald welke overheidsinstanties deze regels in acht moeten nemen, het onderzoek moeten uitvoeren en/of controleren. Regels kunnen er worden gesteld ten aanzien van de wijze en de frequentie van het onderzoek, de dichtheid van meetnetten; de verwerking en registratie van uitkomsten en de verplichtingen en bevoegdheden ten aanzien van informatie. De minister is met voorlopige circulaire op deze regeling vooruit gelopen.

Het bepalen van gevallen waarin de functionele eigenschappen van de bodem voor mens, plant of dier worden bedreigd. Deze algemene maatregel van bestuur is vervangen door uitvoeringsmaatregelen in het kader van Europese richtlijnen.

Het vaststellen van categorieën gevallen, waarbij eigenaars van een grondgebied verplicht zijn bodemonderzoek te (laten) verrichten.

In de wijziging van de WBB+ zijn de bevoegdheden van de Technische commissie Bodembescherming geschrapt; de overige bevoegdheden zijn gebleven en in voorkomende gevallen nader omschreven.

- Product
Besluit drempelbedrag bodemsanering (Stb. 1983, 159)
Besluiten en regelgevende notities als:
Beleidsnotitie interventiewaarden bodemsanering 21 december 1993, Kamerstukken II, 1993 22 727, nr. 7
Besluit verplicht bodemonderzoek bedrijfsterreinen (Stb. 1993, 602)
Ministeriële regeling, houdende diverse financiële bepalingen bodemsanering (in voorbereiding)

272. Actor : de minister
Handeling: Het bij tijdelijke regeling of bij algemene maatregel van bestuur vaststellen van bodembeschermende (preventieve) regels
Bron : Diverse artikelen WBB en WBB+
Periode : 1987-

Opmerking:

De hieronder beschreven producten zijn besluiten, genomen vóór 31 december 1994. In de loop van de tijd kunnen krachtens artikelen 9 en 11 ook algemene maatregelen van bestuur worden uitgevaardigd. De minister heeft de bevoegdheid om buiten een algemene maatregel van bestuur onmiddellijke voorzieningen te treffen in het belang van de bescherming van de bodem (art. 20). Deze regelingen hebben een geldigheidsduur van zes maanden en kunnen nog eenmaal voor zes maanden worden verlengd. Daarna dient er een algemene maatregel van bestuur te volgen.

Product:

- Krachtens art. 6:
Lozingenbesluit bodembescherming Stb. 1990, 217. In dit besluit zijn de EG-richtlijnen van 17 december 1979, 80/68/EEG van toepassing.
Stortbesluit bodembescherming Stb. 1993, 55
- Krachtens art. 7:
Besluit gebruik dierlijke meststoffen Stb. 1987-, 114
Besluit kwaliteit en gebruik overige organische meststoffen Stb. 1991, 613
- Krachtens art. 8:
Besluit opslaan in ondergrondse tanks (BOOT)Stb. 1993, 46
Werkprogramma milieumaatregelen bij tankstations
- Krachtens art. 10:
Bouwstoffenbesluit
- Krachtens art. 12:
Infiltratiebesluit bodembescherming Stb. 1993, 233
- Voorstellen: besluit gebruik zuiveringsslib, compost, zwarte grond en baggerspecie
- Krachtens de Hinderwet 1985 en de Wet Milieubeheer
De diverse besluiten Hinderwet en Milieubeheer voor bepaalde categorieën bedrijven

273. Actor : de Technische Commissie Bodembescherming
Handeling: Het adviseren van de minister bij het vaststellen bij AMVB's en de door de AMVB's voorgeschreven normen ter voorkoming van bodemverontreiniging
Bron : Art. 92, lid 1, WBB+ 1994
Periode : 1986-1996

Opmerkingen:

- Deze normen worden als bijlagen bij de AMVB's gevoegd. In de praktijk adviseert de Technische Commissie ook bij andere (brongerichte) milieubesluiten waarbij de bescherming van de bodem in het geding is.
- Product
Advies inzake het nader onderzoek van het RIVM inzake de technisch-wetenschappelijke aspecten van de waardering: van de noodzaak van sanering van een verontreinigde bodem en de bepaling van de urgentie van dezelve
Advies Besluit milieutoelatingseisen bestrijdingsmiddelen. 1993
Advies eindverliesnormen fosfaat. November 1994
Advies Normering organische microverontreiniging in overige organische meststoffen. April 1995

274. Actor : de minister
Handeling : Het instemmen met door de minister van Landbouw, (Natuurbeheer) en Visserij vast te stellen ministeriële regels en AMVB's over de kwaliteit van meststoffen
Bron : Art. 4, lid 3-4, Besluit kwaliteit en gebruik overige organische meststoffen
Periode :

Opmerkingen:

- De ministeriële regels zijn bedoeld om vooruit te lopen op door de minister van Landbouw, (Natuurbeheer) en Visserij vast te stellen AMVB's. *Zie voor de maatregelen van het ministerie van LNV het PIVOT-rapport inzake het mestbeleid.*

.275. Actor : de minister
Handeling : Het adviseren van de minister van Binnenlandse Zaken inzake nadere regelgeving op het gebied van de lijkbezorging
Bron : Diverse artikelen Wet op de Lijkbezorging, Stb. 1991, 130
Periode : 1991-

Opmerkingen: Het betreft eisen, te stellen aan de wijze van begraven en cremieren overeenkomstig de Inspectierichtlijn lijkbezorging 1989 en nadere regelingen. Dezer regelingen hebben voornamelijk betrekking op de bescherming van de bodem en het zich daaromheen bevindende grondwater.

Producten

Besluit op de lijkbezorging, 1991, Stb. 152

Regeling van 6 juni 1991 betreffende de aanwijzing van kunststoffen ten behoeve van de vervaardiging van lijkkisten en andere lijkomhulsels (Lijkomhulselbesluit), Stcrt. 1991, 113

Circulaires en algemene richtlijnen

276. Actor : de minister
Handeling : Het opstellen van een leidraad met regels inzake bodembescherming en bodemsanering
Bron : -
Periode : 1982-

Opmerkingen:

Met de opstelling van deze leidraad worden verschillende bepalingen in de Interimwet Bodemsanering of de Wet Bodembescherming uitgevoerd. Bijvoorbeeld art. 2, Interimwet bodemsanering, dat de minister de bevoegdheid geeft tot het opstellen van richtlijnen inzake de jaarlijkse planning en verslaglegging van de provincies inzake bodemsanering.

- Product

Leidraad Bodemsanering in verschillende uitgaven. 1983-1994
Leidraad Bodembescherming in verschillende uitgaven. 1994-
Leidraad Storten

277. Actor : de minister
Handeling : Het opstellen van circulaire op het gebied van bodemsanering
Bron : Interview
Periode : 1983-

Opmerkingen:

- Product:

Ministeriële circulaire van 28 oktober 1988 met betrekking tot bevoorschotting en renteverrekening ten aanzien van de subsidietoekenning aan de provincies met het oog op bodemsanering

- Circulaire Inwerkingtreding Saneringsregeling Wet bodembescherming (december 1994)

- Circulaire Procedure inzake verlaagde gemeentelijke bijdrage, november 1994

Circulaire Herziening bijdrageverlening bodemsanering; financieel-administratief deel. 1996

278. Actor : de minister
Handeling : Het opstellen van richtlijnen op het gebied van bodembescherming
Bron : Toelichting Uitvoeringsregeling Stortbesluit Bodembescherming
Periode : 1990-

Opmerkingen:

Deze richtlijnen bevatten technische gebruiksaanwijzingen voor methoden van bodembescherming. Vanaf 1994 werkt de minister als deelnemer in een project Nederlandse Richtlijnen Bodembescherming samen met de met de VNG en het IPO.

Deze richtlijnen kunnen worden opgenomen in de Leidraad Bodembescherming. Zij vormen mede uitgangspunt bij:

* Onderhandelingen voor de totstandkoming van milieuconvenanten en de bijstelling van de tijdens deze conventanten op te stellen richtlijnen voor bedrijven.

* Standaardvoorwaarden voor milieuvergunningen en milieubesluiten.

- Product:

Richtlijnen voor dichte eindafwerking op afval- en reststofopbergingen, Publikatiereeks bodembescherming 1991/2..

Concept-Richtlijnen bodembeschermende voorzieningen en maatregelen.

Nederlandse richtlijnen bodembeschermende voorzieningen en maatregelen bij bedrijfsmatige activiteiten (NRB)

Bijdragen aan standaard-MER's.

279. Actor : TNO
Handeling : Het op verzoek van de minister ontwerpen van technische gebruiksaanwijzingen voor methoden van bodembescherming
Bron : Interview
Periode : 1990-

Opmerkingen:

Voor TNO werkt KRI-TNO.

Product:

- Rapporten in de Publikatiereeks Bodembescherming.

De Afvalstoffenwet en de Wet Chemische Afvalstoffen

Inleiding

De Afvalstoffenwet (Aw) is in maart 1975 bij de Tweede Kamer ingediend en in augustus 1977 in het Staatsblad gepubliceerd (Stb. 1977, 425). Vanaf januari 1985 zijn alle belangrijke delen van de wet in werking.

De Afvalstoffenwet is met de Wet chemische afvalstoffen voortgekomen uit een voorontwerp van een "Wet inzake bodemverontreiniging" uit 1971.

De wetten inzake afvalstoffen zijn complementair aan elkaar. De Wet chemische afvalstoffen heeft betrekking op afvalstoffen die door hun aard en samenstelling gevaarlijk zijn (daarnaast zijn er voor nog enkele specifieke categorieën afvalstoffen afzonderlijke regelingen getroffen zoals in de Destructiewet, de Bestrijdingsmiddelenwet en de Kernenergiewet) Bij de Afvalstoffenwet is de aandacht vooral geconcentreerd op de immense hoeveelheden ongevaarlijke afvalstoffen (huishoudelijke afvalstoffen en autowrakken) die in Nederland geproduceerd worden.

Een motief om het onderwerp te splitsen heeft betrekking op de opzet van beide onderdelen. In de Wet chemische afvalstoffen krijgt de overheid een centrale rol toebedeeld met betrekking tot de uitvoering van de wet. Bij de Afvalstoffenwet is echter een belangrijk deel van de taken opgedragen aan de provinciale overheden welke samen met de besturen van de op haar grondgebied gelegen gemeenten gestalte moeten geven aan een doeltreffend beleid inzake de verwijdering van afvalstoffen. Dit verschil tussen beide wetten komt onder andere tot uiting in een van elkaar afwijkend vergunningstelsel.

In het kader van de harmonisatie van de wetgeving zijn in 1993 de procedures inzake handhaving, plannen en de vergunningverlening van de Afvalstoffenwet nader geregeld in de Wet milieubeheer. Het restant van de wet is daarna in 1994 in de Wet milieubeheer geïntegreerd.

Afvalstoffenwet

280. Actor: de minister
Handeling: Het voorbereiden, vaststellen en wijzigen van algemene maatregelen van bestuur die voortkomen uit de Afvalstoffenwet
Bron: Afvalstoffenwet
Periode: 1977 - 1994
- Opmerkingen:
- Product onder andere:
 - * Besluit, houdende uitvoering van artikel 79 Afvalstoffenwet, Stb. 26 januari 1979, 68
 - * Besluit houdende toepassing van art. 17 van de Afvalstoffenwet, Stb. 1979, 297
 - * Besluit van 16 juli 1979, Stb. 425; houdende uitvoering van artikel 99 Afvalstoffenwet
 - * Besluit houdende toepassing van artikel 26 van de Afvalstoffenwet (bouw- en sloopafval), Stb. 7 januari 1980, 24.

- * Besluit van 22 juni 1981, Stb. 377, houdende uitvoering van artikel 99 Afvalstoffenwet
- * Besluit houdende vaststelling van het vergunningenbesluit inrichting Afvalstoffenwet, Stb. 16 februari 1982, 43
- * Besluit van 12 februari 1982, Stb. 44, houdende uitvoering van artikel 99 Afvalstoffenwet
- * Besluit houdende toepassing van artikel 26 van de Afvalstoffenwet (ziekenhuisafval), Stb. 5 januari 1982, 81.
- * Besluit coördinatie toezicht Afvalstoffenwet, Stb. 6 augustus 1983, 409.
- * Besluit houdende toepassing van art. 33, tweede lid, Afvalstoffenwet, Stb. 1 maart 1985, 117
- * Besluit bewaren en bewerken slooafval Afvalstoffenwet, Stb. 22 april 1985, 200
- * Besluit houdende uitvoering van artikel 31, derde lid, van de Afvalstoffenwet, Stb. 22 april 1985, 221.
- * Besluit houdende toepassing van artikel 26 van de Afvalstoffenwet (zuiveringsslib), Stb. 24 oktober 1985, 581
- * Besluit houdende uitvoering van artikel 96 Afvalstoffenwet, Stb. 17 april 1986, 207
- * Inrichtingenbesluit Afvalstoffenwet, Stb. 9 april 1987, 173
- * Besluit houdende uitvoering van de artikelen 89, vierde lid en 99 van de Afvalstoffenwet (Besluit autowrakken-inrichting), Stb. 22 september 1987, 433
- * Besluit houdende toepassing van art. 33, tweede lid, van de Afvalstoffenwet, Stb. 23 februari 1988, 53
- * Besluit houdende uitvoering van artikel 96 Afvalstoffenwet, Stb. 21 november 1988, 528
- * Besluit groente-, fruit-, en tuinafval, Stb. 1993, 226
- * Besluit houdende aanwijzing van gevaarlijke afvalstoffen. Stb. 1993, 617

281. Actor: de minister
 Handeling: Het voorbereiden en vaststellen van richtlijnen inzake afvalstoffen
 Bron: Art. 6, Afvalstoffenwet
 Periode: 1979 - 1992

Opmerkingen:

- In de dossiers bij de totstandkoming van deze richtlijnen kunnen gegevens voorkomen met betrekking tot het overleg met IPO en de VNG waaruit adviezen zijn voortgekomen.
- Producten::
 - * *VAM-richtlijn*, 1980;
 - * *Autowrakken*, 1981;
 - * *Ziekenhuisafval*, 1982;
 - * *Gecontroleerd storten*, 1985;
 - * *Verbranden*, 1985 / 1989;
 - * *Van saneren tot beheersen*, 1986;
 - * *Van slopen tot bouwen*, 1986;
 - * *Zuiveringsslib*, 1986.

Wet chemische afvalstoffen

Inleiding:

De Wet chemische afvalstoffen (WCA) is in februari 1976 in het Staatsblad gepubliceerd (Stb. 1976, 214) en vanaf januari 1984 volledig in werking. In het kader van de harmonisatie van de milieuwetgeving zijn vanaf 1993 regels inzake inrichtingen en handhaving van de WCA overgedragen op de Wet milieubeheer. In 1994 is het restant van de wet opgenomen in de Wet milieubeheer.

Regelingen inzake afvalverwerking zijn voortgekomen uit een afsplitsing van het voorontwerp van een "Wet inzake de bodemverontreiniging". Het argument om bodemverontreiniging te splitsen had betrekking op de aard van de onderwerpen. Zo ligt bij afvalverwerking de nadruk meer op de organisatorische aspecten, zoals het treffen van juiste voorzieningen zodat afval niet zonder meer in de bodem terecht komt, terwijl bij bescherming tegen bodemverontreiniging meer een verbodswetgeving is vereist.

De WCA beoogt vooral het in goede banen leiden van de verwijdering van afvalstoffen die door hun aard en samenstelling gevaarlijk zijn. In praktijk betekent dit dat handelingen met chemische afvalstoffen of afgewerkte olie vooral getoetst worden aan het belang van een doelmatige verwijdering.

Gewezen dient te worden op het feit dat de WCA een aanvullend karakter heeft met betrekking tot de bestaande wetgeving. Zo kan het zijn dat voor bepaalde handelingen met chemische afvalstoffen en afgewerkte olie ook andere milieuvergunningen vereist zijn.

De lokale overheden (provincie en gemeente) hebben een betrekkelijk ondergeschikte rol gespeeld met betrekking tot de uitvoering van de WCA. Dit verandert met het in werking treden van de Wet Milieubeheer. Een belangrijk deel van de taken wordt dan gedecentraliseerd. Zo wordt Gedeputeerde Staten in groot aantal gevallen het vergunningverlenend gezag met betrekking tot gevaarlijke afvalstoffen.

Handelingen

282. Actor : Adviescommissie afgewerkte olie
Handeling : Het adviseren van de minister inzake wettelijke regelingen met betrekking tot chemische afvalstoffen

Bron:-

Periode :1970-1980

283. Actor: de minister
Handeling: Het voorbereiden, opstellen en wijzigen van algemene maatregelen van bestuur die voortkomen uit de de Wet chemische afvalstoffen
Bron: Wet chemische afvalstoffen, diverse artikelen
Periode: 1970 - 1994

Opmerkingen:

- Product onder andere:
 - * Uitvoeringsbesluit van de artikelen 41, eerste lid, en 52, eerste lid, van de WCA, .Stb. 1976, 641
 - * Stoffen- en processenbesluit WCAvalstoffen, Stb. 1977, 435
 - * Besluit houdende toepassing artikel 34 van de WCA met betrekking tot wasmiddelen, Stb. 1977, 474
 - * Besluit houdende inwerkingtreding WCA. Stb. 1977, 564
 - * Besluit coördinatie toezicht WCA, Stb. 1977, 730
 - * Besluit inzameling chemische afvalstoffen. Stb. 1978, 575.
 - * Besluit houdende inwerkingtreding WCA, Stb. 1979, 90, 279, 345
 - * Vergunningenbesluit chemische afvalstoffen. Stb. 1979,123
 - * Besluit houdende uitvoering van artikel 37 WCA, Stb. 1979, 215
 - * Besluit houdende toepassing van artikel 34 van de WCA met betrekking tot bepaalde gevaarlijke stoffen (P.C.B.-Besluit), Stb. 1979, 281
 - * Bilge-oliebesluit. Stb. 1980, 696
 - * Heffingenbesluit chemische afvalstoffen, Stb. 1981, 33
 - * Besluit advisering ontheffingen WCA, Stb. 1981, 313
 - * Besluit chemisch afvalstoffen uit vaartuigen. Stb. 1985, 654
 - * Besluit houdende aanwijzing van chemische afvalstoffen, Stb. 1991, 247

Wet milieugevaarlijke stoffen

Inleiding

De wetgeving inzake milieugevaarlijke stoffen heeft als doel de risico's van chemicaliën en andere gevaarlijke stoffen bij de bron aan te pakken. Zij vult daarmee de wetgeving op de afvalstoffen en de chemische afvalstoffen aan. Aanleiding tot de wetgeving zijn Europese richtlijnen, waaraan de Nederlandse regering mede zijn bijdrage heeft geleverd: de richtlijn van 27 juli 1976, 769 EEG (PB EG L 262/201) tegen het op de markt brengen van gevaarlijke stoffen en de richtlijn van 18 september 1979, nr. 831 EEG (PB EG L 259) inzake de indeling, verpakking en kenmerking van milieugevaarlijke stoffen.

De registratie van milieugevaarlijke stoffen geschiedt daarom volgens Europees voorschrift. Het doel hiervan is uitwisseling van gegevens met andere lidstaten en de opzet van een Europees waarschuwingssysteem. In de Europese regelgeving wordt ook globaal aangegeven welke soort gegevens er moeten worden verwerkt. Zo wordt de methode van onderzoek vastgesteld overeenkomstig het Besluit van de Raad van de OESO van 12 mei 1981, (C 1981, 30, Final) inzake goede laboratoriumpraktijk.

De Nederlandse verplichtingen zijn nog aangescherpt in de EG-verordening inzake de beoordeling en risico's van bestaande stoffen 1993/793, PB EG L 84. Verder zijn er nog Europese richtlijnen en verordeningen tegen specifieke milieugevaarlijke stoffen die het klimaat of de ozonlaag aantasten. De wet verscheen in 1986 in het Staatsblad en werd nadien nog enkele malen aangepast om Europese richtlijnen te implementeren. Eind 1994 stelde de Milieuraad van de Europese Unie de Verpakkingsrichtlijn vast, die voor 1996 zal moeten worden geïmplementeerd..

De wet milieugevaarlijke stoffen stelt regels op voor:

- de aangifte en registratie van mogelijke risico's van nieuw vervaardigde stoffen en van nieuw ontdekte gegevens over bestaande stoffen;
- de uitvoer van milieugevaarlijke stoffen naar landen buiten de EEG;
- de waarschuwingssystemen die voor milieugevaarlijke stoffen gelden.

Tevens geeft ze aan de minister de bevoegdheid om bij AMVB regels te stellen voor de toelating van bepaalde stoffen, hetgeen in de praktijk neerkomt op een beperking van het gebruik of zelfs een verbod.

Bij de beperking van het gebruik kunnen in de maatregel of in nadere regelingen eisen worden gesteld

- * aan de kwaliteit van bepaalde stoffen
- * aan de deskundigheid of hoedanigheid van de gebruiker
- * aan de hoeveelheid (het stellen van een maximum)

Meestal worden deze verboden, beperkingen of nadere eisen getoetst aan Europese richtlijnen.

De implementatie van Europese regelgeving geschiedde echter niet alleen bij wetgeving. Zo zijn er geen regels vastgesteld over de registratie van de uitvoer van als milieugevaarlijk bekend staande stoffen, omdat er tussen het bedrijfsleven en de minister een vrijwillige regeling werd getroffen (Stcrt. 1986, 102; Stcrt. 1987, 71). Vanaf 1991 werd ook de implementatie van gewenste verpakking via beleidsovereenkomsten geregeld.

Handelingen

284.	Actor	:	De Inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
	Handeling	:	Het adviseren van de minister bij het voorbereiden, opstellen en wijzigen van wet- en regelgeving inzake milieugevaarlijke stoffen
	Bron	:	-
	Periode :	-	
285.	Actor	:	de minister

Handeling : Het voorbereiden, opstellen en wijzigen van algemene maatregel van bestuur inzake milieugevaarlijke stoffen
Bron : Wet milieugevaarlijke stoffen, diverse artikelen
Periode : 1986-

Opmerkingen:

- Deze handeling kan worden gedaan in overeenstemming met onder andere de minister van SoZaWe
- Bijvoorbeeld:
 - Kennisgevingsbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1986, 592)
 - Besluit organisch halogeengehalte van brandstoffen (Stb. 1989,58) inzake PCB's
 - Besluit risico's zware ongevallen (Stb. 1988, 432)
 - Besluit Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1989, 560)
 - Besluit genetisch gemodificeerde organismen Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1990, 53).
 - Besluit melding nieuwe kennis milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1990, 82)
 - Besluit biologische afbreekbaarheid oppervlakte-actieve stoffen in wasmiddelen Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1990, 292)
 - Cadmiumbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1990, 538)
 - Besluit asbestvrije frictiematerialen Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1991, 507) tot het voorkomen van asbest in frictiematerialen van motorrijtuigen
 - Besluit implementatie EEG-stoffenrichtlijn Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1992, 455, gewijzigd in Stb. 1993, 651) tegen pentachloorfenol (PCB), benzeen en andere kankerverwekkende stoffen
 - Besluit tot vaststelling van regels inzake batterijen en accus die kwik, cadmium of lood bevatten , (Stb. 1992, 486)
 - Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten, (Stb. 1992, 599)
 - Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke Stoffen (Stb. 1993, 215)
 - Besluit tot vaststelling van regels inzake batterijen en accu's die kwik, cadmium of lood bevatten (Stb. 1992, 486)
 - Veiligheidsinformatiebesluit Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1993, 252)
 - Registratiebesluit milieugevaarlijke stoffen (Stb 1988, 208, gewijzigd in Stb. 1992, 168)
 - Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen en preparaten. (Stb, 1987, 516)
 - Afleveringsbesluit gevaarlijke preparaten (Stcrt 1980, 64)
 - Ugilec 121 - Ugilec 141 en DBBT-besluit Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1989, 560)
 - Besluit beoordeling en beperking van de risico's van bestaande stoffen (Stb. 1995, 106)

286. Actor : CFK-commissie
Handeling : Het adviseren van de minister inzake AMVB's met betrekking tot stoffen die de ozonlaag aantasten.
Bron : CFK-actieprogramma, art. 7 van de instellingsbeschikking.
Periode : 1990-1995.

Opmerkingen:

- De commissie is ingedeeld in werkgroepen, die omschreven zijn in art. 7 van het instellingsbesluit:
 - de werkgroep halonen
 - de werkgroep oplos- en reinigingsmiddelen
 - de werkgroep koeltechniek
- De werkgroepen hebben tot taak regels voor te bereiden en onderzoeksprojecten te starten.

Waardering: B
Selectie criterium: 1
SVS 68

287. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden en opstellen van circulaire inzake het omgaan met milieugevaarlijke stoffen
Bron : -
Periode : -

Opmerkingen:

- Bijvoorbeeld:
 - Circulaire risicobeoordeling milieugevaarlijke stoffen
 - Circulaire externe veiligheid

Kernenergiewet

Inleiding

De hier beschreven handelingen hebben betrekking op de toepassing van de Kernenergiewet om verspreiding van radioactieve stoffen en een overdosis van radioactieve straling in het milieu tegen te gaan en om de bevolking te beschermen tegen eventueel vrijgekomen radioactieve straling. Een overdosis van radioactiviteit leidt tot blijvende aantasting van het lichaam door celafbraak en uiteindelijk tot de dood. Radioactiviteit komt echter ook voor in de natuur bij de winning van bepaalde metalen en zij wordt ook toegepast in de geneeskunde.

Voor het in werking treden van de Kernenergiewet (Stb. 1963, 82) in 1970 bestonden er dus regels inzake het toepassen van kernenergie en het gebruik splijtstoffen, ertsen, radioactieve stoffen en ioniserende stralen uitzendende toestellen gesteld op basis van andere wetten. Deze werden vanuit verschillende beleidsterreinen aangestuurd.

Daarbij dient in de eerste plaats te worden gedacht aan de Veiligheidswet uit 1934 waarop het Veiligheidsbesluit ioniserende stralen (Stb. 1958, 587) is gebaseerd. Omdat ook de Hinderwet (Stb. 1952, 724) werd gekoppeld aan de Veiligheidswet, diende de bescherming van werknemers van inrichtingen waar ioniserende straling vrijkwam of waar radioactieve stoffen aanwezig waren ook als richtlijn voor de vergunningsvoorwaarden. Verder kwam er op basis van de Warenwet in 1958 het Radioactieve stoffenbesluit (Stb. 1958, 434) tot stand, die het in de handel brengen van radioactief materiaal verbood (bijvoorbeeld in lichtgevende "radiumhorloges"). Aan de Röntgenstralenwet (Stb. 1931, 299) welke betrekking heeft op ioniserende straling uitzendende toestellen en het daarop gebaseerde Besluit lijken is nooit uitvoering gegeven. Het ging hier om bestaande regelgeving, die werd aangepast om het Euratom-verdrag van 1958 uitgevoerd te krijgen: daarin waren bepalingen opgenomen om de inwoners van de ondertekenende staten te beschermen tegen stralingsgevaar bij atoomonderzoek.

Met het in werking treden van de Kernenergiewet is de Röntgenstralenwet ingetrokken. Het Veiligheidsbesluit ioniserende straling is in de loop der tijd vervangen door het Besluit stralenbescherming (Stb. 1986, 465). De vergunningen die verleend zijn op basis van de Hinderwet zijn gelijkgesteld met de vergunningen die zijn verleend op basis van de Kernenergiewet.

Opgemerkt dient te worden dat naast de Kernenergiewet nog een aantal andere wetten in werking zijn welke betrekking hebben op kernenergie en ioniserende straling. Dit zijn onder andere de Wet aansprakelijkheid kernongevallen (Stb. 1979, 225) en de Wet aansprakelijkheid exploitanten nucleaire schepen (Stb. 1973, 536). Deze twee wetten hebben betrekking op de aansprakelijkheid van het rijk op grond van internationale verdragen en op volkenrechtelijk terrein. Een onderzoek naar de internationale betrekkingen van het Rijk op financieel terrein is nog een voorbereiding. De Wet houdende machtiging tot deelneming in het aandelenkapitaal van de COVRA (Stb. 1986, 627) is in dit RIO opgenomen.

De Kernenergiewet heeft tot doel een goede ontwikkeling te bevorderen ten aanzien van de vrijmaking van kernenergie en het gebruik van splijtstoffen, ertsen, radioactieve stoffen en ioniserende stralen uitzendende toestellen, en tevens maatregelen te treffen ter bescherming tegen de hieraan verbonden gevaren.

Om deze doelstellingen te verwezenlijken regelt de Kernenergiewet (ruwweg) het volgende:

- de advisering van de betrokken ministers inzake splijtstoffen, ertsen en ioniserende straling uitzendende toestellen. Dit onderwerp is in de loop van de tijd sterk gewijzigd;
- de registratie inzake splijtstoffen, ertsen en ioniserende straling uitzendende toestellen;
- de vergunningverlening inzake splijtstoffen, ertsen en ioniserende straling uitzendende toestellen;
- de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur nadere regelgeving te formuleren inzake splijtstoffen, ertsen en ioniserende straling uitzendende toestellen;
- de mogelijkheden voor de overheid om in te grijpen wanneer wettelijke voorschriften niet worden nageleefd, en tot bescherming tegen gevaar van straling in het algemeen.

De kernenergiewet heeft dus duidelijk gevolgen voor regelgeving ten aanzien van radioactieve straling door instrumenten en toestellen die niet in een kerncentrale voorkomen, bijvoorbeeld in een radiologisch laboratorium. Ook kunnen regels worden gesteld ter voorkoming van de verspreiding van radioactieve stoffen in het algemeen.

Op grond van artikel 1 van de Kernenergiewet wordt verstaan onder:

- kernenergie: energie, vrijkomend bij splijting of versmelting van atoomkernen;
- splijtstoffen: stoffen, welke tenminste een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen percentage uranium, plutonium, thorium of andere daarbij aangewezen elementen bevatten;
- ertsen: bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen ertsen waaruit splijtstoffen kunnen worden verkregen;
- radioactieve stoffen: materie, welke ioniserende straling uitzendt, alsmede stoffen en voorwerpen, welke zodanige materie bevatten, een en ander met uitzondering van splijtstoffen en ertsen;

- ioniserende straling: röntgen- en gamma straling, alsmede corpusculaire stralen, welke in staat zijn ionenvorming te veroorzaken;
- ioniserende stralen uitzendende toestellen: toestellen, welke ioniserende straling kunnen uitzenden.

De bescherming van mensen, dieren, planten en goederen tegen gevaar van schade of hinder tengevolge van het vrijkomen van ioniserende straling viel tot 1973 onder de verantwoordelijkheid van de minister Sociale Zaken. Vanaf 1973 delen de ministers belast met Milieubeheer en Sociale Zaken en Volksgezondheid deze verantwoordelijkheid. Een duidelijke taakafbakening tussen de beleidsterreinen van de verschillende departementen was er echter niet.

In 1991 verandert dit. De minister van Milieubeheer gaat zich vanaf dat moment voornamelijk bezighouden met de bescherming van het milieu tegen gevaar van schade door ioniserende straling. Zo worden de vergunningen ex artikel 29 en 34 KEW vanaf dat moment verleend door de minister van SZW die zich voornamelijk bezighoudt met de bescherming van werknemers tegen gevaar of hinder van straling. (De minister van SZW verleend de vergunningen ex artikel 29 en 34 KEW mede namens de minister van VROM.) Het belang wat door de vergunningen ex artikel 29 en 34 KEW wordt gediend heeft voornamelijk betrekking op de arbeidsbescherming.

Op het deelterrein van de bescherming tegen ioniserende straling is de minister van VWS voornamelijk belast met de medische stralingstoepassingen en het voorkomen van de aanwezigheid van stralingsgevaar in handelswaar door de uitvoering van de Warenwet..

Naast de hierboven genoemde ministers houden ook de ministers van Economische Zaken, Verkeer en Waterstaat, Defensie en Financiën zich met kernenergie en ioniserende straling bezig.

De betrokkenheid van minister van EZ inzake kernenergie ligt op het gebied van de energievoorziening en mijnbouw, die van de minister van V&W op het terrein van het vervoer van radioactieve stoffen en ertsen, die van de minister van Defensie op het gebied van de niet-vreedzame toepassing van kernenergie en ioniserende straling en tot slot die van Financiën op het gebied van de aansprakelijkheid bij kernongevallen.

Handelingen:

288.	Actor	:	inspectie van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
	Handeling	:	Het adviseren van de minister bij het opstellen van wet- en regelgeving inzake kernenergie en straling
	Bron	:	-
	Periode :		1969 -
289.	Actor:		de minister
	Handeling:		Het in overeenstemming met andere ministers voorbereiden, opstellen en wijzigen van wetgeving inzake de bescherming van het milieu tegen gevaar van schade door ioniserende straling
	Bron:		-
	Periode:		-
Opmerkingen:			
-	Bijvoorbeeld:		
	*	Kernenergiewet	
	*	De Wet houdende machtiging tot deelneming in het aandelenkapitaal van de COVRA (Stb. 1986, 627)	
290.	Actor:		de minister
	Handeling:		Het in overeenstemming met andere ministers voorbereiden, vaststellen, wijzigen of intrekken van algemene maatregelen van bestuur die betrekking hebben op de bescherming van het milieu tegen het gevaar van schade door ioniserende straling
	Bron:		Kernenergiewet, diverse artikelen
	Periode:		-
Opmerkingen:			
-	Andere ministers kunnen bij deze handeling betrokken zijn.		
-	Product onder andere:		
	*	Besluit ongevallen kerninstallaties, 1976, 138	
291.	Actor:		de minister

Handeling: Het overeenstemmen met de minister van SZW bij het bepalen van de normen inzake een geabsorbeerde dosis ioniserende straling
Bron: Definitiebesluit Kernenergiewet, Stb. 1986, 533
Periode: 1986 -

Opmerkingen:

- Bijvoorbeeld:
 - * Het overeenstemmen met de minister van SZW bij het vaststellen van de factoren die de biologische werkzaamheid van een geabsorbeerde dosis ioniserende straling tot uitdrukking kunnen brengen.
- Product:
 - * Besluit Regeling effectief dosisequivalent, Stcrt. 1987, 60

292. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden en opstellen van circulaire's inzake het omgaan met radioactieve stoffen en stoffen met ioniserende straling.
Bron : -
Periode : - Circulaire externe veiligheid

Wetgeving inzake Drink- en industriewater

De belangrijkste actor op het terrein van de openbare drink- en industriewatervoorziening is sinds 1983 de minister van VROM. Voorheen waren dat respectievelijk

- de minister van Sociale Zaken, waaronder een afdeling Volksgezondheid ressorteerde, 1945-1951
- de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, 1951-1971;
- de minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, 1971-1982
- de huidige minister, 1983-

Tot 1979 werd de regelgeving inzake de waterwinning door provincie en gemeente vastgesteld. Het ministerie, in dit geval bijgestaan door het Rijksinstituut voor de Drinkwatervoorziening trad hierbij adviserend op. Wel was van 1955 de grondwateronttrekking aan de bodem wettelijk geregeld, teneinde verdroging of verzilting te voorkomen.

Grondwaterwet waterleidingbedrijven

Inleiding

De Grondwaterwet waterleidingbedrijven trad in 1955 in werking en verviel in 1984 met de volledige inwerkingtreding van de Grondwaterwet. Zij richtte zich op de onttrekking van water aan de bodem door waterleidingbedrijven. Tot 1954 was op het onttrekken van water aan de bodem de Hinderwet van toepassing. Verder was het burgerlijk recht van belang.

Het belang van een ongestoorde drinkwaterleverantie stond bij de invoering van de nieuwe wet voorop. Om deze leverantie veilig te stellen kende deze wet het opleggen van gedoogplichten aan landeigenaren.

In de loop der tijd werd een toenemend beroep gedaan op het grondwater, waardoor in het hele land de grenzen van de winbaar te achten hoeveelheden grondwater steeds dichterbij werden genaderd en in een aantal gevallen al waren bereikt. Een van de problemen die daardoor ontstonden was de verzilting van de landbouwgrond in het westen van het land. Er bestonden maar beperkte mogelijkheden om het bestaande grondwatergebruik te intensiveren zonder aanmerkelijke schade toe te brengen aan bij de grondwaterstand betrokken belangen. In de ogen van de regering dwong deze ontwikkeling tot een landelijk gericht beleid.

Behoeftte werd gevoeld aan een wettelijke regeling inzake het onttrekken van grondwater en het daarmee samenhangende infiltreren van water. Aldus bereikte in 1975 het ontwerp voor een (nieuwe) Grondwaterwet de Tweede Kamer. (Zie PIVOT-rapport nr. 28: *Waterstaat*).

Handelingen

293.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het opstellen en evalueren van algemene maatregelen van bestuur op grond van de Grondwaterwet waterleidingbedrijven.
	Bron	:	art 7, lid 1, Grondwaterwet waterleidingbedrijven
	Periode	:	1955-1984

Opmerkingen:

- Product
 - KB, houdende bepaling, welke gegevens en bescheiden bij de aanvraag van een vergunning moeten worden overgelegd, Stb. 63, 1955

Het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening valt onder deze actor.

294.	Actor	:	Commissie Grondwaterwet Waterleidingbedrijven (COGROWA)
	Handeling	:	Het adviseren van de minister over regelingsvraagstukken naar aanleiding van de Grondwaterwet Waterleidingbedrijven.
	Bron	:	art. 2, Besluit van 22 Februari 1955 (Stb. 1955, 61)
	Periode :		1955-1984

Waterleidingwet

De Waterleidingwet is in 1961 volledig in werking getreden (hoofdstuk I reeds in 1958). Zij richt zich vrijwel uitsluitend tot de waterleidingbedrijven en de overheid en regelt hun onderlinge rechten en plichten.

De Waterleidingwet heeft betrekking op drie facetten van de drinkwatervoorziening:

- het toezicht op waterleidingbedrijven in het belang van de volksgezondheid;
- de organisatie van de openbare drinkwatervoorziening;
- de voorbereiding en totstandbrenging van watervoorzieningswerken (= de planning van werken).

Bovendien is in 1985 in deze wet vastgelegd wat de waterleidingbedrijven moeten doen om de drinkwatervoorziening in buitengewone omstandigheden zo lang mogelijk in stand te houden (inwerkingtreding 1986). Het Waterleidingbesluit is in 1984 ingrijpend herzien. Aanleiding tot deze herziening was een drietal richtlijnen van de Raad voor de Europese Gemeenschappen. Deze richtlijnen betreffen

1. de vereiste kwaliteit van het drinkwater
2. de meetmethoden van het oppervlaktewater dat bestemd is voor de productie van drinkwater
3. de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water.

De belangrijkste overige veranderingen in deze wet zijn

- in 1975 de reorganisatie van de openbare drinkwatervoorziening;
- in 1986 (inwerkingtreding 1987) de invoeging v.e. hoofdstuk “Vorbereiding en totstandbrenging van watervoorzieningswerken”, dat betrekking heeft op het ontwerpen van een beleidsplan drink- en industriewatervoorziening en een plan voor de middellange termijn;
- in 1994, ter zake van de advisering van de minister, de afschaffing van de Raad voor de Drinkwatervoorziening, waarvoor in de plaats de Commissie drinkwatervoorziening in het leven is geroepen.

295.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het opstellen en evalueren van algemene maatregelen van bestuur op grond van de Waterleidingwet
	Bron	:	div. art., Waterleidingwet
	Periode :		1961-

Opmerkingen:

- Producten
 - Waterleidingbesluit
 - Besluit bescherming waterleidingbedrijven 1989
- Het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening valt onder deze actor

296.	Actor	:	de Raad voor de drinkwatervoorziening
	Handeling	:	Het adviseren van de minister bij de opstelling van algemene maatregelen van bestuur op grond van de Waterleidingwet.
	Bron	:	art. 2, lid 2., Waterleidingwet
	Periode :		1961-
	DWL:		41

Wetgeving inzake oppervlaktewater

De belangrijkste actor op het terrein van het waterbeheer is de minister van Verkeer en Waterstaat. Hij is eerstverantwoordelijke voor de uitvoering van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en andere 'waterwetten' (Zie PIVOT-rapport nr. 28: *Waterstaat*). Waar de zorg voor het milieu in het geding is speelt de minister van VROM een ondersteunende rol door bij te dragen aan de wet- en regelgeving op dit terrein. Bovendien is hij eerstverantwoordelijke bij het vaststellen van waterkwaliteitsnormen. Deze handelingen zullen dus niet worden opgenomen in het RIO-milieubeheer; waar nodig zal worden verwezen naar het RIO Waterstaat, op basis waarvan reeds een BSD is opgemaakt.

Wet verontreiniging oppervlaktewateren

297. Actor : de minister
Handeling : Het, in overeenstemming met de minister van Verkeer en Waterstaat, opstellen en evalueren van algemene maatregelen van bestuur op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren
Bron : div. art., Wet verontreiniging oppervlaktewateren
Periode : 1970-1989

Opmerking:

Dit is handeling 106 van PIVOT-rapport nr. 28: *Waterstaat*.

Wet verontreiniging zeewater

298. Actor : de minister
Handeling : Het, in overeenstemming met de minister van Verkeer en Waterstaat, opstellen en evalueren van algemene maatregelen van bestuur in het kader van de Wet verontreiniging zeewater
Bron : art. 3, lid 1, artikel 6a Wet verontreiniging zeewater
Periode : 1975-

- Product
 - Besluiten ter aanwijzing van stoffen die niet of onder beperkende voorwaarden op zee mogen worden geloosd
 - Meldingsbesluit Wet verontreiniging zeewater (Stcrt. 1980, 123)
 - Besluit voorkoming verontreiniging door met schepen in bulk vervoerde schadelijke vloeistoffen (Stb. 1988, 112)

Dit is handeling 114 en 115 van PIVOT-rapport nr. 28 *Waterstaat*

Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden

Vanaf 1945 bestond er een behoefte om regels te stellen aan zweminrichtingen. De belangrijkste motivatie was de volksgezondheid, waarbij vooral werd gedacht aan de ziekte van Weil. Een andere motivatie was de openbare orde en de zedelijkheid; dit werd aanleiding tot zoveel politieke discussie dat wetsontwerpen uit 1947 en 1950 het niet haalden. De bevoegdheid om hierover te beslissen, bijvoorbeeld door het stellen van regels tegen “gemengd oeververkeer”, bleef aan de gemeente - als eigenaar of vergunningverlener van zwembaden - voorbehouden.

In 1969 kwam de Wet hygiëne en veiligheid zweminrichtingen tot stand. Aan deze wet ligt de gedachte ten grondslag dat de exploitant van een voor het publiek opengestelde zweminrichting er voor moet zorg dragen, dat hygiënische en veilige omstandigheden in zijn inrichting heersen. De wet werd ,mede voorbereid door het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening als rechtsvoorganger van het RIVM.

In de wet is een toezichthoudende plaats toegekend aan het college van Gedeputeerde Staten, omdat de meeste zweminrichtingen door of vanwege de gemeente worden beheerd. De wet van 1969 trad als zodanig nooit in werking. De reden hiervan was dat er grote behoefte was aan zwemgelegenheid, omdat iedere Nederlander werd geacht te moeten kunnen zwemmen; zouden alle zwemgelegenheden aan de gestelde eisen moeten voldoen, dan waren de voorzieningen ten enen male ontoereikend.

In 1982 werd de wet gewijzigd en aangepast aan in een in 1975 vastgestelde EEG-richtlijn. Zo ontstond de Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden (Stb. 494). Vanaf dat jaar vallen onder deze wet alle openbare zweminrichtingen, alsmede de plaatsen waar door een aanmerkelijk aantal personen in oppervlaktewater pleegt te worden gezwommen. De aldus gewijzigde wet trad in 1984 in werking. In 1990 werd de werking van de wet uitgebreid tot alle particuliere zweminrichtingen, zoals zwembaden in horecagelegenheden, campings, sportscholen, sauna's e.d. (Stb. 37)

299.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het opstellen en evalueren van algemene maatregelen van bestuur op grond van de Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden
	Bron	:	div. art., Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden
	Periode	:	1982-

Opmerkingen:

De AMVB bevat voorschriften en algemene regels ten aanzien van zweminrichtingen, de kwaliteit van het water, de verplichtingen van een eigenaar/beheerder ten aanzien van het onderzoek naar het water en het door de provincie uit te oefenen toezicht.

- Product
 - Besluit hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden, Stb 1984, 470

Landbouw

Het milieubeheer en het landbouwbeleid hebben veel met elkaar te maken. Bij de bepaling van beleidsinstrumenten vindt voortdurend afstemming plaats waarbij de belangen van het landbouwbeleid en het milieubeleid worden afgewogen. Niet zelden komt het in het belang van het milieu tot regelgeving, waartegen de vertegenwoordigers van landbouwbelangen protest aantekenen. Zo is de regelgeving met betrekking tot mestvorming, mestopslag en verspreiding van mest op de bodem sedert de introductie van de nationale Milieubeleidsplan - waarin "vermesting" immers als een van de hoofdthema's is aangevoerd, een heet hangijzer. Doel van deze regelgeving is de voorkoming van emissies van een overdaad aan stoffen die bijdragen tot fosfaatvorming : aan de hand van verkregen gegevens wordt deze regelgeving aangescherpt. Als grondslag voor deze regelgeving dienen de volgende wetten:

- Wet Bodembescherming

- Hinderwet en Wet Milieubeheer, met de daaraan gekoppelde regelgeving inzake het vergunningenbeleid

Een ander instrument voor nadere regelgeving is de voorkoming van verspreiding van milieugevaarlijke stoffen door landbouwbestrijdingsmiddelen. Hiervoor draagt de minister bij aan de regelgeving van het Ministerie van Landbouw.

Bestrijdingsmiddelenwet

Inleiding

De Bestrijdingsmiddelenwet 1962 maakt een onderscheid tussen landbouwbestrijdingsmiddelen of gewasbeschermingsmiddelen enerzijds en niet-landbouwbestrijdingsmiddelen anderzijds. De ministers belast met landbouw, volksgezondheid en milieubeheer hebben krachtens de wet bevoegdheid om *samen en ieder voor zich* bij AMVB regels te stellen voor het vervoer, de verpakking het gebruik en de vernietiging van landbouwbestrijdingsmiddelen. Op grond van die bevoegdheden worden in toenemende mate milieueisen in deze regelgeving opgenomen. In het Bestrijdingsmiddelenbesluit 1964 is gesteld dat “de betrokken minister”, dus uiteindelijk ook die van VROM, regels kan stellen voor de toelating van bepaalde producten. Een groot gedeelte van de wetgeving is beïnvloed door de EU-commissie, die in 1976 en 1991 richtlijnen heeft uitgevaardigd over de verhandeling van bestrijdingsmiddelen. Ook zijn er EG-richtlijnen opgesteld die het gebruik van gevaarlijke en ongezonde bestrijdingsmiddelen verbieden. De uitvoering van het Bestrijdingsmiddelenbesluit berust bij het ministerie, belast met Landbouw; de uitvoering van nadere regels inzake niet-landbouwbestrijdingsmiddelen berust bij het ministerie, belast met Volksgezondheid..

In 1975 werd ingevolge een wetswijziging de geschiktheid voor het milieu als nadere toelatingseis van een gewasbeschermingsmiddel vastgesteld. In 1993 is een nadere wetswijziging doorgevoerd, waarbij aan de minister van VROM de bevoegdheid werd toegekend om bij AMVB milieueisen te stellen aan landbouwbestrijdings- of gewasbeschermingsmiddelen. Bestrijdingsmiddelen moeten ook worden aangemeld bij de Europese commissie; dat doet LNV.

Voorwaarden voor toelating door het ministerie van VROM worden mede bepaald door de vraag of de bodem, het oppervlaktewater, het grondwater en het drinkwater niet worden verontreinigd. Elders in dit onderzoek is al het werk ter sprake gekomen van de Technische Commissie Bodembescherming, die de minister bij zijn beoordeling van advies dient. (p. @)

Over de voorbereiding van de wetgeving inzake bestrijdingsmiddelen wordt uitvoerig overleg gevoerd met belanghebbenden. Een Bestuursovereenkomst Meerjarenplan Gewasbescherming ging aan de in 1993 vastgestelde regelgeving vooraf.

Handelingen

300.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het leveren van bijdragen aan de totstandkoming en wijziging van wetten inzake bestrijdingsmiddelen
	Bron	:	Urgentienota Milieubeheer,
	Periode	:	1972-

Producten:

Wetswijziging in Stb. 1975, 381, Stb. 1993, 484 en Stb. 1995, nr. 4

301.	Actor	:	Bestrijdingsmiddelencommissie
	Handeling	:	Het adviseren inzake wetten, AMVB's en ministeriële regelingen
	Bron	:	Art. 20, lid 2, Bestrijdingsmiddelenwet
	Periode	:	1985-

302.	Actor	:	de minister, de minister van LNV
	Handeling	:	Het opstellen en evalueren van AMVB's op grond van de Bestrijdingsmiddelenwet
	Bron	:	Bestrijdingsmiddelenwet 1962
	Periode	:	1964-

Opmerking:

Producten (o.a.)

- Bestrijdingsmiddelenbesluit Stb. 1964, 328, herzien in Stb. 1973, 133; 1975, 364, 1983, 549, 1984, 174

Besluit van 26 april 1984, Stb. 174, houdende uitvoering van art. 1, zesde lid, onder b, van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962

Besluit luchtvaartuigtoepassingen bestrijdingsmiddelen, Stb. 1984 233

Besluit regulering grondontsmettingsmiddelen, Stb. 1993 225)

Besluit Milieutoelatingseisen Bestrijdingsmiddelen, Stb. 1995, 37, 77, 241

303. Actor : de minister,
Handeling : Het stellen van ministeriële regels inzake de meting van emissies bij het gebruik van toe te laten gewasbeschermingsmiddelen.
Bron : Diverse artikelen Besluit Milieutoelatingseisen Bestrijdingsmiddelen
Periode : 1993-

Opmerkingen:

In deze regelingen worden opgenomen:

- uniforme beoordelingssystemen
- maximale toelaatbare risiconiveaus
- aanwijzingen voor nader onderzoek en inspectie

Product:

Regeling Uitvoering Milieutoelatingseisen Bestrijdingsmiddelen

Meststoffenwet

De wetgeving op het gebied van meststoffen valt feitelijk onder het landbouwbeleid. Zij is oorspronkelijk bedoeld om een goede kwaliteit van (kunst-)mest te garanderen bij de ontginning en instandhouding van landbouwgronden. Omdat vermesting een van de thema's is op grond waarvan het milieubeleid wordt gebaseerd, is sedert de invoering van de milieubeleidsplanning ook de minister van VROM betrokken bij de wet- en regelgeving op de kwaliteit van maststoffen.

304. Actor: de minister
Handeling : Het, in overeenstemming met de minister van LNV, opstellen van (wijzigingen op) de Meststoffenwet
Bron :
Periode : 1986-
305. Actor : de minister
Handeling : Het, in overeenstemming met de minister van LNV, opstellen en evalueren van algemene maatregelen van bestuur op grond van de Meststoffenwet
Bron : Meststoffenwet
Periode : 1986-

Opmerkingen:

- Producten (o.a.)
 - Registratiebesluit dierlijke meststoffen (Stb. 1986, 625)
 - Besluit mestbank en mestboekhouding (Meststoffenwet) (Stb.1987, 170)
 - Verplaatsingsbesluit Meststoffenwet (Stb. 1987, 171)
- Besluit bijzondere categorieën producenten van dierlijke meststoffen (Stb. 199

. Interimwet ammoniak en veehouderij

De Interimwet ammoniak en veehouderij (IAV) is in 1994 in werking getreden voor een periode van ten hoogste vijf jaar. Deze wet beoogde de uitstoot van ammoniak in mest te beperken, omdat ammoniak bijdraagt tot de verzuring van ons klimaat. Veehouders zonder (een toereikende) milieuvergunning en veehouders die hun bedrijf willen uitbreiden, komen uitsluitend in aanmerking voor een vergunning wanneer zij de ammoniakemissies binnen vijf jaar aanzienlijk verminderen. De wet is niet van toepassing op veehouderijen ten aanzien waarvan bij AMVB krachtens art. 8.44 of 8.45 van de Wet Milieubeheer regels zijn gesteld met betrekking tot ammoniakdepositie.

306. Actor : de minister
de minister van LNV
Handeling : Het voorbereiden, vaststellen en evalueren van de Interimwet ammoniak en veehouderij
Bron :
Periode :

Opmerking:

- Product
* Interimwet ammoniak en veehouderijen, Stb. 634, 1994

307. Actor : de minister
de minister van LNV
Handeling : Het stellen van regels voor de meting van de uitstoot van ammoniak voor de toepassing van vergunningen en algemene regels voor veehouderijen
Bron : art. 6, lid 4, Interimwet ammoniak en veehouderijen
Periode : 1994 -

Opmerking:

De IAV bevat nadere bepalingen en richtlijnen voor de toelating en vergunningverlening voor veehouderijen

Product: Richtlijnen ammoniak en veehouderijen 1991.

Provinciale verordeningen

algemeen

Inleiding

De provincie heeft te allen tijde de bevoegdheid gehad om bij verordening regels te stellen ten aanzien van het milieubeheer in zijn gebied. Op deelterreinen is dat dan ook uitgevoerd. De Wet Milieubeheer heeft echter de opstelling van milieuverordeningen voorgeschreven (art. 1.2), waarin minima staan aangegeven waaraan de provincie moet voldoen. De provinciale verordening moet onder andere bevatten regels inzake:

- ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning in de bij de verordening aangewezen gebieden;
- het voorkomen of beperken van geluidshinder in bij de verordening aangewezen gebieden;
- de samenstelling en de werkwijze van de provinciale milieucommissie;
- de verwijderingsstructuur inzake afvalstoffen: beschrijvingen van inzamelsystemen, kwaliteit van stort- en verbrandingsinrichtingen gemeenschappelijke regelingen van gemeenten e.d.;
- de bescherming van het milieu voor het grondgebied van de provincie of delen daarvan, wanneer het meer is dan het gemeentelijk belang.

De provincie heeft de bevoegdheid om per verordening

- * algemene, de burger bindende regels te geven;
- * instructies te geven voor GS, en de besturen van gemeenten en waterschappen;
- * milieukwaliteitseisen te stellen voor specifieke gebieden, voor specifieke onder de zorg van de provincie vallende inrichtingen voor afvalstoffen;
- * het aanwijzen van MER-plichtige activiteiten ter aanvulling van het besluit MER,.

De wet stelt ook beperkingen aan de bevoegdheden van de provincie. Zo kan een provinciale verordening geen regels bevatten met betrekking tot de samenstelling of eigenschappen van producten. Ten aanzien van gebieden die door de minister van VROM in overeenstemming van LNV zijn aangewezen houdt de verordening geen regels in die betrekking hebben op de agrarische bedrijfsvoering. Verder geeft de wet de volgende aanwijzingen:

- bij de vaststelling van de verordening houden provinciale staten rekening met het geldende Provinciale Milieubeleidsplan;
- provinciale verordeningen kunnen regels stellen voor het vergunningverlenend gezag;
- provinciale verordeningen kunnen door het rijk vastgestelde milieukwaliteitseisen aanscherpen.

De minister kan de besluitvorming van de provincies coördineren door de vaststelling van instructies voor het ontwerpen van beleidsinstrumenten aan lagere overheden en samenwerkingsverbanden ("projectgroepen, bekleed met beleidsbevoegdheden")

Handelingen.

308.	Actor	:	Provinciale Staten
	Handeling	:	Het voorbereiden, opstellen en wijzigen van een verordening ter bescherming van het milieu
	Bron	:	art. 1.2, eerste lid, Wet milieubeheer
	Periode :		1993-
309.	Actor	:	Provinciale Milieucommissie
	Handeling	:	Het geven van advies aan Gedeputeerde Staten over het ontwerp van een provinciale milieuverordening
	Bron	:	art. 1.4, tweede lid, Wet milieubeheer
	Periode :		1993-
310.	Actor	:	Provinciale Staten
	Handeling	:	Het instellen van een Provinciale Milieucommissie

	Bron	:	art. 2.25, eerste lid, Wet milieubeheer
	Periode :		1993-
311. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het benoemen van bestuursleden in provinciale milieucommissies
 Bron : art. 2.25, eerste lid, Wet milieubeheer
 Periode : 1993-
312. Actor : Provinciale Milieucommissie
 Handeling : Het adviseren van Gedeputeerde Staten over maatregelen en plannen die van betekenis zijn voor het provinciale milieubeheer
 Bron : art. 2.25, eerste lid, Wet milieubeheer
 Periode : 1993-
313. Actor: de minister
 Handeling: Het bij AMVB stellen van regels ten aanzien van de opstelling van provinciale milieuverordeningen.
 Bron: Art. 10.45, lid 1, Wet milieubeheer
 Periode : 1993 –
314. Actor: de minister
 Handeling: Het toetsen van provinciale milieuverordeningen en het eventueel geven van een bindende aanwijzing omtrent het opnemen van bepaalde regels in deze verordening
 Bron: Art. 10.46, lid 1, Wet milieubeheer
 Periode : 1993 -
315. Actor: de inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
 Handeling: Het adviseren van de minister inzake het opnemen van bepaalde regels in de provinciale milieuverordening
 Bron: Art. 10.46, lid 1, Wet milieubeheer
 Periode: 1993 -
- N.B. : Het betreft hier de bevoegdheid van de minister tot het geven van bindende aanwijzingen.
316. Actor: de minister
 Handeling: Het in overeenstemming met de ministers van LNV en V&W aanwijzen van gebieden ten aanzien waarvan in de provinciale milieuverordening geen nadere regels mogen worden gesteld die betrekking hebben op de agrarische bedrijfsvoering
 Bron: Art. 1.2, lid 5, Wet milieubeheer
 Periode: 1993 –

Provinciale verordeningen op het gebied van geluidshinder

Inleiding

Op grond van bepalingen uit de Wet geluidshinder dienen Gedeputeerde Staten van de provincies een tweetal verordeningen vast te stellen. Het gaat om een verordening omtrent het voorkomen en beperken van geluidshinder in stiltegebieden en een verordening omtrent de uitvoering van geluidsmetingen en het behandelen van klachten over geluidshinder.

De verordening omtrent de geluidshinder in stiltegebieden zal doorgaans beperkt zijn tot voorschriften over het gebruik van toestellen en het gedrag van personen. Het is echter ook zeer wel mogelijk dat daarnaast ook strengere verkeersvoorschriften zullen gaan gelden dan op grond van de Wegenverkeerswet van toepassing zijn. Ook is het mogelijk om voorschriften te geven voor het opsporen en winnen van delfstoffen. De verordening behoeft de goedkeuring van de regering.

De verordening omtrent de uitvoering van geluidsmetingen en de behandeling van klachten heeft betrekking op de organisatie van de werkzaamheden van een provinciale geluidhinderdienst. Deze verordening behoeft geen goedkeuring achteraf van een hogere bestuurslaag. Gedeputeerde Staten dienen wel advies in te winnen bij de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne.

Vanaf 1992 worden verordeningen met betrekking tot geluidshinder en stiltegebieden opgenomen in provinciale milieuverordeningen.

317.	Actor	:	Gedeputeerde Staten
	Handeling	:	Het opstellen van verordeningen ten behoeve van het voorkomen en beperken van geluidsoverlast in stiltegebieden
	Bron	:	Art. 122, lid 1, Wet geluidshinder
	Periode :		1981-1992
318.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het goedkeuren van provinciale verordeningen met betrekking tot het voorkomen en beperken van geluidsoverlast in stiltegebieden
	Bron	:	Art. 122, lid 3, Wet geluidshinder
	Periode :		1981-1992
319.	Actor	:	Gedeputeerde Staten
	Handeling	:	Het vaststellen van een verordening omtrent de organisatie en de uitvoering van geluidsmetingen en de behandeling van klachten over geluidshinder
	Bron	:	Art. 159, lid 2, Wet geluidshinder
	Periode :		1983-
- Opmerkingen:
- De verordening bevat ten minste regels met betrekking tot
 - * de advisering van andere bestuursorganen ter zake van ingekomen klachten;
 - * de registratie van ingekomen klachten en de verwerking van de uitkomsten van de behandeling daarvan;
 - * de regelmatige openbaarmaking van de gegevens die betrekking hebben op de klachtenbehandeling;
 - * de wijze waarop aan verzoeken van andere bestuursorganen om metingen te doen of klachten te behandelen, wordt gehoorgegeven.
320.	Actor	:	de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
	Handeling	:	Het adviseren van Gedeputeerde Staten over de vaststelling van een verordening omtrent de organisatie en de uitvoering van geluidsmetingen en de behandeling van klachten over geluidshinder

Bron :Art. 159, lid 2, Wet geluidhinder
Periode : 1982-

Provinciale verordeningen op het gebied van bodembescherming

Inleiding

Vooruitlopend op de wetgeving inzake de bodembescherming, die vanaf 1971 door de regering was aangekondigd, stelden Provinciale Staten provinciale verordeningen op dit beleidsterrein vast. Deze verordeningen, provisorisch genomen omdat men besloot niet langer op nationale wetgeving te wachten, werden uiteindelijk door de nationale wetgeving achterhaald. Een enkele keer werd gepoogd om vanuit de provinciale inspectie tot nadere regelgeving te komen.

Handelingen

321. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het opstellen van provinciale verordeningen op het gebied van de bodembescherming
Bron : Von Meijenfeldt 1994, p. 32; IMP Bodem 1984-1988, p. 57
Periode : 1971-1986

Opmerkingen:

- Product is bijvoorbeeld de Provinciale Verordening Bodembescherming Gelderland, 1980.

322. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het opstellen van verordeningen op het gebied van bodemsanering
Bron : Circulaire inwerkingtreding saneringsregeling Wet bodembescherming
Periode : 1994-

Opmerkingen:

Vaak heeft het IPO in voorkomende gevallen een modelverordening ontworpen die al dan niet geheel door de provincies is overgenomen.

- Producten
 - * Verordeningen inzake de betrokkenheid van gemeenten en ingezetenen bij de uitvoering van het saneringsonderzoek en de sanering;
 - Verordeningen inzake de inhoud van saneringsplannen.

323. Actor : De minister
Handeling : Het toetsen van provinciale verordeningen op het gebied van bodemsanering
Bron : IMP Bodem 1984-1988, p. 57
Periode : 1971-1986

Opmerkingen:

De kennisneming van provinciale verordeningen heeft in ieder geval geleid tot gegevens voor milieubeleidsplanning.

324. Actor : De inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling : Het adviseren inzake regels voor bodemsanering op regionaal terrein
Bron : Rapport Bodemsanering AR, p. 21
Periode : 1991-1994

Opmerkingen:

- Product:
Rapport Bodembescherming en bodemsanering, door de regionale inspecteur van Zuid-Holland

Regionale regeling van afvalstoffenverwijdering

Inleiding

Voor provinciale verordeningen op het gebied van afvalstoffenverwijdering is sedert de invoering van de Afvalstoffenwet de goedkeuring van het rijk vereist. Dit geschiedt door de vaststelling van deze verordeningen bij klein KB. De minister van VROM toetst de provinciale plannen op onderlinge afstemming, mede in het belang van de ruimtelijke ordening. Een provinciale verordening voorziet in de oprichting van vuilverwijderingsinrichtingen, waaraan bepaalde milieueisen zijn gesteld. Zo zijn er beperkende voorschriften voor afvalverwerkingsinstallaties in stedelijke gebieden. Voor de uitvoering van deze verordening dienen de gemeenten waar nodig gemeenschappelijke regelingen te treffen. De provincies en het openbaar lichaam Rijnmond wijzen op grond van de Afvalstoffenwet gemeenten aan die verplicht zijn samen te werken bij de verwijdering van afvalstoffen. De aangewezen gemeenten dienen een gemeenschappelijke regeling te treffen zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Wanneer de gemeenten niet binnen een bepaalde termijn een regeling tot stand hebben weten te brengen wordt deze door Gedeputeerde Staten opgelegd. Mocht een samenwerkingsgebied in meer dan een provincie liggen legt de minister van VROM bij koninklijk besluit een regeling op.

In de Wet milieubeheer is deze bevoegdheid nader geregeld.

Handelingen

325.	Actor:	provinciale staten
	Handeling:	Het opstellen van verordeningen die betrekking hebben op het doelmatig verwijderen van afvalstoffen
	Bron:	Art. 30, Afvalstoffenwet
	Periode :	1979 – 1993
Opmerkingen: Deze verordeningen kunnen ook de vorm aannemen van een gepubliceerd afvalprogramma, bijvoorbeeld het Provinciaal Afvalprogramma Zuid-Holland, Waar een wil is, is het afval weg		
326.	Actor:	de minister
	Handeling:	Het voorbereiden van Koninklijke Besluiten tot goedkeuring van provinciale verordeningen die betrekking hebben op het doelmatig verwijderen van afvalstoffen
	Bron:	Art. 30, Afvalstoffenwet
	Periode :	1979 - 1994
327.	Actor:	provinciale staten
	Handeling:	Het aanwijzen van ambtenaren, belast met het toezicht op de uitvoering van de Afvalstoffenwet
	Bron:	
	Periode :	1979 - 1993
328.	Actor:	Gedeputeerde Staten
	Handeling:	Het al dan niet goedkeuren van een door een gemeente of een samenwerkingsgebied vastgestelde regeling inzake het zich ontdoen van afvalstoffen
	Bron:	Art. 2, lid 3, art. 3, lid 2, art. 16, lid 1, Afvalstoffenwet. ; art. 10.14, lid 1, Wet milieubeheer
	Periode :	1979 - 1993
329.	Actor:	Gedeputeerde Staten

- Handeling: Het opleggen van een gemeenschappelijke regeling indien de besturen van de in een samenwerkingsgebied gelegen gemeenten geen gezamenlijke regeling in overeenstemming met het provinciaal afvalstoffenplan of Milieubeleidsplan tot stand hebben kunnen brengen
- Bron: Art. 16, lid 1, Afvalstoffenwet; art. . 10.14, lid 1, Wet milieubeheer
- Periode : 1979 - 1993
- Opmerkingen: Deze regelingen kunnen na de invoering van de Wet milieubeheer, ook worden verwerkt in de provinciale milieuverordeningen. (o.a. art. 10.8)
330. Actor: de minister
- Handeling: Het beslissen in een beroep van een belanghebbend gemeentebestuur tegen een beslissing van Gedeputeerde Staten inzake de oplegging van een gemeenschappelijke regeling betreffende de uitvoering van een provinciaal afvalstoffenplan
- Bron: Art. 16, lid 2, Afvalstoffenwet
- Periode: 1979 - 1993
331. Actor : de minister
- Handeling : Het opleggen van gemeenschappelijke regelingen inzake het zich ontdoen van afvalstoffen, indien de gemeenten in meer dan een provincie liggen.
- Bron : Art. 16, lid 3, Afvalstoffenwet. ; 10.14, lid 3, Wet milieubeheer
- Periode : 1979 -
- 332.. Actor : de inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
- Handeling : Het adviseren van het bevoegd gezag inzake het opleggen van regelingen tot het zich ontdoen van afvalstoffen
- Bron : Art. 2, lid 3, art. 3, lid 2, art. 16, lid 1, Afvalstoffenwet
- Periode : 1979 - 1993

Provinciale verordeningen op het gebied van waterwinning

Tot 1979 was de regelgeving inzake de waterwinning alleen aan provincies en gemeenten voorbehouden. Voor het toezicht op de drinkwatervoorziening was het Staatstoezicht op de volksgezondheid belast. Nadien heeft de Waterleidingwet het rijk de bevoegdheid gegeven om nadere regels te stellen, die de provinciale bevoegdheid tot het maken van verordeningen overbodig maakte.

333.	Actor	:	de minister/Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening
	Handeling	:	Het adviseren van de provincie met betrekking tot verordeningen en regelingen op het gebied van de drink- en industriewatervoorziening
	Bron	:	<i>Vijftig jaar drinkwater</i> , p. 149
	Periode	:	1945-1979
334.	Actor	:	Gedeputeerde Staten
	Handeling	:	Het doen vaststellen van verordeningen en regelingen op het gebied van de drink- en industriewatervoorziening
	Bron	:	Bewerkingsplan Archief Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening, Ministerie van VWS, CDBFO/DIV, april 1995
	Periode	:	1945-1979

Gemeentelijke verordeningen

Inleiding

De gemeente heeft de bevoegdheid zelfstandig verordeningen te stellen. Tegen deze verordeningen kan bezwaar gemaakt worden bij de minister van Binnenlandse Zaken. Ook tegen gemeentelijke beschikkingen kan bezwaar gemaakt worden. Indien een burger een beroep aantekent bij de kroon, toetst de minister, op wiens beleidsterrein de getroffen beschikking ligt, de rechtmatigheid van deze beschikking. Een enkele maal kan de minister ingrijpen, indien een gemeentelijk besluit in strijd is met het landsbelang.

De bevoegdheden van de gemeente ten aanzien van het milieubeheer waren oorspronkelijk geregeld in de Hinderwet. De gemeente heeft de bevoegdheid om bij verordening bepaalde soorten bedrijven vrij te stellen van een hinderwetvergunning, mits zij voldoen aan bepaalde vooraf gestelde normen. De kroon moet deze verordening goedkeuren. Ook heeft de provincie de bevoegdheid om verordeningen te toetsen aan de hand van bestemmingsplannen. De wettelijke bepalingen zijn in 1981 aangescherpt, omdat de minister zich vaak genoodzaakt zag zijn goedkeuring aan dergelijke gemeentelijke aanvragen te onthouden. Na de invoering van de Wet milieubeheer heeft de provincie de bevoegdheid om nadere regels te stellen ten aanzien van de regelgeving van de gemeentes met betrekking tot vergunningen.

Wanneer het concrete voorzieningen betreft, zijn gemeenten soms verplicht verordeningen vast te stellen. Dit is bijvoorbeeld het geval met bepalingen ten aanzien van de afvoer van afvalwater (rioleringsstelsels). Gemeenten kunnen hiervan slechts worden vrijgesteld, wanneer zij hiervoor gemeenschappelijke regelingen treffen. Deze gemeenschappelijke regelingen behoeven toestemming van de provincie. Een groot deel van deze voorzieningen maken deel uit van uitvoeringsbepalingen op grond van bestemmingsplannen, stadsuitbreidingsplannen en andere besluiten, die vallen onder het beleidsterrein ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

Voor overige gemeentelijke verordeningen heeft de provincie veelal een toetsende bevoegdheid. Een van de redenen is planologische afstemming. Informeel treedt de minister soms in overleg met overlegorganen voor de opstelling van modelverordeningen. Dit overleg, geïnstitutionaliseerd in organen als het DUIV, staan beschreven in hoofdstuk @

Handelingen

335. Actor : de minister
Handeling : Het toetsen van gemeentelijke verordeningen inzake vrijstelling van bepalingen voor onder de hinderwet vallende inrichtingen
Bron : Art. 3, lid 5 Hinderwet 1952 en 1981
Periode : 1953-1993

Opmerkingen:

Product:

-Besluit van 1 maart 1984, nr. .18 tot goedkeuring van het besluit van de gemeenteraad van Smallingerland tot vaststelling van de Hinderwetverordening rundveehouderijbedrijven

-Besluit van 20 maart 1984, nr., 18 tot goedkeuring van het besluit van de gemeenteraad van Reimerswaal tot vaststelling van een verordening over schelp- en schaaldier verwaterende en verwerkende bedrijven

336. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het goedkeuren van gemeentelijke geluidhinderverordeningen
Bron : Art. 15, lid 1, Wet geluidhinder
Periode :1979-1993

Opmerkingen:

- De grondslag voor deze handeling vervalt in 1993 met het in werking treden van hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer

337. Actor : de minister/RID

Handeling : Het adviseren van de gemeente met betrekking tot verordeningen en regelingen op het gebied van de drink- en industriewatervoorziening
 Bron : Bewerkingsplan Archief Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening, Ministerie van VWS; *Vijftig jaar drinkwater*, p. 149 CDBFO/DIV, april 1995
 Periode : 1945-1979

Opmerkingen:

Tot 1979 was de regelgeving inzake de waterwinning alleen aan provincies en gemeenten voorbehouden.

338. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
 Handeling : Het adviseren van de provincies bij het opstellen van gemeentelijke verordeningen inzake afvalstoffen
 Bron : Art. 2, lid 3, Afvalstoffenwet
 Periode : 1970 – 1994

339. Actor : de minister, Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het stellen van regels inzake gemeentelijke verordeningen inzake afvalstoffen
 Bron : Art. 10.45, lid 3 Wm; art. 15.36, lid 2, Wm
 Periode : 1993-

Opmerkingen:

Deze bevoegdheid kan ook betrekking hebben op de heffingen die ten aanzien van afvalverwijdering worden ingesteld (de gevorderde “verwijderingsbijdragen”).

340. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het toetsen van gemeentelijke verordeningen inzake het niet verstrekken van vergunningen aan bepaalde categorieën van inrichtingen
 Bron : Art. 3, lid 6, Hinderwet 1952, Stb. 494
 Periode : 1981-1993

Opmerkingen:

- Deze verordeningen worden door Gedeputeerde Staten veelal getoetst aan de bestemmingsplannen.

341. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het toetsen van gemeentelijke verordeningen inzake het absolute vestigingsverbod van bepaalde inrichtingen in een bepaald gebied
 Bron : Art. 3, lid 6 Hinderwet 1960, Stb. 494
 Periode : 1981-1993

Opmerkingen:

- Deze bevoegdheid valt samen met de gemeentelijke bevoegdheid om in bestemmingsplannen lijsten van toegestane en verboden inrichtingen op te nemen.

342. Actor: Gedeputeerde Staten
 Handeling: Het bij provinciale verordening stellen van nadere regels aan het bevoegd gezag inzake regelgeving met betrekking tot inrichtingen in het kader van de Wet milieubeheer
 Bron: Art 8.46, Wet milieubeheer
 Periode : 1993 -

343. Actor: Gedeputeerde Staten
 Handeling: Het verlenen van vrijstelling aan de verplichting van gemeenten voor de opstelling van een afvoerregeling van afvalwater
 Bron: Art. 10.15, lid 2, Wet milieubeheer
 Periode: 1993-

Opmerkingen:

Deze vrijstelling kan geschieden op grond van het feit dat de provincie in bepaalde gebieden met het oog op bovengemeentelijke belangen - op het gebied van waterwinning of bodembescherming - zelf de verwijdering van afvalwater regelt

344. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het stellen van nadere regels voor een samenwerkingsverband of gemeenschappelijke regeling van gemeenten bij de verwijdering van afvalwater.
Bron : Art. 10.15, lid 2, Wet milieubeheer
345. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het goedkeuren van gemeentelijke ammoniakverordeningen.
Bron : art. 11, lid 1, Interimwet ammoniak en veehouderij
Periode : 1994-

Opmerkingen:

Gemeenteraden kunnen, regels vaststellen ter beperking van de depositie en emissies van ammoniak. Zij kunnen ook verzuringsgevoelige gebieden aanwijzen. Gedeputeerde Staten hechten hun goedkeuring aan het plan. Deze kan worden geweigerd wanneer het plan in strijd is met in de eventuele provinciale milieuverordening gestelde regels inzake ammoniakemissie. Het plan wordt toegezonden aan de betrokken ministers. Gemeentelijke plannen die al waren vastgesteld voor 1 maart 1993 worden gelijkgesteld aan in de Interim-wet bedoelde en door Gedeputeerde Staten goedgekeurde gemeentelijke plannen. Eerstgenoemde plannen worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten en aan de betrokken ministers. Deze verordeningen kunnen beperkingen stellen aan ammoniakemissies en kunnen verzuringsgevoelige gebieden aanwijzen. Hierbij zijn aanwijzingen inbegrepen ingevolge gemeenschappelijke regelingen

UITVOERINGSINSTRUMENTEN

Inleiding

De overheid werkt in op de maatschappij door middel van de toepassing van beleidsinstrumenten. Een groot deel van dit instrumentarium is in hoge mate kaderstellend van aard. Zo zijn de wetgevings- en beleidsplanningsinstrumenten, zoals bijvoorbeeld wetten, algemene maatregelen van bestuur en milieubeleidsplannen, de belangrijkste uitgangspunten voor het te voeren beleid. In deze kaderstellende instrumenten worden de uitvoeringsinstrumenten, de beleidsinstrumenten waarmee de overheid direct kan ingrijpen in de maatschappij, aangekondigd, gemotiveerd en gelegaliseerd. Veel van deze uitvoeringsinstrumenten vereisen speciale bevoegdheden voor de overheid zoals verbods- en strafbepalingen, aanwijzingsbevoegdheden etc. Deze bevoegdheden dienen in het bestuursrecht vastgelegd te worden. Een groot deel van de uitvoeringsinstrumenten behoeft echter geen bijzondere bevoegdheden voor de uitvoerders. Zo staat het de minister van VROM vrij om privaatrechtelijke overeenkomsten af te sluiten met bedrijven, om subsidies te geven, voorlichtingscampagnes te voeren etc.

Het ministerie zelf ziet de regelgeving het liefst als een milieubeleidsinstrument *naast* andere toepasbare instrumenten als “financiële prikkels” en “communicatieve instrumenten”. (Er zijn ook bestuurskundige voorstellen geweest om ze anders te groeperen). Regelgeving wordt in dit verband vaak gezien als stok achter de deur waar andere instrumenten falen. Bovendien wordt regelgeving gezien als een middel om correcties achteraf toe te passen of om ongelijkheden in concurrentieverhoudingen te voorkomen.

In dit hoofdstuk zullen alle uitvoeringsinstrumenten, voor zover ze op het beleidsterrein milieuzorg worden gehanteerd, aan de orde komen. Per instrument, of groep instrumenten indien dit handig is, wordt er in een inleiding een schets van het instrument gegeven. Dit houdt in

- een beschrijving van het maatschappelijk doel dat met het instrument gediend is;
- de procedures die bij het instrument gehanteerd worden;
- een beschrijving van de kaders van waaruit het instrument wordt toegepast

Naast de inleiding is er per instrument een lijst handelingen. Deze variëren van de nadere regelingen vanaf het niveau van de minister met betrekking tot het instrument (de vaststelling van ministeriële regelingen ter zake), tot de feitelijke uitvoering in voorkomende gevallen (bijvoorbeeld de vergunning- of subsidieverleningen).

VERGUNNINGEN

Hinderwetvergunningen.

Inleiding.

bevoegdheden

De Hinderwet stelde procedures vast voor de aanvraag van een vergunning die moesten waarborgen dat de vergunninghouder bij de uitoefening van zijn bedrijf niet de overlast kon veroorzaken waarvoor de wetgever vreesde.

In 1952 was aanvraag van een hinderwetvergunning verplicht. Een ondernemer had in beginsel recht op een vergunning, tenzij zijn inrichting hinder en gevaar voor zijn omgeving zou opleveren. Maar hij moest wel de procedures volgen om die vergunning te verkrijgen

Wie dus een inrichting wilde oprichten diende een aanvraag in bij het bevoegd gezag, in de meeste gevallen de gemeente. Hij moest bij zijn aanvraag gegevens verschaffen, waarvan de vorm sedert 1952 bij algemene maatregel van bestuur door de minister kon worden vastgesteld. De gemeente (het bevoegd gezag) kon deze aanvraag wegens gebrek aan gegevens niet ontvankelijk verklaren. Tegen deze beschikking was beroep mogelijk bij de Kroon

Als de gemeente de aanvraag had aanvaard, toetste zij de aanvraag aan de veiligheidswet en ging na of de aanvrager daarmee niet in strijd handelde. Was dat het geval, dan zond zij de aanvraag ter advisering door aan het districtshoofd van de arbeidsinspectie en de provinciale inspecteur, belast met de zorg voor het milieubeheer. Nadat deze advies had uitgebracht, werd de aanvraag openbaar gemaakt door aanplakking aan het pand, kennisgeving van de omwonenden en terinzagelegging in het stadhuis. Er was nu voor alle belanghebbenden gelegenheid tot het maken van bezwaar; hierna kon eventueel een openbare hoorzitting volgen. Een proces-verbaal van de hoorzitting werd onder meer doorgezonden aan de inspecteur. Eerst daarna nam B. & W. (het bevoegd gezag) een beslissing. Tegen het niet ontvankelijk verklaren van een aanvraag of tegen weigering van een hinderwetvergunning kon de aanvrager beroep instellen bij de kroon. Ook andere belanghebbenden hadden dit recht. B. & W. had de bevoegdheid om bij afwijzing van een vergunning schadevergoeding toe te kennen. Binnen twee jaar na uitspraak in beroep was voor wijziging van een hinderwetvergunning door het bevoegd gezag de toestemming van de minister vereist. Deze bepaling was aan de wet toegevoegd om ervoor te waken dat uitspraken in beroep geen rechtsgevolgen zullen hebben

Een hinderwetvergunning was voor beperkte termijn geldig en beperkte zich tot de handelingen die in de vergunning stonden vermeld. Bij uitbreiding van een bedrijf of bij verandering van procédés moest een nieuwe hinderwetvergunning worden aangevraagd. Bij wetswijziging van 1958 werd in het laatste geval de procedure vereenvoudigd en stond de mogelijkheid open voor het aanvragen van een revisievergunning. Hinderwetvergunningen konden echter niet worden ingetrokken, en deze situatie gold tot 1981. Daarna werd bepaald dat intrekking van een vergunning gepaard diende te gaan met schadeloosstelling

Hinderwetvergunningen konden ook door Gedeputeerde Staten worden verleend als de inrichting in meer dan één gemeente hinder of gevaar kon opleveren. Zij konden door de minister worden verleend als inrichtingen in meer dan één provincie hinder of gevaar op konden leveren, of indien het nemen van een goede beslissing het algemeen belang zou dienen. Met dit laatste kon ook het milieubelang worden bedoeld, waarvan de beoordeling het ambtelijk kader van B. & W. te buiten zou gaan

De toelating van inrichtingen kan ook tijdelijk geschieden op beschikking van de inspecteur. Hierbij gaat het om gevallen die alsnog aan voorwaarden moeten voldoen om voor een vergunning in aanmerking te komen of om tijdelijke handelingen op korte termijn. Deze zog. *gedoogbeschikkingen* komen in dit hoofdstuk niet voor behandeling in aanmerking, omdat zij als handhavingsinstrument worden gezien. De Tweede Kamer heeft zich echter in 1990 met dit instrumentarium bemoeid, hetgeen ertoe heeft geleid dat de minister criteria heeft gesteld voor het gedogen van met de milieuvorschriften strijdige situaties.

voorwaarden

Aan een hinderwetvergunning kon de gemeente voorwaarden verbinden. Deze voorwaarden door regelgeving van het rijk of op internationaal niveau in toenemende mate aan kaders gebonden.

Voorbeelden van die regels zijn:

- normstellingen ingevolge AMVB's krachtens wetten op het gebied van milieubeheer;
- EG-richtlijnen op het gebied van milieubeheer. Weliswaar dienden deze richtlijnen door nationale wetgeving te worden bekrachtigd, uit de jurisprudentie blijkt dat nationale regelgeving in strijd met EG-richtlijnen onrechtmatig is.

Hieronder volgen enkele belangrijke ontwikkelingen:

Vanaf 1981 was de Hinderwet zover aangepast aan het milieubeleid dat bij de verlening van een vergunning ook rekening moest worden gehouden met "toekomstig gevaar" (art. 12a en 13). Als gevolg van deze normstelling werden de voorwaarden in toenemende mate gestandaardiseerd. De voorwaarden van een vergunning konden vanaf dat moment worden aangepast aan de geldende milieuregels.

Toen vanaf 1985 de milieuplanning werd ingevoerd, konden de voorwaarden voor de vergunningen worden aangepast aan de normen die op grond daarvan werden ingevoerd. Deze voorwaarden kunnen tegenwoordig bijvoorbeeld inhouden:

- De vergunninghouder moet metingen van emissies toelaten (oorspronkelijk: Wet op de luchtverontreiniging)
- De vergunninghouder moet periodiek zijn toestellen laten keuren (oorspronkelijk: Wet op de luchtverontreiniging of Besluit Opslag Ondergrondse Tanks)
- Het doen opstellen van rapporten over externe veiligheid bij het gebruik van gevaarlijke stoffen (Besluit milieugevaarlijke stoffen)
- De aansluiting bij een milieuconvenant.

Dergelijke regels werden sedert 1985 ook vastgelegd in de Hinderwetbesluiten met betrekking tot de verschillende bedrijven. Ook kunnen Europese richtlijnen en verordeningen ten grondslag liggen aan herziene milieuvorwaarden. Hinderwetbesluiten zijn algemene regels, op grond waarvan de vaststelling van gestandaardiseerde voorwaarden nader kan worden geregeld.

Vanaf 1989 streefde de minister ernaar om het vergunningenbeleid te koppelen aan beleidsovereenkomsten met brancheorganisaties inzake

- a. Bedrijfsinterne milieuzorg
- b. Reductiedoelstellingen voor doelgroepen industrie en landbouw. Voorbeeld: het convenant groen label
- c. productconvenanten
- d. Energieconvenanten, in de vorm van Meerjarenaafspraken (MJA's) gesloten door de brancheorganisatie en het Ministerie van Economische Zaken
- e. Externe veiligheid. Hiermee wordt bedoeld dat er bij bedrijfsongevallen ook maatregelen moeten worden genomen ter bescherming van het milieu

Deze brancheovereenkomsten konden aan de bedrijven die binnen deze branche vielen worden opgelegd als voorwaarde van een hinderwetvergunning. Tegelijkertijd werden voorschriften inzake vergunningsaanvragen getoetst aan ministeriële nota's in het kader van het Nationaal Milieubeleidsplan 1985 en de daarop volgende planningsinstrumenten.

In 1982 en 1987 werden EG-richtlijnen uitgevaardigd volgens hetwelk in de regelgeving m.b.t. de bedrijfsveiligheid (82/501 en 87/216) ook het milieurisico bij ongevallen moet worden betrokken. Deze richtlijn is uitgevaardigd, nadat in de Italiaanse industriestad Seveso een ontoelaatbare hoeveelheid van het zwaar giftige dioxine in de omgeving was vrijgekomen. Ingevolge die richtlijn is het Besluit verplichtstelling arbeidsveiligheidsrapport (Stb. 1981, 556) - in het kader van de Veiligheidswet, waarbij al aan een ondernemer de zorg wordt

opgelegd voor de “interne veiligheid” - uitgebreid met een Besluit risico zware ongevallen. Hierbij wordt aan houders van inrichtingen met milieugevaarlijke stoffen de verplichting opgelegd periodiek te rapporteren over risico's voor de externe omgeving, hetgeen tot dan toe alleen bij kerncentrales gebruikelijk was. Houders van inrichtingen die met milieugevaarlijke stoffen werken of waarvan bekend is dat er zich milieugevaarlijke stoffen bevinden (bijvoorbeeld asbest), moeten om de vijf jaar rapport uitbrengen over de maatregelen die zij genomen hebben voor de externe veiligheid van hun bedrijf., de Externe Veiligheidsrapporten (EVR)

Subsidies en voorzieningen

Het instrument van de Hinderwet werd in verschillende evaluaties vaak als gebrekkig ervaren. De gemeenten, die ze moesten toekennen, konden het werk veelal niet aan en moesten in het belang van het milieu door het rijk worden gesteund. Voor de subsidieregelingen die daarvoor ontstonden: het Hinderwet Uitvoeringsplan HUP en de BUGM, zie par 10.11.3 van dit rapport. Ter verdere ontlasting van de gemeentes werden vanaf 1985 algemene regels voor kleine bedrijfjes vastgesteld, die daardoor wel aan een controle werden onderworpen, maar niet meer vergunningplichtig waren. Met ingang van 1 januari 1994 verviel de hinderwet om plaats te maken voor de regelgeving van de Wet Milieubeheer.

Andere vergunningseisen

Bepaalde inrichtingen konden na de invoering van wetten tegen luchtverontreiniging en geluidhinder slechts hinderwetvergunningen krijgen als zij van de vergunningverlenende provincie een vergunning op het gebied van geluidhinder of luchtverontreiniging konden tonen. Het gevolg hiervan was dat er in de loop der jaren een ingewikkeld vergunningstelsel ontstond waarin de weg moeilijk te vinden was. Over de vergunningen voor handelingen die door specifieke wetten en regels zijn vastgesteld, zijn aparte hoofdstukken gewijd.

Kaderstellend

346. Actor : de minister
Handeling : Het aanwijzen van adviseurs inzake de uitvoering van de hinderwet
Bron : Art. 1, Hinderwet 1952
Periode : 1952-1993

Opmerkingen:

- Aangewezen zijn: de regionale inspecteurs van de Volksgezondheid, het districtshoofd van de Arbeidsinspectie en de directeur Materieel van de Koninklijke Landmacht. Zij brengen de burgemeester advies uit bij de aanvragen van hinderwetvergunningen.

347. Actor : de minister
Handeling : Het aan Gedeputeerde Staten toekennen van bevoegdheden tot het verlenen van vergunningen aan categorieën inrichtingen, die in belangrijke mate gevaarlijk, hinderlijk of schadelijk kunnen zijn
Bron : Art. 4, lid 4, Hinderwet 1985, Stb. 494
Periode : 1952-1993

348. Actor : de minister
Handeling : Het bij AMvB aanwijzen van ambtenaren of overheidsinstellingen, die bevoegd zijn advies uit te brengen aan B. & W. over de aanvraag van een hinderwetvergunning
Bron : Art. 8, lid 1-3, Hinderwet 1952
Periode : 1945-1993

- 349.. Actor : de inspecteur van de Volksgezondheid (voor de Milieuhygiëne)
Handeling : Het per circulaire geven van aanwijzingen aan provincie- en gemeentebesturen over de toepassing van de Hinderwet en de daarbij gewenste voorschriften in verband met het milieugevaar
Bron :
Periode : 1952-1993

Opmerkingen:

- Producten
Circulaire van 28 april 1978 en 29 juni 1983 DGMH/B, nr. 2 763 inzake LPG-tankstations voor het wegverkeer

350. Actor : de minister
Handeling : Het publiceren van voorlichtingsbrochures over ter verkrijging van hinderwetvergunningen gebruikelijke voorschriften
Bron : Circulaire van 27 juni 1977, no. 117185 DGMH/ABB inzake de tijdelijke beëindigingvergoedingsregeling bepaalde intensieve veehouderijbedrijven
Periode : 1952-1993

- Producten:
De brochure "Veehouderij en Hinderwet", 1971; herzien in 1976
Voorlichtingsbrochures, horende bij de hinderwetbesluiten in het kader van de Hinderwet 1985. (Hinderwet nieuwe stijl)

351. Actor : de inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
Handeling : Het uitbrengen van adviezen over gevaarlijke en hinderlijke bedrijven ter voorbereiding van circularies
Bron : Circulaire van 28 april 1978 en 29 juni 1983 DGMH/B, nr. 2 763 inzake LPG-tankstations voor het wegverkeer
Periode : 1978-1987

352. Actor : de minister
 Handeling : Het vaststellen van nadere eisen met betrekking tot de gegevens die bij aanvragen van hinderwetvergunning moeten worden verstrekt
 Bron : art. 5, lid 2, Hinderwet 1985, Stb. 494
 Periode : 1985-1993
 - Product:
 Bouwtechnische richtlijnen mestbassins 1990, in het kader van het Besluit Melk- en rundveehouderijen hinderwet
 Richtlijnen Ammoniak Veehouderij. 1991, in het kader van het Besluit Melk- en rundveehouderijen hinderwet
353. Actor : de minister, de minister van Sociale Zaken
 Handeling : Het vaststellen van regels voor de opstelling van rapporten inzake de externe veiligheid van gevaarlijke stoffen, die berusten bij inrichtingen met een hinderwetvergunning
 Bron : Art. 4, lid 3-4, Besluit risico's zware ongevallen
 Periode : 1988-1993
354. Actor : de minister
 Handeling : Het stellen van regels voor de vaststelling van concentraties van emissies van mogelijk milieugevaarlijke stoffen in het rookgas en voor het stellen van andere eisen aan stookinstallaties
 Bron : Art. 4 Besluit emissie-eisen stookinstallaties Hinderwet (BEES)
 Periode : 1990-1993
 - Product:
 Voorschriften, genoemd in de bijlagen bij het besluit
355. Actor : de minister
 Handeling : Het opstellen van hinderwetsuitvoeringsprogramma's
 Bron : Circulaire van 29 oktober 1981, no. 34132 inzake inwerkingtreding wijziging Hinderwet
 Periode : 1981-1985
 Zie voor de aan deze programma's gebonden subsidies handeling nr. ...
356. Actor : de Gezondheidsraad
 Handeling : Het rapporteren inzake normstellingen voor emissies van milieugevaarlijke stoffen
 Bron : -
 Periode : 1990-
 Producten:
 Rapporten, verschenen in een afzonderlijke V.A.R.-reeks
357. Actor : de minister
 Handeling : Het stellen van nadere regels voor de verslaglegging aan het bevoegd gezag door inrichtingen die met bekende milieugevaarlijke stoffen werken
 Bron : Art. 2, lid 2, Besluit risico's zware ongevallen 1988
 Periode : 1988-1993
 Opmerkingen:
 Het betreft hier veiligheidsmaatregelen, voorschriften hoe te handelen bij ongevallen en waarschuwingen met betrekking tot de aard en het gevaar van de stof. Het bevoegd gezag kan bepalen of de termijn voor deze verslaglegging dient te worden verlegd of verkort. Voor grote bedrijven leidt dit tot een jaarverslag.
 Producten
 richtlijnen en beoordelingskaders. Deze richtlijnen worden nader uitgewerkt in voorlichtingscampagnes. Zie de handelingen aldaar.

Uitvoerend

358. Actor : de minister van Sociale Zaken
Handeling : De voorbereiding van een kroonbeschikking op aanvragen van hinderwetvergunningen van beheerders van inrichtingen van departementen van algemeen bestuur en van spoorweginrichtingen
Bron : Art. 26, lid 2, Hinderwet 1875
Periode : 1945-1952

359.. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling : Het adviseren van de Kroon inzake aanvragen van hinderwetvergunningen van beheerders van inrichtingen van departementen van algemeen bestuur en van spoorweginrichtingen
Bron : Art. 26, lid 2, Hinderwet 1875
Periode : 1945-1952

360. Actor : de minister van Sociale Zaken
Handeling : Het voorbereiden van een kroonbeschikking op aanvragen van hinderwetvergunningen voor inrichtingen
Bron : Art. 16 Hinderwet 1875; art. 4, lid 5, Hinderwet 1952
Periode : 1945-1980

Opmerkingen:

De kroon heeft vanaf 1945 de bevoegdheid deze vergunningen te verlenen aan rechthebbenden van inrichtingen die in meer dan een provincie gelegen zijn.

Vanaf 1952 geldt die bevoegdheid ook voor

- Inrichtingen waarvoor de provincie vergunning aan de kroon aanvraagt
- Inrichtingen die werken voor het algemeen belang.

361. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid (voor de milieuhygiëne)
Handeling : Het adviseren van de Kroon op aanvragen van hinderwetvergunningen voor inrichtingen
Bron : Art. 16 Hinderwet 1875; art. 4, lid 5, Hinderwet 1952
Periode : 1945-1980

362. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid (voor de milieuhygiëne)
Handeling : Het adviseren aan B. & W. en andere instellingen van bevoegd gezag over de aanvraag van hinderwetvergunningen
Bron : Art. 8 en 16 Hinderwet
Periode : 1952-1980

Opmerkingen:

- Bij de inspecteur worden in ieder geval afschriften van de bescheiden toegezonden, die tot een aanvraag van de hinderwet behoren. Over de aard en de nauwkeurigheid van deze bescheiden wordt uitvoerig ingegaan in een circulaire inzake de uitvoering van de hinderwet van 1981.
De inspecteur ontvangt ook de processen-verbaal van de hoorzittingen, die aan de verlening van een hinderwetvergunning vooraf zijn gegaan.

363. Actor : de minister van Sociale Zaken
Handeling : Het voorbereiden van een kroonbeschikking om houders van hinderwetvergunningen te ontslaan van aan deze vergunningen gestelde voorwaarden
Bron : 1945-1952
Periode : Art. 12 Hinderwet 1875

364.. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne

Handeling : Het adviseren inzake kroonberoepen ontslaan van houders van hinderwetvergunningen van aan deze vergunningen gestelde voorwaarden

Bron : 1945-1952

Periode: Art. 12 Hinderwet 1875

Opmerking: Hieronder kan ook worden verstaan: het instellen van een kroonberoep tegen een hinderwetvergunning.

365. Actor : de minister van Sociale Zaken
de minister, belast met milieubeheer

Handeling : Het verlenen van toestemming aan gemeenten en andere overheidsinstellingen voor wijzigingen van in hoger beroep gegeven voorschriften bij beschikkingen inzake hinderwetvergunningen

Bron : Art. 4, lid 4 art. 4, lid 5, Hinderwet 1985, Stb. 494

Periode : 1952-1993

Opmerkingen:

Deze toestemming is vereist binnen de periode van twee jaar na de genomen beschikking in hoger beroep.

366.. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne

Handeling : Het adviseren van de minister inzake toestemming aan gemeenten en andere overheidsinstellingen voor wijzigingen van in hoger beroep gegeven voorschriften bij beschikkingen inzake hinderwetvergunningen

Bron : Art. 4, lid 4 art. 4, lid 5, Hinderwet 1985, Stb. 494

Periode: 1952-1993?

Opmerkingen:

Deze toestemming is vereist binnen de periode van twee jaar na de genomen beschikking in hoger beroep.

367.. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne, belast met de hinderwet

Handeling : Het adviseren van de burgemeester van een gemeente inzake het verstrekken van een hinderwetvergunning

Bron : Art. 12, lid 2, Hinderwet 1985, Stb. 494 (en eerder?)

Periode: 1952-1993

368. .Actor : Gedeputeerde Staten (de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne, belast met de hinderwet)

Handeling : Het beschikken op aanvragen van hinderwetvergunningen voor inrichtingen

Bron : Art. 16 Hinderwet 1875; art. 4, lid 2 4 Hinderwet 1952

Periode: 1945-1993

Opmerkingen:

- De provincie heeft vanaf 1945 de bevoegdheid om vergunningen te verstrekken aan:
 - Rechthebbenden van inrichtingen die in meer dan een gemeente gelegen zijn;
- Vanaf 1952 geldt die bevoegdheid ook voor:
 - Inrichtingen waarvoor B. & W. om vergunning aan de provincie vragen;
 - Inrichtingen, waarvoor een beschikking van B. & W. na een vastgestelde termijn van 6 werken is uitgebleven. (art. 19 Hinderwet 1952, vervallen in 1981)

369. Actor : de minister

Handeling : Het aan de Kroon voordragen van inrichtingen voor een hinderwetvergunning in het kader van het algemeen belang

Bron : Art. 4, lid 5 Hinderwet 1985, Stb. 494

Periode: 1952-1993

Opmerkingen:

- Hierbij kan worden gedacht aan mijn- en boorwerken in het kader van de mijnwet en aan luchthavens Bij dit soort situaties vindt intensief overleg met het Ministerie van Economische Zaken plaats.

370. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden van een kroonbeschikking op aanvragen om goedkeuring van een langere dan de wettelijk voorgeschreven termijn voor de oprichting van een bedrijf door een vergunninghouder
 Bron : Art. 15, lid 2, Hinderwet 1952
 Periode : 1952-1993

371. Actor : de minister
 Handeling : Het intrekken van door de kroon verstrekte hinderwetvergunningen wegens gebleken hinder of gevaar
 Bron : Art. 26b Hinderwet 1985, Stb. 494
 Periode : 1952-1993

Opmerkingen:

Indien hierbij de belangen van de vergunninghouder ernstig worden geschaad, is er een mogelijkheid tot schadeloosstelling.

Bij KB van 26 februari 1987, nr. 57 is na een beroep op de Kroon vastgesteld dat intrekking van een vergunning eerst ingaat wanneer onherroepelijk over deze schadeloosstelling is beslist.

372. Actor : de minister
 de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne, belast met de hinderwet
 Handeling : Het geven van bindende aanwijzingen aan Gedeputeerde Staten inzake het nemen van een besluit inzake een verzoek om een hinderwetvergunning
 Bron : Art. 4a Hinderwet 1985, Stb. 494
 Periode : 1985-1993

Opmerkingen:

- De minister heeft de bevoegdheid om door middel van aanwijzingen het vergunningenbeleid van de provincie te sturen, wanneer naar zijn mening het algemeen belang in het geding is. Voor een vergunning op grond van een ministeriële aanwijzing is kennisgeving aan de Staten-Generaal vereist. Een dergelijke vergunning mag niet zonder toestemming van de minister door Gedeputeerde Staten worden herzien. De aanwijzing kan gebaseerd zijn op inmiddels aangenomen milieuwetten. Vanaf 1985 had de minister naast deze bevoegdheid ook de bevoegdheid om algemene regels voor Hinderwetvergunningen op te stellen.

373. Actor : De minister
 de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne, belast met de hinderwet
 Handeling : Het beschikken op aanvragen van hinderwetvergunningen voor inrichtingen
 Bron : Art. 17 Hinderwet 1875; art. 4, lid 5 Hinderwet 1952. ; KB 5 januari 1973, nr. 26 (Kroonberoep)
 Periode : 1945-1993

374. Actor : de minister
 de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne, belast met de hinderwet
 Handeling : Het op aanvraag goedkeuren van wijzigingen in hinderwetvergunningen die bij uitspraak in beroep zijn vastgesteld
 Bron : Art. Hinderwet 1960
 Periode : 1960-

375. Actor : de minister, Gedeputeerde Staten

de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne, belast met de hinderwet

Handeling : Het verlenen van een verklaring aan reeds bestaande inrichtingen die na wetswijziging of invoering van een AMvB onder een verbod zouden komen te vallen

Bron : Art. 36, Hinderwet 1985, Stb. 494

Periode : 1952-1993

Opmerkingen:

- Binnen zes maanden na ingang van de wetswijziging moeten de rechthebbenden van deze getroffen inrichtingen aangifte doen, waarop zijn een verklaring van het bevoegd gezag krijgen. Zij hebben dan twee jaar de tijd om zich in de gelegenheid te stellen om alsnog te voldoen aan de bepalingen van de nieuwe hinderwet. Over de nadere toepassing van deze praktijk zie het hoofdstuk Handhaving.

Product:

Een z.g. "gedoogbeschikking".

376. Actor : de minister, Gedeputeerde Staten

Handeling : Het verlenen van ontheffingen van verplichtingen, opgelegd door bepalingen in een hinderwetbesluit, aan bedrijven die krachtens deze bepalingen buiten de Hinderwet vallen

Bron : Art.36, Hinderwet 1985, Stb. 494

Periode : 1985-1993

Opmerkingen:

Deze bevoegdheid is theoretisch. In de praktijk zullen dergelijke bedrijven ofwel vallen onder de regelgeving met betrekking tot sectorale milieuwetten, ofwel zijn de bedrijven dermate gering van omvang dat het bevoegd gezag bij de gemeente berust.

377. Actor : De inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne, belast met de hinderwet

Handeling : Het verlenen van ontheffingen van verplichtingen, opgelegd door bepalingen in een hinderwetbesluit, aan bedrijven die krachtens deze bepalingen buiten de Hinderwet vallen

Bron : Art. 36, Hinderwet 1985, Stb. 494

Periode : 1985-1993

378. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het toetsen van externe veiligheidsrapporten van houders van toegelaten inrichtingen. die werken met milieugevaarlijke stoffen
 Bron : Art. 1, Besluit risico's zware ongevallen
 Periode : 1988-1993
379. Actor : De minister
 Handeling : Het - eventueel in samenwerking met bevoegde overheden - toetsen van externe veiligheidsrapporten van houders van toegelaten inrichtingen. die werken met milieugevaarlijke stoffen
 Bron : Art. 1, Besluit risico's zware ongevallen. , mededelingen van de directie SVS
 Periode : 1988-1993
380. Actor : de minister
 Handeling : Het beantwoorden van kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamer der Staten-Generaal dan wel het anderszins verantwoorden van milieu-incidenten als gevolg van werkzaamheden van inrichtingen in Nederland en/of het buitenland
 Bron : -
 Periode : 1945-
- Opmerking : Met de omschrijving van deze handeling kunnen ook gegevens worden betrokken die tot het incident hebben geleid.

Vergunningen krachtens Wabm, gecompliceerde aanvragen

Inleiding

De Wet Algemene Bepalingen Milieubeheer trof vanaf 1980 enkele voorzieningen om verschillende vergunningen krachtens de Hinderwet en de diverse milieuwetten te combineren. Hierdoor werden aanvraagprocedures voor de exploitanten van inrichtingen vereenvoudigd. De provincie kreeg de bevoegdheid om in overleg met alle betrokken andere overheden over de aanvragen te beschikken.

Gedeputeerde Staten kunnen ertoe overgaan om op verschillende samenhangende aanvragen ten behoeve van één inrichting die in het kader van de Hinderwet, de Wet op de Luchtverontreiniging, de Wet Geluidhinder en andere milieuwetten moeten worden gesteld één beschikking te treffen. De aanvrager dient hiertoe een verzoek aan GS in. Deze doen mededeling aan de aanvrager dat zij bereid zijn de verschillende aanvragen te coördineren mits deze aanvragen binnen zes weken zijn gedaan. GS dragen er zorg voor dat de aanvragen in de daarvoor bestemde publiciteitsorganen worden bekend gemaakt. Indien er voor deze aanvragen hoorzittingen zijn vereist, houden Gedeputeerde Staten deze hoorzittingen. Indien de inrichting waarvoor de vergunning wordt gevraagd zo belangrijk is dat het rijk moet ingrijpen of indien zijn activiteiten meerdere provincies betreffen, beschikt de minister. Bij de toekenning van vergunningen heeft de beschikker de bevoegdheid zelf de voorwaarden te stellen.

Als binnen de gestelde termijn de aanvrager zijn verzoeken om hinderwet- en milieuvergunningen heeft ingediend, krijgt hij van de vergunningverlener een bewijs van ontvangst. Deze kan de aanvraag in verschillende stadia beoordelen.

De aanvraag wordt eerst getoetst op juistheid en volledigheid. Vergunningverlener kan de aanvraag niet ontvankelijk verklaren, omdat ze gesteld is in een vreemde taal, of omdat er onvoldoende gegevens zijn geleverd. In het laatste geval kan hij ook nadere gegevens opvragen, indien de vereiste gegevens onvoldoende blijken te zijn om de aanvraag te beoordelen. Indien de aanvraag voor nadere behandeling geschikt is bevonden, zendt hij aan de aanvrager een bewijs van ontvangst en stuurt hij de aanvragen aan de belanghebbende instanties door.

Vervolgens maakt hij de aanvraag - uiterlijk zes weken na ontvangst - publiek bekend door publicaties in dagbladen en door aanplakking. Indien de minister het bevoegd gezag is, maakt zij haar voornemen tot het verlenen van een vergunning bekend in de Staatscourant. Inmiddels wacht hij de commentaren van de andere overheden, de inspecteur en andere deskundigen in die bij de beoordeling van de aanvraag betrokken zijn.

Na deze publicatie legt vergunningverlener de aanvraag met de daarbij ingekomen rapporten en adviezen ter inzage. In de regel wordt bij deze aanvraag een ontwerpbeschikking gevoegd waartegen bezwaar kan worden aangetekend. Hierbij kunnen ook eerder gegeven beschikkingen worden gevoegd. Het bevoegd gezag kan de aanvrager verzoeken om door hem geproduceerde omvangrijke rapporten van een samenvatting te voorzien en vreemde stukken in de Nederlandse taal te doen vertalen. Met betrekking tot eigen rapportage is het gehouden voor eigen kosten hetzelfde te doen.

Gedurende de periode van inzage staat het een ieder vrij bezwaarschriften in te dienen.

Eventueel kan de vergunningverlener hoorzittingen houden. Tijdens deze hoorzittingen kunnen mondeling gemotiveerde bezwaren worden ingebracht. Een verslag van de hoorzitting wordt door het bevoegd gezag gevoegd bij de uiteindelijke beschikking.

Bij inzage van de stukken kan iedereen een exemplaar van de gepresenteerde stukken bestellen op eigen kosten. Ook kan het bevoegd gezag adviezen vragen, waarvan de resultaten aan aanvrager worden medegedeeld.

Daarna stelt vergunningverlener zijn beschikking vast. Hij is verplicht deze beschikking te motiveren aan de hand van de ingediende bezwaren en bedenkingen; ook moet hij de beschikking ter inzage leggen en ter kennisneming toezenden aan de indieners van bezwaren, zodat die tegen de beschikking in beroep kunnen gaan.

In dit hoofdstuk zijn ook procedures opgenomen waarbij de minister of de inspecteur in het belang van het milieubeheer adviserende functies verricht voor lokale vergunningen op grond van andere dan milieuwetten.

Handelingen

381. Actor : de minister, Gedeputeerde Staten
Handeling : Het op aanvraag toekennen van vergunningen tot het exploiteren van een inrichting
Bron : Art. 2-3, 6-33 Wabm
Periode : 1980-1993

382.. Actor : De inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling : Het adviseren inzake aanvragen van vergunningen tot het exploiteren van een inrichting
Bron : Art. 2-3, 6-33 Wabm, art. 13-14 Wm
Periode : 1980-1993

383. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het organiseren van openbare zittingsdagen voor hoorzittingen voor aanvragen voor milieuvergunningen
Bron : Circulaire van de minister van VROM van 28 augustus 1980, nr. 191494
Periode : 1980-

Opmerkingen:

- Het gaat hier om de technische organisatie van combinaties van verschillende openbare verhoren op een dag in dezelfde vergaderruimte.

384. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden van een beschikking in Kroonberoep tegen een milieubeschikking van Gedeputeerde Staten
Bron :
Periode : 1980-1989

Opmerkingen:

- Na 1989 is deze functie overgenomen door de Raad van State.

385.. Actor : De inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne, (belast met de hinderwet)
Handeling : Het adviseren inzake een kroonbesluit inzake een beroep tegen een milieubeschikking van Gedeputeerde Staten
Bron :
Periode : 1980-1989

Opmerkingen:

- Opmerking: Hieronder kan ook worden verstaan: het instellen van een kroonberoep tegen een hinderwetvergunning.

386. Actor : de minister, Gedeputeerde Staten
Handeling : Het wijzigen of intrekken van een beschikking inzake een vergunning tot het exploiteren van een inrichting
Bron : Art. 34-41 Wabm
Periode : 1980-1993

Opmerkingen:

- Deze bevoegdheid berust op milieuwetten en de Hinderwet. Indien een vergunning is verleend op grond van een bestaande wet die aan het bevoegd gezag geen bevoegdheid toekent tot het wijzigen of intrekken van dergelijke beschikkingen, kan dit ook niet krachtens de Wabm. Wijziging houdt in dat de voorwaarden worden herzien.
Het bevoegd gezag kan een vergunning wijzigen of intrekken op grond van bezwaarschriften van derden of bedenkingen van de milieu-inspectie; zij deelt haar voornemen tot wijziging en intrekking mede aan de vergunninghouder, die, evenals andere belanghebbenden in de gelegenheid wordt gesteld bezwaren in te dienen. Daarna kan dezelfde procedure worden gevolgd als bij het verlenen van een vergunning.

Deze bevoegdheid kan met name worden toegepast als door wijziging van de kennis blijkt dat er een onvoorzien milieurisico aan het licht komt of door verbetering van productiewijzen een milieurisico kan worden verminderd.

Vergunningverlening in het kader van de Wet Milieubeheer

Inleiding

De vergunningen op grond van de Wet milieubeheer zijn voortgekomen uit zes afzonderlijke wetten. Deze wetten zijn de Hinderwet, de Wet luchtverontreiniging, de Wet geluidshinder, de Wet chemische afvalstoffen, de Afvalstoffenwet en de Mijnwet uit 1903. Het vergunningenstelsel is voor een deel gecoördineerd in de Algemene Wet Bepalingen Milieuhygiëne van 1978, die vereenvoudiging van de "sectorale" procedures op het oog had. De bepalingen verschenen voor het eerst in deze vorm als een Wet Vergunningen en Algemene Regelingen (VAR) Stb. 1992, 414. Het betrof een wijziging van de bepalingen van de Wabm; de VAR is na de invoering van de Wm gedeeltelijk in stand gehouden als overgangsregeling van het oude vergunningenstelsel naar de nieuwe vergunningen krachtens de Wet Milieubeheer. De vergunningen Wm zijn vergunningen, bestemd voor houders van inrichtingen. In het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit is geregeld welke categorieën van inrichtingen tot het aanvragen van een vergunning verplicht zijn. Houders van inrichtingen die buiten die criteria vallen, worden geacht zich aan regels te houden die bij AMVB voor deze soorten inrichtingen geldt. De deregulering houdt o.m. in dat het "maatwerk" van de vergunning in toenemende mate wordt vervangen door de "confectie" van de algemene regel voor bepaalde soorten inrichtingen. De vergunningen die voortkomen uit onder andere de Wet verontreiniging oppervlaktewater en de Kernenergiewet zijn buiten de Wet milieubeheer gehouden. Dit is onder andere gedaan omdat deze vergunningen slechts in beperkte mate de bescherming van het milieu als doelstelling hebben.

In de Wet Milieubeheer is nu definitief vastgesteld dat de rechtspositie van de vergunninghouder mede afhankelijk is van de bindende (Europese, landelijke, plaatselijke) regels op het gebied van het milieubeheer. Het bevoegd gezag heeft de verplichting om verleende vergunningen "regelmatig te bezien". Zij moet daarom milieuvergunningen regelmatig toetsen aan verbeterde technische mogelijkheden of achteruitgang van de milieukwaliteit (actualiseringsplicht). Als toets gelden onder meer:

- de Europese normen van Best Available Technique BAT;
- Milieuconvenanten tussen de minister en brancheorganisaties. Hieronder vallen ook de vastgestelde intentieverklaringen, omdat daarin al integrale milieutaakstellingen (IMT's) worden vastgesteld;
- Energieconvenanten tussen de minister van Economische Zaken en brancheorganisaties. Hieronder vallen niet de intentieverklaringen, omdat eerst in de convenanten wordt overeengekomen hoe en langs welke technische weg er energie kan worden gewonnen;
- Het eigen bedrijfsmilieuplan.

Geheel "integraal" is de nieuwe milieuvergunning (nog) niet. De vergunningen die voortkomen uit onder andere de Wet verontreiniging oppervlaktewater en de Kernenergiewet zijn om verschillende redenen buiten de Wet milieubeheer gehouden. Een reden daarvan is dat verschillende andere overheidsorganen, zoals bijvoorbeeld de waterschappen, eigen controlebevoegdheden onder zich wilden houden. Het gevolg hiervan is dat naast een milieuvergunning soms ook een vergunning WVO moet worden aangevraagd. Het bevoegd gezag, veelal GS volgt dan een procedure tot coördinatie van beide aanvragen. De daarbij behorende handelingen zijn beschreven en toegelicht als handeling nr. 146-153 van PIVOT-rapport 28: *Waterstaat*.

Het lozen van afvalstoffen in zee is verboden; het daarbij behorende ontheffingenbeleid, gebaseerd op art. 7 van de Wet verontreiniging zeewater, is eveneens geregeld volgens de Wet Milieubeheer; de Wet verontreiniging zeewater voorziet echter in de mogelijkheid dat in bijzondere (crisis-)omstandigheden de milieubepalingen buiten toepassing worden verklaard. De handelingen met betrekking tot ontheffing van het verbod van lozingen op zee zijn beschreven als handeling nr. 154-157 van PIVOT-rapport 28: *Waterstaat*.

De minister heeft ingevolge de VAR en de Wm de bevoegdheid om ten aanzien van het vergunningenstelsel regels te stellen:

- Aanwijzing van het bevoegd gezag (art. 8.2) of van medebesikkende bestuursorganen

- Inrichtingen aan te wijzen waarvoor een vergunning vereist is (art. 8-40 W)
- Aan vergunningen van bepaalde inrichtingen standaardvoorwaarden te verbinden, zoals het stellen van zekerheden. (art. 8.15 Wm)
- Het geven van aanwijzingen aan het bevoegd gezag inzake vergunningaanvragen in bijzondere gevallen
- Het vaststellen van regelingen en daaraan aansluitende AMVB's ten aanzien van bepaalde categorieën bedrijven. (8-44 Wm) Deze algemene regels kunnen gelden:
 - * Als alternatief voor een vergunningplicht De minister kan in deze regels voorwaarden stellen op grond waarvan de houder van een inrichting geen vergunningplicht hoeft te worden opgelegd. Hij moet zich echter wel bij de inspecteur aanmelden, die de bevoegdheid heeft na te gaan of hij aan de regels voldoet. (8-40 Wm)
 - * Voor het instellen van standaardmaatregelen bij een vergunningplicht (8-44)
 - * Voor het instrueren van het bevoegd gezag inzake handhaving van de regels, gedoogbeschikkingen en het toekennen van vergunningen. (8-45 Wm)
- Het stellen van regels ingeval van veranderingen in inrichtingen of van situaties op het gebied van milieugevaar als gevolg van nieuwe kennis. (art. 8.41)

Voor houders van inrichtingen met milieugevaarlijke afvalstoffen voorziet de Wm in speciale voorschriften.

Een vergunning op grond van de Wet milieubeheer wordt verleend door het bevoegd gezag, dat overigens ook bevoegd is de regels voor niet vergunningplichtige bedrijven te handhaven. Het tot vergunningen bevoegd gezag verschilt per categorie inrichting in varianten van de omvang. Dit betekent een nieuwe verdeling van de inrichtingen tussen gemeente en GS. Zo worden vergunningen voor 'kleinere' inrichtingen op grond van de Wm nu ook door B&W verleend en niet meer door GS. GS zijn nu bij uitstek het tot vergunningen bevoegd gezag voor een groot deel van de inrichtingen die door hun aard en omvang grote gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Voorheen vielen dit soort inrichtingen onder de Afvalstoffenwet, de Wet geluidshinder of de Wet luchtverontreiniging. Gedeputeerde Staten zijn ook bevoegd gezag geworden voor vergunningen die betrekking hebben op inrichtingen voor chemisch afval of afgewerkte olie. In een bijlage bij het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit wet milieubeheer wordt gespecificeerd voor welke categorieën bedrijven een vergunning van Gedeputeerde Staten vereist is. Provinciale Staten hebben de bevoegdheid om voor milieuvergunningen leges te heffen.

Vergunningverlener moet bij het treffen van zijn beschikking rekening houden met de milieukwaliteitseisen, zoals die in verschillende AMVB's of provinciale verordeningen zijn vastgesteld. De houder van een milieuvergunning is verplicht om herziening aan te vragen als zijn situatie is gewijzigd, bijvoorbeeld doordat hij in zijn inrichting nieuwe toestellen in gebruik stelt. De invoering van de Wet Milieubeheer had als consequentie dat houders van diverse categorieën inrichtingen nu aan andere bepalingen gebonden waren dan in de voorafgaande wetgeving het geval was. In een overgangsregeling werd bepaald in hoeverre deze bedrijven onder de oude dan wel de nieuwe bepalingen moesten komen te vallen.

In een aantal gevallen is de minister van VROM het vergunningverlenend gezag. Hierbij gaat het voornamelijk om inrichtingen waarbij de veiligheid van de staat in het geding is, met name defensie-inrichtingen. In het kader van de decentralisatie draagt de minister taken en bevoegdheden over aan andere overheden en geeft hij soms bevoegdheden om de toepassing van wet- en regelgeving nader door belangenafweging te laten interpreteren.

Opgemerkt dient te worden dat de minister op grond van de Wm allerlei mogelijkheden heeft om Gedeputeerde Staten en B&W te sturen bij het verlenen van Wm-vergunningen. Voor het verlenen van vergunningen aan bepaalde categorieën inrichtingen door GS is toestemming van de minister vereist. Tot slot moet nog vermeld worden dat de minister van Economische Zaken bij bovengrondse mijninrichtingen het vergunning-bevoegde gezag is. De procedure van de aanvraag geschiedt zoals bij de Wabm.

Kaderstellend

387. Actor : de minister
Handeling : Het bij circulaire nader vaststellen van de wijze waarop een aanvraag om een milieuvergunning dient te geschieden
Bron : Art. 4.1 en 4.2, Inrichtingen- en vergunningenbeleid milieubeheer, Stb. 1993, 50.-
Periode : 1994-

Opmerkingen:

Krachtens deze bevoegdheid kan de minister bij circulaire richtlijnen voor andere overheden opstellen.

De eerste circulaire bevat een overgangsregeling ter invoering van de Wet milieubeheer en loopt op de later vastgestelde bepalingen vooruit. Verder worden in de circulaires de volgende gegevens verwerkt

hoe de milieuconvenanten, gesloten met brancheorganisaties of de meerjarenafspraken op het gebied van energiebeperking moeten worden toegepast; ook worden energieconvenanten, die door het Ministerie van Economische Zaken met het bedrijfsleven worden afgesloten, in dit kader toegepast.

Verder wordt in deze richtlijnen aangegeven hoe moet worden gereageerd op de stand van zaken der techniek, zoals verwerkt in de NER, de beschrijvingen gevaarlijke stoffen e.d.; hoe – in afwachting van binnenlandse regelgeving - de Europese richtlijnen en verordeningen en internationale verdragen moeten worden verwerkt;

In deze circulaires kunnen nadere vragen worden gesteld over te verstrekken gegevens en over de verslaglegging met betrekking tot emissies e.d.

Voor de nadere uitwerking van deze gegevens in de vorm van voorlichting, zie het hoofdstuk *Voorlichting*.

- Producten zijn b.v.:

Circulaires, vermeld in *Wegen naar een nieuwe milieuvergunning, een handreiking voor vergunningverleners*, "s-Gravenhage 1995, p. 169

388. Actor : de minister
Handeling : Het stellen van nadere aanwijzingen voor de aanmelding van bedrijven bij de inspecteur ingevolge algemene milieuregels voor bedrijven
Bron : Bijvoorbeeld: Besluit mestbassins milieubeheer
Periode : 1992-

389. Actor : de minister
Handeling : Het inhuren van particuliere organisaties voor de bekendmaking van vastgestelde regels en richtlijnen
Bron :
Periode : 1995-

Opmerkingen:

- Voorbeelden zijn:

De maatregelorganisaties van de projectgroep KWS 2000

Informatiecentrum Milieuvergunningen Infomil

Bureau sanering verkeerslawaaio

. Uitvoerend:

Inleiding

Bij het verlenen van vergunningen ingevolge de Wet Milieubeheer is sprake van “bevoegd gezag”. Welke instantie (rijk, provincie of gemeente) bevoegd is tot het verlenen van vergunningen, wordt bij AMVB geregeld. In het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit Wet Milieubeheer is in een bijlage per categorie bedrijven vastgelegd:

- a. in welke gevallen de houder van een inrichting verplicht is een milieuvergunning aan te vragen dan wel gebonden is aan algemene regelgeving en dus alleen maar aanmeldingsplicht heeft
- b. in welke gevallen de provincie dan wel het rijk optreedt als bevoegd gezag.

De provincie is volgens het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit 1993 bevoegd gezag bij de afhandeling van aanvragen van houders van inrichtingen met een per categorie gespecificeerd milieurisico:

- Inrichtingen met elektromotoren met een vermogen van 15 MW of meer, met brandstoffen met een vermogen van 50 MW. ter beproefing van motoren met een remvermogen van 1 MW of meer, van straalmotoren of turbines met een stuwkracht van 9 KN of met een op as overgebracht vermogen van 250 kW of meer, en motoren bij vervaardiging van chemicaliën in een niet gesloten ruimte van 1 MW en meer. [cat. 1]
- Inrichtingen voor opslag of aanwinning van koolwaterstof met een opslag van 100 miljoen m³ of meer, voor winning/verwerking van gas van 10 miljoen m³ of meer per dag, of luchtscheidingsbedrijven t.b.v. een product van 10.000 kg. per uur of mee [cat. 2]
- Inrichtingen die resp. 1 - 5 miljoen kg of meer produceren van bepaalde zeer milieugevaarlijke stoffen dan wel 100 miljoen kg. methanol [cat. 4]
- Inrichtingen voor de opslag van aardolie of vloeibare koolwaterstof met een capaciteit van 100.000 m³ of meer of verwerking van aardolie (raffineren, kraken e.d.) met een productiecapaciteit van 1 miljard kilo per jaar. [cat. 5]
- Inrichtingen voor de opslag van plantaardige harsen of dierlijke oliën en vetten met een capaciteit van 250 miljoen kg, per jaar of meer of een verwerkingscapaciteit voor vetzuren daaruit van 50 miljoen kg. per jaar of meer [cat. 6]
- Mestverwerkingsinrichtingen met een capaciteit van 25.000 m³ per jaar [cat. 7]
- Deconstructiebedrijven; beenderverwerkingsbedrijven met een capaciteit van 5 miljoen kg per jaar [cat. 8]
- Inrichtingen voor verwerking van *agrarische producten*: gedroogde zuivel, melk, veevoeder, bietsuiker, zetmeel, granen, meel, peulvruchten e.d. elk boven een bepaald maximum [cat. 9]
- Inrichtingen voor verwerking van *bouw- en mijnbouwmaterialen*: opslag, overslag en verwerking van ertsen of mineralen, vervaardiging van bouwmaterialen (cement, asfalt, beton, glasvezel), vervaardiging van glas, vergassing van steenkool, vervaardiging van cokes, steenwinning, elk boven een bepaald maximum [cat. 11]
- De winning van grind en mergel [cat 11]
- Inrichtingen voor de bewerking van metalen volgens verschillende procédés, het classificeren van ketels en het lassen van metalen, elk boven een bepaald maximum [cat. 12]
- Autobedrijven met een productieoppervlak van 10.000 m² of meer; werven voor schepen van 25 meter lengte of meer, dokken voor tankschepen [cat. 13]
- Spoorwegemplacementen met een capaciteit van 20 of meer wagons [cat. 14]
- Textielbedrijven met 50 of meer weefgetouwen of schietspoelen [cat. 15]
- Papierfabrieken met een capaciteit van 3000 kg. per uur of meer [cat. 15]
- Buiten de openbare weg vallende auto- en motorcircuits ten behoeve van recreatie of sport.[cat. 19]
- transformatorstations [cat. 20]
- inrichtingen ter vervaardiging van koelelektroden met een capaciteit van minimaal 50 miljoen kg. per jaar [cat. 24]
- inrichtingen voor opslag en/of reiniging van afvalwater met een reinigingscapaciteit van 100.000 of meer inwoners-equivalenten als bedoeld in cat. 19, lid 3-4, van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren [cat. 27]

- Opslag, verwerking van afvalstoffen, zuiveringsslib, autowrakken en schroot boven een bepaald maximum; vuilverbranding en het op de bodem brengen van afvalstoffen [cat. 28]

De formele procedure is als volgt:

De aanvrager van een milieuvergunning richt zich tot de provincie. Deze beoordeelt de aanvraag op ontvankelijkheid. Criterium zijn de gegevens die bij deze aanvraag moeten worden geleverd. Tegen het niet-ontvankelijk verklaren van een aanvraag kan de indiener bezwaar aantekenen.

De provincie stelt een ontwerpbeschikking op. Dit wordt toegezonden aan de aanvrager en de betrokken overheidsorganen. Verder wordt zij door aanplakking en publicatie in huis- aan-huisbladen bekend gemaakt. Tegen dit ontwerp kunnen bezwaren worden ingediend en adviezen. Eventueel kan een hoorzitting worden gehouden aan de hand van de tot stand gekomen rapporten. In elk geval heeft de inspecteur van milieuhygiëne adviesrecht. Binnen zes maanden na de hoorzitting moet over de aanvraag worden beschikt.

Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid de vergunningen op aanvraag te beperken:

- ten aanzien van de omvang van de werkzaamheden, echter tot op zekere hoogte, nl. zonder dat de doelstellingen van de aanvragende inrichting wordt aangetast; zo mag deze beperking geen verkapte weigering zijn of wezenlijk verschillen van de voorgenomen handelingen.
- soms: de toekenning van een beperkte geldigheidsduur.

De vergunninghouder is verplicht om veranderingen van zijn inrichting te melden, ook als die neutraal in zijn gevolgen is of zelfs gunstig voor het milieu. In dat geval kan het bevoegd gezag hem adviseren een nieuwe aanvraag in te dienen met (wellicht gunstiger) vergunningsvoorwaarden. De houder van een inrichting is ook bij gebleken milieuvriendelijke veranderingen in zijn inrichting verplicht een nieuwe vergunning aan te vragen. Hierin kan immers worden gesteld dat de geconstateerde milieuvriendelijke verandering niet ongedaan mag worden gemaakt.

In de praktijk wordt de voorwaarde van een vergunning gekoppeld aan de voorgenomen bedrijfsinterne milieuzorg. Criterium is het bedrijfsmilieuplan BMP. Bij de opstelling van een BMP organiseert het bedrijf een startbijeenkomst; de vergunningverlener neemt daaraan deel. Hierdoor ontstaat een interactief proces tussen bedrijf en vergunningverlener in een procedure in vijf stappen:

- 1 Startbijeenkomst
- 2 Feitenverzameling door het bedrijf in overleg met vergunningverlener
- 3 Voorstel tot reductiemaatregelen van het bedrijf in overleg met vergunningverlener, hetgeen resulteert in prioriteitsstellingen
- 4 Aan de hand van deze prioriteiten stelt het bedrijf een ontwerp BMP op, dat door de vergunningverlener wordt getoetst
- 5 Na positief oordeel van vergunningverlener stelt het bedrijf het BMP vast.
- 6 Vergunningverlener en bedrijf maken het BMP openbaar, vergunningverlener verwerkt de inhoud van het plan in zijn voorwaarden.

Een van de vergunningsvoorschriften is daarbij het opstellen van een milieuverslag. Dit verslag, gericht aan een overheidsinstelling, valt onder de Wet Openbaarheid van Bestuur. Dit milieuverslag staat in sommige gevallen gelijk met het externe veiligheidsrapport met betrekking tot milieugevaarlijke stoffen als uitvoering van de Post-Seveso-richtlijn van de EU. Een wijziging van de Wm is in voorbereiding, waarin aan de ca. 300 grootste bedrijven de verplichting wordt opgelegd zo'n verslag openbaar te maken. Indien de houder van een inrichting aangesloten is bij een branche, die een emissieconvenant met het rijk heeft opgesteld in de vorm van een convenant of een intentieverklaring is de procedure als volgt: de houder van de inrichting moet een bedrijfsmilieuplan opstellen, waarvoor een model door de branche in overleg met de minister is opgesteld. De vergunning verlenende overheden geven hun oordeel over dit plan waarna de aanvrager het definitieve plan bij de vergunningverlener indient. Het bedrijf rapporteert jaarlijks over de uitvoering van het BMP; de vergunningverleners zullen zich inzetten om dit BMP in acht te nemen. De vergunningverlener heeft de bevoegdheid om de vergunning aan te scherpen als het bedrijf bij de uitvoering van zijn BMP in gebreke blijft.

Vergunningsvoorwaarden, hoe dan ook tot stand gekomen, moeten worden in een vergunningsbeschikking worden geëxpliciteerd. Overtreding van vergunningsvoorwaarden is een onrechtmatige daad, waartegen burgers zich zowel langs privaatrechtelijke als langs publiekrechtelijke weg kunnen verzetten. De overtreder kan via de rechter worden gedwongen tot stopzetting van zijn handeling en tot schadevergoeding, en hij kan langs administratiefrechtelijke weg, via inspectie en bestuursdwang , te werk gaan.

Handelingen

1.1.1.19 Algemeen

390. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het op aanvraag van inrichtingen verlenen van milieuvergunningen
Bron : Art. 12 Wm, Inrichtingen- en vergunningenbesluit, bijlage 1, art. 13-14
Periode : 1992-

Opmerkingen:

Hierbij kan ook worden verstaan:

- * Het betrokken zijn bij een overleg inzake de opstelling van een bedrijfsmilieuplan
- * Het verzamelen van milieoverslagen van het desbetreffende bedrijf

391. Actor : de minister
Handeling : Het verlenen van vergunningen voor MER-plichtige activiteiten
Bron : Art. 7 Wm
Periode : 1987-

Opmerkingen:

- Over de milieueffectrapportage zie nader hoofdstuk 4.4

392. Actor: de minister, de minister van Economische Zaken
Handeling: Het op aanvraag van inrichtingen verlenen van milieuvergunningen
Bron: Art. 8.1, Wet milieubeheer / art. 3.1, 3.2, 4.1 Inrichtingen- en vergunningenbesluit Milieubeheer (Stb. 1993, 50)
Periode : 1993-

Opmerkingen:

- Het gaat hierbij voornamelijk om vergunningen aan inrichtingen waarbij de veiligheid van de staat in het geding is. Dat zijn vlootbases, vliegbases, kazernes, inrichtingen voor opslag van brandstof en/of munitie, verbindingscentra, schietterreinen, brandweerinrichtingen spoorwegemplacements en laboratoria ten behoeve van de Nederlandse of NATO-krijgsmacht.

393. Actor: de minister
Handeling: Het instemmen met de verlening van milieuvergunningen door het Ministerie van Economische Zaken aan ondernemingen voor bovengrondse mijninrichtingen
Bron: Art. 8.1, Wet milieubeheer / art. 3.1, 3.2, 4.1, Inrichtingen- en vergunningenbesluit Milieubeheer (Stb. 1993, 50)
Periode : 1993-
Opmerking : De minister van Economische Zaken verleent milieuvergunningen voor mijninrichtingen en voor mijnwerkzaamheden op het continentaal plat. Hierover is nader onderzoek verricht in het RIO *Energiebeleid II: delfstoffen* (PIVOT-rapport nr. 83) Op de uitvoering van deze vergunningen houdt ook het Staatstoezicht op de Mijnen toezicht. Over de werkzaamheden van het SodM, zie het RIO *Energiebeleid II: delfstoffen* (PIVOT-rapport nr. 83)

394. Actor: de minister
Handeling: Het op aanvraag van Gedeputeerde Staten verlenen van een verklaring van geen bezwaar op grond waarvan Gedeputeerde Staten een vergunning kan verlenen, herzien of intrekken aan bepaalde bij AMVB aangewezen inrichtingen
Bron: Art. 8.36, Wet milieubeheer
Periode : 1993 -

Opmerkingen:

Het betreft met name inrichtingen die gespecificeerde milieugevaarlijke stoffen produceren, bewerken, verwerken, in opslag hebben of vernietigen en daardoor een milieugevaarlijke situatie kunnen scheppen of van ernstige invloed kunnen zijn op het milieu. Bij weigering van deze verklaring door de minister mag de vergunning niet worden verleend.

395. Actor: de minister
 Handeling: Het adviseren van het bevoegd gezag bij het verlenen, herzien of intrekken van milieuvergunningen of ontheffingen daarvan op aanvraag
 Bron: Art 8.7, lid 1, art. 13, Wet milieubeheer
 Periode: 1993 –

396. Actor: de inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
 Handeling: Het adviseren van het bevoegd gezag bij het verlenen, herzien of intrekken van milieuvergunningen of ontheffingen daarvan op aanvraag
 Bron: Art 8.7, lid 1, art. 13, Wet milieubeheer
 Periode: 1993 –

Opmerking : Deze adviserende rol houdt tevens in:

- Het vaststellen of een aangemelde inrichting al dan niet een milieuvergunning moet aanvragen dan wel voldoet aan algemene regels
- Het (doen) gedogen van een inrichting voor de periode dat hij nog geen milieuvergunning heeft aangevraagd (afgeven van een gedoogbeschikking)
- Het voeren van overleg met een inrichting inzake de invoering van nieuwe vergunningsvoorwaarden als gevolg van emissieregels e.d.

397. Actor: Gedeputeerde Staten
 Handeling: Het adviseren van het bevoegd gezag bij het op aanvraag verlenen, herzien of intrekken van vergunningen of ontheffingen in het belang van de kwaliteit van het grondwater en de waterwinning
 Bron: Art 8.7, lid 1, art. 13, Wm; art. 7.1, lid 1c Inrichtingen en Vergunningenbesluit Wm
 Periode: 1993 -

398. Actor : de minister van Economische Zaken
 Handeling : Het instemmen met door de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer te stellen voorschriften over meetapparatuur
 Bron : Art. 4, lid 1, Besluit typekeuring bromfietsen luchtverontreiniging, Sb 1984, 525, gewijzigd in Stb 1986,230
 Mededeling Staatstoezicht op de Mijnen
 Periode : 1985-
 Opmerking : Het betreft meetapparatuur voor uitlaatgassen van bromfietsen en buisleidingen voor waarnemingen met betrekking tot het grondwater. De hier bewaarde gegevens zijn kopieën van het RIMH.

399. Actor: de minister
 Handeling: Het geven van bindende aanwijzingen aan het bevoegd gezag inzake een beschikking op een vergunningaanvraag
 Bron: Art. 8.27, lid 1, Wet milieubeheer
 Periode: 1993 -

Opmerkingen:

Het gaat hierbij om aanwijzingen in het algemeen belang, o.m. ingegeven als gevolg van nieuwe feiten op gebied van het milieu, Europese verordeningen of gesloten milieuconvenanten, door het doelgroepenoverleg en energieconvenanten, van het Ministerie van Economische Zaken. Deze aanwijzingen kunnen ook betrekking hebben op reeds verleende vergunningen. Zie ook de handelingen met betrekking tot het geheel of gedeeltelijk intrekken van vergunningen, wat soms neerkomt op het verzoeken van wijzigen van vergunningsvoorwaarden. Dit is veelal een handhavingsinstrumentarium.

Producten zijn in dit verband voornamelijk algemene richtlijnen, waaraan de vergunningverlener zich dient te houden ("regelgeving"). Deze regelgeving kan tot stand komen in onderling overleg met de RIMH en de vergunningverlener. Maatregelen die op individuele gevallen zijn toegesneden, dus op beschikkingsniveau, zijn repressief van karakter en komen als zodanig voor in de handavingsparagrafen. In de praktijk heeft een en ander vooral toepassing in een overlegprocedure met betrekking tot bedrijfsinterne milieuzorg.

Aanleiding kunnen zijn: de vaststelling van de Nederlandse Emissierichtlijnen (vgl. de vergunningen krachtens de Wet Luchtverontreiniging) of de verspreiding van CEN-normen, BAT-gegevens maar ook bijzondere waarschuwingen. Over de totstandkoming en verspreiding van deze gegevens zijn aparte handelingen genoteerd.

400.	Actor:	provinciale staten	
	Handeling:	Het jaarlijks opstellen van een verslag over het provinciaal beleid met betrekking tot de vergunning- en loonheffingverlening	
	Bron:	Art. 21.1, Wet milieubeheer	
	Periode :	1993 -	
401.	Actor:	de minister	
	Handeling:	Het jaarlijks opstellen van een verslag over het rijksbeleid met betrekking tot de vergunning- en ontheffingverlening	
	Bron:	Art. 21.1, Wet milieubeheer	
	Periode :	1993 -	
402.	Actor:	de inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne	
	Handeling:	Het toetsen van aangiften van oprichting of voornemen tot oprichting, uitbreiding, wijziging of verandering van inrichtingen aan de hand van de algemene regelgeving	
	Bron:	De besluiten milieubeheer	
	Periode :	1993 -	
403.	Actor	:	inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
	Handeling	:	Het registreren van meldingen inzake het verlenen of wijzigen van Wm-vergunningen.
	Bron	:	Landelijk handhavingproject gemeentelijk milieubeleid, 1990 - 1994 / 1995 - 1997. VROM 1995/104
	Periode :	1981 -	

1.1.1.20 **Vergunningen voor afvalstoffen**

De Wet Milieubeheer bevat een aantal specifieke bepalingen voor afvalstoffen, op grond waarvan nadere besluiten met betrekking tot storting of verwijdering wordt vastgesteld.

1.1.1.20.1 Kaderstellend

404. Actor: de minister
 Handeling: Het stellen van nadere regels omtrent afgewerkte olie en
 (gevaarlijke) afvalstoffen
 Bron: Art. 1.1, lid 11, art. 1.1, lid 13, Wet milieubeheer
 Periode : 1993 -

Opmerkingen:

- Product:
- Regeling aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen, Stct. 1993, 246
 - Besluit vrijstelling stortverbod buiten inrichtingen, Stb. 1993, 616

405. Actor: de minister
 Handeling: Het nader aanwijzen van afvalproducten als klein chemisch afval
 Bron : Art. 3, Besluit kca-logo,
 Periode : 1994 -

1.1.1.20.2 Uitvoerend

406. Actor: de minister
Gedeputeerde Staten
Handeling: Het door het geven van afzonderlijk toestemming verlenen van bevoegdheden aan houders van daarvoor gekwalificeerde inrichtingen tot het verwerken en verwijderen van bij voorschrift vastgestelde categorieën van afvalstoffen.
Bron: Art. 8.14, lid 2, onder a, Wet milieubeheer
Periode: 1993 -
407. Actor: Gedeputeerde Staten
Handeling: Het in bijzondere gevallen verlenen van een ontheffing van in de Wet milieubeheer gestelde verboden inzake afvalstoffen
Bron: Art. 10.47, lid 2, Wet milieubeheer
Periode: 1993 -
- Opmerkingen:
- Deze handeling heeft betrekking op de in artikel 10.2, lid 1, 10.18, 10.19, 10.30 en 10.43 gestelde verboden en het bepaalde in artikel 10.7, lid 1 en 10.26 van de Wet milieubeheer.
 - Op grond van artikel 1.3, lid 1 van de Wet milieubeheer heeft Gedeputeerde Staten ook een algemene ontheffingsbevoegdheid. Zie verder bij handelingen die betrekking hebben op provinciale milieuverordening.
408. Actor: de minister
Handeling: Het in bijzondere gevallen verlenen van ontheffingen van in de Wet milieubeheer bepaalde verboden inzake afvalstoffen
Bron: Art. 10.47, lid 3, Wet milieubeheer
Periode: 1993 -
- Opmerkingen:
- Deze handeling heeft betrekking op het bepaalde in een AMVB krachtens artikel 10.4, het bepaalde krachtens artikel 10.6, 10.8 en 10.9 van de Wet milieubeheer en het in artikel 10.43 gestelde verbod.
409. Actor: Gedeputeerde Staten
Handeling: Het al dan niet verstrekken van een uitzonderingsverklaring aan houders van gevaarlijke afvalstoffen, die hebben aangetoond dat de gevaarlijke stoffen die zich in de afvalstoffen bevinden de daarvoor aangegeven concentratiewaarden niet overtreffen
Bron: Art. 7, Regeling aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen, Stct. 1993, 246
410. Actor: de minister
Handeling: Het erkennen van een mededeling van een producent of importeur van een nieuw type batterij inzake het innemen en verwerken van batterijen voor hergebruik.
Bron: Art. 2, Besluit verwijdering batterijen, Stb. 1995, 45
Periode: 1995-
- Opmerkingen:
- Aan de erkenning kunnen voorschriften of beperkingen worden verbonden.
411. Actor: de minister
Handeling: Het al dan niet verlenen van een verklaring van geen bezwaar op grond waarvan Gedeputeerde Staten een vergunning kan verlenen aan bepaalde bij AMVB aangewezen inrichtingen die afvalstoffen verwijderen
Bron: Art. 8.36, Wet milieubeheer
Periode: 1993 -

1.1.1.21 In- en uitvoerbepalingen afval

Inleiding:

Inleiding:

Op basis van onder andere het Verdrag van Bazel is in 1993 de EG-verordening inzake de overbrenging van afvalstoffen (EVOA, 259/93, Pb EG L30) opgezet. Het gaat hier om maatregelen met betrekking tot het toezicht en de controle op het transport. Zij heeft betrekking op stoffen die zijn beschreven in daaraan toegevoegde (groene, oranje en rode) lijsten. Hieronder vallen ook bepaalde soorten (varkens-)mest, zodat bij de uitvoering ook het ministerie van Landbouw betrokken is. De verordening bevat regels inzake de in-, uit-, en doorvoer van praktisch alle afvalstoffen. Daarnaast worden lidstaten verplicht correspondenten aan te wijzen die het bedrijfsleven en de Commissie van de Europese Gemeenschap informeren en adviseren inzake aangelegenheden die betrekking hebben op afvalstoffen. Ter implementatie van deze verordening zijn in de Wet milieubeheer enkele ondersteunende bepalingen opgenomen. Deze hebben onder andere betrekking op handhaving.

De regeling in- uit- en doorvoer gevaarlijke afvalstoffen (Stcrt. 1988, 200/Stcrt. 1993, 617) is ingetrokken na het in werking treden van de EVOA in 1994 .

1.1.1.21.1 Kaderstellend:

412.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het stellen van (nadere) regels betreffende het toezicht en de controle op het brengen van afvalstoffen over de grens
	Bron	:	Art. 10.44 onder a, Wet milieubeheer
	Periode	:	1993 -

Opmerkingen:

Het betreft hier het stellen van (nadere) regels ter uitvoering van voor Nederland verbindende verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties.

Product

* Regeling EG-verordening overbrenging van afvalstoffen, Stcrt. 1994, 86.

413.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het vaststellen van een lijst van personen of instanties die in de verschillende landen van de EU worden aangemerkt als het bevoegd gezag inzake de overbrenging van afvalstoffen
	Bron	:	Art. 40, Besluit inzake regeling in-, uit- en doorvoer gevaarlijke afvalstoffen 1994, Stcrt. 1993, 245.
	Periode	:	1993 -

414.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het aanwijzen van douanekantoren via welke de overbrenging van afvalstoffen naar en uit de Europese Gemeenschap dient plaats te vinden
	Bron	:	Art. 39, lid 1, EVOA
	Periode	:	1993 -

415.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het aanwijzen van correspondenten die andere EG-correspondenten, de Europese Commissie en het Nederlandse bedrijfsleven informeren en adviseren inzake aangelegenheden die betrekking hebben op afvalstoffen
	Bron	:	EVOA (=Verordening betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap, 1993, PB EGL 30)

Periode: 1993 -

Opmerkingen:

- Deze handeling gebeurt in overeenstemming met de EC

1.1.1.21.2 Uitvoerend:

416. Actor : de minister
 Handeling: Het doen adviseren en informeren van andere EG-correspondenten, de Europese Commissie en het Nederlandse bedrijfsleven inzake aangelegenheden die betrekking hebben op afvalstoffen
 Bron : Verordening betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap, 1993, PB EGL 30
 Periode : 1993 -
 Opmerkingen:
 - Deze handeling wordt verricht door de zogenaamde correspondenten.
417. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling: Het adviseren van de minister inzake een verzoek om het invoeren van afvalstoffen over de Nederlandse grenzen, die in de provincie worden bewerkt, bewaard, verwerkt, vernietigd of op of in de bodem worden gebracht
 Bron : Art. 6, lid 5, Besluit inzake regeling in-, uit- en doorvoer gevaarlijke afvalstoffen 1994, Stct. 1993, 245.
 Periode : 1993 -
418. Actor : de minister
 Handeling : Het beschikken over verzoeken om toestemming voor transport van afvalstoffen over de Nederlandse grenzen voor in- en uitvoer
 Bron : Art. 10.39 lid 3, art. 10.44c. lid 1, Wet milieubeheer
 Periode : 1993 -
 Opmerkingen:
 - Het afgeven van een verklaring van geen bezwaar maakt deel uit van deze handeling
 - Het registreren van meldingen (kennisgevingen) betreffende de in-, uit- en doorvoer van afvalstoffen maakt deel uit van deze handeling.
419. Actor : de minister
 Handeling : Het jaarlijks opstellen van een verslag dat betrekking heeft op de ten uitvoerlegging door rijksoverheid van het Verdrag van Bazel betreffende de in-, uit- en doorvoer van afvalstoffen
 Bron : Art. 40, Verordening betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap, 1993, PB EGL 30
 Periode : 1993 -

Keuringen op basis van milieuvoorschriften

Keuringen, voorgeschreven door hinderwet- en milieubesluiten

Inleiding

Op grond van de Hinderwet 1985 heeft de minister de bevoegdheid algemeen geldende voorwaarden te stellen voor bepaalde categorieën bedrijven en toestellen. Een van die voorwaarden kan zijn het toelaten van periodieke keuringen. Deze keuringen worden uitgevoerd door in de regelgeving aangewezen instellingen, die daarvoor als bevoegd zijn aangewezen. Mogelijk treden deze instellingen ook op als aangewezen instellingen in bedrijfsmilieuplannen.

De verplichte keuringen hebben meestal betrekking op:

- Gastoestellen. Hiervan wordt de keuring uitgevoerd door de VEGIN
- Ondergrondse leidingen van vloeistoffen of ondergrondse tanks. Hiervoor worden verschillende verplichte keuringshandelingen uitgevoerd door de Keuringsdienst voor Waterleidingsartikelen KIWA.

Het KIWA treedt op bij de uitvoering van keuringen krachtens de volgende besluiten:

- Besluit LPG-tankstations Hinderwet
- Besluit riool- of poldergemalen Hinderwet
- Besluit herstelrichtingen voor motorvoertuigen Hinderwet

- Besluit mestbassins Hinderwet
- Besluit opslag goederen Hinderwet
- Besluit melkveehouderijen Hinderwet
- Besluit horecabedrijven Hinderwet

De Dienst van het Stoomwezen keurt aan de bedrijven te leveren gasflessen en reservoirs van LPG-gasstations. (Besluit LPG-tankstations Hinderwet)

Het IJkwezen keurt meetinstrumenten op grond van de IJkwet 1937 art. 10, lid 1, art. 11, lid 2, art. 25, lid 1-2 en art. 29 wanneer in de regelgeving meetinstrumenten moeten worden toegelaten.

Handelingen

420. Actor : Het KIWA
 Handeling : Het op verzoek van de eigenaar keuren van de constructie mestbassins
 Bron : Art. 1.5 Voorschriften bij het Besluit mestbassins Hinderwet
 Periode : 1991-

Opmerkingen:

Naast het KIWA kunnen ook andere instanties door B. & W. worden aangewezen om deze keuringen uit te voeren.

421. Actor : Het KIWA
 Handeling : Het periodiek (om de vijf jaar) keuren van foliemestbassins op mestdichtheid
 Bron : Art. 2.1 Voorschriften bij het Besluit mestbassins Hinderwet
 Periode : 1991-

Opmerkingen:

Naast het KIWA kunnen ook andere instanties door B. & W. worden aangewezen om deze keuringen uit te voeren.

422. Actor : Het KIWA
 Handeling : Het uitbrengen van standaardvoorwaarden voor de bouw van milieuvriendelijke opslagconstructies
 Bron : Art. 2 sub b Voorschriften bij het Besluit mestbassins Hinderwet
 Periode : 1991-

Opmerkingen:

- Product:
 Standaard Aannemingsvoorwaarden Mestbassins 1988 (SAVM)

423. Actor : Het KIWA
 Handeling : Het opstellen van bodemweerstandsrapporten voor ondergrondse leidingen van vloeistoffen van vergunning aanvragende inrichtingen
 Bron : Voorschriften bij diverse hinderwetbesluiten
 Periode : 1988-

Opmerkingen:

424. Actor : De KIWA
 Handeling : Het periodiek keuren van de bekleding van leidingen van LPG-tankstations
 Bron : Art. 2, Voorschriften bij het Besluit LPG-tankstations Hinderwet
 Periode : 1988-

425. Actor : De Dienst van het Stoomwezen
 Handeling : Het keuren van reservoirs van LPG-tankstations
 Bron : Art. 2, Voorschriften bij het Besluit LPG-tankstations Hinderwet
 Periode : 1988-

426. Actor : Het KIWA

	Handeling	:	Het erkennen van installateurs van ondergrondse leidingen van inrichtingen
	Bron	:	Voorschriften bij diverse hinderwetbesluiten; BOOT
- 427.
Actor	:	Het KIWA
Handeling	:	Het afgeven van installatiecertificaten voor ondergrondse leidingen
Bron	:	Art. 1 Besluit opslag goederen Hinderwet
Periode :	:	1990
- 428.
Actor	:	TNO
Handeling	:	Het doen van metingen van de omgeving van vergunning aanvragende wasserijen op de aanwezigheid van PER
Bron	:	art. 1.3.6. sub C Voorschrift bij Besluit chemische wasserijen Hinderwet
Periode :	:	1990-
- Opmerkingen:
- Voor alle chemische wasserijen is de uitstoot van PER m³ over een periode van 3 minuten aan een maximum gebonden. Bij de meetresultaten moet een plattegrond van de inrichting waarop de reinigingsmachines, ventilatieopeningen en de plaats van uitmonding staat aangegeven.
- 429.
Actor	:	VEG Gaasinstituut n
Handeling	:	Het periodiek keuren van gastoestellen van vergunninghouders
Bron	:	Voorschriften bij diverse vergunningbesluiten Hinderwet of Milieubeheer
Periode :	:	1985-
- 430.
Actor	:	de inspecteur
Handeling	:	Het ten behoeve van gemeentebesturen toetsen van aanvragen voor een hinderwetvergunning op milieugevolgen
Bron	:	Circulaire van 13 september 1964, nr. 8620 inzake aanpak luchtverontreiniging. Hinderwet 1981, art. 1, lid 3

Keuringen luchtverontreiniging

Inleiding

Op grond van art. 13 van de Wet inzake de luchtverontreiniging kan de rijksoverheid emissienormen stellen waaraan toestellen die met brandstoffen moeten werken kunnen worden onderworpen. Hiertoe worden bij algemene maatregel van bestuur categorieën van toestellen aangewezen, die keuringplichtig zijn. Dit betekent dat toestellen uit deze categorieën die niet voorzien zijn van een typegoedkeuringscertificaat, niet mogen worden vervaardigd, verhandeld of gebruikt. De aanwijzing van de categorieën is overigens sterk afhankelijk van het Europese beleid ter zake, dat voor een groot deel gedictieerd wordt door handelspolitieke overwegingen. Nederlandse regelgeving waarin eisen aan toestellen worden gesteld, kan meestal pas tot stand komen als het Europese beleid reeds in een richtlijn is vastgelegd. Aan de keuringsplicht wordt ook voldaan, indien de vervaardiger van het toestel een goedgekeurd Europees certificaat kan overleggen.

De procedure die in de algemene maatregelen van bestuur die op grond van art. 2, lid 1, Wet geluidhinder is beschreven, is voor alle toestellen ongeveer gelijk. De volgende stappen komen aan de orde

- kaderstellend:
 - * het aanwijzen van keuringsinstanties;
 - * het aanwijzen van keuringen die gelijkwaardig zijn;
 - * het aanwijzen van documenten afgegeven door EG-lidstaten waaruit blijkt dat de toestellen aan de normen voldoen;
 - * het vaststellen van keuringsvoorschriften en keuringsreglementen;
- uitvoerend:
 - * het doen van (type)keuringen en het afgeven van keuringscertificaten;
 - * het verlenen van ontheffingen;
 - * het herzien van keuringbeslissingen van de aangewezen keuringsinstanties.

Een van de belangrijkste categorieën wordt gevormd door wegvoertuigen zoals motorvoertuigen en bromfietsen. De uitvoering van de keuring van deze apparaten en het verlenen van ontheffingen is in het kader van het beleidsterrein "wegverkeer" beschreven in het PIVOT-rapport "*De heilige koe geboekstaafd*", waarnaar hier verwezen kan worden.

Handelingen

431. Actor : de minister
de vakministers
Handeling : Het aanwijzen van instanties voor keuringen van toestellen en brandstof
Bron : art 17, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb 1970, 580).
Periode : 1972-

Opmerkingen:

- Product
 - * Aanwijzing Rijksdienst voor het Wegverkeer als keuringsinstantie voor typekeuring motorrijtuigen, 7 september 1973, Start 184
 - * Aanwijzing rijksdienst voor het Wegverkeer als keuringsinstantie voor typekeuring bromfietsen luchtverontreiniging, 3 september 1985 (Start 189)

432. Actor : de minister
de minister van Verkeer en Waterstaat
Handeling : Het vaststellen van uitvoeringsregelen of reglementen ten aanzien van keuringen van motorrijtuigen of bromfietsen
Bron : Art. 2, lid 2, Besluit milieukeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging (Stb 1991, 398)
Periode : 1991-

Opmerkingen:

- Product
 - * Regeling uitvoeringsvoorschriften milieukeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging van 23 juli 1991 (Stct. 145)

- 433. Actor : de minister
 de minister van Verkeer en Waterstaat
 Handeling : Het aanwijzen van documenten die worden afgegeven door andere lidstaten van de EU waaruit blijkt dat motorvoertuigen die op grond van art. 2, lid 1 van de Wet luchtverontreiniging keuringplichtig zijn, voldoen aan emissie-eisen en het aanwijzen van keuringen die gelijkwaardig zijn met de keuringen die op grond van dat artikel worden uitgevoerd
 Bron : Art. 2, lid 2, Besluit milieukeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging
 Periode : 1991-

- 434. Actor : de minister
 Handeling ; Het bepalen van meetmethoden om lood- en octaangehalte van benzine vast te stellen
 Bron : Art. 3 Besluit loodgehalte benzine (Stb 1977,588, gewijzigd in Stb 1983, 104)
 Periode : 1978-
- Opmerkingen:
 - Product:
 - * Regeling bepalingmethode lood- en benzeengehalte benzine (Strt 1991, 35);
 - * Regelingen onderzoek en meetmethoden benzine (Start 1992, 128).

- 435. Actor : de minister
 Handeling : Het verlenen van ontheffingen op het verbod om niet goedgekeurde motorvoertuigen die op grond van art. 3, lid 1 van de Wet luchtverontreiniging keuringsplichtig zijn, te vervaardigen, in te voeren, in voorraad te hebben, te koop aan te bieden, af te leveren, te vervoeren of te gebruiken
 Bron : Art. 3 Besluit typekeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging
 Periode : 1974 - 1989

- 436.. Actor : De inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne.
 Handeling : Het adviseren van de minister inzake aanvragen om ontheffingen op het verbod om niet goedgekeurde motorvoertuigen die op grond van art. 3, lid 1 van de Wet luchtverontreiniging keuringsplichtig zijn, te vervaardigen, in te voeren, in voorraad te hebben, te koop aan te bieden, af te leveren, te vervoeren of te gebruiken
 Bron : Art. 3 Besluit typekeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging
 Periode : 1974-1989

- 437. Actor : de minister
 Handeling : Het vaststellen van kenmerken waaraan op gas aangedreven motorrijtuigen dienen te voldoen
 Bron : Art 1, lid 3 Besluit typekeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging (Stb. 1990,240)
 Periode : 1974-
- Opmerkingen:
 - Product
 - * Uitvoeringsbesluit art. 1 Besluit typekeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging van 18 juni 1990, Start 123.

- 438. Actor : de minister
 de minister van Verkeer en Waterstaat

- Handeling : Het vaststellen van regels over vorm en inhoud van symbolen, waaruit blijkt dat een motorvoertuig voldoet aan EG-richtlijnen inzake uitlaatgassen
- Bron : Art 3a sub 3, Besluit typekeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging (Stb. 1990,240)
- Periode : 1974-
- Opmerkingen:
- Product:
 - * Uitvoeringsbesluit art 3a Besluit typekeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging van 18 juni 1990, Start 123.
439. Actor : de minister
- Handeling : Het stellen van regels voor apparaten voor het meten van uitlaatgassen
- Bron : Besluit permanente eisen motorrijtuigen luchtverontreiniging (Stb 1982,36)
- Periode : 1982-
- Opmerkingen:
- Product
 - * Meetbesluit CO/roet motorrijtuigen van 30 maart 1982 (Start 80);
 - * Regeling onderzoek en meetmethoden benzine van 26 juni 1992 (Start 128).
440. Actor : de minister van Justitie
de minister van Binnenlandse Zaken
de minister van Verkeer en Waterstaat
de minister van Economische Zaken
- Handeling : Het instemmen met door de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer te stellen regels voor apparaten voor het meten van uitlaatgassen
- Bron : Besluit permanente eisen motorrijtuigen luchtverontreiniging (Stb 1982,36)
- Periode : 1982-
441. Actor : de minister van Justitie
de minister van Binnenlandse Zaken
de minister van Verkeer en Waterstaat
de minister van Economische Zaken
- Handeling : Het instemmen met door de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer te stellen regels voor de omstandigheden waaronder onderzoek naar uitlaatgassen wordt verricht en de meetmethoden die worden toegepast

- Bron : Besluit permanente eisen motorrijtuigen luchtverontreiniging (Stb 1982,36)
 Periode : 1982-
442. Actor : de minister van Economische Zaken
 Handeling : Het instemmen met door de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer te stellen voorschriften over meetapparatuur voor uitlaatgassen
 Bron : Art. 4, lid 1, Besluit typekeuring bromfietsen luchtverontreiniging, Stb 1984, 525, gewijzigd in Stb 1986,230
 Periode : 1985-
443. Actor : de minister
 de minister van Verkeer en Waterstaat
 Handeling : Het stellen van regels inzake levensduur en goede werking van onderdelen van motorvoertuigen
 Bron : Art 2a, lid 2, Besluit typekeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging (Stb. 1990,240)
 Periode : 1974-
- Opmerkingen:
 - Product
 * Uitvoeringsbesluit art 2a Besluit typekeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging van 18 juni 1990, Start 123.
444. Actor : IJkwezen b.v., Delft
 Handeling : Het keuren van koolmonoxidemeters en roetmeters, bestemd voor keuringen van uitlaatgassen van motorrijtuigen
 Bron : Art. 2 en 3 Meetbesluit CO/roet motorrijtuigen
 Periode : 1983-
445. Actor : IJkwezen b.v., Delft
 Handeling : Het verstrekken van erkenningscertificaten aan instellingen met koolmonoxidemeters en roetmeters voor keuringen van uitlaatgassen van motorrijtuigen
 Bron : Art. 2 en 3 Meetbesluit CO/roet motorrijtuigen
 Periode : 1983-
446. Actor : de minister
 Handeling : Het erkennen van kalibratiegas fabricerende inrichtingen als leverancier voor instellingen die uitlaten van motorrijtuigen meten op koolmonoxyde en roet
 Bron : Art. 1 van bijlage V bij Meetbesluit CO/roet motorrijtuigen
 Periode : 1983-

Keuringen wet geluidhinder

Inleiding:

Op grond van hoofdstuk II van de Wet geluidhinder kan de rijksoverheid ter voorkoming of beperking van geluidshinder regels stellen aan toestellen. Hiertoe kunnen bij algemene maatregel van bestuur categorieën van toestellen worden aangewezen, die keuringplichtig zijn. Dit betekent dat toestellen uit deze categorieën die niet voorzien zijn van een typegoedkeuringscertificaat, niet mogen worden vervaardigd, verhandeld of gebruikt. De aanwijzing van de categorieën is overigens sterk afhankelijk van het Europees beleid ter zake, dat voor een groot deel gedictieerd wordt door handelspolitieke overwegingen.

In verband met de sterke relatie die er met de EG-regelgeving bestaat is sinds 1993 in de Wet geluidhinder de bevoegdheid om nadere regels te stellen omtrent de keuringen voor wat betreft de implementatie van EG-richtlijnen, niet meer bij de regering gelegd maar bij de minister van VROM. Als gevolg hiervan werden begin 1994 vijf AMVB's (voor sloophamers, stroomaggregaten, motorcompressoren, torenkranen en grondverzetmachines) vervangen door één ministeriële regeling voor bouwmachines.

De procedure die in de algemene maatregelen van bestuur die op grond van art. 2, lid 1, Wet geluidshinder is beschreven, is voor alle toestellen ongeveer gelijk. De volgende stappen komen aan de orde

- kaderstellend:
 - * het aanwijzen van keuringsinstanties;
 - * het aanwijzen van keuringen die gelijkwaardig zijn;
 - * het aanwijzen van documenten afgegeven door EU-lidstaten waaruit blijkt dat de toestellen aan de normen voldoen;
 - * het vaststellen van keuringsvoorschriften en keuringsreglementen;
- uitvoerend:
 - * het doen van (type)keuringen en het afgeven van keuringscertificaten;
 - * het verlenen van ontheffingen.

In 1992 is de bevoegdheid tot het verlenen van ontheffingen uit de meest AMVB's geschrapt. De bevoegdheid om de keuringsbeslissingen te herzien wordt in 1986 in de regelgeving opgenomen.

Een van de belangrijkste categorieën wordt gevormd door wegvoertuigen zoals motorvoertuigen en bromfietsen. De uitvoering van de keuring van deze apparaten en het verlenen van ontheffingen is in het kader van het beleidsterrein "wegverkeer" beschreven in PIVOT-rapport 18: *De heilige koe geboekstaafd*, waarnaar hier verwezen kan worden.

1.1.1.22 Kaderstellend

447.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het vaststellen van nadere regels omtrent het vervaardigen, invoeren, in voorraad hebben, te koop aanbieden, afleveren, vervoeren en gebruiken van toestellen anders dan in huishoudens, voor zover deze regels de uitvoering van Nederland bindende verdragen en besluiten van volkenrechtelijke organisaties betreffen
	Bron	:	Art. 2, lid 3, Wet geluidhinder
	Periode	:	1993-
Opmerkingen:			
-	Product	:	
	*	:	Regeling van 10 februari 1994, houdende voorschriften geluidproductie bouwmachines, Stcrt. 1994, nr. 36.
448.	Actor	:	de minister
de minister van Verkeer en Waterstaat
de minister van Economische Zaken
de minister van Landbouw (Natuurbeheer) en Visserij
	Handeling	:	Het aanwijzen van instanties die belast zijn met (type)keuringen van toestellen die keuringsplichtig gesteld zijn en het vaststellen van keuringsreglementen en keuringsvoorschriften terzake

Bron : Art. 6, Wet geluidshinder
Periode : -

Opmerking:

- Product
 - * Regeling typekeuring geluidproductie bromfietsen, Stcrt. 1986, 108;
 - * de Regeling aanwijzing keuringsinstantie gazonmaaimachines, Stcrt.1988,123;
 - * de Regeling keuringsvoorschriften gazonmaaimachines, Stcrt. 1988, 123;
 - * Besluit aanwijzing keuringsinstantie geluidproductie motorvoertuigen, Stcrt. 1982, 19;
 - * het Besluit keuringsvoorschriften geluidproductie motorvoertuigen, Stcrt. 1982, 19;
 - * de Regeling keuringsvoorschriften en EEG-documenten geluidproductie motorvoertuigen, Stcrt. 1985, 212;
 - * de Regeling aanwijzing keuringsinstantie sloophamers, Stcrt. 1986, 142;
 - * het Besluit keuringsvoorschriften geluidproductie sloophamers, Stcrt. 1984, 21;
 - * ministeriële regeling van 10 februari 1994, houdende een regeling geluidproductie bouWmachines;
 - * Aanwijzing van 10 maart 1977 van de minister van Landbouw en Visserij, betreffende aanwijzing IMAG als keuringsinstituut voor land- en bosbouwtrekkers.

449. Actor : de minister
de minister van Verkeer en Waterstaat
de minister van Economische Zaken
Handeling : Het aanwijzen van documenten die worden afgegeven door andere lidstaten van de EU waaruit blijkt dat Toestellen die op grond van art. 2, lid 1 van de Wet geluidshinder keuringsplichting zijn, voldoen aan geluidproductie-eisen en het aanwijzen van keuringen die gelijkwaardig zijn met de keuringen die op grond van dat artikel worden uitgevoerd
Bron : Art. 6, Wet geluidshinder
Periode : -

Opmerking:

- Product
 - * de Regeling EEG-documenten gazonmaaimachines, Stcrt. 1988, 123;
 - * de Regeling EEG-documenten motorcompressoren, Stcrt. 1986, 142;
 - * Regeling keuringsvoorschriften en EEG-documenten geluidproductie motorvoertuigen, Stcrt. 1985, 212;
 - * het besluit houdende uitvoering van artikel 2, lid 1, onder c, van het Besluit geluidproductie motorvoertuigen, Stcrt. 1984, 160;
 - * het Besluit uitvoering Besluit geluidproductie motorvoertuigen, Stcrt. 1985, 23.

1.1.1.23

Uitvoerend

450. Actor : Instituut voor Mechanisatie, Arbeid en Gebouwen (IMAG)
 Handeling : Het op verzoek van aanbieders keuren van gazonmaaimachines op geluidproductie
 Bron : Art. 2, onder a, Besluit geluidproductie gazonmaaimachines
 Periode : 1988-
451. Actor : Stichting Aboma+Keboma
 Handeling : Het op verzoek van aanbieders keuren van bouw machines die op grond van art. 2, lid 1 van de Wet geluidshinder keuringplichtig zijn
 Bron : Ministeriële regeling van 10 februari 1994, houdende een regeling geluidproductie bouw machines
 Periode : -
- Opmerking:
 - De keuring was tot 1994 geregeld in vijf afzonderlijke AMVB's. In 1994 is de ministeriële regeling van kracht geworden waarin de materie voor alle soorten bouw machines is geregeld.
452. Actor : de minister
 Handeling : Het op verzoek van aanbieders keuren van luchtkusservoertuigen op geluidproductie
 Bron : Art. 3, lid 1, Besluit luchtkusservoertuigen Wet geluidshinder
 Periode : 1989-
453. Actor : de minister
 Handeling : Het verlenen van ontheffingen op het verbod om niet goedgekeurde apparaten die op grond van art. 2, lid 1 van de Wet geluidshinder keuringplichtig zijn, te vervaardigen, in te voeren, in voorraad te hebben, te koop aan te bieden, af te leveren, te vervoeren of te gebruiken
 Bron : De relevante artikelen uit de volgende algemene maatregelen van bestuur
 - Besluit geluidproductie gazonmaaimachines;
 - Besluit luchtkusservoertuigen Wet geluidshinder.
 Periode : 1988-1992
454. Actor : de minister
 de minister van Verkeer en Waterstaat
 de minister van Economische Zaken
 Handeling : Het verlenen van tijdelijke ontheffingen op het verbod om niet toegelaten typen bromfietsen te mogen vervaardigen, in te voeren, in voorraad te hebben, af te leveren of te vervoeren
 Bron : art. 3, onder e, Besluit geluidproductie bromfietsen
 Periode : 1985-

Milieu-effectrapportage

Inleiding

Volgens de Wabm en hoofdstuk 7 van de Wm dient een aanvrager van een vergunning voor een soort activiteit een milieueffectrapport op te stellen: aanvrager kan een overheidsinstelling zijn, maar ook een belangrijke particuliere instelling. Verplichting tot milieueffectrapportage houdt in dat de instelling verplicht is de gegevens aan te leveren ingevolge door de vergunningverlener of het bevoegd gezag - veelal GS of het rijk - te stellen richtlijnen, op grond waarvan de belangen kunnen worden afgewogen die (na zo breed mogelijke inspraak) tot een vergunning kunnen leiden. De verplichting voor een MER staan omschreven in:

- Het besluit Milieu Effect Rapportage
- Provinciale milieuverordeningen met betrekking tot bijzondere gebieden (bijvoorbeeld het Waddengebied).

In 1994 is er een wijziging in de Wm aangebracht. Deze wijziging houdt in dat er naast een MER-plicht ook een MER-beoordelingsplicht geldt. Dit houdt in dat degene die een bepaald soort activiteit verricht waarbij in bepaalde omstandigheden risico's kunnen ontstaan het bevoegd gezag laat beoordelen of hij een MER moet opstellen. Het bevoegd gezag stelt dan vast of er inderdaad bijzondere omstandigheden aanwezig zijn die het maken van een MER noodzakelijk maken. Betrokken instelling stelt bij de voorbereiding van een activiteit, een besluit of een verordening een milieueffectrapport op van zijn handelingen die volgens de AMVB's of verordeningen inzake de MER milieubedreigend zijn. In de MER worden beschreven: welke activiteiten er zullen worden verricht; en welke situaties daardoor in het milieu kan worden veranderd. De totstandkoming geschiedt fasegewijs langs de volgende stadia:

- **Voorfase.** De MER-plichtige deelt aan bevoegd gezag mede dat hij activiteiten gaat ondernemen, die een MER vereisen. Hij stelt hiervoor een startnotitie op, waarvoor bij AMVB regels zijn vastgesteld. Het bevoegd gezag bevestigt de ontvangst en zendt de *startnotitie* door aan de Commissie voor de MER en aan de adviseurs. Ook doet het hiervan publiek mededeling in de officiële bladen.
- De opstelling van de startnotitie leidt tot het vooroverleg tussen de MER-plichtige, bevoegd gezag en de Commissie MER. Bevoegd gezag stelt de commissie en de adviseurs in de gelegenheid advies uit te brengen over het geven van richtlijnen over de inhoud van het MER. De commissie brengt twee maanden na de bekendmaking advies uit. In deze startnotitie wordt gelegenheid gegeven om de alternatieven, die in een MER zijn vereist, 'weg te schrijven'. Hierdoor kan men te veel en te gedetailleerde informatie in het definitieve rapport voorkomen. Het bevoegd gezag stelt na drie maanden richtlijnen op voor de MER-plichtige.
N.B. Het kan voorkomen dat bij de voorbereiding van de MER belangrijke veranderingen optreden in het voornemen van de MER-plichtigen, waardoor er zich nieuwe alternatieven kunnen voordoen, die niet in de instructies zijn voorzien
- De feitelijke opstelling van de MER wordt meestal aan deskundige derden uitbesteed. Ook wordt het bevoegd gezag en de commissie MER informeel soms bij de opstelling betrokken.
- Vervolgens wordt het milieueffectrapport aan het bevoegd gezag aangeboden. Dit beoordeelt het rapport aan de hand van de richtlijnen. Tegen een negatieve beoordeling kan beroep worden aangetekend bij de Kroon. Bevat het rapport geen onjuistheden op hoofdlijnen, dan zendt een exemplaar door aan de Commissie voor de MER en aan de adviseurs. Ook doet het hiervan publiek mededeling in de officiële bladen
- Hierna wordt het rapport ter inzage gelegd en wordt er gelegenheid gegeven tot hoorzittingen. Ook deze hoorzittingen kunnen apart worden aangekondigd. Iedereen is bevoegd het rapport van opmerkingen te voorzien; deze opmerkingen worden doorgezonden aan de opsteller van het rapport, de Commissie voor de MER en aan de adviseurs. Na de hoorzitting heeft de commissie een maand de tijd om advies uit te brengen;
- Aan de hand van deze gegevens neemt het bevoegd gezag een besluit tot het al dan niet verlenen van een vergunning tot het verrichten van de aangemelde MER-plichtige activiteit. Dit besluit wordt gepubliceerd;

- Nadat het besluit genomen is en de MER-plichtige activiteit wordt uitgevoerd, moet het bevoegd gezag het besluit evalueren. Het stelt een onderzoek in naar het effect van de handeling; degene die de activiteit verricht, is verplicht daaraan medewerking te verlenen. Het bevoegd gezag stelt dan een verslag op van het onderzoek, dat het door zendt naar de Commissie voor de MER en aan de adviseurs. Ook maakt het zijn bevindingen publiek, door in de desbetreffende bladen aan te kondigen dat zijn bevindingen gereed zijn. Indien de activiteit belangrijke en onvoorziene schade heeft toegebracht aan het milieu, mag het bevoegd gezag maatregelen nemen om de schade zoveel mogelijk ongedaan te maken.

In de praktijk valt de procedure van de MER-aanvraag vaak samen met andere procedurele handelingen, die o.m. samenvallen met de wetgeving op het gebied van ruimtelijke ordening. Voorbeelden hiervan zijn: tracébeslissingen, planologische kernbeslissingen, provinciale streek- en structuurplannen, gemeentelijke bestemmingsplannen. Een zuivere MER-procedure volgens de Wabm komt vooral voor als overheidsinstellingen inrichtingen willen oprichten voor bedrijfsvoering. Een MER moet altijd worden gemaakt wanneer de activiteit het gevolg is van een overheidsbesluit. Maar ook particulieren kunnen MER-plichtig zijn, omdat zij activiteiten verrichten die in het MER-besluit als MER-plichtig zijn omschreven. Gedacht kan hier worden aan de oprichting van electriciteits- of kerncentrales, opslagplaatsen of verwerkingsinstallaties van brandstoffen of chemisch afval, vuilverbrandingsinstallaties, hoogovens en petrochemische installaties. Feitelijk gaat het om activiteiten waarvoor dusdanig grote industrieterreinen moeten worden ingericht, dat de ruimtelijke ordening in het geding is. Maar ook aan de aanleg van recreatieterreinen, groter dan 20 hectare, voorzover daarvoor niet is voorzien in een plan van ruimtelijke ordening. In dit geval is er sprake van een MER-plichtige vergunningsprocedure. Voor de MER-plicht heeft de EG op 27 juni 1985 richtlijnen vastgesteld (richtlijn 85/337), die als kritiek op de Nederlandse wetgeving konden gelden. Deze richtlijnen hebben betrekking op:

- regelingen ten aanzien van de ontheffing van de MER-plicht;
- regelingen ten aanzien van de beoordeling van de vraag of een bepaalde activiteit MER-plichtig is.

De hier beschreven handelingen hebben voornamelijk betrekking op:

- nadere regeling van de MER
- bijzonderheden met betrekking tot de toepassing van de MER bij vergunningverlening door het rijk

Voor de opstelling van MER's door de rijksoverheid zelf in het kader van beslissingen op het gebied van ruimtelijke ordening of openbare werken zie de rapporten institutioneel onderzoek met betrekking tot ruimtelijke ordening, waterstaat, e.d.

Handelingen

Kaderstellend

1.1.1.24 Bevoegde personen

455. Actor : de minister
Handeling : Het benoemen van voorzitters en leden van de commissie voor de MER
Bron : Art. 77 Wabm, art. 2.19, 2.23 Wm
Periode : 1986-
456. Actor : de minister
Handeling : Het bij AMVB vaststellen van de rechtspositie van de voorzitter en leden van de commissie voor de MER en van zijn werkwijze
Bron : Art. 77,d , art. 77h Wabm,
Periode : 1986-
457. Actor : de Commissie voor de MER
Handeling : Het jaarlijks verslag uitbrengen van zijn werkzaamheden aan de ministers van VROM en van LNV
Bron : Art. 77b Wabm
Periode : 1986-
458. Actor : de minister
Handeling : Het in stand houden van het bureau van de commissie voor de MER
Bron : Productenlijst Directie Bestuurszaken
Periode : 1986-
459. Actor : de minister
Handeling : Het aanwijzen van adviseurs inzake MER-plichtige activiteiten van de rijksoverheid
Bron : Art. 41a, lid 2a en lid 3 Wabm
Periode : 1986-
- Product bv:
Aanwijzing van de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne als adviseur, Stcrt. 1990, nr. 101.
460. Actor : de minister
Handeling : Het maken van bilaterale afspraken met buurlanden inzake grensoverschrijdende milieueffectrapportage
Bron : Productenlijst directie Bestuurszaken
Periode : 1986-
- Opmerkingen:
- Deze handelingen zijn toepassingen van de Europese Richtlijn inzake de MER. Van deze afspraken worden brochures gemaakt.
461. Actor : de minister
Handeling : Het voorbereiden van verdragen inzake de milieueffectrapportage
Bron : Productenlijst directie Bestuurszaken
Periode : 1986-

1.1.1.25 Nadere regelgeving

462. Actor : de minister, de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Handeling : Het bij AMVB vaststellen van activiteiten waarvoor een milieueffectrapport is vereist
Bron : Art. 41b Wabm
Periode : 1986-1993

463. Actor : de minister
Handeling : Het stellen van nadere instructies met betrekking tot de MER
Bron : Handleiding MER, p. 59-60
Periode : 1987-

Opmerkingen:

Producten zijn verschenen in de MER-reeks van het ministerie van VROM
Bijvoorbeeld: Handleiding Milieueffectrapportage; Handboek MER-gevaarlijke stoffen.

464. Actor : de minister
Handeling : Het uitgeven van tijdschriften over de MER
Bron : 'Rondom milieueffectrapportage', 1989
Periode : 1987-

Opmerkingen:

- Producten zijn b.v.:
 - * Kenmerken, tijdschrift voor milieurapportage. 1993-
 - * Nieuwsbrief MER, 1994-

465. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het bij provinciale verordening doen aanwijzen van activiteiten waarvoor een milieueffectrapport vereist is
Bron : Art. 41f Wabm, art. 7.6, eerste lid, Wm
Periode : 1986-

Opmerkingen:

- De bevoegdheid van gs beperkt zich tot activiteiten binnen de provincie en wel uitsluitend in beschermde milieugebieden of ernstig verontreinigde omgevingen. Bij de totstandkoming van deze verordening voeren Gedeputeerde Staten overleg met de betrokken gemeenten en waterschappen en geven zij door publicatie en terinzagelegging gelegenheid tot het indienen van bezwaren. Bij de uiteindelijke besluitvorming dient de provincie ook de verslagen van het gevoerde overleg te voegen.

466. Actor : de minister
Handeling : Het adviseren van Gedeputeerde Staten bij de opstelling van een MER-verordening
Bron : Productenlijst DG Bestuurszaken, min, VROM
Periode : 1986-

Opmerkingen:

Voorbeeld: evaluatie provinciale verordening inzake het waddengebied.

467. Actor : de minister, de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Handeling : het in overleg met de ministerraad tussentijds beschikken dat voor een specifieke handeling een milieueffectrapport is vereist
Bron : Art. 41d Wabm, art. 7.4, lid 1 Wm
Periode : 1986-

Opmerkingen:

- Deze beschikking gaat spoedshalve vooraf aan een wijziging van de AMVB inzake de MER. Zij blijft een jaar geldig en kan van jaar tot jaar worden verlengd totdat de wijziging heeft plaats gevonden. Zij kan het gevolg zijn van de aanmelding van een handeling van de vakminister, voorzien in art. 41c.

468.. Actor : de inspecteur. van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling : Het adviseren inzake nadere MER-regelingen door andere
overheidsinstanties
Bron :Art. 41a, lid 2b, Wabm, art. 7.6, lid 2 Wm
Periode : 1986-

Uitvoerend

469. Actor : de minister
Handeling : Het aanwijzen van de bevoegde instantie tot wie een in te dienen milieueffectrapport moet worden gericht
Bron : Toelichting van art. 41 ai Wabm
Periode : 1986-1993

Opmerkingen:

- Dit vindt plaats indien een activiteit zich over terreinen van verschillende bevoegde instanties (bijv. meerdere provincies) afspeelt, zoals: het aanleggen van een weg of het graven van een kanaal. In dat geval is er sprake van een "grensoverschrijdende MER".

470. Actor : de vakminister
Handeling : Het aangeven van een voorgenomen activiteit die nadelige invloed kan uitoefenen op het milieu
Bron : Art. 41c Wabm
Periode : 1986-

Opmerkingen:

- Een aangifte van deze activiteit wordt verantwoord bij de indiening van de jaarlijkse begroting

471. Actor : provinciale staten
Handeling : Het beoordelen van bepaalde handelingen op MER-plichtigheid
Bron : art. 7.6, eerste lid, Wet Milieubeheer
Periode : 1994-

Opmerkingen:

Activiteiten, waarover het bevoegd gezag zal moeten beschikken of zij MER-plichtig zijn, zijn per categorie opgenomen in een lijst D, behorende bij het besluit-MER. Degene die een activiteit verricht die op de zog. D-lijst voorkomt, deelt dit schriftelijk mee aan het bevoegd gezag. Binnen zes weken moet dit beoordelen of er sprake is van bijzondere omstandigheden op grond waarvan een MER moet worden opgesteld (beoordelingsplicht). GS kunnen per verordening activiteiten waarvoor een beoordelingsplicht geldt in bepaalde gebieden als MER-plichtig aanwijzen. De inspecteur brengt hierbij advies uit. Tegen een dergelijk besluit is beroep van belanghebbenden bij de Afdeling Bestuursrechtspraak mogelijk.

472. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het, indien een MER-rapportage verplicht is, coördineren van het milieueffectrapport
Bron : art. 5e, Wabm, art. 14.9, Wet Milieubeheer
Periode : 1986-

- 473.. Actor : de inspecteur. van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling : Het adviseren bij de totstandkoming van een MER van een andere overheidsinstantie
Bron : Art. 41a, lid 2b, Wabm, art. 7.6, lid 2 Wm
Periode : 1986-

474. Actor : de Commissie voor de MER
Handeling : Het adviseren aan het vergunning verlenend gezag inzake de te stellen richtlijnen inzake het milieueffectrapport
Bron : Art 41z, 5g, lid 1b Wabm, art. 2.17, lid 2b Wm
Periode : 1986-

475. Actor : de Commissie voor de MER
Handeling : Het op aanvraag van het vergunning verlenend gezag toetsen van milieueffectrapporten

Bron : Art 41z, 5g, lid 1b Wabm, art. 2.17, lid 2b Wm
Periode : 1986-

476. Actor : de minister
Handeling : Het adviseren van een vakminister bij de opstelling van een milieueffectrapport bij een vergunningsaanvraag aan een lager overheidsorgaan
Bron : Art. 41 ai Wabm
Periode : 1986-

Opmerkingen:

- De vakminister kan ook de minister van VROM zijn in het kader van een landelijke nota ruimtelijke ordening.

477. Actor : de minister
Handeling : Het informeren van een mede-EG-lidstaat over de milieueffecten van een grensoverschrijdende overheidsactiviteit
Bron : -
Periode : 1985-

Opmerkingen:

- Deze handelingen worden in de praktijk uitgevoerd overeenkomstig EG-richtlijn inzake der MER, Pb EG 1985, L 175, p. 40. Een wettelijke regeling is nog niet in Nederland vastgelegd.

478. Actor : de minister
Handeling : Het aan een EG-lidstaat verzoeken om inlichtingen over de milieueffecten van een grensoverschrijdende overheidsactiviteit
Bron : EG-richtlijn inzake der MER, Pb EG 1985, L 175, p. 40
Periode : 1985-

Ontheffingen

Inleiding

Art. 41e van de Wabm voorzag in de mogelijkheid van de MER-plichtige tot het aanvragen van een ontheffing. Hiertoe moest de initiatiefnemer aantonen dat zijn handeling geen schade voor het milieu oplevert. Ontheffing kon volgens deze bepaling worden verleend wanneer reeds eerder een milieueffectrapport is gemaakt, wanneer het algemeen belang het onverwijd ondernemen van de activiteit noodzakelijk maakt, of in gevallen waarin de MER-plicht zou ontstaan wanneer een activiteit zover is gevorderd dat een MER-plicht niet kon worden voorzien en de uitoefening daarvan ook redelijkerwijs niet meer kan worden verlangd. Deze laatste - nogal rekkelijke - constructie bleek in strijd te zijn met de EG-richtlijn inzake de MER (85/337/EG), en op 11 november 1991 heeft de Raad van State bij een geschil deze richtlijn laten prevaleren boven een ontheffingsbeschikking. De ontheffingsbepaling is in de WM van 1993 niet opgenomen.

De aanvraag diende rechtstreeks tot de minister te worden gericht. De minister zendt een exemplaar door naar zijn collega van LNV. Namens de ministers bevestigen zij de ontvangst; als de minister geen bezwaar maakt tegen de ingediende gegevens, verklaart hij het verzoek ontvankelijk en plaatst hij een kennisgeving in de daarvoor bestemde officiële dagbladen en stelt belanghebbenden in de gelegenheid om bezwaar in te dienen. Zij vragen het bevoegd gezag en de commissie van de MER om advies. Twee weken na de termijn neemt de ministerraad een beschikking.

Indien een verzoek om ontheffing werd ingediend voor een spoedeisende activiteit in het algemeen belang, moest ook de Tweede Kamer op de hoogte worden gesteld.

Tegen het niet-ontvankelijk verklaren of tegen de ontheffingsbeschikking konden bezwaar en beroep worden aangetekend, blijkens het bovenstaande met succes.

Handelingen

479.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het in overleg met de minister van LNV verlenen van ontheffing van de verplichting tot de opstelling van een milieueffectrapport
	Bron	:	Art. 41e Wabm, art. 7.5 Wm, art. 4 Besluit MER 1987 volg
	Periode	:	1986-1991
480.	Actor	:	Gedeputeerde Staten
	Handeling	:	Het verlenen van ontheffing van de verplichting tot de opstelling van een milieueffectrapport
	Bron	:	Art. 41h Wabm, art. 7.8, eerste lid Wm
	Periode	:	1986-1991
481.	Actor	:	de vakminister
	Handeling	:	Het adviseren van Gedeputeerde Staten inzake een verzoek tot ontheffing van de verplichting tot opstelling van een milieueffectrapport
	Bron	:	Art. 41h, lid 2, Wabm
	Periode	:	1986-1991
482.	Actor	:	de Commissie voor de MER
	Handeling	:	Het adviseren van de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij over verzoeken tot ontheffing van de verplichting tot opstelling van een milieueffectrapport
	Bron	:	Art. 77a Wabm, art. 2.17, lid 2a Wm
	Periode	:	1986-1991

Opmerkingen:

Voor de uitbrenging van zijn advies stelt de commissie een werkgroep samen. Deze stellen hun standpunt vast, zo nodig met meerderheids- en minderheidsbeslissingen.

Bodemsanering in het kader van de Wet Bodemsanering 1994 en later

Inleiding

In 1994 werden de regels met betrekking tot bodemsanering, zoals die in de Interimwet Bodemsanering waren opgenomen, ingepast in de Wet Bodembescherming. Daarbij werden een aantal bevoegdheden gewijzigd. In 1996 werd de WBB+ herzien en werden enkele verbeteringen aangebracht met betrekking tot de controle op de uitvoering.

De planmatige aanpak van de Interimwet Bodemsanering is vanaf 1994 geregeld in de door de Wet milieubeheer geregelde provinciale beleidsplanning. Aan deze planning is een bevoegdhedenpakket toegevoegd waarbij de provincie de bevoegdheid heeft om vervuilers op te dragen saneringswerkzaamheden te verrichten; tot 1994 waren die aan de minister voorbehouden. Daarnaast bevat de nieuwe wet Bodembescherming regels over sanering van verontreinigde terreinen door de veroorzaker/eigenaar in eigen beheer. De provincie is niet meer verplicht om op zijn kosten saneringswerkzaamheden te verrichten. Die zorg berust nu bij de veroorzaker en de veroorzaker/eigenaar zelf. De provincie is echter wel bevoegd om sanering als een verplichting op te leggen bij aanvragen van vergunningen; bijvoorbeeld milieuvergunningen en bouwvergunningen. .

Nieuw in de WBB+ zijn o.a.:

- de verplichte melding van bodemsanering, en de verplichting tot bodemonderzoek;
- de provinciale beschikking over de ernst van de verontreiniging en de urgentie van de sanering
- de bewonersregeling
- de kadastrale registratie van de verontreinigde bodem
- de toekenning van het provinciale “bevoegde gezag” aan de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht.

De bevoegdheden van de provincie tot het geven van saneringsopdrachten kan aan de gemeente worden overgedragen, waarbij de provincie eindverantwoordelijkheid behoudt. De rol van het rijk als subsidieverlener is in de praktijk nagenoeg gelijk gebleven: alleen springen nu ook de provincie en gemeente in een vastgesteld aandeel bij.

Provinciale beschikking inzake verontreiniging

De WBB+ schrijft de volgende procedures voor.

Elk voornemen tot bodemsanering dient te worden gemeld aan het bevoegd gezag (de provincie of de grote gemeente). Op deze melding reageert het bevoegd gezag met een beschikking, die antwoord geeft op de volgende vragen:

Is de bodem verontreinigd?

is er sprake van een geval van ernstige verontreiniging?

Zo ja, is er sprake van urgentie om het geval te saneren?

Zo ja, hoe urgent is de sanering (tijdsbepaling)?

N.B. Tijdens de inwerkingtreding van de wet heeft het bevoegd gezag ook beschikkingen uitgevaardigd over gevallen die krachtens de Interimwet Bodemsanering beoordeeld waren als gevallen van “ernstig gevaar”.

Voor de beantwoording van de vraag of de bodem ernstig verontreinigd is, waren door de minister criteria vastgesteld. Tot 9 mei 1994 waren die vastgelegd in een toetsingstabel met A-, B- en C-waarden in de Leidraad bodemsanering. C-waarden gaven aan wanneer er sprake was van een saneringsgeval.

De minister hanteert voor de normering van een schone bodem tegenwoordig de term streefwaarden . Worden die overschreden, dan is de bodem verontreinigd. Daarnaast hanteert de minister de term interventiewaarden.. Worden die overschreden, dan is de verontreiniging ernstig en sanering dus noodzakelijk. Gedeputeerde Staten toetsen dus bij een onderzoeksaanvraag de kwaliteit van de bodem aan de hand van de vastgestelde interventiewaarden.

De saneringsurgentie wordt bepaald door de actuele, daadwerkelijk op de locatie aanwezige risico's. Hiervoor is in de bijlage van de Circulaire inwerkingtreding saneringsregeling Wet bodembescherming van december 1994 een “systematiek voor de beslissing” vastgesteld.

Onderzoek

Aanleiding tot milieukundig bodemonderzoek kunnen zijn:

- Een voornemen tot bouwen. Gemeentelijke verordeningen en het Bouwbesluit schrijven vaak voor dat de kwaliteit van de bodem moet worden vastgesteld, om te voorkomen dat er op verontreinigde grond wordt gebouwd; in een enkel geval geeft de gemeente een
- Grondtransacties, waarbij terreinen worden verkocht, aangekocht of voor langdurig gebruik uitbesteed.
- Een aanvraag van een milieuvergunning door een bedrijf.
- Een verplichting tot bodemonderzoek van een bedrijfsterrein.

In al deze en dergelijke gevallen is de veroorzaker/eigenaar verplicht tot het laten houden van een vooronderzoek. Dit onderzoek bestaat uit:

- Een historisch onderzoek over het vroegere en huidige gebruik van de locatie en de gevolgen voor deze of vergelijkbare locaties
- Een onderzoek naar de bodemsituatie en geohydrologische situatie, met als resultaat de volgende gegevens:
 - * De bodemopbouw tot 10 m. onder het maaiveld;
 - * De diepte van de grondwaterspiegel, de stroomrichting en de ligging van andere waterlopen, ook als ze zijn gedempt.
 - * Resultaten van eerdere bodemonderzoeken op of nabij de locatie
 - * Gegevens over mogelijk aan te treffen verontreinigingen

Dit onderzoek wordt afgesloten door de opstelling van een hypothese. Het rapport van deze bevindingen wordt naar het bevoegd gezag gestuurd.

Is de locatie niet verdacht van een verontreiniging, dan moet de gebruiker nog een verkennend onderzoek laten volgen. Hij stelt een onderzoeksstrategie op, waarin hij aangeeft welke monsters hij wil nemen en op welke wijze het onderzoek (veldwerk en laboratoriumwerk) zal worden uitgevoerd. Indien er een vermoeden van bodemverontreiniging bestaat, volgt de gebruiker dezelfde procedure, maar dat wordt dan als oriënterend onderzoek aangemerkt. Aan de vorm van het onderzoek worden door de gemeenten soms eisen gesteld.

Onderzoek bij vermoeden van verontreiniging

Degene die door zijn werkzaamheden de bodem blijkt te hebben verontreinigd maakt zo spoedig mogelijk hiervan melding bij GS. Tenzij de geboden spoed zich daartegen verzet, nemen GS kennis van de bevindingen van het Service Centrum Grondreiniging te Utrecht. GS stellen burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente en de regionale inspecteur van volksgezondheid, belast met de milieuhygiëne, op de hoogte.

Nadat uit het oriënterend onderzoek een bodemverontreiniging is vastgesteld, draagt de provincie de eigenaar-gebruiker op om een nader onderzoek te verrichten.

- Nader onderzoek vindt plaats om vast te stellen of de verontreiniging van de bodem gevaar vormt voor de functioneringskansen van de bodem voor plant, dier en mens;
- Saneringsonderzoek vindt plaats om vast te stellen hoe verontreiniging van de bodem ongedaan kan worden gemaakt.

De gemeenten zijn verplicht om de uit hun activiteiten verkregen gegevens betreffende bodemverontreiniging aan Gedeputeerde Staten te overhandigen. Gedeputeerde Staten leggen ze vast in de voorgeschreven verslaglegging over hun saneringsactiviteiten aan de minister.

Bij besluitvorming over de ernst van de verontreiniging en de urgentie van sanering kunnen argumenten worden aangevoerd in het belang van de toepassing van de bodem bij bijv. bouwactiviteiten. Op zich niet ernstig verontreinigde bodem zou bij verplaatsing, of bij aanleg van riolering e.d. wel tot problemen kunnen leiden. In dat geval moet er een nieuwe aanmelding komen met als gevolg een nieuwe beschikking van het bevoegd gezag. Het resultaat van nader onderzoek heeft consequenties voor de eigenaar. Ernstig verontreinigde bodem onder een woning leidt tot een zog. "nulpunt" bij de waardering van die woning (bijlage IV bij het Besluit Huurprijzen Woonruimte), waardoor de redelijk te achten huurprijs aanzienlijk kan dalen.

Saneringsplan

Als er - blijkens de provinciale beschikking aan de saneerder - sprake is van ernstige verontreiniging, dan dient aan het bevoegd gezag een saneringsplan ter goedkeuring te worden voorgelegd.

In dat plan moeten een aantal gegevens worden opgenomen over:

- De wijze waarop de sanering zal worden uitgevoerd
- Het verwachte resultaat van de sanering
- De eventuele achterblijvende verontreiniging en de isolatiemaatregelen die daartegen worden ondernomen
- De kosten en de bestemming van de te ontgraven grond en het te onttrekken grondwater
- De door het bevoegde gezag te controleren werkzaamheden.

Het bevoegd gezag kan nadere regels vaststellen over te aan te melden gegevens.

Het bevoegd gezag moet het saneringsplan binnen drie, maximaal zes maanden beoordelen.. Als het niet binnen de goedkeuringstermijn reageert, wordt de goedkeuring van rechtswege geacht te zijn gegeven. Voor de Waardering: van het plan stelt het bevoegd gezag een tarief vast. Als er sprake is van een urgent saneringsgeval, stelt het bevoegd gezag ook de termijn vast waarbinnen de sanering dient te zijn uitgevoerd. Deze termijn moet in overeenstemming zijn met de afspraken die gemaakt zijn met provinciale stichting BSB over vrijwillige sanering.

Het bevoegd gezag kan bepalen dat bij saneringswerken die niet onmiddellijk worden uitgevoerd niet alle gegevens hoeven te worden voorgelegd; ook kan het bepalen dat bij sanering van slechts een gering gedeelte van de verontreiniging het plan zich tot dat gedeelte kan beperken.

Bij uitvoering van bodemsaneringsactiviteiten door de grondveroorzaker/eigenaar is advisering van het Service Centrum Grondreiniging te Utrecht verplicht. Het SCG zal in dit verband adviezen uitbrengen over de reinigbaarheid van de grond, de storting van niet meer te reinigen grond en de eventuele afvoer van verontreinigde grond naar het buitenland.

Het verplichte advies geldt niet voor grond die vrij komt bij niet-ernstige gevallen of bij grond waarvan de reinigbaarheid of niet-reinigbaarheid evident is.

Het bevoegd gezag kan vaststellen of sanering urgent is. In dat geval dient zij binnen vier jaar te worden uitgevoerd. In voorkomende gevallen kan zijn gefaseerd worden uitgevoerd of in combinatie met andere saneringsgevallen.

Er zijn bij de uitvoering verschillende methoden van sanering te onderscheiden;

- Reinigen van de bodem ter plaatse, eventueel met een nazorgprogramma;
- Ontgraven en elders laten reinigen;
- Ontgraven en elders laten storten, bijvoorbeeld in in elke provincie opgerichte Tijdelijke Opslagplaatsen (TOP's). De gereinigde grond wordt dan aan de saneerder teruggegeven;
- Een zog. IBC-programma, gericht op "isolatie, beheersing en controle". Dit laatste kan vooral worden toegepast bij niet-ernstige gevallen.

Niet zelden is de sanering vanwege de kosten of anderszins moeilijk uitvoerbaar en moet er een nazorgprogramma worden gestart. Dit kan neerkomen op permanente controle van de afsluiting, veiligheidsmaatregelen e.d. De sanering wordt afgesloten met een eindrapport en een evaluatie.

Bevoegdheden

De minister heeft bij de uitvoering van dit proces o.a. de volgende bevoegdheden:

- Het vaststellen van nadere voorschriften en richtlijnen. Van deze bevoegdheid maakt hij gebruik om bijvoorbeeld richtlijnen van de Europese Unie met betrekking tot de bescherming van het grondwater te implementeren. Ook stelt hij streefwaarden vast voor een niet-verontreinigde bodem en interventiewaarden voor bodemsanering;
- Het verlenen van subsidie aan de provincie volgens in de wet vastgestelde regelingen. Zie hiervoor nader het hoofd subsidie;
- Het verlagen van de gemeentelijke bijdrage in de vastgestelde saneringskosten. verlaging dient om te voorkomen dat gemeenten anders onder curatele van het rijk zouden komen te staan volgens de regels van art. 12 van de Financiële verhoudingswet;
- Het verhalen van kosten van bodemsanering op de veroorzaker van de verontreiniging;
- Het toetsen van de periodieke verslaglegging van de provincies.

Als veroorzaker/eigenaar niet zelf wil onderzoeken, kan het bevoegd gezag bevelen opleggen. Het kan ook saneringsbevelen opleggen als in een urgent saneringsgeval een vastgesteld saneringsplan niet binnen de gestelde termijn is uitgevoerd. Als er bij verontreinigde bodem geen eigenaar of gebruiker aanspreekbaar is, onderzoekt en saneert de overheid zelf, met zo mogelijk kostenverhaal.

De wet geeft aan het bevoegd gezag instrumenten die zich richten op

- Het verkrijgen en verschaffen van informatie (meldingsplicht)
- Een eind maken aan verontreinigende handelingen (stakingsbevelen)
- Het tegengaan van verspreiding van verontreiniging (beveiligingsbevelen);
- het toetsen van onderzoek en sanering op hun kwaliteit;
- Het afdwingen van onderzoek en sanering. (onderzoeks- en saneringsbevelen).

Voor de toepassing van deze bevoegdheden heeft het bevoegd gezag de mogelijkheid onderhandelings- en procesteams (OP-teams) op te richten, die een facilitaire rol vervullen. In deze teams speelt ook de landsadvocaat een rol.

Gedeputeerde Staten kunnen door een gemeentebestuur worden aangezocht gebruik te maken van hun bevoegdheden, wanneer de gemeente op grond van de Wet milieubeheer geen sanering van een inrichting kan realiseren. Bijzondere voorvallen en nieuwe gevallen van verontreiniging worden in ieder geval door de gemeente aan Gedeputeerde Staten doorvermeld.

Intussen ondersteunt de minister de verschillende bodemsaneringsactiviteiten door het stimuleren van onderzoek naar saneringstechnieken. Aan de hand van de stand van de beschikbare kennis kan een saneringsplan worden getoetst en eventueel worden herzien.

De volgende handelingen van het bevoegd gezag dienen in het kadaster te worden geregistreerd:

- De beschikking inzake al dan niet ernstige verontreiniging van de grond en de urgentie van de sanering;
- De bevelen die door het bevoegd gezag aan veroorzaker/eigenaar zijn opgelegd;
- De daarop volgende wijzigingen en intrekkingen, het waardeverlies van de grond en de verwijzingen naar de kadastrale kaarten.

Het kadaster levert aan het bevoegd gezag de kadastrale kaarten die zij voor haar handelingen nodig heeft.

Kosten

Aan de uitvoering van de WBB+ zijn een aantal financieringsregels verbonden. Uitgangspunt is dat “de vervuiler betaalt”. Het bevoegd gezag kan echter bepaalde saneringsgevallen cofinancieren, waarin de wet voorziet. Gedacht wordt aan niet-eigenaars en niet-veroorzakers van vervuilde terreinen, “onschuldige eigenaars” en degenen die een saneringsbevel redelijkerwijs niet kunnen uitvoeren. De financiering geldt de uitvoering van het saneringsplan als zodanig, niet de voorbereiding en de maatregelen waartoe de eigenaar uit anderen hoofde verplicht is. Van de kosten worden bovendien de baten afgetrokken, zoals de waardeinstijging van de grond en de producten, verkregen van hergebruik.

Een verzoek tot cofinanciering wordt door saneerder verricht aan het bevoegd gezag (GS). De verzoeksprocedure, die moet leiden tot een financiële overeenkomst, bevat de volgende stappen:

- bericht van betrokkene dat hij - naar aanleiding van een ontvangen saneringsbeschikking - voornemens is een verzoek in te dienen. Bevoegd gezag geeft aan zo ja en voor welk jaar er financiële ruimte te verwachten is.
- verzoek van betrokkene, met saneringsplan. Hij geeft aan waarom er geen saneringsbevel gegeven kan worden en stelt gemotiveerd een kostenverdeling tussen verzoeker en overheid voor. Bevoegd gezag bespreekt het verzoek in het OP-team. Aan het OP-team neemt ook de landsadvocaat deel. Dit team onderhandelt met verzoeker, waarna een financieringsovereenkomst wordt vastgesteld.

Indien een financieringsovereenkomst is gesloten, is er sprake van gehele of gedeeltelijke sanering door de overheid.

Als gevolg van het bodemsaneringsbeleid heeft de minister de volgende kostenstromen te beheren.

- Subsidies aan de provincie voor het saneringsapparaat;
- Het verhalen van saneringskosten aan veroorzakers/eigenaars van gesaneerde grond
- Het cofinancieren van saneringsprojecten die niet geheel voor rekening van een veroorzaker/eigenaar (kunnen) komen
- Het mede-financieren van saneringsprojecten van eigenaars die een BSB-project niet kunnen betalen
- Het verstrekken van garanties aan kredietverlenende instellingen op kredieten ter financiering van een sanering in eigen beheer.

Voor deze laatste subsidiestromen, gebaseerd op het project Bodemsanering Bedrijfsterreinen, zie p. 62.

Vanaf 1 januari 1997 is deze financiering nader bij circulaire geregeld, waardoor kaders zijn gesteld voor de financiering van de projecten. De minister verstrekt voorschotten in jaarlijkse bedragen voor de duur van het project, en staat de sanerende instelling toe om tot een bepaalde hoogte onder- of over te besteden, bij deze bevoorschotting horen tussentijdse rapportages en verantwoordingen.

Kaderstellend

483. Actor : de minister
 Handeling : Het opstellen van werkinstructies met betrekking tot de procedures inzake bodemsanering
 Bron : Interviews
 Periode : 1992-

Opmerkingen:

- Producten:
 Werkinstructie bodemsanering/kostenverhaal
 Werkinstructie bodemsanering versie 1994, 2 dln
 Gedraglijnen inzake bodemverontreiniging in staatseigendommen
 Voorlopige Praktijk Richtlijnen (VPR's) Brief van 30 maart 1994, DBO/31893-005

484. Actor : de minister
 Handeling : Het formuleren van richtlijnen inzake het gebruik van grond, waarvan de mate van verontreiniging boven de streefwaarden ligt, maar de interventiewaarde nog niet heeft bereikt ("actief bodembeheer")
 Bron : Rapport Saneren zonder stagneren
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

- Gedacht wordt aan:
 - Uniformering van gemeentelijke regelgeving over de bestemming van verontreinigde grond
 - Aanpassingen van de Wet op de Ruimtelijke ordening en de Woningwet
 - Voorlichtingsactiviteiten

485. Actor : de minister
 Handeling : Het voorschrijven van procedures van verplicht bodemonderzoek
 Bron : Art. 2, WBB+ 1993
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

Onderzoeksprotocollen worden in opdracht van de minister uitgevoerd door TNO en gepubliceerd door de SDU.

Product:

Checklist voor het program van eisen voor de uitvoering van een saneringsonderzoek
 Protocol voor het oriënterend onderzoek naar de aard en concentratie van verontreinigende stoffen en de plaats van voorkomen van bodemverontreiniging. Den Haag, 1993
 Protocol voor het nader onderzoek deel 1, naar de aard en concentratie van verontreinigende stoffen en de plaats van voorkomen van bodemverontreiniging. Den Haag, 1993
 Bodemonderzoek Milieuvergunning en BSB, met protocol voor gecombineerd bodemonderzoek. Oktober 1993
 Onderzoeksprotocol Bodemonderzoek milieuvergunning en BSB
 Notitie Nulsituatie Bodemonderzoek
 Evaluaties van deze en andere protocollen

486. Actor : de minister
 Handeling : Het evalueren van de registratie van de bodemsanering door het Kadaster
 Bron : Art. 55 WBB+
 Periode :

Opmerkingen:

- Producten:

Rapport “Wettelijke registratie van besluiten in de bodensanering”, RAVI-rapport, Juni 1995
 Inhoud en organisatie van het brondocumentenregister, RAVI-rapport juni 1996

487. Actor : TNO
 Handeling : Het in opdracht van de minister opstellen van procedures voor verplicht bodemonderzoek
 Bron : Kennismakingsdossier Directie Bodem, p. 77
 Periode : 1994-
488. Actor : de minister
 Handeling : Het in overleg met het Interprovinciaal Overleg opstellen van procedures inzake de uitvoering van provinciale bevoegdheden
 Bron : Kennismakingsdossier Directie Bodem
 Periode : 1994-
- Opmerkingen:
 - Product:
 Draaiboek voor het opleggen van een provinciaal bevel tot sanering
489. Actor : de minister
 Handeling: Het opstellen van richtlijnen en aanwijzingen voor de reiniging van grondwater tijdens saneringsactiviteiten
 Bron : Interview
 Periode : 1994-
- Opmerkingen:
 - Methoden van grondwaterreiniging dienen in ieder geval te worden toegepast indien bij sanerings-activiteiten grondwater aan verontreinigde of te reinigen grond moet worden onttrokken.
490. Actor : Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten
 Handeling : Het bij provinciale verordening vaststellen van de gegevens die in aan GS aangeboden saneringsplannen voor verontreinigde grond dienen te worden opgenomen
 Bron : Art. 39, lid 1, WBB+
 Periode : 1994-
491. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het bij provinciale verordening vaststellen van een tarief voor het beoordelen van saneringsplannen inzake verontreinigde bodems
 Bron : Art. 39, lid 3 WBB+
 Periode : 1994-
492. Actor : Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten
 Handeling : Het bij provinciale verordening vaststellen van voor gemeenten verplichte activiteiten bij een nader onderzoek of bij ernstige verontreiniging
 Bron : Art. 52, lid 1, art. 53, lid 3, WBB+
 Periode : 1994-
- Opmerkingen:
 In deze verordeningen wordt in ieder geval geregeld: de inspraak van gemeenten bij het vaststellen van de onderzoeksmethoden; de rapportage over deze inspraak; de wijze waarop klachten tegen de provincie dienen te worden ingediend.
493. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het instellen van publieke beheersinstellingen voor de nazorg van in gebruik zijnde stortplaatsen
 Bron : par. 5.3.2. Kabinetsstandpunt Tien jaren-scenario bodemsanering van 22 mei 1990 (Kamerstukken II 1989-1990, 21 557, nr. 1-2)
 Periode : 1990-
494. Actor : Gedeputeerde Staten

Handeling : Het verlenen van vrijstelling van gemeentelijke bestemmingsplannen om bodemsanering mogelijk te maken
Bron : Art. 51 WBB+
Periode : 1994-

Opmerkingen:

- Deze vrijstelling duurt maximaal vijf jaar.

495. Actor : de minister
Handeling : Het vaststellen van richtlijnen voor de gewenste jaarlijkse verantwoording van subsidies door het bevoegd gezag
Bron : Leidraad Bodembescherming hoofdstuk III, 1994
Periode :

Opmerkingen:

Hierbij is ook de gewenste accountantsverklaring en de berekening van de rente-opbrengst inbegrepen.

- Product:
Plan van aanpak toetsing achteraf
Consolidatiemodel bodemsanering. Rapportage in april 1995
Analysemodel bodemsanering
Rapportagemodellen t.b.v. de PV's bodemsanering en kostenverhaal
Declaratieformulier projectgebonden kosten

496. Actor : de minister
Handeling : Het (doen) opstellen van financiële instructies ten behoeve van de financiering van de bodemsanering.
Bron : Controleplan directie bodem 1995
Periode : 1994-

Opmerkingen:

Deze instructies worden door de directie Bodem opgesteld.

- Producten:
OC-brochure; FAM-brochure; Controle-protocol van de accountant.; Instructiememoranda voor de OC's
Checklisten, standaardplannen, standaardofferteaanvragen, e.d.

Toepassing juridisch instrumentarium

Als er sprake is van ernstige verontreiniging, dan dient de verontreiniger (de veroorzaker/eigenaar) aan het bevoegd gezag een saneringsplan ter goedkeuring voor te leggen. Als veroorzaker niet zelf tot een saneringsonderzoek wil overgaan, kan het bevoegd gezag hem daartoe bevelen. Als er bij verontreinigde bodem geen eigenaar of gebruiker aanspreekbaar is, onderzoekt en saneert de overheid zelf, met - zo mogelijk - kostenverhaal. Voor sanering door de overheid (provincie of vier gemeenten) is in de wet een financieringsregeling opgenomen. Saneringsgevallen en resultaten van saneringsprocedures worden vastgelegd in het kadaster.

De wet geeft aan het bevoegd gezag instrumenten die zich richten op

- Het verkrijgen en verschaffen van informatie (onderzoeks- en meldingsplicht)
- Een eind maken aan verontreinigende handelingen (stakingsbevelen)
- Het tegengaan van verspreiding van verontreiniging (beveiligingsbevelen)
- het toetsen van onderzoek en sanering op hun kwaliteit
- Het afdwingen van onderzoek en sanering. (onderzoeks- en saneringsbevelen)

Onder bevoegd gezag wordt verstaan: de provincie en de vier grote steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. In deze paragraaf wordt alleen Gedeputeerde Staten van de provincie als actor opgevoerd.

De gegevens betreffende geregistreerde saneringswerkzaamheden worden in de dossiers van het ministerie vaak geordend als objectdossiers van terreinen. Omdat bij deze procedures de landsadvocaat wordt ingeschakeld, zijn zij apart geadministreerd als “archief landsadvocaat”.

497. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het oprichten van onderhandelings- en procesteams voor gevallen van bodemverontreiniging
 Bron : Kabinetsstandpunt Tien Jarensscenario Bodemsanering
 Periode : 1989-
- Opmerkingen:
 - Deze teams bestaan uit gedelegeerden van het bevoegd gezag, de landsadvocaat en VROM.
498. Actor : de minister
 Handeling : Het voeren van overleg met provinciale onderhandelings- en procesteams over de door hen te verrichten bestuursdwang en de verhaling van kosten bij gevallen van bodemverontreiniging
 Bron : Kabinetsstandpunt Tien Jarensscenario Bodemsanering
 Periode : 1989-
499. Actor : de minister
 Handeling : Het periodiek uitbetalen van vergoedingen aan de Landsadvocaat
 Bron : interview
 Periode : 1994-
- Opmerkingen De betalingen geschieden op basis van kosten, gedeclareerd door de Landsadvocaat als deelnemer aan het OP-team ten behoeve van andere overheden. Dit is dus een voorziening van het Rijk aan andere overheden om tot eenheid van de toepassing van het juridisch instrumentarium te komen.
500. Actor : de minister van Justitie (Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum)
 Handeling: Het adviseren aan de minister over de verhaalbaarheid van schade aan verontreinigde bodem
 Bron : Von Meijenfeldt 1994, 185
 Periode : 1991
- Opmerkingen:
 - Product:
 Rapport "Aandacht van de overheid voor bodembescherming, sinds wanneer?" 1991, WODC K17
501. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het op aanmelding van een saneerder beschikken over de ernst en urgentie van sanering van verontreinigde bodem
 Bron : art. 29 WBB+1994
 Periode : 1994-
- Opmerkingen :
 - Product:
 Beschikking
502. Actor : de Inspecteur voor de Volksgezondheid en Milieuhygiëne
 Handeling : Het in overleg met B & W. adviseren aan Gedeputeerde Staten over te nemen beschikkingen over de ernst en urgentie van sanering van verontreinigde bodem
 Bron : Art. 27, lid 4 en art. 28, lid 5, WBB+ 1994
 Periode : 1994-
503. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het toetsen van saneringsplannen van verontreinigde bodems waarvan de sanering urgent is
 Bron : Art. 28-34, WBB+1994
 Periode : 1994-
- Opmerkingen:

- Aan de indiening van een saneringsplan gaat soms vooroverleg tussen saneerder en GS vooraf over de vraag welke gegevens in het plan moeten worden verwerkt, wil GS bereid zijn hierover een besluit te nemen.

Aan het onderzoek van een saneringsplan is een door GS vast te stellen tarief verbonden.

Product:

Beschikking. Hieraan is gekoppeld het verlenen van vergunningen voor bodemsanerende activiteiten.(art. 51 WBB+)

504. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het geven van een bevel tot onderzoek
 Bron : Art. 45, lid 2, en art. 47 lid 2 WBB 1994, Art. 43 e.v. WBB+ 1996
 Periode : 1993-

- Gedeputeerde Staten of B & W van de vier grote steden geven aan een bedrijf een aanwijzing tot verplicht bodemonderzoek, wanneer zij een jaar na een op basis van vrijwilligheid gevoerde BSB-actie geen gegevens over het desbetreffende bedrijfsterrein hebben ontvangen. Deze aanwijzing kan ook gegeven worden in verband met een milieuvergunning of een bouwvergunning van een gemeente. Aan aangewezen bedrijven kunnen hogere kosten in rekening worden gebracht.

505. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het geven van een bevel tot sanering
 Bron : Art. 45, lid 2 en art. 47, lid 2, WBB+ 1994, art. 43 e.v. WBB+ 1996
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

- Hieraan is gekoppeld het verlenen van vergunningen voor bodemsanerende activiteiten.(art. 51 WBB+)

506. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne

Handeling : Het deelnemen aan onderhandelings- en procesteams voor gevallen van bodemverontreiniging
 Bron : Circulaire Inwerkingtreding Saneringsregeling Wet
 bodembescherming
 Periode : 1994-
 Opmerkingen:

- Deze teams bestaan uit gedelegeerden van het bevoegd gezag en de landsadvocaat.

507.. Actor : de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
 Handeling : Het adviseren aan Gedeputeerde Staten inzake een bevel tot bodemsanering
 Bron : Art. 45, lid 2 en art. 47, lid 2, WBB+
 Periode : 1994-

De inspecteur krijgt ambtshalve toegezonden:

- alle bevelen tot bodemsanering;
- alle ambtsberichten van de minister aan de Raad van State bij beroepsaangelegenheden tegen genomen beschikkingen door lagere overheden inzake bodemverontreiniging.

508. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het in minnelijk overleg verkrijgen van eigendom of gebruik van verontreinigde terreinen of daaraan verbonden rechten in verband met sanering
 Bron : Art. 50, lid 2, WBB+ 1994
 Periode : 1994-

509. Actor : Het Kadaster
 Handeling : Het registreren van door het bevoegd gezag vastgestelde beschikkingen en bevelen met betrekking tot geregistreerde percelen
 Bron : Art. 55 WBB+ 1994
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

Bij deze handeling zijn inbegrepen: het leveren van kadastrale kaarten bij de beschikking en het vorderen van leges.

510. Actor : de minister
 Handeling : Het beschikken op een verzoek van gemeenten om vrijstelling of verlaging van gemeentelijke bijdragen
 Bron : Art. 82 WBB+ 1994; art. 79, lid 4, art. 80 WBB+ 1996
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

De uitvoering van de verlaging van de gemeentelijke bijdrage geschiedt volgens een circulaire *Procedure inzake verlaagde gemeentelijke bijdrage* nr. 80/08n94005, november 1994.

511. Actor : de minister
 Handeling : Het beschikken op een verzoek van een met sanering belaste gemeente om een bijdrage in de kosten van de bewonersregeling vanwege bodemsanering
 Bron : Art. 82 WBB+ 1994
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

De voorziening wordt aangevraagd, omdat de gemeente door toekenning van zijn bijdragen zodanig in de problemen zou komen, dat zij een artikel 12-gemeente zou worden.

512. Actor : de minister van Binnenlandse Zaken
 Handeling : Het adviseren van de minister op een verzoek van een artikel 12-gemeente om een bijdrage in de kosten van de bewonersregeling vanwege een op haar rustende bodemsanering
 Bron : Art. 82 WBB+ 1994
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

- Het advies betreft de vraag of de gemeente, indien zij haar verplichten zou nakomen, zou komen te vallen onder art. 12 van de Wet financiële verhoudingen tussen rijk en gemeente.

513. Actor : de minister
 Handeling : Het verstrekken van ambtsberichten aan de Raad van State bij beroepsaangelegenheden tegen genomen beschikkingen door lagere overheden inzake bodemverontreiniging
 Bron : Interview
 Periode : 1994-

514. Actor : de minister
 Handeling : Het opstellen van instructies met betrekking tot het verhalen van kosten van bodemsanering op de aansprakelijke eigenaar/gebruiker
 Bron : Art. 75 WBB+; Controleplan bodemsanering 1995
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

- Product:
 Werkinstructies inzake het juridisch instrumentarium
 Richtlijnen voor de dossiervorming inzake verhaalsacties

515. Actor : de minister
 Handeling : Het verhalen van kosten van bodemsanering op de aansprakelijke veroorzaker/eigenaar
 Bron : Art. 75 WBB+1994
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

Bij deze procedure wordt de Landsadvocaat ingeschakeld.

516. Actor : de minister
 Handeling : Het administreren van de voortgang van acties op de aansprakelijke veroorzaker/eigenaar
 Bron : Controleplan bodemsanering 1995
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

Geadministreerd worden:

- * Verhaalsacties van kosten
- * Saneringsbevelen
- * Convenanten van cofinanciering

- Product:

Geautomatiseerd systeem PVA (potentiële vorderingen administratie)

Geautomatiseerd systeem SBB voor harde vorderingen

Geautomatiseerd systeem CIPRO voor de bewaking van de civiele procedures en overige inzet van het juridische instrumentarium

Uitvoering bodemsanering

517. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het gunnen van op aanbesteding aangekondigde saneringsprojecten overeenkomstig vastgestelde saneringsbestekken
Bron : Wet aanbesteding van werken lagere publiekrechtelijke lichamen (Stb 1977, 669), art. 2
Periode : 1982-1994

518. Actor : Het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening
Handeling : Het op aanvraag van GS verstrekken van gegevens voor de vaststelling van ernstige bodemverontreiniging
Bron : *Nederland stortplaats*. Amsterdam, 1983
Periode : 1978-1994

Opmerkingen:

- Verontreinigd grondwater is meestal een indicatie voor ernstige bodemverontreiniging. Het RID leverde in het begin bij onderzoek naar incidentele gevallen bijdragen voor de onderzoek van het grondwater onder verontreinigde bodem. De rapportage geschiedt meestal aan de provincie.

519. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
Handeling : Het op aanvraag van onderzoeksplichtigen adviseren over de reinigbaarheid van verontreinigde grond
Bron : Art. 21, WBB+ 1994
Periode : 1994-

520. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
Handeling : Het registreren van ingebrachte gegevens
Bron : Art. 22, lid 1, WBB+ 1994
Periode : 1994-

Opmerkingen:

Deze gegevens komen voort uit de meldingsplicht van saneerders aan de provincie. In dat geval sturen zij direct een afschrift naar het SCG.

- Product:

Een geautomatiseerd SGC-informatiesysteem. Dit systeem is vooral bedoeld voor de administratie van de beheerde partijen en voor uitvoeringswerkzaamheden van toekomstige reinigingen.

521. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
Handeling : Het adviseren en bemiddelen inzake hergebruik van verontreinigde of gereinigde grond
Bron : Saneren zonder stagneren, p. 31
Periode : 1994-

Oude regelingen

Vergunningen krachtens de Wet Luchtverontreiniging. 1970-1993

Inleiding

De Wet op de luchtverontreiniging van 1970 gaf aan de provinciale overheid aanvullende bevoegdheden op de beschikkingsbevoegdheid van de gemeenten in het kader van de reeds bestaande hinderwetvergunningen. De gedachte hierachter was dat luchtverontreiniging de gemeentegrenzen overschrijdt. Gedeputeerde Staten geven aan de gemeentebesturen die bij deze vergunningverlening belang hebben inspraak, maar beslissen uiteindelijk zelf.

De afhandeling van een vergunningaanvraag, nader geregeld in het Vergunningenbesluit inrichtingen luchtverontreiniging (Stb 1972, 472), geschiedde als volgt:

Een eigenaar of exploitant van een vastgestelde categorie bedrijven, waarvan risico voor luchtverontreiniging kan worden verwacht, moeten bij Gedeputeerde Staten een vergunning aanvragen. Aan de vergunning worden voorschriften gekoppeld die deze verontreiniging moeten tegengaan. Gedeputeerde staten zenden een aanvraag voor een vergunning door aan Burgemeester en Wethouders van de gemeente(n), waarin de inrichting gevestigd is of waar luchtverontreiniging te verwachten is. Dezen geven in het openbaar kennisgeving van die aanvraag en stellen ingezetenen in de gelegenheid bezwaarschriften in te dienen. Deze bezwaarschriften, gericht aan Gedeputeerde Staten, worden door de gemeenten doorgezonden. Desgewenst kunnen Gedeputeerde Staten in de gemeente, waarin de inrichting gevestigd is, openbare hoorzittingen houden, waarbij de aanvrager en de andere - bezwaar makende - belanghebbenden kunnen worden gehoord.

Het toekennen van een vergunning is aan nadere regels gebonden:

Indien de door de voorschriften vereiste gegevens door aanvrager niet worden verstrekt, kunnen Gedeputeerde Staten het verzoek niet ontvankelijk verklaren.

Aan een vergunninghouder kan worden voorgeschreven dat hij nadere aanwijzingen van daartoe aangewezen overheidsinstanties opvolgt (art. 29). Ook kan hij worden verplicht zelf instructies op te stellen voor zijn personeel, die nader kunnen worden gecontroleerd. Voor de vaststelling van een vergunning vindt uitvoerig vooroverleg plaats.

- Aan de vergunning kunnen de nodige voorschriften worden verbonden (zie art. 28, Wet luchtverontreiniging). Het betreft
 - * de begrenzing van de uitworp van mogelijk luchtverontreinigende stoffen;
 - * de verplichting om bij voorschrift aangegeven middelen ter beperking van luchtverontreiniging toe te passen;
 - * de verplichting om door middel van door de vergunninghouder zelf te bepalen middelen zekere doelstellingen te verwezenlijken;
 - * de verplichting om metingen van de uitworp van verontreinigende stoffen in de omgeving uit te voeren en om eventueel de uitkomsten van de metingen naar aan te wijzen overheidsorganen te doen toekomen. ca. 59% van de vergunninghouders voert zelf die metingen uit, bij een kwart van de bedrijven de provincie. Ieder bedrijf wordt gemiddeld vier keer per jaar door de provincie gecontroleerd
 - * het aanwijzen van overheidsorganen die bevoegd zijn om nadere eisen aan de inrichtingen te mogen stellen;
 - * de verplichting om in de inrichting werkzame personen te instrueren.

Deze vergunningen kunnen ook worden verstrekt indien de vergunninghouder zijn inrichting wijzigt of uitbreidt (art. 40).

De minister heeft de bevoegdheid nadere regels te stellen aan de begrenzing van de uitworp van verontreinigende stoffen. Om deze bevoegdheid toe te passen stelt de minister in samenwerking met verschillende onderzoeksinstellingen, waaronder later ook de adviserende inspectie landelijke criteria op.

Gedeputeerde Staten hadden de bevoegdheid om inrichtingen, die nog niet aan de voorwaarden voor een vergunning voldoen, te gedogen teneinde ze in de gelegenheid te stellen alsnog aan de voorwaarden te voldoen. In dat geval vaardigden GS een gedoogbeschikking af.

N.B. De minister oefent zijn controlerende bevoegdheid over de provincie uit door normen te stellen met betrekking tot de schone lucht (art. 54 Wet op de luchtverontreiniging). De afhandeling van deze normstelling vindt plaats bij de Directie Lucht en Energie en zijn voorgangers.

Handelingen

1.1.1.26 Kaderstellend

1.1.1.26.1 Algemeen

522. Actor : de minister
Handeling : Het vaststellen van grenswaarden van luchtverontreinigende stoffen in een bepaald gebied of in het gehele land
Bron : Art. 54, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb 1970, 580)
Periode : 1970-1993

Opmerkingen:

- Product:
Ontwerp Stankconcentratienormen. 9 april 1987
Evaluatieproject Ontwerp Stankconcentratienormen. 1992

523. Actor : de inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
Handeling : Het adviseren van de minister inzake normen voor luchtkwaliteit
Bron : -
Periode : 1970-

Opmerkingen:

- Product: bijvoorbeeld
Studie van de beschikbare gegevens om te komen tot normen voor de toelaatbare SO₂ concentraties

524. Actor : de minister
Handeling : Het opstellen van modelvoorschriften voor inrichtingen ter voorkoming van luchtverontreiniging
Bron : Inleiding van het Handboek Modelvoorschriften Luchtverontreiniging
Periode : 1976-1994

Opmerkingen: De minister draagt zijn werkzaamheden op aan een stuurgroep Modelvoorschriften Luchtverontreiniging.

- Product:
Handboek Modelvoorschriften Luchtverontreiniging, met aanvullingen. 1976-1994.

525. Actor : de minister
Handeling : Het toetsen en geven van bindende aanwijzingen aan Gedeputeerde .Staten inzake te verlenen vergunningen in het belang van het tegengaan van de luchtverontreiniging
Bron : Art. 41, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
Periode : 1970-1993

Opmerkingen: Hierbij is inbegrepen het in samenwerking met GS toetsen van milieuactieplannen van grote luchtverontreinigende bedrijven, als omschreven in IMP-lucht 1985-1988..

1.1.1.26.2 Nederlandse Emissie Richtlijnen

Inleiding

De Nederlandse Emissierichtlijnen (NER) zijn in feite bijzondere regelingen inzake emissies per industrialisatieproces. Het zijn toepassingen van de meest recente stand van zaken van de kennis. Daarnaast worden ook Europese richtlijnen geïmplementeerd. De richtlijnen komen als volgt tot stand:

De adviesgroep Richtlijnen Emissies ARE, bestaande uit overleggroepen uit het bedrijfsleven, de lagere overheden en het ministerie voeren overleg via de subgroepen met het bedrijfsleven over de wenselijkheid en haalbaarheid van de emissierichtlijnen. Al deze subgroepen leggen verslag af. Daarna formuleert het ARE de conceptrichtlijnen. De Commissie Emissies Lucht (CEL), bestaande uit ambtenaren van de ministers van VROM en EZ, IPO en VNG, keuren aan de hand van de verslaglegging en de concepten van het ARE deze richtlijnen goed.

De minister heeft voor onderzoek een stafbureau ingericht dat regelgevende bevoegdheden kent. De werkzaamheden van dit stafbureau zijn momenteel uitbesteed aan Informat. Bij de beschrijving van de handelingen van het stafbureau is ervan uitgegaan dat de minister zijn bevoegdheden nog behoudt.

Handelingen

526. Actor : de minister, de vakministers
Handeling : Het geven van bindende aanwijzingen aan Gedeputeerde Staten inzake de te verlenen vergunningen in het belang van het tegengaan van luchtverontreiniging
Bron : Art. 41 Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb 1970, 580)
Periode : 1970-1993

Opmerking: Hierbij is inbegrepen: het in samenwerking met Gedeputeerde Staten toetsen van milieu-actieplannen van grote luchtverontreinigende bedrijven, als omschreven in IMP-lucht 1985-1988.

527. Actor : de minister van Defensie
Handeling : Het geven van aanwijzingen bij aanvragen aan Gedeputeerde Staten van vergunningen voor geheime militaire inrichtingen in het kader van de luchtverontreiniging
Bron : Art. 6, sub 2, Vergunningenbesluit inrichtingen luchtverontreiniging
Periode : 197.-1993

528. Actor : de minister
Handeling : Het inrichten van een stafbureau voor emissierichtlijnen en het afsluiten van overeenkomsten inzake de organisatie van het stafbureau
Bron : Inleiding NER
Periode : 1992-

Opmerkingen:

verleg en het bedrijfsleven. In 1994 gingen deze bevoegdheden over naar het RIVM.

- Product:

Stafbureau Nederlandse Emissie Richtlijnen
Overeenkomst met Infomat.

529. Actor : De Adviesgroep Richtlijnen Emissie ARE
Handeling : Het opstellen van emissierichtlijnen voor houders van inrichtingen
Bron : Inleiding NER, interview
Periode : 1992-

530. Actor : de minister
Handeling : Het opstellen van plannen naar aanleiding van emissies
Bron : Interview
Periode : 1992-

531. Actor : de Commissie Emissies Lucht CEL
Handeling : Het goedkeuren van emissierichtlijnen

- Bron : Inleiding Nederlandse Emissie Richtlijnen
 Periode : 1992-1994
- Product:
 Richtlijn Verbranden voor vuilverbrandingsinstallaties. 1985
 Nederlandse Emissie Richtlijnen.
 Vanaf 1 mei 1992 gelden deze richtlijnen als grondslag voor de verstrekking van vergunningen voor inrichtingen tot het uitstoten van stoffen in de lucht.
532. Actor : de minister
 Handeling : Het doen van voorstellen aan het Stafbureau Nederlandse Emissie Richtlijnen
 Bron : Interview
 Periode : 1992-
- Opmerkingen:
 - Voorbeelden van studiegroepen : Werkgroepen geur.
533. Actor : De Nederlandse kalibratie organisatie
 Handeling : Het keuren van laboratoria en stankmeters op hun geschiktheid voor olfactometrie
 Bron : Nota Stankbeleid 1992
 Periode : 1992
- Opmerkingen:
 - Als grondslag dient de Nederlandse voornorm Olfactometrie (NVN 2820) van het Nederlands Normalisatie Instituut.

1.1.1.27 **Uitvoerend**

1.1.1.27.1 Vergunningen aan inrichtingen

Op grond van art. 13 van de Wet inzake de luchtverontreiniging kan de rijksoverheid emissienormen stellen waaraan toestellen die met brandstoffen moeten werken kunnen worden onderworpen. Hiertoe worden bij algemene maatregel van bestuur categorieën van toestellen aangewezen, die keuringplichtig zijn. Dit betekent dat toestellen uit deze categorieën die niet voorzien zijn van een typegoedkeuringscertificaat, niet mogen worden vervaardigd, verhandeld of gebruikt. De aanwijzing van de categorieën is overigens sterk afhankelijk van het Europese beleid terzake, dat voor een groot deel gedicteerd wordt door handelspolitieke overwegingen. Nederlandse regelgeving waarin eisen aan toestellen worden gesteld, kan meestal pas tot stand komen als het Europese beleid reeds in een richtlijn is vastgelegd. Aan de keuringsplicht wordt ook voldaan, indien de vervaardiger van het toestel een goedgekeurd Europees certificaat kan overleggen.

534.	Actor	:	Gedeputeerde Staten
	Handeling	:	Het verlenen van vergunningen aan exploitanten van inrichtingen met een risico van luchtverontreiniging
	Bron	:	Art 20, lid 1b Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580)
	Periode	:	1970-1993

535.	Actor	:	Gedeputeerde Staten
	Handeling	:	Het op aanvraag tijdelijk ontheffen van bedrijven van de verplichtingen, verbonden aan een vergunning ("gedogen")
	Bron	:	-
	Periode	:	1970-1993

Opmerkingen:

Doel van de beschikking is belanghebbende in de gelegenheid te stellen om alsnog te voldoen aan de eisen, verbonden aan een milieuvergunning. Aan deze beschikking zijn aparte voorwaarden verbonden. Deze situatie kan zich ook voordoen indien bij een inspectieonderzoek blijkt dat een bedrijf niet aan bepaalde verplichtingen voldoet en derhalve alsnog voorzieningen moet treffen. Een gedoogbeschikking heeft binnen bepaalde grenzen rechtsgeldigheid gekregen door de AROB-jurisprudentie.

Voor de rol van de inspecteur, zie het hoofdstuk Handhaving.

- Product : z.g. "Gedoogbeschikking."

1.1.1.27.2

Ontheffingen voor motorvoertuigen

Inleiding

Een van de belangrijkste categorieën wordt gevormd door wegvoertuigen zoals motorvoertuigen en bromfietsen. Hiervoor is een AMVB uitgevaardigd, waarbij het verboden is om bepaalde categorieën voertuigen te vervaardigen, in te voeren, in voorraad te hebben, te koop aan te bieden, af te leveren, te vervoeren of te gebruiken zonder een keuringscertificaat. De uitvoering van de keuring van deze apparaten en het verlenen van ontheffingen is in het kader van het beleidsterrein “wegverkeer” beschreven in het PIVOT-rapport “De heilige koe geboekstaafd”, waarnaar hier verwezen kan worden.

Handelingen

536..	Actor	:	De inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne.
	Handeling	:	Het adviseren van de minister inzake aanvragen om ontheffingen op het verbod om niet goedgekeurde motorvoertuigen die op grond van art. 3, lid 1 van de Wet luchtverontreiniging keuringplichtig zijn, te vervaardigen, in te voeren, in voorraad te hebben, te koop aan te bieden, af te leveren, te vervoeren of te gebruiken
	Bron	:	Art. 3 Besluit typekeuring motorrijtuigen luchtverontreiniging
	Periode:		1974-1989

Wet geluidhinder

Inleiding

Op basis van artikel 17 van de Wet geluidhinder was een aantal inrichtingen die nader omschreven worden in het Besluit categorie A-inrichtingen, vergunningplichtig gesteld. De vergunningen werden afgegeven door Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de betreffende inrichting geheel of in hoofdzaak gelegen was. Met het inwerking treden van hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer vervalt de grondslag van deze handeling. Geluidhinder zal voortaan in het kader van de bredere milieuvergunning worden gezien. Aan de vergunning konden nadere eisen worden gesteld. Deze eisen konden door Gedeputeerde Staten of door een ander overheidsorgaan, zoals de minister, opgelegd worden. Daarnaast kon de minister aan Gedeputeerde Staten een aanwijzing geven met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid om al dan niet vergunningen af te geven.

Handelingen

537.	Actor	:	Gedeputeerde Staten
	Handeling	:	het verlenen, wijzigen, vervangen en intrekken van vergunningen om inrichtingen die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken op te richten, in werking te hebben, te wijzigen of uit te breiden, dan wel de in de inrichting gebedigde werkwijze te veranderen en het stellen van voorschriften aan deze vergunning
	Bron	:	Art. 17, lid 1, art. 22, lid 1, art. 33, lid 1 en art. 34, lid 1, Wet geluidhinder
	Periode :		1979-1993

Opmerkingen:

- Voor de vergunningverlening is hoofdstuk 3 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne van toepassing verklaard (Art. 24, Wet geluidhinder).
- Voor het wijzigen en intrekken van de vergunningen is Hoofdstuk 4 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne van toepassing verklaard (art. 33, lid 2, Wet geluidhinder).
- De grondslag voor deze handeling vervalt in 1993 met het inwerking treden van hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer.
- Aan de vergunning kunnen de nodige voorschriften worden verbonden (zie art. 28, Wet geluidhinder). Het betreft
 - * de verplichting om bij voorschrift aangegeven middelen ter beperking van geluidhinder toe te passen;
 - * de verplichting om door middel van door de vergunninghouder zelf te bepalen middelen zekere doelstellingen te verwezenlijken;
 - * de verplichting om metingen aan het geluidsniveau in de omgeving uit te voeren en om eventueel de uitkomsten van de metingen aan te wijzen overheidsorganen te doen toekomen;
 - * het aanwijzen van overheidsorganen die bevoegd zijn om nadere eisen aan de inrichtingen te mogen stellen;
 - * de verplichting om in de inrichting werkzame personen te instrueren.
- De wijziging of intrekking van een vergunning kan plaats hebben naar aanleiding van een verzoek daartoe aan Gedeputeerde Staten. Dit verzoek kan komen van overheidsorganen of van andere belanghebbenden (art. 35, Wet geluidhinder).

538.	Actor	:	de inspectie van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne het districtshoofd van de Arbeidsinspectie de inspecteur-generaal der Mijnen
------	-------	---	--

Handeling : Het adviseren van Gedeputeerde Staten over op grond van de Wet geluidhinder te verlenen, in te trekken of te wijzigen vergunningen die betrekking hebben op inrichtingen die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken

Bron : Art. 25, lid 1 en art. 36, lid 1, Wet geluidhinder
Periode : 1979-

539. Actor : de minister
Gedeputeerde Staten

Handeling : Het bij beschikking stellen van nadere eisen aan houders van vergunningen op basis van art. 17, Wet geluidhinder, voor zover deze bevoegdheid tot het stellen van deze eisen in de betreffende vergunning is aangekondigd

Bron : Art. 28, lid 3, Wet geluidhinder
Periode : 1979-1993

Opmerkingen:

- De grondslag voor deze handeling vervalt in 1993 met het inwerking treden van hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer.

540. Actor : de minister

Handeling : Het geven van aanwijzingen aan Gedeputeerde Staten in verband met het afgeven, wijzigen of intrekken van vergunningen, het stellen van voorschriften aan vergunninghouders of andere activiteiten verband houdende met vergunningen op grond van art. 17, Wet geluidhinder

Bron : Art. 40, lid 1, Wet geluidhinder
Periode : 1979-1993

Opmerkingen:

- Van een voornemen om een dergelijke aanwijzing aan Gedeputeerde Staten te geven doet de minister een kennisgeving toekomen aan de Staten Generaal.

De grondslag voor deze handeling vervalt in 1993 met het inwerking treden van hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer.

. Afvalstoffenwet 1977

Inleiding

Voor het bewerken, verwerken of vernietigen van huishoudelijke afvalstoffen of autowrakken door een inrichting is een vergunning vereist. De vergunning wordt verleend door Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de inrichting gelegen is.

In de gevallen dat er sprake is van inrichtingen van meer dan provinciaal belang kan de vergunning worden verleend door de minister van Milieubeheer. Bij algemene maatregel van bestuur worden de categorieën van inrichtingen aangewezen die van meer dan provinciaal belang zijn.

Handelingen

541.	Actor :	de minister
	Handeling:	Het adviseren van Gedeputeerde Staten inzake de aanvraag van een vergunning omtrent het verwijderen van afvalstoffen
	Bron:	Art. 38, lid 1 en lid 2, Afvalstoffenwet
	Periode:	1982 - 1993
542.	Actor :	de inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
	Handeling:	Het adviseren van Gedeputeerde Staten en de minister inzake de aanvraag van een vergunning omtrent het verwijderen van afvalstoffen
	Bron:	Art. 38, lid 1 en lid 2, Afvalstoffenwet
	Periode:	1982 - 1993
543.	Actor:	de minister
	Handeling:	Het verlenen van vergunningen voor het in bedrijf stellen van afvalverwerkingsinrichtingen
	Bron:	Art. 33, lid 1, art. 40, lid 1, 2 en 3, art. 46, lid 1, Afvalstoffenwet
	Periode:	1982 - 1993
544.	Actor:	Gedeputeerde Staten
	Handeling:	Het verlenen van vergunningen aan houders van afvalverwerkingsinrichtingen om zich te ontdoen van afvalstoffen
	Bron:	Art. 33, lid 1, art. 40, lid 1, 2 en 3, art. 46, lid 1, Afvalstoffenwet
	Periode:	1982 - 1993
545.	Actor:	de minister
	Handeling:	Het goedkeuren van een tarief voor het in ontvangst nemen en ophalen van afvalstoffen
	Bron:	Art. 41, lid 4, onder e en f, Afvalstoffenwet
	Periode:	1982 - 1993
Opmerkingen:- Deze handeling kan deel uitmaken van de vergunningverlening.		
546.	Actor:	de minister
	Handeling:	Het verlenen van tijdelijke ontheffingen van in de Afvalstoffenwet gestelde verboden
	Bron:	Art. 54, lid 1, 2 en 3, Afvalstoffenwet
	Periode:	1979 - 1993
547.	Actor:	Gedeputeerde Staten
	Handeling:	Het verlenen van tijdelijke ontheffingen aan in de Afvalstoffenwet gestelde verboden
	Bron:	Art. 54, lid 1, 2 en 3, Afvalstoffenwet
	Periode:	1979 - 1993

548. Actor: De inspecteur van de volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
Handeling: Het adviseren van Gedeputeerde Staten en de minister inzake
ontheffing van vergunningsverplichtingen inzake het verwijderen van
afvalstoffen
Bron: Art. 38, lid 1 en lid 2, Afvalstoffenwet
Periode: 1982 - 1993

Wet Chemische Afvalstoffen 1977

Inleiding

In het Besluit Chemisch Afval is voor het eerst een regeling vastgesteld die de verspreiding van chemisch afval in het milieu door dumping, lekkage of ondeskundige opslag probeert tegen te gaan. Het verwijderen van chemisch afval en afgewerkte olie is verboden, tenzij door een door de minister bevoegd verklaarde inrichting. Deze inrichting mag slechts chemisch afval en/of afgewerkte olie aannemen, indien deze producten bij de minister op zodanige manier zijn aangemeld dat hun eigenschappen bekend zijn en dat men weet hoe ermee om te gaan. Ook moet deze inrichting aan voorwaarden voldoen op het gebied van deskundigheid en veiligheid, die nader bij AMVB zijn uitgewerkt.

Op grond van de Wet chemische afvalstoffen kan de minister van Milieubeheer - zo nodig in samenspraak met Gedeputeerde Staten en de gemeenten – dus vergunningen en ontheffingen verlenen. De vergunning verlening is er vooral op gericht om een bevredigend patroon van doelmatig en verantwoord functionerende verwerkingsbedrijven op te zetten. Als een doelmatige verwijdering van chemische afvalstoffen niet mogelijk is kunnen ontheffingen worden verleend. Met deze vrijstelling kunnen chemische afvalstoffen op of in de bodem worden gebracht.

In 1993 zijn in het kader van het in werking treden van nieuwe bepalingen in de Wet milieubeheer de vergunning verlenende bevoegdheden inzake chemische afvalstoffen overgedragen van de minister van Milieubeheer naar Gedeputeerde Staten. In het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit Milieubeheer is echter vastgelegd dat voor vergunningen aan inrichtingen die bepaalde (hoeveelheden) stoffen verwerken een verklaring van geen bezwaar van de minister is vereist.

Handelingen

1.1.1.28 Kaderstellend

549. Actor: de minister
Handeling: Het aanwijzen van chemische afvalstoffen en andere afvalstoffen als zijnde gevaarlijke afvalstoffen
Bron: Art. 1, lid 1, onder b, Wet chemische afvalstoffen
Periode: 1988 - 1993

Opmerking: De vaststelling van gevaarlijke stoffen kan zowel door het ministerie als door de EU geschieden (door middel van EG-richtlijnen of door middel van CEN-normen).

550. Actor: de minister
Handeling: Het aanwijzen van categorieën van chemische afvalstoffen of afgewerkte olie - die ontstaan bij particuliere huishoudens - welke gelijkgesteld worden met huishoudelijk afval
Bron: Art 2, Wet chemische afvalstoffen
Periode: 1977 – 1993

Opmerking: De lijsten van aangewezen stoffen kunnen als bijlage bij een AMVB worden gevoegd.

551. Actor: de minister
Handeling: Het bij AMVB stellen van nadere regels inzake de wijze van verwijdering van chemische afvalstoffen
Bron: Art, 33 lid 1, onder a en b, Wet chemische afvalstoffen
Periode: 1979 – 1993

1.1.1.29 Uitvoerend:

1.1.1.29.1 Inventarisatie

552. Actor : de minister
 Handeling: Het stellen van regels inzake de wijze waarop uitvoering dient te worden gegeven aan de meldingsplicht voor chemische afvalstoffen en afgewerkte olie
 Bron : Art. 7, lid 1 en 2, art. 20, lid 1 en 2, art. 18 lid 1, art. 60, onder a, Wet chemische afvalstoffen
 Periode : 1979 - 1994
- Opmerkingen:
- Product:
* Meldingenbesluit van 12 oktober 1988, Stcrt. 200
* Meldingenbesluit van 1 maart 1989, Stcrt. 51
* Regeling tot wijziging meldingenbesluit afgewerkte olie en scheepsafvalstoffen, Stcrt. 1991, 41
553. Actor : de minister
 Handeling: Het registreren van meldingen betreffende de afgifte van chemische afvalstoffen, afgewerkte olie en scheepsafvalstoffen
 Bron : Art. 4, lid 1, art. 6, art. 60, onder a, Wet chemische afvalstoffen
 Periode : 1979 - 1994
554. Actor : de minister
 Handeling: Het kennis geven van meldingen betreffende de afgifte van chemische afvalstoffen, afgewerkte olie en scheepsafvalstoffen aan buitenlandse regeringen.
 Bron : Art. 4, lid 2, Wet chemische afvalstoffen
 Periode : 1979 - 1994
555. Actor:de minister
 Handeling :Het opstellen van overzichten inzake meldingen betreffende de afgifte van chemische afvalstoffen, afgewerkte olie en scheepsafvalstoffen
 Bron : Art. 4, lid 1, art. 6, art. 60, onder a, Wet chemische afvalstoffen
 Periode : 1979 - 1994

1.1.1.29.2 Toelating

556. Actor: Gedeputeerde Staten
Handeling: Het adviseren van de minister inzake het verlenen van vergunningen aan bedrijven, die zich bezig houden met bewerken, verwerken of vernietigen van chemische afvalstoffen
Bron: Besluit tot uitvoering van artikel 35, lid 4, juncto de artikelen 12, lid 2, en 15, lid 4 van de Wet chemische afvalstoffen, 19 maart 1981, Stb 313
557. Actor: de minister
Handeling: Het verlenen van vergunningen aan bedrijven, die zich bezig houden met bewerken, verwerken of vernietigen van chemische afvalstoffen
Bron: Art. 8, lid 1, art. 13, art. 14, Wet chemische afvalstoffen
Periode: 1979 – 1993
558. Actor: De inspecteur voor de Volksgezondheid en/of de Milieuhygiëne
Handeling: Het adviseren van de minister inzake vergunningen en ontheffingen inzake de opslag en het verwerken van chemische afvalstoffen
Bron: Wet chemische afvalstoffen, *passim*
Periode: 1977 - 1993
559. Actor: Gedeputeerde Staten
Handeling: Het adviseren van de minister inzake het verlenen van vergunningen bedrijven, die zich bezig houden met bewerken, verwerken of vernietigen van afgewerkte olie
Bron: Besluit tot uitvoering van artikel 35, lid 4, juncto de artikelen 12, lid 2, en 15, lid 4 van de Wet chemische afvalstoffen, 19 maart 1981, Stb 313
Periode: 1981 - 1993
560. Actor: de minister
Handeling: Het verlenen van vergunningen aan bedrijven, die zich bezig houden met bewerken, verwerken of vernietigen van afgewerkte olie
Bron: Art. 21, art. 25 Wet chemische afvalstoffen
Periode: 1979 - 1993
561. Actor: Gedeputeerde Staten
Handeling: Het adviseren van de minister inzake het verlenen van ontheffingen van in de Wet chemische afvalstoffen gestelde verboden met betrekking tot bij AMVB vastgestelde producten vanwege hun milieugevaarlijke chemische afvalstoffen
Bron: Besluit tot uitvoering van artikel 35, lid 4, juncto de artikelen 12, lid 2, en 15, lid 4 van de Wet chemische afvalstoffen, 19 maart 1981, Stb 313
Periode: 1981 - 1993
562. Actor: de minister
Handeling: Het verlenen van ontheffingen van in de Wet chemische afvalstoffen gestelde verboden met betrekking tot bij AMVB vastgestelde producten vanwege hun milieugevaarlijke chemische afvalstoffen
Bron: Art. 35, lid 1, 2, en 3, Wet chemische afvalstoffen
Periode: 1977 - 1993

1.1.1.29.3 In- en uitvoer van Chemische afvalstoffen

De in-, uit- en doorvoer van gevaarlijke afvalstoffen door Nederland werd geregeld op basis van artikel 16 van de Wet chemische afvalstoffen. Tot 1988 verbood het artikel feitelijk alleen de invoer van chemische afvalstoffen, tenzij deze hier door een bevoegde verwerker zouden worden bewerkt of - krachtens de Wet verontreiniging zeewater - hier door een bevoegde zouden worden geloosd.

In 1988 werd ter implementatie van Europese richtlijnen een regeling opgezet voor de in-, uit- en doorvoer van gevaarlijke afvalstoffen (RIUD, Stcrt. 1988, 200) . Deze regeling omvat een stelsel van verplichtingen zoals een kennisgevingsprocedure en een bezwaarprocedure. Op grond van de regeling is toestemming van de minister van Milieubeheer nodig voor de in-, uit- of doorvoer van gevaarlijke afvalstoffen.

1.1.1.29.3.1 .Kaderstellend:

563.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het stellen van regels ter uitvoering van internationale verdragen en besluiten inzake het toezicht en de controle op de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen
	Bron	:	Art. 16, lid 1 en 4, Wet chemische afvalstoffen
	Periode	:	1984 - 1993

Opmerkingen:

- Het betreft hier het stellen van regels ter uitvoering van voor Nederland verbindende verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisatie.
- Product:
- * Regeling in- uit- en doorvoer van gevaarlijke afvalstoffen, Stcrt. 1988, 200

1.1.1.29.3.2 . Uitvoerend:

564. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling: Het adviseren van de minister inzake het al dan niet verbieden van het invoeren van gevaarlijke afvalstoffen die in de provincie worden bewerkt, bewaard, verwerkt, vernietigd of op of in de bodem worden gebracht
Bron : Regeling in- uit- en doorvoer van gevaarlijke afvalstoffen, Stcrt. 1988, 200
Periode : 1988 - 1993

565.. Actor : de minister
Handeling: Het toelaten of verbieden van het brengen van afvalstoffen binnen of buiten Nederlands grondgebied
Bron : Art. 16, onder a - c, Wet chemische afvalstoffen
Periode : 1988 - 1993

Opmerkingen:

- Het registreren van meldingen (kennisgevingen) betreffende de in- ,uit- en doorvoer van afvalstoffen maakt deel uit van deze handeling.

Wet milieugevaarlijke stoffen

Inleiding:

1.1.1.30 Toelating van nieuwe stoffen

Krachtens art. 3 van de Wet Milieugevaarlijke stoffen moet iedereen die een nieuwe stof vervaardigt of in de handel brengt hiervan kennis geven aan de minister. Over de manier waarop die stof moet worden aangemeld, zijn in de wet en in nadere besluiten regels vastgesteld. Deze regels houden in dat bij de kennisgeving zoveel mogelijk gegevens worden geleverd over het mogelijke risico dat deze stof op kan leveren voor mens en voor het milieu. De kennisgever is verplicht om zo nodig onderzoek te doen ter beantwoording van de gestelde vragen en moet alle hem beschikbare kennis aan de minister beschikbaar stellen. De kennisgever kan een verzoek doen op geheimhouding van zijn gegevens. Voor bepaalde gegevens geldt de geheimhouding niet.

De minister heeft de bevoegdheid tot kennisneming van milieugevaarlijke stoffen gemandateerd aan het Bureau Milieugevaarlijke Stoffen, waarvan de leiding wordt samengesteld door twee coördinatoren, namelijk van de minister en zijn ambtgenoot van Sociale Zaken. (ministeriële regeling van 19 december 1986 (Stcrt 1986, 248)). Deze wikkelt de administratieve afhandeling van de kennisgeving nader af volgens een bij de wet vastgestelde procedure: Uiterlijk een week na ontvangst van deze kennisgeving geeft het bureau een bevestiging van ontvangst. Hij zendt een afschrift door naar de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om eventuele veiligheid op de werkplaats te testen, en voor zover de stukken van belang zijn in verband met het vervoer naar de minister van Verkeer en Waterstaat en het TNO en RIVM. Een handelskennisgeving wordt gezonden aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Het bureau kan de ontvangen gegevens ontoereikend verklaren. Dit dient hij binnen vijf weken de kennisgeving te doen. De kennisgeving is dan nietig. (art. 7) Tegen deze verklaring was beroep mogelijk bij de Kroon, sedert 1991 bij de Raad van State. Invoering van een stof zonder erkende kennisgeving is een strafbaar feit (art. 15, Kennisgevingsbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen)

Als de kennisgeving volgens de minister aan de eisen voldoet, maakt de minister hiervan mededeling in de Staatscourant en legt de aanmelding ter inzage. De stof wordt tenslotte door het bureau in een register verwerkt. Dat geldt ook voor toepassingen van die stof in apparaten of voorwerpen; zo worden bijvoorbeeld typen automobielen geregistreerd, waarin de thans verboden stof asbest is verwerkt.

Vervaardiger heeft gelijkaardige verplichtingen indien:

- er veranderingen in zijn gegevens zijn gekomen; de aard van die verandering is in nadere regelgeving vastgelegd;
- Hij van die substantie meer dan 100 ton per jaar of in totaal meer dan 500 ton in Europa heeft vervaardigd of ingevoerd;
- Hij van die substantie meer dan 1000 ton per jaar of meer dan 5000 ton in Europa heeft vervaardigd of ingevoerd;
- Er ten aanzien van de stof nieuwe gegevens bekend zijn over zijn toepassing of mogelijke risico's voor het milieu.

De verplichting is opgelegd door een Europese verordening uit 1993.

De minister kan bij het overhandigen van de gegevens bedrijfsgeheimen respecteren, maar is gehouden gegevens met betrekking tot het milieugevaar openbaar te maken. Een verzoek tot geheimhouding wordt geweigerd als de aanvrager in dat geval geen tweede tekst overhandigt, waaruit blijkt welke gevaren er voor milieu en gezondheid van mens en dier kunnen worden afgeleid. (art. 56).

De minister heeft de bevoegdheid om bepaalde vervaardigers van nieuwe stoffen vrijstellingen te verlenen van de kennisgevingsplicht. Deze vrijstellingen mogen niet in strijd zijn met de Europese richtlijnen. Meestal gaat het dan ook om gevallen waarbij de stof bij de Europese Commissie is aangemeld, zodat de gegevens al langs andere weg bekend zijn gemaakt en er geen risico's aan de stof verbonden zijn.

Wie van een aangemelde stof meer dan 100 ton per jaar of meer dan 500 ton in totaal geproduceerd, is verplicht dit terstond via een schriftelijke kennisgeving aan het bureau te melden en zich opnieuw aan een nader te stellen registratieprocedure te onderwerpen. Het bureau stelt dan vast welke gegevens nader dienen te worden geregistreerd. Het product van deze vaststelling is een ministerieel besluit, waarvan de totstandkoming sterk op een hinderwetprocedure lijkt. Het ontwerp wordt gedurende vier weken ter inzage gelegd en in de Staatscourant gepubliceerd. Gedurende die periode kan iedereen hierop commentaar leveren. De minister kan eventuele bedenkingen die leiden tot nadere motivering van zijn definitieve besluit anoniem houden. Het definitieve besluit wordt opnieuw gedurende vier weken ter inzage gelegd, zodat er voor alle belanghebbenden mogelijkheden tot bezwaar bij de minister en beroep bij de rechter open staan. De nadere gegevens, die door dit vastgestelde besluit worden gevorderd, moeten schriftelijk worden overlegd. De minister maakt ten hoogste vijf weken na ontvangst van het antwoord op zijn vragen bekend of de kennisgeving aan de eisen voldoet en zendt haar door aan het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Europese Commissie en de minister, belast met volksgezondheid. Ook deze gegevens worden openbaar gemaakt en in het register verwerkt. Een dergelijke regeling geldt ook voor degene die van de aangemelde stof meer dan 1000 ton per jaar of meer dan 5000 ton in totaal produceert.

Het bureau kan eigenmachtig nadere onderzoek laten instellen over de gegevens die er over de bij hem aangemelde stoffen zijn verstrekt. Een dergelijke opdracht kan worden opgelegd aan een of meerdere importeurs/ vervaardigers van deze stoffen. In het eerste geval is het een beschikking, waartegen beroep kan worden aangetekend, in het laatste geval een besluit van algemene strekking, waartegen bezwaar kan worden gemaakt. De minister kan bepalen welk onderzoek moet worden verricht (b.v. commerciële gegevens); alle bij de import betrokken bedrijven dienen die gegevens te verstrekken. Hij laat dan het Bureau Milieugevaarlijke Stoffen verspreidingsonderzoeken of enquêtes houden.

De leverancier van dergelijke stoffen is verplicht om de aan het bureau verstrekte gegevens ook aan derden (b.v. kopers) te verstrekken. In hoeverre de kosten van deze voorlichting door het bedrijf worden gedragen, wordt van geval tot geval overwogen. Dergelijke kwesties kunnen door beleidsovereenkomsten nader worden geregeld.

Een nader product van dit permanente onderzoek is een door het bureau opgestelde lijst van aandachtstoffen, waarover het gegevens verzamelt en verspreidt. Waarschuwingen en rapporten worden hierover regelmatig in de openbaarheid gebracht.

1.1.1.30.1 Kaderstellend

1.1.1.30.1.1 .Aanmelding

566. Actor : de minister
 Handeling : Het in overeenstemming met de ministers van BZ, EZ, LNV en VWS vaststellen van regels betreffende de registratie van gegevens aangaande de uitvoer van als milieugevaarlijk bekendstaande stoffen
 Bron : Art. 29, Wet milieugevaarlijke stoffen; Notitie van de minister betreffende de uitvoer van gevaarlijke stoffen en preparaten (Kamerstukken II 1985-1986, 19310, nr. 1-2)
 Periode : 1986-

567. Actor : de minister
 Handeling : Het bepalen welke gegevens in het register inzake milieugevaarlijke stoffen opgenomen dienen te worden
 Bron : Art. 18, lid 3, Wet milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1986-

Opmerkingen:

- Hierbij kunnen voorschriften worden vastgesteld inzake de registratie van geheim te houden gegevens, zoals b.v. de naam van de producent, bedrijfsgeheimen e.d. Namen van milieugevaarlijke chemische stoffen moeten in ieder geval worden opgenomen.

568. Actor : de minister
 Handeling : Het vaststellen van regels die betrekking hebben op de inrichting van het register inzake milieugevaarlijke stoffen
 Bron : Art. 18, lid 4, Wet milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1986-

Opmerkingen:

-Product:

- * Regeling inrichting register milieugevaarlijke stoffen 988, Stcrt. 39

569. Actor : de minister
 Handeling : Het stellen van regels inzake een bureau in verband met de kennisgeving van stoffen
 Bron : Art. 3, Wet milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1986-

Opmerkingen:

- Product:

- * Regeling inzake het Bureau Milieugevaarlijke Stoffen (Stcrt. 1986, 248)

570. Actor : de minister
 Handeling : Het vaststellen van regels inzake de verstrekking van gegevens over kennisgeving milieugevaarlijke stoffen
 Bron : Art. 14, lid 7, art. 15, lid 3, Wet milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1986-

Opmerkingen:

- Product:

- * Regeling houdende nadere regels indiening en bekendmaking van kennisgevingen en overige gegevens van hoofdstuk 2 Wet milieugevaarlijke stoffen, 1986, Stcrt. 248

571. Actor : de minister
 Handeling : Het stellen van regels omtrent de gegevens die een risicobeoordeling inzake milieugevaarlijke stoffen dient te bevatten.
 Bron : -
 Periode : -

Opmerkingen:

- Bijvoorbeeld:

- * Regeling risicobeoordeling nieuwe stoffen

572. Actor : de minister
 Handeling : Het in overeenstemming met de minister van SZW benoemen van een coördinator op het Bureau Milieugevaarlijke Stoffen

Bron : Art. 2, lid 4, Regeling Bureau Milieugevaarlijke Stoffen
Periode : 1987-

1.1.1.30.1.2 Verpakings- en waarschuwingsvoorschriften

Inleiding:

Aan de toelating van milieugevaarlijke stoffen zijn waarschuwingsvoorschriften verbonden, die gebaseerd zijn op afspraken overeenkomstig Europese richtlijnen. De stoffen zijn ingedeeld in volgens EG-richtlijnen vastgestelde criteria, waarop de risico's zijn onderverdeeld in: ontplofbaar, ontvlambaar, bijtend, giftig, irriterend (voor de huid of de luchtwegen), voor het milieu gevaarlijk, schadelijk voor de gezondheid, kankerverwekkend. Deze aanduidingen kunnen ook aanwijzingen bevatten met betrekking tot de verwijdering van die stoffen: zo kan worden aangegeven dat zij onder het "klein chemisch afval" dienen te worden gerekend en niet met het huisvuil mogen worden meegegeven. Met deze aanduidingen wordt ook een bijdrage geleverd aan de uitvoering van de Warenwet en aan de daarmee gepaard gaande consumentenvoorlichting.

De verpakkingen van de stoffen worden ingevolge deze richtlijnen van pictogrammen voorzien, waaraan vast voorgeschreven waarschuwingen gekoppeld zijn. Niet zelden worden na de invoer van de Wet Milieubeheer dergelijke aanduidingen bij AMVB vastgesteld en van een uitgebreide voorlichtingscampagne begeleid. Een voorbeeld hiervan is het besluit inzake het KCA-logo, Stcrt. 1994, 22. Hierin wordt aangegeven dat bepaalde producten tot het zog. "klein chemisch afval" behoren en op een speciale, milieubeschermende manier van het normale afval dienen te worden gescheiden.

De hier beschreven handelingen zijn nadere kaderstellende regelingen ter uitvoering van Europese richtlijnen en de daarop gevolgde besluiten. De kaders worden verder uitgewerkt bij de toepassing van milieugevaarlijke stoffen in inrichtingen, die ingevolge het Besluit risico's zware ongevallen verplicht zijn op grond van de door hen aangewende stoffen een Rapport Externe Veiligheid (EVR) uit te brengen. In de praktijk stelt de minister ook hier richtlijnen op voor het gebruik van deze stoffen en de voorkoming van rampen. De Commissie Preventie Rampen onderzoekt methoden voor gebruik en opslag van gevaarlijke stoffen.

Handelingen

573. Actor : de minister
Handeling : Het in overeenstemming met de SZW en VWS stellen van regels ten aanzien van aanduidingen op de verpakking van bepaalde stoffen. of producten
Bron : Art. 36, lid 3, art. 39, lid 2, art. 60, lid 3, Wet milieugevaarlijke stoffen; Warenwet
Periode : 1988-1993

Product:
Regeling van 27 januari 1988, Stcrt. 30

574. Actor : de minister
Handeling : Het bij AMVB of ministeriele regeling vaststellen van aanduidingen op de verpakking van bepaalde stoffen. of producten in verband met milieugevaar bij normale afvalverwijdering.
Bron : Art. 36, lid 3, art. 39, lid 2, art. 60, lid 3, Wet milieugevaarlijke stoffen; Warenwet; Besluit verwijdering batterijen
Product : Besluit houdende nadere regels inzake producten die van een Kca-logo worden voorzien en inzake het Kca-logo, Stcrt. 1994, 22

- Periode : 1988-1993
575. Actor : de minister
 Handeling : Het bij ministeriele regeling nader vaststellen van bij AMVB voorgeschreven aanduidingen op de verpakking van bepaalde stoffen. of producten in verband met milieugevaar bij normale afvalverwijdering.
 Bron : Besluit houdende nadere regels inzake producten die van een Kca-logo worden voorzien en inzake het Kca-logo, Stcrt. 1994, 22; Besluit verwijdering batterijen. e.d.
 Periode : 1988-1993
576. Actor : de minister
 Handeling : Het voorbereiden, vaststellen en evalueren van handleidingen, richtlijnen en werkinstructies. bij het gebruik van milieugevaarlijke stoffen in inrichtingen
 Bron : Directieplan, Stoffen, Veiligheid en Straling.
 Periode : 1988-1993
- Opmerkingen:
 Soms worden deze richtlijnen als EG-normen gepubliceerd. In dat geval wordt soms mede gebruik gemaakt van instellingen als het Nederlands Normalisatie Instituut.
577. Actor : de minister
 Handeling : Het opstellen van werkinstructies inzake externe veiligheid. bij het gebruik van milieugevaarlijke stoffen in inrichtingen
 Bron : Directieplan, Stoffen, Veiligheid, Straling
 Periode : 1988-1992
578. Actor: Commissie Preventie Rampen (CPR)
 Handeling: Het adviseren van betrokken ministeries over de te treffen maatregelen ter beperking van de gevaren bij het gebruik van gevaarlijke stoffen.
 Bron: Breejen, Mr. A. den; De risicobenadering in het externe veiligheidsbeleid: een berekende zaak; in Bouwrecht, nr. 3 maart 1993
 Periode: 1988-
- Opmerkingen:
 - De Subcommissie risico-evaluatie (CPR-RE) adviseert inzake technische knelpunten bij de uitvoering van het Besluit risico's zware ongevallen.
579. Actor : Commissie Preventie Rampen (CPR)
 Handeling : Het opstellen van richtlijnen inzake externe veiligheid
 Bron : Breejen, Mr. A. den; De risicobenadering in het externe veiligheidsbeleid: een berekende zaak; in Bouwrecht, nr. 3 maart 1993
 Periode : -
- Opmerkingen:
 De inhoud van de richtlijnen (ook wel 'CPR-eisen' genoemd) moet worden opgenomen in de vergunningsvoorwaarden en de milieuconvenanten; zij worden door de milieu-inspecteur gehanteerd om bedrijven en gemeenten te inspecteren.
- Producten zijn:
- De gele, groene en rode boeken
 - De series Richtlijnen CPR.

1.1.1.30.2 Uitvoerend

De minister kan bij aanmelding van een nieuwe stof beschikken over:

- de onderzoeksverplichtingen en de toepassing van andere regels bij aanmelding (vrijstelling)
- de toelating van de stof
- de nadere voorwaarden dienaangaande.

Het Bureau Milieugevaarlijke Stoffen kan aan de hand van die voorschriften nadere regels stellen voor de aanmelding van de stof, nadere gegevens opvragen en kan uiteindelijk de aanmelding niet ontvankelijk verklaren als de ontvangen gegevens ontoereikend zijn. Een niet-ontvankelijk verklaarde aanmelding wordt als niet verzonden beschouwd en het gebruik van die stof is dan verboden.

1.1.1.30.2.1 Aanmelding

580.	Actor	:	Bureau Milieugevaarlijke Stoffen
	Handeling	:	Het niet-ontvankelijk verklaren van kennisgevingen inzake milieugevaarlijke stoffen
	Bron	:	Kennisgevingsbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen
	Periode :	-	
581.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het behandelen van een bezwaar tegen een beschikking opgesteld door het Bureau Milieugevaarlijke Stoffen
	Bron	:	Algemene Wet Bestuursrecht
	Periode :	1991-	

Waardering: V

1.1.1.30.2.2 Toelating

582. Actor : de minister
Handeling : Het in overeenstemming met de minister van SZW verlenen van vrijstellingen voor een onderzoek met een nieuw aangemelde stof
Bron : Art. 5, lid 2, Kennisgevingsbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen
Periode : 1986-

Opmerkingen:

- Deze vrijstelling kan niet worden verleend in strijd met de Europese richtlijnen (87/18/EEG PB EG ,L 15)

583. Actor : de minister
Handeling : Het al dan niet verlenen van vergunningen inzake het gebruik van milieugevaarlijke stoffen
Bron : Art, 24, lid 2c, Wet milieugevaarlijke stoffen
Periode : 1986 -

584. Actor : de minister
Handeling : Het al dan niet verlenen van ontheffingen inzake de invoer, de vervaardiging of de aanwending van milieugevaarlijke stoffen
Bron : Art. 33, Wet milieugevaarlijke stoffen
Periode : 1986-

585. Actor : de minister
Handeling : Het opdragen aan vervaardigers van grote hoeveelheden geregistreerde milieugevaarlijke stoffen tot het verstrekken van nadere gegevens over deze stoffen
Bron : Art. 16, Wet milieugevaarlijke stoffen
Periode : 1986-

Opmerking: uitvoering van deze opdracht betekent dat de vervaardiger opnieuw toereikende gegevens moet zenden naar het Bureau Milieugevaarlijke Stoffen.

586. Actor : de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Handeling : Het in overeenstemming met de minister van VROM opdragen aan vervaardigers van grote hoeveelheden geregistreerde milieugevaarlijke stoffen tot het verstrekken van nadere gegevens over deze stoffen
Bron : Art. 16, Wet milieugevaarlijke stoffen
Periode : 1986-

587. Actor : De inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling : Het adviseren van de minister over verzoeken om ontheffingen inzake de invoer, de vervaardiging of de aanwending van milieugevaarlijke stoffen
Bron : Art. 33, Wet milieugevaarlijke stoffen
Periode : 1986-

1.1.1.30.2.3 Gegevensbeheer

Ingevolge EG-richtlijn 90/313 heeft het publiek recht op toegang tot milieu-informatie door officiële regeringsinstanties. De verzamelde gegevens met betrekking tot milieugevaarlijke stoffen zijn dus in beginsel openbaar. In 1990 is daarom de Wet Milieugevaarlijke Stoffen in die zin bijgesteld. Belanghebbenden en belangstellenden kunnen daarom de milieugegevens met betrekking tot de geregistreerde stoffen opvragen. De hierna volgende handelingen hebben betrekking op de registratie van deze openbare gegevens.

588.	Actor	:	Bureau Milieugevaarlijke Stoffen
	Handeling	:	Het registreren van de (mogelijke) milieueffecten van nieuw vervaardigde stoffen
	Bron	:	EG-verordening inzake de beoordeling en risico's van nieuwe stoffen
	Periode :		1986-
589.	Actor	:	Bureau Milieugevaarlijke Stoffen
	Handeling	:	Het registreren van nieuwe kennis ten aanzien van reeds bestaande stoffen of preparaten
	Bron	:	Art. 20, Wet milieugevaarlijke stoffen; art. 6, Besluit melding nieuwe kennis milieugevaarlijke stoffen
	Periode	:	1990-
- Opmerkingen:
- Melding van nieuwe kennis met betrekking tot milieugevaar moet worden gedaan aan het Bureau Milieugevaarlijke Stoffen.
590.	Actor	:	het Bureau Milieugevaarlijke Stoffen
	Handeling	:	Het registreren van (nadere) gegevens over mogelijk milieugevaar van geregistreerde stoffen waarvan meer dan 100 ton per jaar of meer dan 500 ton in totaal is geproduceerd
	Bron	:	Art. 14, Wet milieugevaarlijke stoffen
	Periode :		1986-
591.	Actor	:	Bureau Milieugevaarlijke Stoffen
	Handeling	:	Het registreren van (nadere) gegevens over mogelijk milieugevaar van geregistreerde stoffen waarvan meer dan 1000 ton per jaar of meer dan 5000 ton in totaal is geproduceerd
	Bron	:	Art. 14, Wet milieugevaarlijke stoffen
	Periode :		1986-
592.	Actor	:	Bureau Milieugevaarlijke Stoffen
	Handeling	:	Het op aanvraag verstrekken van afschriften uit het register van milieugevaarlijke stoffen
	Bron	:	Art. 18, lid 4, Wet milieugevaarlijke stoffen
	Periode	:	1986-

1.1.1.31

Nader onderzoek

De Wet milieugevaarlijke stoffen stelt als voorwaarde voor de toelating van een aangemelde stof dat een nader onderzoek kan worden ingesteld indien als gevolg van wetenschappelijk onderzoek nieuwe kennis is ontstaan. Een belangrijke bron van inlichtingen is de EU, die aan de lidstaten opdraagt zelf onderzoek te verrichten naar mogelijk milieugevaarlijke stoffen. Stoffen, waarvan het milieugevaar bekend is, worden door de minister bij de EU aangemeld en worden door de minister geplaatst op een aandachtslijst of prioriteitenlijst. Dit geeft de minister de gelegenheid om eventueel in overeenstemming met EG-richtlijnen maatregelen te treffen of voorschriften op te stellen voor het gebruik van die stof. In de vorm van toelatingsvoorwaarden. Deze voorschriften worden verwerkt in milieuregels voor inrichtingen, in convenanten of kunnen leiden tot rechtstreekse regelgeving.

De hier beschreven handelingen betreffen:

- Het nader onderzoek van aangemelde nieuwe stoffen op grond van bekend milieugevaar of gewijzigde kennis
- De aandachtsstoffenlijst of "prioriteitenlijst".

. De uitslag van beide vormen van onderzoek kunnen openbaar worden gemaakt. Deze resultaten worden nader onderworpen aan risico-analyses in samenwerking met het RIVM en andere wetenschappelijke instituten met het oog op de toepassing in inrichtingen en de toekenning van vergunningen aan deze inrichtingen. Een deel van de consequenties is verwerkt in het vergunningen en handhavingsbeleid.

.Indien de minister van Milieubeheer het vermoeden heeft dat handelingen met een stof of preparaat gevaar kan opleveren voor mens en milieu, kan hij opdragen - in overeenstemming met de minister van SZW en na overleg met de minister van VWS - aan degene die de stof invoert, toepast of vervaardigd, om (op eigen kosten) een onderzoek te verrichten naar de gevaren van die stof of preparaat. Mocht er sprake zijn van meerdere personen kunnen deze door middel van een AMVB tot een onderzoek worden gedwongen. Mocht een persoon of bedrijf nalaten een onderzoek te doen kan de minister dit onderzoek laten verrichten door een door hem aangewezen instelling.

1.1.1.31.1 Kaderstellend;

593. Actor : de minister
Handeling : Het (nationaal) verrichten van onderzoek naar milieugevaarlijke stoffen
Bron : Art. 23, lid 3, wet milieugevaarlijke stoffen.; nota 'Omgaan met Risico's'
TK 1988 - 1989, 21137, nr. 5
Periode : 1986 -

Opmerkingen:

- Het uitbesteden van onderzoek naar milieugevaarlijke stoffen maakt deel uit van deze handeling.
- Het Bureau Milieugevaarlijke Stoffen is nauw bij deze handeling betrokken.

594. Actor : de minister
Handeling : Het in overeenstemming met de minister van VWS en het RIVM opstellen van criteria voor het opstellen van lijsten van aandachtstoffen met het oog op het milieugevaar
Bron : Regeling aandachtstoffen Wet Milieugevaarlijke Stoffen, 1994 Stcrt. 203
Periode : 1990-

Opmerkingen:

- Over deze planmatige aanpak zal overleg gevoerd worden met het bedrijfsleven.
- Product:
 - * Uniforme beoordelingssysteem stoffen (in 1992 in voorbereiding).

595. Actor : de minister
Handeling : Het jaarlijks vaststellen van een lijst van aandachtstoffen met het oog op milieugevaar
Bron : Art. 22, Wet milieugevaarlijke stoffen
Periode : 1986-

Opmerkingen:

- Van elk van de prioritaire stoffen wordt door het RIVM een basisdocument opgemaakt; daarin wordt de bestaande literatuur over deze bepaalde stof aan een nadere beschouwing onderworpen. Het document wordt aan de Gezondheidsraad voorgelegd, die naar aanleiding van de gepresenteerde wetenschappelijke gegevens advies uitbrengt. Met behulp van de risicobenadering worden vervolgens milieukwaliteitseisen geformuleerd. Een ontwerp van de lijst wordt in de Staatscourant gepubliceerd, teneinde iedereen de gelegenheid te geven om gedurende twaalf weken zijn mening kenbaar te maken.
- Product:
 - * Regeling aandachtstoffen Wet Milieugevaarlijke Stoffen 1994, Stcrt. 203

596. Actor : de Gezondheidsraad
Handeling : Het opstellen van adviezen inzake op de aandachtslijst te plaatsen milieugevaarlijke stoffen.
Bron : Art. 22, Wet milieugevaarlijke stoffen
Periode : 1986-

Opmerkingen:

Deze adviezen worden gepubliceerd.

1.1.1.31.2 Uitvoerend:

597. Actor : Bureau Milieugevaarlijke Stoffen
 Handeling : Het (nationaal) voorschrijven van een onderzoek van bepaalde stoffen
 naar een door de minister omschreven milieueffect
 Bron : Art. 23, Wet milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1986-
 Product : Circulaire
598. Actor : de minister
 Handeling : Het in overeenstemming met de minister van SZW opnieuw.
 beschikken over de toelatingsvoorwaarden van een nader onderzochte
 stof
 Bron : Art. 1, lid 2, Besluit melding nieuwe kennis milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1990-

1.1.1.32

Beperkte toelating van verboden milieugevaarlijke stoffen

De hier beschreven handelingen betreffen milieugevaarlijke stoffen die na onderzoek in Nederland of elders bij AMVB verboden zijn. De reden van dit AMVB is gelegen in het extreme gevaar voor het milieu en de volksgezondheid. Voorbeelden hiervan zijn het brandwerende asbest, waarvan eerst in de afgelopen twintig jaar gebleken is dat zij kanker verwekt, en de CFK's, die de ozonlaag aantasten. Aantasting van de ozonlaag in de hogere luchtlagen leidt ertoe dat de UV-straling van de zon naar de aarde onvoldoende wordt afgeschermd, waardoor het leven op aarde wordt bedreigd. CFK's zaten bijvoorbeeld in spuitbussen of in koelvloeistof van koelinstallaties. Soms is de reden van het verbod dermate dringend gebleken, dat aan een AMVB een ministeriele regeling is voorafgegaan. Een enkele maal gaat aan de instelling van een verbod een productconvenant vooraf, zoals bijvoorbeeld bij het gebruik van cadmium flessenkratten (handeling 836).

Ter uitvoering van Europese verordeningen of richtlijnen of in het belang van de bescherming van het milieu zijn daarom bij AMVB verbodsbepalingen uitgevaardigd voor het vervaardigen, invoeren ter beschikking te stellen of in handelsvoorraden voorhanden te hebben van de in de besluiten omschreven stoffen. Indien het noodzakelijk is om deze stoffen te gebruiken zoals in sommige koelinstallaties, dan worden voorschriften gesteld aan die installaties. Een voorbeeld hiervan is het Besluit lektheid koelinstallaties. Op een dergelijk verbod heeft de minister soms uitzonderingen vastgesteld. Meestal gaat het om

- * gebruik van kleine hoeveelheden voor gebruik in laboratoria (soms gebonden aan maxima)
- * de omzetting van die stoffen in een gesloten proces totdat er een stof ontstaat waarin de verboden stof niet meer voorkomt (bijvoorbeeld de verwerking van terug gewonnen ozonhoudende stoffen uit wasmiddelen)
- * stoffen die bestemd zijn om weer te worden uitgevoerd zonder dat er in Nederland enige verwerking plaats vindt.

Voor de controle op die verboden is meestal de minister het bevoegde en verantwoordelijke gezag.

Soms kunnen bepaalde stoffen, voorwerpen of toepassingen niet verboden worden. Ook bevinden zich reeds eerder verspreide voorwerpen of toestellen zich nog in het milieu, zoals cadmiumbatterijen. Over de terugwinning daarvan zijn soms convenanten gesloten, zie bijvoorbeeld handeling . Ook worden bepaalde voorschriften gesteld voor de verwijdering van bepaalde stoffen of er worden garanties geëist. De toekenning van deze garanties is dan voorbehouden voor deskundigen of er wordt een speciale technische keuring door daartoe aangewezen instellingen vereist.

De Wet milieugevaarlijke stoffen maakte een speciale besluitvorming bij AMVB mogelijk voor genetisch gemodificeerde organismen en voor de verhandeling en de verspreiding van vuurwerk. Zij bood hiermee een oplossing voor enkele medisch-ethische vraagstukken en vraagstukken inzake de persoonlijke veiligheid en gezondheid bij het afsteken van vuurwerk waarvoor een centraal geregeld antwoord moest komen.

Handelingen:

1.1.1.32.1 .Algemeen

599.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het beperkt toelaten van het gebruik van een bij regeling of AMVB verboden milieugevaarlijke stof
	Bron	:	Het desbetreffende AMVB
	Periode	:	1986 -

1.1.1.32.2 Ozonlaag-aantastende stoffen

Ozonlaag aantastende stoffen bevinden zich in

- spuitbussen, die door chloorfluor-koolstoffen (CFK's) worden aangedreven. Het gebruik hiervan is verboden
- koelmachines, die CFK's bevatten.. Het gebruik hiervan is beperkt toegestaan, mits aan een aantal eisen is voldaan, die door nadere regelingen worden uitgewerkt
- brandblusmiddelen, die halonen bevatten. Het probleem is nog niet volledig opgelost
- wasmiddelen.

Voor toelating van deze stoffen is een vergunning van de EU vereist.

Ter uitvoering van het besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten is in 1993 een regeling inzake lektheid van koelinstallaties vastgesteld. Koelinstallaties die middelen bevatten die de ozonlaag aantasten, moeten aan eisen voldoen, die door de minister worden vastgesteld. Zij moeten worden geïnstalleerd door daartoe bevoegde installateurs. Voor deze bevoegdheid is een erkenningscertificaat vereist van de Stichting Erkenningeregeling voor de Uitoefening van het Koeltechnisch Installatiebedrijf STEK.

De hier gestelde regels zijn van tijdelijke aard en zijn niet meer van kracht zodra de in gebruik zijnde toestellen of werktuigen kunnen worden vervangen.

600. Actor : de minister
Handeling : Het beheren van afschriften van door de EEG verstrekte vergunningen voor de invoer van gecontingenteerde stoffen die de ozonlaag kunnen aantasten
Bron : Art. 18 Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten jo. art. 4, lid 2, EEG-verordening ozonlaag afbrekende stoffen
Periode : 1993 -

601. Actor : de minister
Handeling : Het registreren van personen die recht hebben op verhandeling en gebruik van chloorfluor-koolstoffen (CFK's)
Bron : Art. 7, Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten, Art. 11, lid 8, EEG-verordening ozonlaag afbrekende stoffen
Periode : 1993-

602. Actor : de CFK-commissie
Handeling : Het adviseren aan de minister inzake het vaststellen van regels voor beperkte toelating van stoffen die de ozonlaag aantasten
Bron : Nota van toelichting Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten
Periode : 1991 -

Opmerkingen:

- Bijvoorbeeld:

- * Rapport van de werkgroep Koeltechniek inzake het TNO-rapport "Eisen voor koelinstallaties", behorende bij het Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten.

603. Actor : TNO
Handeling : Het adviseren van de minister inzake de lektheid van koelinstallaties die voor de ozonlaag gevaarlijke stoffen bevatten
Bron : Nota van toelichting art. 12, lid 3, Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten
Periode : 1993 -

Product:

- * Rapport Eisen voor koelinstallaties

604. Actor : de minister
Handeling : Het stellen van regels inzake de lektheid van koelinstallaties die voor de ozonlaag gevaarlijke stoffen bevatten
Bron : Art. 12, lid 3, Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten
Periode : 1993 -

Opmerkingen:

- Product:

- * Regeling inzake lektheidsvoorschriften koelinstallaties (Stcrt. 1993, 52)

605. Actor : de minister
 Handeling : Het aanwijzen van instellingen die bevoegd zijn om
 erkenningsbewijzen van milieuveiligheid voor CFK's bevattende
 koelinstallaties. te verstrekken.
 Bron : Art. 10, Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten
 Periode : 1993-
- Opmerkingen:
 - Product:
 * Aanwijzing van de Stichting Erkenningeregeling voor de Uitoefening van het
 Koeltechnisch Installatiebedrijf, STEK (Stcrt. 1992, 252)
606. Actor : STEK
 Handeling : Het op aanvraag verstrekken van een erkenningsbewijs. van
 milieuveiligheid voor CFK-bevattende koelinstallaties
 Bron : Regeling inzake de aanwijzing van de Stichting Erkenningeregeling
 voor de Uitoefening van het Koeltechnisch Installatiebedrijf, STEK,
 Stcrt. 1992, 252
 Periode : 1992
607. Actor : de minister
 Handeling : Het stellen van regels inzake de terugwinning van ozonaantastende
 stoffen in oplos- en reinigingsmiddelen
 Bron : Art. 17, lid 2, Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten
 Periode : 1993 -
- Opmerkingen:
 - Product:
 * Regeling terugwinning oplos- en reinigingsmiddelen Stcrt. 1992, 252, gewijzigd in Stcrt.
 1993, 241
608. Actor : de minister
 Handeling : Het aanwijzen van gevallen waarin de toepassing van halon in
 blusgasinstallaties of blustoestellen is toegestaan
 Bron : Art. 13, lid 2, Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten
 Periode : 1993 -
- Product
 * Regeling inzake aanwijzingen essentiële toepassing halon-blusgas (Stcrt. 1992, 252)

1.1.1.32.3 Overige stoffen

609. Actor : de minister
Handeling : Het stellen van regels inzake de bepaling van het cadmiumgehalte van bepaalde producten
Bron : Art. 3 Cadmiumbesluit
Periode : 1991 -

Opmerkingen:

- Product:
* Regeling vaststellingsmethode cadmiumgehalte van producten, Stcrt 1991, 60

610. Actor : de minister
Handeling : Het vaststellen van nadere regels ten aanzien van de aanduidingen die op batterijen dienen te staan die kwik, cadmium of lood bevatten
Bron : Art. 3, Besluit tot vaststelling van regels inzake batterijen en accu's die kwik, cadmium of lood bevatten
Periode : 1993-

Opmerkingen:

- Product:
* Regeling van 1993, Stcrt. 223

611. Actor : de minister
Handeling : Het stellen van regels omtrent de methoden volgens welke het gehalte van benzo(a)pyreen en van het extraheerbare fenolen in steenkoolteerdestillaten of daarmee behandeld hout wordt vastgesteld
Bron : Artikel 4 onder f, Besluit implementatie EEG-stoffenrichtlijn Wm (Stb. 1995, 447)
Periode : 1995 -

612. Actor : de minister
Handeling : Het vaststellen van merktekens voor bedrijven die als deskundig zijn erkend inzake het verwijderen van asbest uit gebouwen en objecten
Bron : Art. 11, Asbestverwijderingsbesluit
Periode : 1993-

Opmerkingen

Asbestverwijdering geschiedt in samenwerking met het bevoegd gezag van de gemeente, die maatregelen treft tegen de verspreiding van asbest. Asbestverwijdering mag slechts worden verricht door bedrijven die voldoen aan de eisen van deskundigheid inzake asbestverwijdering of asbestonderzoek. Deze eisen worden vastgesteld door een door de Stichting Raad voor de Certificatie erkende certificatie-instelling. Na erkenning is het bedrijf gerechtigd een daarvoor bestemd merkteken te dragen dat door de minister wordt aangewezen.

1.1.1.33 In en uitvoer van milieugevaarlijke stoffen

Inleiding:

De regeling van uitvoer van milieugevaarlijke stoffen komt overeen met EEG-verordening 1992, nr. 2455 en de daaraan voorafgaande verordening van 1988, nr. 1734. Hierin staat voorgeschreven dat geen als milieugevaarlijk aangemelde stof vanuit de EU mag worden uitgevoerd zonder de tevoren verleende toestemming van de regering van het ontvangende land. In de regelgeving vanuit de EU wordt de door de Verenigde Naties vastgestelde internationale procedure van kennisgeving en “voorafgaande geïnformeerde toestemming” (Prior informed consent - PIC) verwerkt. De PIC is gebaseerd op gedragsregels door het Milieuprogramma van de VN (UNEP) en de Voedsel- en Landbouworganisatie FAO om te voorkomen dat milieugevaarlijke stoffen in ontwikkelingslanden terecht komen. De milieugevaarlijke stoffen zijn door de UNEP geregistreerd, die in een periodiek UNEP-Bulletin de stand van de kennis daarover verspreiden.

De exporteur van milieugevaarlijke stoffen moet zijn activiteiten melden aan de minister en aan de regering van het land waarnaar de stof wordt uitgevoerd. Ook moet hij tegenover de minister kunnen aantonen dat de regering van het desbetreffende land met het transport heeft ingestemd. Indien aan die voorwaarde niet is voldaan, kan de minister de uitvoer verbieden. De minister zal echter niet tot een exportverbod besluiten zonder te hebben nagegaan of het ontbreken van instemming inderdaad berust op milieugronden.

Met deze maatregel wil men voorkomen dat milieugevaarlijke stoffen in ontwikkelingslanden worden gedumpt. Indien een exportland te kennen geeft over onvoldoende expertise te beschikken met betrekking tot het uit te voeren product, dan zal de Nederlandse regering assistentie verlenen. Met deze bepaling worden ook problemen opgevangen met betrekking tot stoffen die als zodanig niet milieubedreigend zijn, maar bij verkeerde toepassing wel.

Het ministerie van VROM had reeds de bevoegdheid om milieugevaarlijke stoffen, die door buitenlandse instanties naar Nederland werden ingevoerd, te weigeren. Deze bevoegdheid was vastgelegd in art. 6b, Wet verontreiniging zeewater. De handelingen dienaangaande staan beschreven in PIVOT-rapport 28 *Waterstaat*, handelingen 229-230.

Handelingen:

613. Actor : de minister
 Handeling : Het stellen van regels inzake de in- en uitvoer van milieugevaarlijke stoffen buiten de EG
 Bron : EG-verordening betreffende de in- en uitvoer van bepaalde gevaarlijke chemische stoffen (nr. 2455/92, PB EG L 251)
 Periode : 1992 -
- Opmerkingen:
 -- Het vormen van een platform - met de ministers van Buitenlandse Zaken, van Economische Zaken, van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, van Volksgezondheid, Welzijn en Sport - inzake de besluitvoering betreffende het vaststellen van regels inzake de registratie van gegevens en de uitvoer van als milieugevaarlijk bekend staande stoffen maakt deel van deze handeling.
 - Product:
 * Besluit in- en uitvoer milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1993, 570)
614. Actor : de minister
 Handeling : Het registreren van door de Europese Commissie verstrekte gegevens over chemische stoffen waarvoor nog geen voorafgaande geïnformeerde toestemming is gegeven of over de informatie, die tijdens de toestemming bij export moet worden verstrekt (PIC)
 Bron : Art.5, lid 1, EEG-verordening betreffende de in- en uitvoer van bepaalde gevaarlijke chemische stoffen (nr. 2455/92, PB EG L 251)
 Periode : 1992-
615. Actor : de minister
 Handeling : Het al dan niet geven van toestemming inzake de uitvoer van milieugevaarlijke stoffen
 Bron : art. 29, Wet milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1986 -
616. Actor : de minister
 Handeling : Het doen uitzenden van deskundigen voor assistentie in het buitenland bij de hantering van daarheen uitgevoerde milieugevaarlijk stoffen
 Bron : art. 29 Wet milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1986 -

1.1.1.34 **Beperkte toelating van vuurwerk**

Inleiding:

De Wet Milieugevaarlijke Stoffen is toegepast om algemene regels te stellen ten aanzien van het afsteken van vuurwerk. De wetgeving op het gebied van de veiligheid en de gezondheid gaf aan de gemeenten de bevoegdheid om zelf regels op te stellen; er bestond echter behoefte tot uniformering. Doel is te voorkomen dat het afsteken van vuurwerk door niet-beroepskrachten slechts wordt beperkt tot de jaarwisseling en dat onveilig vuurwerk wordt geweerd. Het vuurwerkbesluit regelt:

- de invoer en verhandeling van veilig vuurwerk;
- de beperking tot de verhandeling van vuurwerk, bestemd voor de jaarwisseling.

Zij geeft de minister bevoegdheden om voorschriften vast te stellen, waaraan toegelaten vuurwerk dient te voldoen.

Voor het toezicht op de verhandeling van vuurwerk in de winkels is de gemeente verantwoordelijk. Daarnaast verleent de gemeente ook de vergunningen.

Voor het toezicht op de veiligheid van het vuurwerk is de inspecteur van de Warenwet verantwoordelijk. Deze werkt samen met de douane en de politie in gevallen waarbij het Vuurwerkbesluit overtreden wordt.

Handelingen:

617. Actor : TNO (Prins Maurits laboratorium)
 Handeling : Het adviseren aan de minister over het aantal dagen waarin vuurwerk voor de jaarwisseling verkoopbaar dient te worden gesteld
 Bron : Nota van toelichting Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1992

Product:

* Rapport risicobeschouwing inzake de verkooptermijn van vuurwerk

618. Actor : de minister
 Handeling : Het in overeenstemming met de minister van VWS aanwijzen van fop- en schertsvuurwerk
 Bron : Art. 2, lid 4, Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1993-

Opmerkingen:

- Fop- en schertsvuurwerk vallen buiten de door het vuurwerkbesluit gestelde beperkingen aan de verkoop.
- Product:
 * Regeling nadere eisen aan vuurwerk, Stcrt. 1993, 228

619. Actor : de minister
 Handeling : Het in overeenstemming met de minister van VWS stellen van regels inzake de lading van vuurwerk.
 Bron : Art. 2, lid 4, Vuurwerkbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1993 -

Opmerkingen:

- Product:
 * Regeling nadere eisen aan vuurwerk, Stcrt. 1993, 228

1.1.1.35

Beperkte toelating van genetisch gemodificeerde organismen

Inleiding:

Genetisch gemodificeerde organismen, in de volksmond ook wel genetisch gemanipuleerde organismen genoemd, zijn over het algemeen agrarische producten waarvan de genetische structuur kunstmatig of industrieel veranderd zijn. Tegen het ongecontroleerd in de markt brengen van deze producten bestaat het bezwaar dat deze producten een niet te voorspellen invloed kunnen hebben op de gezondheid van de mens en op het natuurlijk evenwicht. Aan genetische modificatie worden ook langs ethische weg grenzen gesteld, met het argument dat het feitelijk een menselijk ingrijpen betekent in de aanvaarde natuurlijke ontwikkeling als zodanig, ook wel gedefinieerd als Gods schepping.

Op basis van de Europese richtlijnen (90/219/EEG en 90/220/EEG) heeft de minister bij AMVB regels opgesteld voor het werken met genetisch gemodificeerde organismen: het Besluit genetisch gemodificeerde organismen Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1990, 53). In de praktijk is dit een vergunningenstelsel; de vergunningen worden verleend door de minister van VROM. In het vergunningenstelsel wordt onderscheid gemaakt tussen

- ingeperkt gebruik (in een afgesloten laboratorium)
- introductie in het milieu.

Deze besluiten worden om in de eerste alinea aangevoerde redenen voortdurend ter discussie gesteld.

Voor het aanvragen van een vergunning voor het vervaardigen, vervoeren, toepassen, voor handen hebben, overdragen of zich ontdoen van genetisch gemodificeerde organismen is een aanmeldingsprocedure vereist. De aanvrager dient zijn verzoek bij de minister in, met een volgens voorschrift van de minister opgestelde risico-analyse. De minister kan nadere gegevens opvragen. Een vergunning wordt verleend in overeenstemming met belanghebbende vakministers. Een afschrift van de vergunning wordt onder andere gezonden aan de (Voorlopige) Commissie Genetische Modificatie. De minister is bevoegd om in het belang van mens en milieu de vergunning in te trekken of te wijzigen. Vergunninghouder is verplicht om wijzigingen van zijn werkzaamheden aan de minister te melden.

De procedure wordt in de praktijk steeds vaker uitgevoerd door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne. Dit instituut ontvangt de kennisgevingen, voert het onderzoek uit en concipieert de beschikkingen, die door de minister worden ondertekend. Een delegatie van de bevoegdheid tot het verlenen van vergunningen aan het RIVM is in voorbereiding.

1.1.1.35.1 Kaderstellend:

620. Actor : Brede DNA-commissie
 Handeling : Het leveren van een bijdrage ten aanzien van de maatschappelijke en ethische aspecten van werkzaamheden met erfelijk materiaal
 Bron : Nota van toelichting Besluit genetisch gemodificeerde organismen
 Wet milieugevaarlijke Stoffen
 Periode : 1982-1983

Opmerkingen:

- Volle naam: Commissie ter bestudering van de maatschappelijke en ethische aspecten van werkzaamheden met erfelijk materiaal.

621. Actor : Commissie ad hoc recombinant DNA werkzaamheden
 Handeling : Het adviseren van de minister inzake de toepassing en het gebruik van recombinante DNA-technieken
 Bron : Nota van Toelichting Besluit genetisch gemodificeerde organismen
 Wet milieugevaarlijke Stoffen
 Periode : 1979-1990

622. Actor : (Voorlopige) Commissie genetische modificatie
 Handeling : Het adviseren van de minister inzake de toepassing en het gebruik van genetisch modificatie
 Bron : Art. 28, Besluit genetisch gemodificeerde organismen Wet milieugevaarlijke Stoffen
 Periode : 1990-

623. Actor : de minister
 Handeling : Het stellen van (nadere) regels inzake de veiligheid bij het ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde organismen
 Bron : Art. 6, Besluit genetisch gemodificeerde organismen, (Stb. 1993, 435)
 Periode : 1993 -

Opmerkingen:

- Bijvoorbeeld:
 - * Het stellen van regels aan het indelen - in de categorieën I, II of III - van genetisch gemodificeerde organismen (Art. 2 Besluit genetisch gemodificeerde organismen, Stb. 1993, 345).

1.1.1.35.2 Uitvoerend:

624. Actor : de minister
 Handeling : Het (op verzoek van de houder) indelen van genetisch gemodificeerde organismen in de categorieën I, II of III
 Bron : Art. 2, Besluit genetisch gemodificeerde organismen Wet milieugevaarlijke Stoffen
 Periode : 1993 -

Opmerking: de beschikkingen van de minister worden bewaard bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne

625. Actor : de minister
 Handeling : Het al dan niet verlenen van een vergunning inzake het ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde organismen
 Bron : § 2 en § 3, Besluit genetisch gemodificeerde organismen
 Periode : 1990 -

Opmerkingen:
de meest recente beschikkingen van de minister worden bewaard bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne .

626. Actor : de minister
 Handeling : Het in overeenstemming met de minister van LNV, op grond van de uitkomst van een risicoanalyse, al dan niet verlenen van een vrijstelling van de verplichting tot het aanvragen van een vergunning inzake het vervoeren, voorhanden hebben, aan een ander ter beschikking stellen of zich ontdoen van bepaalde genetisch gemodificeerde organismen
 Bron : Art. 23, lid 2 sub d, Besluit genetisch gemodificeerde organismen / Wet milieugevaarlijke Stoffen
 Periode : 1990-

Opmerking: de beschikkingen van de minister worden bewaard bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne

627. Actor : Bureau Milieugevaarlijke Stoffen
 Handeling : Het registreren van incidentele werkzaamheden met genetisch gemodificeerde organismen, die leiden tot wijziging van het organisme
 Bron : Art. 7,9-11 Besluit genetisch gemodificeerde organismen Wet milieugevaarlijke stoffen
 Periode : 1990-

Opmerking: de taak wordt feitelijk overgenomen door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne

Wet bodembescherming

De hier beschreven vergunningen betreffende het houden van stortplaatsen, het lozen van water in de bodem en andere handelingen die de bodem kunnen verontreinigen berusten op besluiten in het kader van de Wet Bodembescherming 1986. Voor een deel zijn ze opgenomen in het voorwaardenpakket van het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit Milieubeheer, maar in het kader van de Wet Bodembescherming wordt nog steeds aparte regelgeving ontworpen. Voor de uitvoering van deze regeling wordt vaak verwezen naar het bevoegd gezag, zoals omschreven in het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit.

De minister heeft de bevoegdheid richtlijnen voor te schrijven voor bodembeschermende voorzieningen. Behalve de regels die vastgelegd zijn in AMVB's zijn dit "Richtlijnen", die een overzicht geven van de stand van zaken der techniek. Aan de hand hiervan kunnen de acceptatiecriteria worden bijgesteld op grond waarvan de bevoegd gezag voorwaarden kan stellen voor het verlenen van milieuvergunningen. Op dit moment is de minister in samenwerking met andere instellingen betrokken bij een project tot opstelling en wijziging van die als "richtlijnen" geformuleerde criteria.

Als voorwaarde van een vergunning aan een inrichting kan worden gesteld dat er preventief bodemonderzoek moet worden verricht bij lokale bronnen van bodembelasting. Dat is in ieder geval bij de toelating van ondergrondse tanks. Preventief onderzoek kan worden onderscheiden in

- * Nulsituatieonderzoek of het vastleggen van de kwaliteit van de bodem voorafgaand aan de activiteit;
- * Herhalingsonderzoek of periodiek onderzoek van het grondwater in de nabijheid van het bedrijf;
- * Eindsituatieonderzoek of het vastleggen van de bodemkwaliteit na beëindiging van de activiteit. Uit de vergelijking van het eindsituatieonderzoek en het nulsituatieonderzoek kan worden opgemaakt of er na de activiteiten sanering noodzakelijk is.

Over de wijze waarop dit onderzoek wordt uitgevoerd, stelt de minister in overleg met de VNG aanwijzingen vast. Ook die kunnen in de Richtlijnen worden opgenomen.

1.1.1.36 Vergunningen

1.1.1.36.1 Toelating van stortplaatsen

Een stortplaats is een plaats waar afvalstoffen of tijdelijk te verwijderen vaste stoffen of resten in de open lucht, in vaten of containers worden opgeslagen. Vaak maken stortplaatsen deel uit van industrieterreinen. Deze stortplaatsen moeten worden geregistreerd; het is verboden te storten op andere dan de toegelaten plaatsen. Ongecontroleerd (illegaal) storten wordt beschouwd als een ernstig milieudelict, omdat door het lekken van vaten, het openspringen van verpakking of het verspreiden van vezels het milieu kan worden verontreinigd en de gezondheid kan worden bedreigd. Bovendien is de bodem van stortplaatsen uit het verleden voor lange tijd vergiftigd. Het Stortbesluit Bodemverontreiniging moet waarborgen dat door het gebruik van stortplaatsen door ondernemingen de bodem niet wordt verontreinigd en dat de afvalstoffen niet in het grondwater terecht zullen komen. Speciale voorschriften zijn er gesteld voor erkend gevaarlijke afvalstoffen als asbest en percolaat.

De vergunningen tot het houden van stortplaatsen voor de bedrijven worden in het algemeen verstrekt door wat in het Stortbesluit Bodembescherming “het bevoegd gezag” wordt genoemd. Dat is in eerste instantie B en W van de gemeente, maar als het wenselijk is in verband met de aard en de omvang van de gevolgen die een inrichting voor het milieu kan veroorzaken, mogen ook G of de minister optreden. Wie in welke gevallen bevoegd is, staat omschreven in het Inrichtingen- en vergunningenbesluit. Veelal komt het erop neer dat de minister vergunningen verleent aan instanties van defensiebelang; in bijzonder milieugevaarlijke gevallen moet hij de provincie machtigen die vergunning te verlenen.

De minister heeft de bevoegdheid richtlijnen voor te schrijven voor bodembeschermende voorzieningen. Behalve de regels die vastgelegd zijn in AMVB's zijn dit “Richtlijnen”, die een overzicht geven van de stand van zaken der techniek. Aan de hand hiervan kunnen de acceptatiecriteria worden bijgesteld op grond waarvan de vergunningverlener voorwaarden kan stellen voor het verlenen van milieuvergunningen. Op dit moment is de minister in samenwerking met andere instellingen betrokken bij een project tot opstelling en wijziging van die als “richtlijnen” geformuleerde criteria.

Als voorwaarde van een vergunning kan worden gesteld dat er preventief bodemonderzoek moet worden verricht bij lokale bronnen van bodembelasting. Dat is in ieder geval bij de toelating van ondergrondse tanks. Preventief onderzoek kan worden onderscheiden in

- * Nulsituatieonderzoek of het vastleggen van de kwaliteit van de bodem voorafgaand aan de activiteit;
- * Herhalingsonderzoek of periodiek onderzoek van het grondwater in de nabijheid van het bedrijf;
- * Eindsituatieonderzoek of het vastleggen van de bodemkwaliteit na beëindiging van de activiteit. Uit de vergelijking van het eindsituatieonderzoek en het nulsituatieonderzoek kan worden opgemaakt of er na de activiteiten sanering noodzakelijk is.

Over de wijze waarop dit onderzoek wordt uitgevoerd, stelt de minister in overleg met de VNG aanwijzingen vast. Ook die kunnen in de Richtlijnen worden opgenomen.

Een bijzonder vergunningstelsel is opgenomen in het Stortbesluit en het Lozingenbesluit Bodemverontreiniging. Dit stelsel moet waarborgen dat de bodem niet wordt verontreinigd en dat de afvalstoffen niet in het grondwater terecht zullen komen. Speciale voorschriften zijn er gesteld voor erkend gevaarlijke afvalstoffen als asbest en percolaat.

1.1.1.36.1.1 Kaderstellend

628. Actor : de minister
Handeling : Het stellen van voorschriften aan Gedeputeerde Staten voor de waardering:
van aanvragen of de verstrekking van vergunningen voor het storten van
mogelijk verontreinigende stoffen
Bron : Art. 1, lid 4, art. 4, lid 5, art. 9, lid 2, art. 10, lid 2, Stortbesluit
bodembescherming
Periode : 1994-

Opmerkingen:

- Product:
Uitvoeringsregeling stortbesluit bodembescherming, Stcrt. 1993-, 37
De volgende voorwaarden zijn nader geregeld:
 - methoden voor het bepalen van de gemiddelde hoogte van de grondwaterstand
 - de onder- of bovenafdichting van de stortplaats
 - de bemonstering en het vaststellen van de hoedanigheid van de bodem onder de stortplaats
 - de keuringsmethode.

1.1.1.36.1.2 . Uitvoerend

629. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het op aanvraag verlenen van vergunningen tot het houden van stortplaatsen
Bron : Stortbesluit bodembescherming, Wm. Nota verwijdering baggerspecie
Periode : 1993-

630. Actor : de minister
Handeling : Het machtigen van Gedeputeerde Staten tot het verlenen van vergunningen tot het houden van stortplaatsen
Bron : Stortbesluit bodembescherming, AWM
Periode : 1994-

Opmerkingen:

- Deze machtiging is vereist voor inrichtingen, beschreven in bijlage III van het Inrichtingen en vergunningenbesluit.

Product:

Verklaring van geen bezwaar

631. Actor : De minister
Handeling : Het op aanvraag verlenen van vergunningen tot het houden van stortplaatsen op militaire terreinen.
Bron : Stortbesluit bodembescherming, Wm
Periode : 1994-

632. Actor : De minister van Economische Zaken
Handeling : Het op aanvraag verlenen van vergunningen tot het houden van stortplaatsen op terreinen, vallend onder de Mijnwet
Bron : Stortbesluit bodembescherming, Wm
Periode : 1994-

633. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
Handeling : Het op aanvraag adviseren van beheerders van stortplaatsen inzake milieuveiligheid
Bron : Nota Oprichting van het Service Centrum Grondreiniging, p. 7
Periode : 1989-

Opmerkingen:

- Voor deze technische advisering kan het SCG een vergoeding vragen.

634.. Actor : De inspecteur van de volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
Handeling : Het adviseren van het bevoegd gezag inzake vergunningen tot het houden van stortplaatsen
Bron : Stortbesluit bodembescherming, Wm. Nota verwijdering baggerspecie, Kamerstukken II 1993-1994, nr. 23 450
Periode : 1993-

1.1.1.36.2 Toelating van lozingen

Afvalwater wordt gewoonlijk via rioleringen naar zuiveringsinstallaties afgevoerd. De hier beschreven handelingen betreffen uitzonderingen, waarbij industrieën en huishoudens zelf via een eigen zuiveringsinstallatie afvalwater lozen naar het grond- of oppervlaktewater. Dit geschiedt vaak door agrarische of industriële bedrijven, die over een eigen afvoer beschikken. Voor lozingen buiten de riolering om moet een vergunning worden aangevraagd. Het Lozingenbesluit Bodembescherming maakt hierbij onderscheid tussen industrieel afvalwater en huishoudelijk afvalwater. Huishoudens, die niet op een riolering zijn aangesloten, moeten aan bepaalde voorschriften (algemene regels) voldoen: zij moeten hun lozing melden en worden daarop gecontroleerd. Voor de lozing van industrieel afvalwater moet onder bepaalde omstandigheden een vergunning worden aangevraagd.

De bevoegdheid tot het verlenen van vergunningen berust bij het bevoegd gezag, zoals beschreven in het Inrichtingen- en vergunningenbesluit Milieubeheer. Dit bevoegd gezag is in eerste instantie de burgemeester. Indien de lozingen een gebied beslaan groter dan een gemeente of een belangrijk regionaal belang daarbij gemoeid is, heeft de provincie deze bevoegdheid. Voor bepaalde categorieën bedrijven die een bijzonder milieugevaar kunnen opleveren is voor de toelating van sommige handelingen machtiging van de minister vereist. Als voorwaarde voor een dergelijke vergunning, soms onderdeel van een milieuvergunning, geldt vaak het voorschrift tot instelling van een zuiveringsinstallatie volgens de best beschikbare techniek. Voor de noodzaak tot een vergunning kan tijdelijk ontheffing verleend, wanneer een niet goedgekeurde zuiveringsinstallatie recent is aangelegd en nog niet is afgeschreven. Hierbij kunnen als voorwaarden extra maatregelen worden voorgeschreven. Verder kunnen – eveneens onder voorwaarden van beschermende werkzaamheden - ontheffingen worden verleend voor tijdelijke werkzaamheden, waarbij afvalwater moet worden afgevoerd.

1.1.1.36.2.1 . Kaderstellend

635.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het vaststellen van nadere regels ten aanzien van lozing van afvalwater
	Bron	:	Lozingenbesluit bodembescherming
	Periode	:	1992-

Opmerkingen:

Het lozingenbesluit kende de minister bevoegdheden toe om regels te stellen over

- * de vloeistofdichtheid van zuiveringssystemen en de vereiste infiltratievoorzieningen voor lozingen van afvalwater;
- * de filter- en zuiveringssystemen en de dimensionering bij lozingen van afvalwater ;
- * grondboringen voor de vaststelling van de hoogte van de grondwaterstand en de dimensionering van de infiltratievoorziening in verband met de toelating van lozingen van huishoudelijk afvalwater

als voorwaarden voor de verlening van een vergunning en tevens over

- * ontheffing van een verbod tot lozing van huishoudelijk afvalwater, koelwater en overige vloeistoffen;
- * de wijze waarop wijzigingen in de methode van lozing van huishoudelijk afvalwater naar de bodem aan het bevoegd gezag moeten worden gemeld.

- Product:

Uitvoeringsregeling lozingenbesluit Stcrt 1990, 123

Bijlage 1 van het besluit, houdende aanwijzingen voor het indienen van een aanvraag

Bijlage 2 bij het Lozingenbesluit

Richtlijn individuele behandeling van afvalwater bij verspreide bebouwing

1.1.1.36.2.2 *Uitvoerend*

636. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het op aanvraag verlenen van vergunningen tot omvangrijke lozingen van huishoudelijk afvalwater
 Bron : Lozingenbesluit bodembescherming, Wm
 Periode : 1994-
637. Actor : De minister
 Handeling : Het op aanvraag verlenen van vergunningen tot omvangrijke lozingen van huishoudelijk afvalwater op militaire terreinen
 Bron : Lozingenbesluit bodembescherming, Wm
 Periode : 1994-
638. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het op aanvraag verlenen van vergunningen tot het lozen van industrieel afvalwater
 Bron : Lozingenbesluit bodembescherming, Wm
 Periode : 1994-
639. Actor : de minister
 Handeling : Het machtigen van gedeputeerde staten tot het verlenen van vergunningen tot lozen van industrieel afvalwater
 Bron : Lozingenbesluit bodembescherming, Wm
 Periode : 1994-

Opmerkingen:

- Deze machtiging is vereist voor inrichtingen, beschreven in bijlage III van het Inrichtingen en vergunningenbesluit.

Product:

Verklaring van geen bezwaar

640. Actor : De minister
 Handeling : Het op aanvraag verlenen van vergunningen tot het lozen van industrieel afvalwater vanaf militaire terreinen
 Bron : Lozingenbesluit bodembescherming
 Periode : 1994-
641. Actor : De minister
 Handeling : Het adviseren van de minister van Economische Zaken bij de verlening van vergunningen tot het lozen van afvalvloeistoffen vanaf terreinen, vallend onder de Mijnwet
 Bron : Lozingenbesluit bodembescherming
 Periode : 1994-
- Opmerkingen : Het betreft voorlopig het afvoer van vloeistoffen, voortkomend uit boorwerken naar olie en gas. Over de uitvoering van deze voorschriften en het toezicht daarop door het Staatstoezicht op de Mijnen, zie PIVOT-rapport 83.
642. Actor : De minister, Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het verlenen van een tijdelijke ontheffing van een verbod op lozing van huishoudelijk afvalwater, koelwater en overige vloeistoffen op de bodem door vergunningplichtige inrichtingen
 Bron : Art. 14, lid 1, art. 24, lid 2, art. 25, lid 2, Lozingenbesluit bodembescherming
 Periode : 1990-

Opmerkingen:

- Deze ontheffing wordt verleend aan een specifieke categorie gevallen, zoals bijvoorbeeld bij mijninrichtingen van het Ministerie van Economische Zaken. Bij deze ontheffing worden voorschriften verbonden , waarvoor het Lozingenbesluit minima stelt. De aanvraag dient te geschieden volgens richtlijnen, die als bijlage aan het besluit zijn toegevoegd. Er wordt in de Nota van Toelichting nauwkeurig onderscheid gemaakt tussen koelwater en overige vloeistoffen; koelwater, waaraan vloeistoffen zijn toegevoegd, wordt onder de overige vloeistoffen gerekend, waarvoor strenger toezicht is vereist.

Na 1995 wordt ook ontheffing verleend, wanneer een recent aangelegde zuiverings- of infiltratievoorziening nog niet is afgeschreven.

643.	Actor	:	De inspecteur van de volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
	Handeling	:	Het adviseren van het bevoegd gezag inzake vergunningen of ontheffingen tot het doen van omvangrijke lozingen van huishoudelijk afvalwater of tot het lozen van industrieel afvalwater
	Bron	:	Lozingenbesluit bodembescherming, Wm
	Periode	:	1994-

1.1.1.36.3 Toelating van grondwaterinfiltratie

644. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het verlenen van vergunningen tot het infiltreren van grondwater
Bron : Art. 2 en 3 Infiltratiebesluit bodembescherming
Periode : 1994-

Opmerkingen:

- Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden met betrekking tot de kwaliteit van het te infiltreren water, de vereiste hydrologische voorzieningen en de beëindiging van de infiltratiewerkzaamheden.

1.1.1.36.4 Toelating van ondergrondse tanks

645. Actor : de minister
Handeling : Het vaststellen van formulieren waarop de aanwezigheid of verwijdering van ondergrondse tanks voor de opslag van vloeistof en het resultaat van het nadien verrichte onderzoek aan burgemeester en wethouders dienen te worden aangemeld
Bron : Art. 4, Art. 7, art. 8, lid 1, art. 12 sub b, art 13, lid 2 en 3, art. 18, lid 1, art. 23, lid 1 BOOT
Periode : 1993--

Opmerkingen:

- De eerste vastgestelde formulieren bevinden zich in gepubliceerde bijlagen bij het BOOT.

646. Actor : de minister
Handeling : Het verlenen van vergunningen voor het houden van ondergrondse opslagtanks met een inhoud van meer dan 150 kubieke meter ten behoeve van de krijgsmacht
Bron : Nota van toelichting Besluit opslaan in ondergrondse tanks, par. 3.1
Periode : 1993--

Opmerkingen:

- De bevoegdheid voor het verlenen van vergunningen tot het houden van ondergrondse tanks berust normaliter bij de burgemeester van een gemeente.

1.1.1.36.5 Toelating van meststoffen

De minister heeft maatregelen genomen om de verontreiniging van de bodem en het omliggende grondwater door overbemesting tegen te gaan. De fosfaten tasten het grondwater, de waterlopen en de bodem aan en de stikstoffen uit de mest veroorzaken zure regen. De besluiten zijn gebaseerd op art. 7 Wet Bodembescherming. Op grond hiervan is het verboden om op bepaalde soorten grond in bepaalde maanden van het jaar mest uit te rijden en worden ook emissiearme bemestingsmethoden voorgeschreven.

Ook worden maxima gesteld aan de aanwezige fosfaten in de grond om verzadiging te voorkomen. Gedeputeerde Staten hebben de bevoegdheid gekregen om door meting vast te stellen of het maximumfosfaatgehalte in de grond is overschreden. In dat geval mogen er geen dierlijke meststoffen meer worden uitgereden.

647. Actor : de minister van Landbouw
 Handeling : Het bij regeling vaststellen van de toegelaten hoeveelheden fosfaat in verhouding tot de dierlijke meststof
 Bron : Art. 1, lid 2, Besluit dierlijke meststoffen
 Periode : 1987-
 Opmerkingen:
 - Product:
 Regeling vaststelling hoeveelheid fosfaat per 1000 kilogram dierlijke meststof, 16 april 1987 (Stcrt. 81), met wijzigingen.
648. Actor : de minister
 Handeling : Het bij regeling vaststellen van de bepalingsmethode en bemonsteringswijze van met fosfaten verzadigde bodems
 Bron : Art. 9, lid 1, Besluit gebruik dierlijke meststoffen
 Periode : 1987-
649. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het doen van onderzoek naar bemeste bodem
 Bron : Art. 9, lid 1, Besluit dierlijke meststoffen
 Periode :
 Opmerkingen:
 - Dit onderzoek geschiedt volgens door de minister opgestelde regels inzake monstername. Het is verboden om op bepaalde soorten land zodanig te bemesten dat een voorgeschreven maximum aan fosfaat wordt overschreden.
650. Actor : de minister van Landbouw
 Handeling : Het op verzoek verlenen van ontheffingen van verboden tot het uitrijden van dierlijke mest aan eigenaars van fosfaatarme gronden
 Bron : Art. 10, Besluit dierlijke meststoffen
 Periode : 1987-
651. Actor : de minister van Landbouw
 Handeling : Het verlenen van ontheffingen van verboden tot het uitrijden van dierlijke en organische mest aan onderzoeksinstellingen
 Bron : Art. 10a, Besluit dierlijke meststoffen, art. 36 Besluit kwaliteit en gebruik overige organische meststoffen
 Periode : 1992-
 Opmerking: Deze ontheffing geschiedt met instemming van het ministerie van VROM
652. Actor : de Technische Commissie Bodembescherming
 Handeling : Het adviseren van de minister van Landbouw inzake het verlenen van ontheffingen van verboden tot het uitrijden van mest aan onderzoeksinstellingen
 Bron : Art. 10A, Besluit dierlijke meststoffen, art. 36 Besluit kwaliteit en gebruik overige organische meststoffen.

Periode : 1992-

653. Actor : de minister
Handeling : Het instemmen met een ontheffing door het Ministerie van Landbouw van
verboden tot het uitrijden van mest aan onderzoeksinstellingen
Bron : Art. 10a, Besluit dierlijke meststoffen, art. 36 Besluit kwaliteit en gebruik
overige organische meststoffen.
Periode : 1992-

1.1.1.36.6 Toelating verwerking van baggerspecie

Over de verwerking van baggerspecie zijn tijdens de totstandkoming van dit RIO nog geen afzonderlijke regels gesteld. Wel zijn er overeenkomsten gesloten en zijn er interne regelingen getroffen. Opslagplaatsen voor verontreinigde baggerspecie zijn vergunningplichtig. (Inrichtingen en Vergunningenbesluit Stb. 1993, 50)., maar dit geldt slechts voor particulieren. Het illegaal storten van bagger door overheidsinstellingen kan niet gerechtelijk worden vervolgd.

Verwerking van baggerspecie is van invloed op het bodembeheer, de waterhuishouding en het grondwaterbeheer. Ook wordt vanuit baggerspecie bouw materiaal gewonnen.

654. Actor : de minister
Handeling : Het formuleren van acceptatiecriteria voor de opslag van verontreinigde baggerspecie
Bron : Nota verwijdering baggerspecie, Kamerstukken II 1993-1994, nr. 23 450
Periode : 1991-

Opmerkingen:

- De richtlijnen dienen als voorwaarden voor vergunningverlening.
- Product:
Richtlijnen voor de baggerspeciéstortplaatsen, bijlage bij de nota
Evaluatie richtlijnen baggerstortplaatsen in 1997

655. Actor : de minister
Handeling : Het mede opstellen met de minister van Verkeer en Waterstaat van kaderstellende nota's voor de verwerkbaarheid van baggerspecie
Bron : Nota verwijdering baggerspecie, Kamerstukken II 1993-1994, nr. 23 450
Periode : 1991-

Opmerkingen:

- Product:
Nota landelijke criteria verwerkbaarheid
Actieprogramma verwerking baggerspecie
Onderzoek aanvullende sturingsinstrumenten
Evaluatie verwerkingsdoelstellingen in 1996
Evaluatie "ten behoeve van afbouwen verspreiden klasse 2,"
Jaarlijkse evaluatienota's water

656. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
Handeling : Het adviseren van gedeputeerde staten over de verwerking van verontreinigde baggerspecie
Bron : Nota verwijdering baggerspecie, Kamerstukken II 1993-1994, nr. 23 450
Periode : 1993-

Opmerkingen:

- Baggerspecie wordt aangetroffen in rijkswateren en in provinciale en regionale wateren. In het eerste geval wordt baggerspecie verwerkt door de dienst van Rijkswaterstaat. Voor de uitwerking van de daarvoor vereiste handelingen zie PIVOT-rapport 28 *Waterstaat*, handeling
Bij de Waardering: van baggerspecie worden de voorschriften gevolgd, zoals beschreven in handeling @

1.1.1.37 **Keuringen**

In dit hoofdstuk worden alleen keuringsprocedures beschreven die strikt omschreven staan in de besluiten op het gebied van bodembescherming. Een deel van deze besluiten geldt als voorwaarde voor een milieuvergunning aan een inrichting of is opgenomen in een Wm-besluit.

1.1.1.37.1 Keuringen besluiten bodembescherming

657.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het aanwijzen van keuringsinstanties voor de keuring van stortplaatsen voor mogelijk verontreinigende stoffen
	Bron	:	Art. 10, lid 3, Stortbesluit bodembescherming
	Periode :		1994-
658.	Actor	:	KIWA NV
	Handeling	:	Het keuren van zuiveringssystemen voor lozingen van huishoudelijk afvalwater naar de bodem
	Bron	:	Art. 18, lid 1, Lozingenbesluit bodembescherming
	Periode :		1993-

1.1.1.37.2 Keuringen van ondergrondse tanks

Wie een ondergrondse tank aanlegt, in gebruik heeft of laat verwijderen, is verplicht die te laten keuren. Deze keuring geschiedt bij de aanleg, na een tevoren vastgestelde periode en bij verwijdering of lediging van de tank. Aan deze keuring is de uitreiking van een certificaat verbonden, dat de tankhouder moet overleggen aan het bevoegd gezag dat hem vergunning verleent.

Als keuringsinstantie is aangewezen het Instituut voor certificatie, keuringen en advisering integrale kwaliteitszorg voor bouw-, water- en milieusector te Rijswijk KIWA NV. Deze erkent ook de installateurs en reparateurs van de ondergrondse tanks. De keuringswerkzaamheden worden als volgt uitgevoerd:

- Het KIWA keurt de aanleg van de tank, de kathodische bescherming en de overvulbeveiliging; tijdens de aanleg keurt de bevoegd gezag ook de bekleding en de dichtheid van de tank.
- Het KIWA keurt jaarlijks de kathodische beveiliging en periodiek de lekdichtheid van geïnstalleerde tanks. De periodieke keuring is afhankelijk van de aard van de opgeslagen vloeistof en de stof waarvan de tank is gemaakt.
- Het KIWA verricht bodemonderzoek en keurt de inerte vulmassa bij de verwijdering of het onklaar maken van ondergrondse tanks.

659. Actor : de minister
 Handeling : Het vaststellen van controlelijsten voor keuringswerkzaamheden voor ondergrondse tanks door de KIWA NV
 Bron : BOOT, bijlage I, art. 2.1; bijlage 2, art. 2.1; bijlage 3, art. 2.1
 Periode : 1993--

660. Actor : KIWA NV.
 Handeling : Het erkennen van installateurs van toestellen voor mogelijk milieuverontreinigende stoffen
 Bron : Diverse hinderwetbesluiten, BOOT, bijlage 1, art. 2; bijlage 2, art. 2
 Periode : 1985--

Opmerkingen:

Niet erkende installateurs mogen geen ondergrondse tank installeren.

661. Actor : KIWA NV
 Handeling : Het op verzoek beschikken over afgifte van keuringscertificaten bij de aanleg van ondergrondse tanks voor opslag van mogelijk verontreinigende vloeistof
 Bron : Diverse hinderwetbesluiten, BOOT, bijlage 1, art. 2.2, 2.3, 2.5, 2.12; bijlage 2, art. 2.2, 2.4, 2.10; bijlage 3, art. 2.1; bijlage 4, art. 2.1;
 Periode : 1988--

Opmerkingen:

Deze keuring houdt in: de keuring van de tank, de installatie, de kathodische bescherming, het type overvulbeveiliging en, waar aanwezig: de kunststoffen leidingen.

662. Actor : KIWA NV
 Handeling : Het onderzoeken van lekkende ondergrondse tanks en/of leidingen voor mogelijk verontreinigende vloeistof
 Bron : BOOT, bijlage 1, art. 2.11; bijlage 2, art. 2.9;
 Periode : 1993--

Opmerkingen:

- Product: verklaring aan het bevoegd gezag

663. Actor : KIWA NV
 Handeling : Het jaarlijks keuren van ondergrondse tanks voor mogelijk verontreinigende vloeistof
 Bron : Art. 21.4 -21.9, voorschriften bij Besluit opslag goederen Hinderwet; BOOT, bijlage 1, art. 2.18-2.22; bijlage 2, art. 2.15-2.17
 Periode : 1990-

Opmerkingen:

- Gekeurd worden: de kathodische beschermingen en, zo niet aanwezig: de specifieke elektrische weerstand van de bodem; de mogelijke aanwezigheid van (ongewenst) water of bezinsel in de tank, de elektrische geleidbaarheid en de zuurgraad alsmede corrosie en lekkage.

Product:
Rapport aan het bevoegd gezag

664. Actor : KIWA NV
Handeling : Het op verzoek beschikken over afgifte van verplichte keuringscertificaten voor ondergrondse tanks van een vastgestelde leeftijd
Bron : BOOT, bijlage 1, art. 2.23; bijlage 2, art. 2.18; bijlage 3, art. 2.10; bijlage 4, art. 2.10; bijlage 5, art. 4
Periode : 1993--

Opmerkingen:

- Voor stalen tanks voor brandstof geldt een beoordelingsplicht na 15 jaar, voor kunststoffen tanks na 10 jaar.; voor stalen tanks voor afgewerkte olie geldt een beoordelingsplicht na 5 jaar, voor kunststoffen tanks een periode van tien jaar. Een tank voor de opslag van afvalwater wordt om de vijftien jaar op dichtheid beproefd.

665. Actor : KIWA NV
Handeling : Het opstellen van richtlijnen voor tanksaneringsbedrijven
Bron : BOOT, bijlage 5, art. 2
Periode : 1993--

666. Actor : KIWA NV
Handeling : Het erkennen van tanksaneringsbedrijven
Bron : BOOT, bijlage 5, art. 1
Periode : 1993--

Opmerkingen:

- Deze erkende bedrijven zijn bevoegd om bij het leeg ruimen van ondergrondse tanks het bevoegd gezag te rapporteren over de vloeistoffen die in de tank aanwezig zijn geweest en over mogelijke verontreiniging van de bodem in de omgeving. Het is verboden om zonder hulp van deze erkende bedrijven een ondergrondse tank te ledigen.

667. Actor : KIWA NV
Handeling : Het goedkeuren van de inerte vulmassa van inwendig gereinigde ondergrondse tanks
Bron : BOOT, bijlage 5, art. 8
Periode : 1993--

Vergunningen Kernenergiewet en daaraan voorafgaande regelingen

Voor de totstandkoming van de Kernenergiewet had de minister de bevoegdheid om werkzaamheden met betrekking tot kernenergie te regelen op basis van het Euratomverdrag van 1958. Art. 30-39 van dat verdrag voorzag in:

- de vaststelling van basisnormen voor ioniserende straling met het oog op de veiligheid en de gezondheid op Europees niveau;
- de meldingsplicht van gevaarlijke proefnemingen aan de commissie, belast met de uitvoering van het Euratom-verdrag, een voorloper van de Europese Commissie
- de meldingsplicht van radioactieve lozingen aan de commissie, die bevoegd is adviserende aanwijzingen te geven.

Voor de uitvoering van de veiligheid was in hoofdzaak de minister van Sociale Zaken verantwoordelijk. In dit hoofdstuk worden ook de handelingen beschreven die tot zijn bevoegdheid behoren, omdat zij niet voorkomen in het PIVOT-rapport nr., *Voor een menswaardige arbeid*.

Op basis van de Kernenergiewet kunnen een drietal soorten vergunningen worden afgegeven:

- één type vergunning heeft betrekking op het vervoer van splijtstoffen en ertsen (artikel 15, KEW);
- één type vergunning heeft betrekking op inrichtingen waarin kernenergie wordt vrijgemaakt, splijtstoffen worden verwerkt of anderszins met radioactieve stoffen wordt gewerkt (artikel 29, KEW);
- en één type vergunning heeft betrekking op voertuigen die worden aangedreven door kernenergie of ioniserende straling uitzendende toestellen (artikel 34, KEW).

De vergunningstelsels zijn nader uitgewerkt in onder andere het Besluit stralenbescherming Kernenergiewet en zijn voorlopers (Stb. 1986, 465), het Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen (Stb. 1987, 403) en het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen (Stb. 1969, 403). Hierin worden voorschriften gesteld ten aanzien van verplichtingen tot aangifte, boekhouding van de aanwezige stoffen, de bescherming van de mens tegen straling tijdens werkzaamheden en de voorkoming van kernongelukken of het vrijkomen van straling in het milieu.

Een vergunning krachtens artikel 15 van de Kernenergiewet wordt verleend door de minister van Economische Zaken tezamen met onder andere de minister van SZW en de minister van VROM.

De minister van VROM is tussen 1973 en 1991 als eerste verantwoordelijk geweest voor het afgeven van vervoersvergunningen voor splijtstoffen en ertsen. Dit is echter een beleidsoneigenlijke taak en is om deze reden in 1991 overgedragen.

De vergunningen krachtens artikelen 29 en 34 van de Kernenergiewet worden verleend door de minister van SZW mede namens de ministers van VROM en VWS.

Van 1973 tot en met 1991 was de minister van Milieubeheer als eerste verantwoordelijk voor het verlenen van deze vergunningen. Echter, omdat het overgrote deel van de vergunningen ex artikel 29 en 34 KEW betrekking heeft op de arbeidsbescherming en slechts een klein deel op het milieu of de volksgezondheid, verleent sinds 1991 de minister van SZW - mede namens de minister van VROM - deze vergunningen. Dit betreft ook het beperkte aantal vergunningen waarbij de milieuaspecten dominant zijn dan de aspecten van arbeidsbescherming.

Opgemerkt dient te worden dat de minister van Defensie op grond van het Vrijstellingsbesluit landsverdediging (Stb. 1987, 30) - in het belang van geheimhouding - een eigen (intern) vergunningenstelsel heeft voor handelingen met splijtstoffen, ertsen, radioactieve stoffen en radioactieve straling uitzendende toestellen.

Het eerste deel van deze paragraaf bevat handelingen die kaderstellend zijn inzake de vergunningverlening en het tweede deel de handelingen die uitvoerend zijn.

Kaderstellend:

668. Actor : de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
Handeling : Het overeenstemmen met de minister van EZ inzake het stellen van nadere regels ter uitvoering van de bepalingen van het Euratomverdrag met betrekking tot de bescherming van de gezondheid.
Bron : Art. 30-39 Euratomverdrag
Periode : 1958-1970
Opmerkingen :
669. Actor : de minister
Handeling : Het overeenstemmen met de ministers van SZW en EZ inzake het stellen van nadere regels aan onderwerpen geregeld bij algemene maatregel van bestuur inzake vergunningen die voortkomen uit de Kernenergiewet
Bron : Art. 35, lid 2, Kernenergiewet
Periode : (1958) 1970 -
670. Actor: de minister
Handeling: Het overeenstemmen met de minister van SZW bij het aanwijzen van kantoren waar melding moet worden gedaan inzake de in-, uit- of doorvoer van radioactieve stoffen, ertsen en splijtstoffen
Bron: Artikel 26 lid 2, artikel 29 lid 2, Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen, Stb. 1969, 404
Periode: 1970 -
671. Actor: de minister
Handeling: Het overeenstemmen met de minister van SZW inzake het stellen van regels met betrekking tot de indeling van radioactieve nucliden volgens hun radiotoxiciteit
Bron: Art. 6, Besluit Stralenbescherming Kernenergiewet, 1986, Stb. 465
Periode: 1970 -
Opmerkingen:
- Product:
* Besluit Classificatieregeling, Stcrt. 1987, 60
672. Actor: de minister
Handeling: Het overeenstemmen met de minister van SZW bij het aanwijzen van type toestellen die op geen enkel punt op 0.1 meter afstand van het apparaat een dosisequivalenttempo kunnen veroorzaken van meer dan 1 microsievert per uur
Bron: Besluit Stralenbescherming Kernenergiewet, 1986, Stb. 465
Periode: 1970 -
673. Actor: de minister
Handeling: Het overeenstemmen met de minister van SZW bij het aanwijzen van handelingen met radioactieve stoffen die zich bevinden in een type apparaat, waarbij op geen enkel punt op 0.1 meter afstand van het apparaat een dosisequivalent kan worden veroorzaakt van meer dan 1 microsievert per uur
Bron: Besluit Stralenbescherming Kernenergiewet, 1986, Stb. 465
Periode: 1970 -
674. Actor : de minister

Handeling : Het overeenstemmen met de minister van SZW bij het vaststellen van waarschuwingsborden en -tekens die betrekking hebben op stralingsgevaar

Bron : -

Periode : -

Opmerkingen:

Op basis van artikel 28, lid 2 van het Besluit stralenbescherming heeft de minister van SZW in overeenstemming met de minister van Milieubeheer een model van een waarschuwingsbord vastgesteld welk dient te worden aangebracht op plaatsen waar gevaar voor stralingsbesmetting bestaat. De plaatsing van het bord behoort tot de vergunningsvoorwaarden.

Product:

* Besluit van 19 januari 1987, Stcrt. 25

675. Actor : de minister

Handeling : Het in overeenstemming met de minister van SZW voorbereiden, vaststellen en evalueren van handleidingen, richtlijnen en werkinstructies. bij het gebruik van stralingsgevaarlijke stoffen in inrichtingen

Bron : Directieplan, Stoffen, Veiligheid en Straling

Periode : -

Opmerkingen:

Soms worden deze richtlijnen als EG-normen gepubliceerd. In dat geval wordt soms mede gebruik gemaakt van instellingen als het Nederlands Normalisatie Instituut. Onder deze handeling wordt ook verstaan het aanbevelen en verspreiden van goedgekeurde handleidingen van inrichtingen die zelf orde op zaken hebben gesteld.

Uitvoerend:

1.1.1.38 In het kader van het Euratomverdrag 1958

676.	Actor	:	de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
	Handeling	:	Het inwinnen van advies bij de Euratomcommissie en zijn opvolgers bij de uitvoering van radioactief gevaarlijke proefnemingen op het Nederlandse grondgebied.
	Bron	:	Art. 34 Euratomverdrag
	Periode	:	1958-
677.	Actor	:	de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
	Handeling	:	Het aanmelden van bedrijfsmatig uitgevoerde bewerkingsprocédés met betrekking tot kernenergie en radioactiviteit bij de Euratomcommissie
	Bron	:	Art. 36 Euratomverdrag
	Periode	:	1958-
	Opmerkingen	:	De Euratomcommissie kan op deze aanmelding reageren met het geven van aanwijzende adviezen
678.	Actor	:	de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
	Handeling	:	Het aanmelden van lozingen en opslag van radioactieve afvalstoffen bij de Euratomcommissie
	Bron	:	Art. 37 Euratomverdrag
	Periode	:	1958-
	Opmerkingen	:	De Euratomcommissie kan op deze aanmelding reageren met het geven van aanwijzende adviezen.

679. Actor : inspectie van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
 Handeling : Het adviseren van de minister bij het verlenen van vergunningen die voortkomen uit de Kernenergiewet
 Bron : Jaaroverzicht van de activiteiten van de hoofdafdeling Handhaving Milieuwetgeving, 1994
 Periode : 1970 -
680. Actor: de minister
 Handeling: Het overeenstemmen met de minister van EZ bij het verlenen van vergunningen inzake het verrichten van handelingen met erts en splijtstoffen
 Bron: Art. 15, Kernenergiewet
 Periode: 1970 -
681. Actor: de minister
 Handeling: Het overeenstemmen met de minister van SZW bij het verlenen van vergunningen voor het bereiden, vervoeren, voorhanden hebben, toepassen, binnen Nederlands grondgebied brengen of zich ontdoen van radioactieve stoffen
 Bron: Art. 29, Kernenergiewet
 Periode: 1970 -
682. Actor: de minister
 Handeling: Het overeenstemmen met de minister van SZW bij het verlenen van vergunningen inzake ioniserende straling uitzendende apparaten en instrumenten
 Bron: Art. 34, Kernenergiewet
 Periode: 1970 -
683. Actor: de minister
 Handeling: Het overeenstemmen met de minister van EZ of SZW en bij het verlenen van ontheffingen - ten behoeve van de landsverdediging of de wetenschap - inzake verboden die betrekking hebben op het vervoeren, voorhanden hebben, toepassen, binnen Nederlands grondgebied brengen of ontdoen van radioactieve stoffen, splijtstoffen en erts
 Bron: Art. 75, lid 1 en 2, Kernenergiewet. Stb. 1969, 405
 Periode: 1970 -
684. Actor: de minister
 Handeling: Het overeenstemmen met de minister van EZ of SZW bij het verlenen van ontheffingen inzake bepalingen geformuleerd in het VSG, VLG en VBG met betrekking tot het vervoer van splijtstoffen, erts en radioactieve stoffen
 Bron: Besluit vervoer splijtstoffen, erts en radioactieve stoffen, Stb. 1969, 405
 Periode: 1987 -
- Opmerkingen:
 - Verklaring gebruikte afkortingen:
 VSG: Reglement betreffende het vervoer over de spoorweg van gevaarlijke stoffen, Stcrt. 1982, 19
 VLG: Reglement betreffende het vervoer over land van gevaarlijke stoffen, Stcrt. 1985, 211
 VBG: Reglement betreffende het vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen, Stb. 1968, 207.

685. Actor: de minister
Handeling: Het overeenstemmen met de minister van SZW inzake het verlenen van ontheffingen van in het Besluit Stralenbescherming Kernenergiewet gestelde verboden en verplichtingen
Bron: Besluit Stralenbescherming, Stb. 1986, 465
Periode: 1981 -

Opmerkingen:

- De hierboven genoemde ontheffingen hebben betrekking op de verboden en verplichtingen inzake de stralingsbescherming (veiligheid en gezondheid) van het publiek en van personen die bij hun werkzaamheden aan straling kunnen worden blootgesteld.

Vrijstelling van het Minister van Defensie

Inleiding:

De minister van Defensie heeft op grond van het Vrijstellingsbesluit landsverdediging KEW (Stb. 1987, 30) het recht om handelingen te (laten) verrichten met radioactieve splijtstoffen, radioactieve ertsen en ioniserende straling uitzendende toestellen. De minister van Defensie zou bijvoorbeeld nucleaire wapens onder zijn beheer kunnen hebben. Als beheerder dient de minister van Defensie zich te houden aan de in onder meer het Besluit Stralenbescherming Kernenergiewet en het Vervoersbesluit gestelde verboden en verplichtingen. Deze verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op de bescherming van de leefomgeving en de bescherming van personen die bij hun werkzaamheden aan straling kunnen worden blootgesteld. Bij handelingen waarbij personen worden blootgesteld aan stralingsgevaar is de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nauw betrokken. In bepaalde gevallen kan de minister van Defensie werkzaamheden met radioactieve stoffen, ertsen, splijtstoffen en ioniserende straling uitzendende toestellen, uitbesteden aan particuliere bedrijven. In die gevallen blijft de minister van Defensie gewoon de beheerder en kan deze, of een door hem aangewezen autoriteit, om verwarring te voorkomen, een daartoe strekkende verklaring afgeven. Soms moet de minister van Defensie of de door hem aangewezen autoriteit in overleg treden met de minister van VROM. Bijvoorbeeld indien niet-militaire personen werkzaamheden verrichten met radioactieve stoffen.

Handelingen:

686.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het op verzoek van de minister van Defensie toetsen van voorgenomen handelingen met betrekking tot radioactieve stoffen, ertsen en splijtstoffen in het kader van de landsverdediging.
	Bron	:	Vrijstellingsbesluit landsverdediging, Stb. 1987, 30
	Periode :		1987 -

Bijzondere vergunningsvoorwaarden

1.1.1.40 Informatieverplichtingen

Inleiding:

In diverse artikelen van de Kernenergiewet en in AMVB's die op deze wet gebaseerd zijn staan meldingsverplichtingen van handelingen met radioactieve stoffen. Deze verplichtingen zijn opgelegd aan toegelaten houders van radioactieve stoffen, radioactieve ertsen en toestellen die ioniserende straling uitzenden. Zij moeten altijd melding doen aan overheidsinstanties over handelingen waarbij straling kan vrijkomen, zodat kan worden onderzocht in hoeverre deze handeling veilig is.. De instanties die de melding ontvangen en registreren (in 1963 waren dat de Keuringsdiensten van Waren), oefenen tevens toezicht uit op het beheer. Zij houden registers bij, waaruit zij op aanvraag inlichtingen kunnen verstrekken

1.1.1.40.1 kaderstellend:

687.	Actor:	de minister
	Handeling:	Het in overeenstemming met de ministers van SZW stellen van nadere regels met betrekking tot de inrichting van de door de keuringsdiensten van waren bij te houden registers betreffende radioactieve stoffen en straling uitzendende toestellen
	Bron:	Besluit registratie radioactieve stoffen en kosten keuringsdiensten Kernenergiewet, Stb. 16 oktober 1969, 472
	Periode:	1969 -
688.	Actor:	de minister
	Handeling:	Het in overeenstemming met de minister van SZW inzake het opstellen van modellen van formulieren waarop de aangifte dient te gebeuren inzake handelingen met radioactieve stoffen.
	Bron:	Besluit Stralenbescherming Kernenergiewet, Stb. 1986, 465
	Periode:	1969 -
689.	Actor:	de minister
	Handeling:	Het aanwijzen van toezichthoudende ambtenaren die belast zijn met de registratie van aangegeven handelingen en gegevens betreffende radioactieve stoffen, ertsen en splijtstoffen
	Bron:	Art. 27, lid 4, art. 28, lid 4 , Kernenergiewet
	Periode:	1963 - 1992

1.1.1.40.2 Uitvoerend:

690. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling: Het beheren van het register van de provinciale keuringsdienst inzake gegevens betreffende het bereiden, voorhanden hebben, vervoeren, toepassen, binnen Nederlands grondgebied brengen of ontdoen van radioactieve stoffen, ertsen en splijtstoffen

 Bron: Art. 27, lid 3, Kernenergiewet
 Periode: 1963 - 1992
691. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling: Het geven van inlichtingen uit het register van de provinciale keuringsdienst inzake gegevens betreffende het bereiden, voorhanden hebben, vervoeren, toepassen, binnen Nederlands grondgebied brengen of ontdoen van radioactieve stoffen, ertsen en splijtstoffen

 Bron: Art. 27, lid 3, Kernenergiewet
 Periode: 1963 - 1992
692. Actor: de minister
 Handeling: Het in overeenstemming met de minister van SZW geven van toestemming voor het verstrekken van informatie uit het register inzake radioactieve stoffen, splijtstoffen en ertsen aan instellingen , ondernemingen of aan degene die deze ter uitvoering van hun taak in het kader van de Kernenergiewet of volkenrechtelijke organisaties nodig heeft

 Bron: Besluit registratie radioactieve stoffen en kosten keuringsdiensten Kernenergiewet, Stb. 1969, 472
 Periode: 1969 - 1992

Opmerkingen:

- De opleggen van een verplichting tot geheimhouding kan deel uitmaken van deze handeling.

1.1.1.41 **Geheimhoudingsplicht**

Inleiding:

Ingevolge het Geheimhoudingsbesluit (Stb. 1971, 420) kan de Nederlandse overheid hulpmiddelen, materialen, onderzoeken en toegepaste werkmethode die betrekking hebben op radioactieve erts en kernenergie aanwijzen om deze te onderwerpen aan een geheimhoudingsplicht. Dit gebeurt onder andere omdat bepaalde kennis inzake kernenergie en ioniserende straling de verspreiding van kernwapens zou kunnen bevorderen.

Handelingen:

693. Actor: de minister
 Handeling: Het adviseren aan de ministers van EZ of Defensie inzake procedures met betrekking tot de geheimhouding van aan te wijzen gegevens, hulpmiddelen en materialen voor de vrijmaking van kernenergie en voor de opslag, vervaardiging, bewerking of verwerking van splijtstoffen, die in het belang van de landsverdediging

 Bron: Geheimhoudingsbesluit Kernenergiewet, Stb. 1971, 420
 Periode: 1971 -

Opmerkingen:

- Deze adviezen hebben betrekking op het belang voor het milieubeheer en de verspreiding van de kennis met betrekking tot het mogelijke milieugevaar. Het gaat hier om afwegingen op grond waarvan het ministerie van Defensie in het belang van de landsverdediging of het ministerie van Economische zaken in verband met het patentrecht moeten besluiten tot geheimhouding.
- Product:
 * Regeling inzake toepassing geheimhoudingsbesluit Kernenergiewet, Stcrt. 1989, 52

694. Actor : de minister
 Handeling : Het overeenstemmen met de minister van EZ of Defensie inzake het registreren van gegevens betreffende hulpmiddelen en materialen voor de vrijmaking van kernenergie en voor de opslag, vervaardiging, bewerking of verwerking van splijtstoffen, die in het belang van de landsverdediging vallen onder een verplichting tot geheimhouding

 Bron : Geheimhoudingsbesluit Kernenergiewet, Stb. 1971, 420
 Periode : -

695. Actor : de minister
 Handeling : Het medewerken aan het onderzoek bij de verdenking van ernstige inbreuken op de naleving van de ter verzekering van geheimhouding getroffen maatregelen, dan wel spionage

 Periode : Geheimhoudingsbesluit Kernenergiewet, Stb. 1971, 420

Inleiding:

In het Besluit Stralenbescherming Kernenergiewet, Stb. 1986, 465. Wordt als eis gesteld dat voor het omgaan met radioactieve stoffen en toestellen deskundigen moeten worden aangewend die daarvoor door een erkende instelling worden opgeleid. De minister heeft derhalve de bevoegdheid om, samen met de minister van SoZaWe en WVS (belast met volksgezondheid) eisen te stellen aan de opleiding voor deze deskundigen. Ook is de minister bevoegd eisen te stellen aan de middelen ter bescherming tegen straling. Deze middelen mogen alleen maar door bedrijven worden geleverd die door de minister worden erkend.

Hetzelfde geldt voor de verpakking van te vervoeren radioactieve stoffen. Deze mogen niet vervoerd worden zonder overheidscertificaat dat de deugdelijkheid van de verpakking aangeeft. In het geval dat het transport van radioactieve stoffen door of naar een ander land gaat wordt het certificaat afgegeven in overeenstemming met het bevoegde gezag van het betreffende land.

Handelingen:

696. Actor : de minister
 Handeling : Het samen met de minister van SZW en WVS opstellen van eisen voor de opleiding van deskundigen op het gebied van radioactieve stoffen en toestellen
 Bron : Besluit Stralenbescherming Kernenergiewet, Stb. 1986, 465
 Periode : -

Opmerkingen:

- Product onder andere:
 - * Richtlijnen voor de erkenning van opleidingen deskundigen radioactieve stoffen en toestellen, Stcrt. 1984, 227
 - * Besluit houdende Regeling erkenning opleidingen deskundigen radioactieve stoffen en toestellen. Stcrt. 1987, 176
 - * Regeling erkenning opleidingen deskundigen radioactieve stoffen en toestellen, Stcrt. 1993, 127
 - * Regeling erkenning opleidingen deskundigen radioactieve stoffen en toestellen, Stcrt. 1994, 30
 - * Richtlijn voor de erkenning van opleidingen deskundigen radioactieve stoffen en toestellen, Stcrt. 1984, 227

697. Actor: de minister
 Handeling: Het samen met de minister van SZW erkennen van opleidingen of diploma's die zijn vereist door personen die radioactieve stoffen aanwenden, zich ervan ontdoen of ervan gebruik maken.
 Bron: Regelingen, vastgesteld overeenkomstig het Besluit Stralenbescherming Kernenergiewet, Stb. 1986, 465
 Periode: 1969 -

Opmerkingen:

- Deze handeling wordt gedaan in overeenstemming met de ministers die het mede aangaat.
- Product:: Beschikking aan een opleidingsinstituut met goedgekeurd certificaat

- 698.. Actor: de minister
 Handeling: Het overeenstemmen met de minister van SZW bij het erkennen van instellingen of ondernemingen die controle- en beschermingsmiddelen ter beschikking stellen aan personen die aan straling kunnen worden blootgesteld
 Bron: Besluit Stralenbescherming Kernenergiewet, Stb. 1986, 465
 Periode: 1969 -

Opmerkingen:

- Onder andere het ECN is erkend.

699. Actor : de minister
Handeling : Het overeenstemmen met de minister van SZW bij het vaststellen van een model van verpakking dat bestemd is voor het transport van splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen
Bron : Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen, Stb 1969, 405
Periode 1969

700. Actor : de minister
Handeling : Het in samenwerking met de minister van SZW laten erkennen van het verpakkingsmodel voor het vervoer van splijtstoffen, radioactieve stoffen en ertsen door regeringen van naar daartoe aangewezen landen

Bron : -

Periode : -

Opmerkingen:

- Product onder andere:

- Beschikking aanwijzing landen KEW, Stcrt. 1969, 240

Vergunningen voor waterwinning- en waterleidingbedrijven

Regelgeving van het rijk

De hier beschreven handelingen hebben betrekking op rijksregelingen met betrekking tot de civiele verdediging. Het Besluit bescherming Waterleidingbedrijven van 29 augustus 1963, Stb. 381, schrijft voor dat elk waterleidingbedrijf in overleg met het hoofd Bescherming Bevolking een beschermingsplan moet opstellen, dat getoetst wordt door de minister van Binnenlandse Zaken en de minister, belast met Volksgezondheid. In 1975 werd deze toetsingsbevoegdheid bij beschikking van beide ministers van 31 januari gedelegeerd aan een Commissie Bescherming Waterleidingbedrijven. Het secretariaat berustte bij het ministerie, belast met volksgezondheid. De verplichting tot het opstellen van beschermingsplannen verdween met de opheffing van de Bescherming Bevolking en is thans niet meer geldig. Wel heeft het besluit aanleiding gegeven tot de opstelling van richtlijnen met het oog op oorlogsomstandigheden en "tegen de uitwerking van nucleaire, biologische en chemische strijdmiddelen" die nog van nut kunnen zijn.

701. Actor : De minister
Handeling : Het opstellen van algemene richtlijnen voor de bescherming van waterleidingsbedrijven
Bron :
Periode : 1963-
Product: *Richtlijnen bescherming waterleidingsbedrijven met het oog op oorlogsomstandigheden [...]*, 's-Gravenhage 1974
702. Actor : De minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Volksgezondheid
Handeling : Het verstrekken van een verklaring van geen bezwaar voor beschermingsplannen van waterleidingbedrijven
Bron : Art. 5, Besluit bescherming waterleidingbedrijven
Periode : 1963-1975
703. Actor : De minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Volksgezondheid
Handeling : Het bij oproep doen wijzigen van beschermingsplannen van waterleidingbedrijven
Bron : Art. 7, Besluit bescherming waterleidingbedrijven
Periode : 1963-1975
Opmerking:
De ministers kunnen een beschermingsplan doen wijzigen, wanneer het plan niet meer voorziet in een redelijke bescherming van het bedrijf; zij geven daarbij aan waarop hun oordeel gegrond is en welke wijzigingen dienen te worden aangebracht.
704. Actor : De minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Volksgezondheid
Handeling : Het verlenen van ontheffing aan waterleidingbedrijven van verplichtingen met betrekking tot beschermingsplannen
Bron : Art. 10, Besluit bescherming waterleidingbedrijven
Periode : 1963-1975
705. Actor : De minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Volksgezondheid
Handeling : Het instellen en opheffen van een Commissie Bescherming Waterleidingbedrijven
Periode : 1971-1989
Product: Instellingsbeschikking 1975.; opheffingsbeschikking
706. Actor : De minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Volksgezondheid
Handeling : Het benoemen van leden van de Commissie Bescherming Waterleidingbedrijven
Bron : Instellingsbeschikking 1975

	Periode	:	1971-1989
707.	Actor	:	De Commissie Bescherming Waterleidingbedrijven
	Handeling	:	Het verstrekken van een verklaring van geen bezwaar voor beschermingsplannen van waterleidingbedrijven
	Bron	:	Art. 5, Besluit bescherming waterleidingbedrijven
	Periode	:	1971-1989
708.	Actor	:	De Commissie Bescherming Waterleidingbedrijven
	Handeling	:	Het bij oproep doen wijzigen van beschermingsplannen van waterleidingbedrijven
	Bron	:	Art. 7, Besluit bescherming waterleidingbedrijven
	Periode	:	1963-1975
709.	Actor	:	De Commissie Bescherming Waterleidingbedrijven
	Handeling	:	Het verlenen van ontheffing aan waterleidingbedrijven van verplichtingen met betrekking tot beschermingsplannen
	Bron	:	Art. 10, Besluit bescherming waterleidingbedrijven
	Periode	:	1963-1975

Provinciale waterleidingsverordeningen

Inleiding

In de tweede helft van de 19e eeuw werd in Nederland een begin gemaakt met de oprichting van waterleidingbedrijven. Hun voorzieningsgebied bleef aanvankelijk beperkt tot het grondgebied van één gemeente.

De stichting van interlokale drinkwatervoorzieningen kreeg vooral na 1910 betekenis toen de stichting van goede drinkwatervoorzieningen in landelijke gebieden werd nagestreefd. Hiertoe werd door de rijksoverheid de Staatscommissie voor Drinkwatervoorziening ingesteld. Op advies van deze commissie werden in 1913 de Centrale Commissie voor Drinkwatervoorziening en het Rijksinstituut (aanvankelijk Rijksbureau) voor Drinkwatervoorziening ingesteld. Het Rijksinstituut streefde er in overleg met de provinciale besturen naar om op het gebied van de aanleg en exploitatie van waterleidingen samenwerking tussen gemeentebesturen te bewerkstelligen, teneinde versnippering van krachten te voorkomen.

Het bleek, dat in veel gevallen een rendabele voorziening van een landelijk gebied slechts kon worden bereikt wanneer de gemeenten waar gunstige exploitatiemogelijkheden bestonden, afzagen van de stichting van een eigen waterleidingbedrijf en samenwerkten met de overige. Aangezien dit niet steeds op basis van vrijwilligheid kon worden bereikt gingen de provinciale besturen in de periode 1920-1930 over tot het vaststellen van waterleidingverordeningen. Daarbij werd de stichting van nieuwe waterleidingen en de uitbreiding van bestaande voorzieningsgebieden gebonden aan een vergunning van Gedeputeerde Staten. Als richtsnoer voor de toepassing der verordeningen gold een doelmatige drinkwatervoorziening van de provincie.

Deze verordeningen waren niet van toepassing ten aanzien van waterleidingbedrijven die al bestonden ten tijde van de afkondiging, voorzover zij niet overgingen tot uitbreiding van hun voorzieningsgebied. Dit bracht met zich mee dat Gedeputeerde Staten geen bevoegdheden hadden ten aanzien van wat was gegroeid in de omstreeks 70-jarige ontwikkelingsperiode, die aan de inwerkingtreding van de provinciale waterleidingverordeningen vooraf was gegaan. Vooral in dat tijdvak was een aantal minder gunstige situaties ontstaan, bijv. door de oprichting van zeer kleine bedrijven. Deze konden vaak moeilijk voldoen aan sommige essentiële eisen, zoals bijv. dat een waterleidingbedrijf een deugdelijke inrichting dient te hebben en moet worden geleid door een deskundige directie, beschikkend over goed onderlegd personeel.

De situatie op waterleidinggebied omstreeks de tweede wereldoorlog werd in sommige opzichten niet bevredigend geacht. Dit leidde, na een langdurige voorgeschiedenis, tot het tot stand komen van de Waterleidingwet in 1957, welke wet in 1961 volledig in werking trad.

De provinciale waterleidingverordeningen raakten na 1975 in onbruik door toevoeging van een nieuw hoofdstuk aan de Waterleidingwet, waarin de organisatie van de openbare drinkwatervoorziening door middel van provinciale plannen geregeld wordt.

Het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening RID adviseerde over een breed scala van onderwerpen op uitvoerend niveau. Voorbeelden zijn advisering inzake het verlenen van concessies aan Waterleidingbedrijven in verband met de Belemmeringenwet; de aanleg van drinkwatervoorzieningen in onrendabele gebieden; het opleggen van gedoogplichten voor de aanleg en het onderhoud van drinkwatervoorzieningen;

Handelingen

710.	Actor	:	Gedeputeerde Staten
	Handeling	:	Het verlenen van een vergunning voor stichting van een waterleidingbedrijf of de uitbreiding van een voorzieningsgebied
	Bron	:	diverse provinciale waterleidingverordeningen
	Periode :		1945-1975
711.	Actor	:	De inspecteur van volksgezondheid voor milieuhygiëne
	Handeling	:	Het incidenteel adviseren van GS bij de aanvraag van een vergunning of ontheffing
	Bron	:	mededeling RIMH

Periode : 1945-1975

712. Actor : Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening
Handeling : Het adviseren van derden inzake de verlening van concessies voor de drink- en industriewatervoorziening
Bron : Bewerkingsplan Archief Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening, Ministerie van VWS, CDBFO/DIV, april 1995
Periode : 1945-1984

Opmerking:

Industriewatervoorziening houdt bijvoorbeeld verband met de landbouw of de zand- en grindwinning.

Wateronttrekking aan de bodem

Op basis van de in 1955 in werking getreden Grondwaterwet Waterleidingbedrijven was een vergunning vereist voor het onttrekken van grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening. De aanvraag om vergunning werd ingediend bij Gedeputeerde Staten van de betrokken provincie. Indien het algemeen belang hiermee gediend was, verleende de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, na de Commissie van deskundigen te hebben gehoord, de vergunning. Hierbij konden voorschriften worden gegeven ter bescherming van belangen die met de stand van het grondwater te maken hadden.

Ter beoordeling van de aanvraag om vergunning beoordeelde de minister de gegevens die het resultaat waren van een onderzoek door de aanvrager op gronden of wateren. De minister zelf kon onderzoek door het Rijk nodig achten in verband met de toepassing van deze wet. De door het onderzoek veroorzaakte schade werd door respectievelijk de aanvrager en de minister aan de rechthebbenden vergoed.

De procedures kwamen te vervallen na de invoering van de Waterleidingswet 1984, die aan de rijks- en provinciale overheid ruimere bevoegdheden toekende bij de organisatie van het waterleidingnet. En de integratie van waterwingebieden in een gebiedsgericht milieubeleid.

713. Actor : de minister
Handeling : Het bij regeling bepalen aan welke vereisten de registratie van de grondwateronttrekking door houder van een inrichting, moeten voldoen
Bron : art. 4, lid 2, Grondwaterwet waterleidingbedrijven
Periode : 1955-1984

Product: Besluit van 22 Februari 1955 (Stb 61)

714. Actor : de minister
Handeling : Het opvragen van gegevens inzake grondwateronttrekking aan de houder van een inrichting
Bron : art. 4, lid 3, Grondwaterwet waterleidingbedrijven
Periode : 1955-1984

715. Actor : Commissie Grondwaterwet Waterleidingbedrijven (COGROWA)
Handeling : Het adviseren van de minister met betrekking tot aanvragen voor vergunningen tot het onttrekken van grondwater voor drinkwater voor menselijk gebruik.
Bron : art. 2, Besluit van 22 Februari 1955 (Stb 61)
Periode : 1955-1996

Opmerkingen:

De Commissie Grondwaterwet Waterleidingbedrijven (COGROWA) had, in het kader van deze wet, tot taak de betrokken minister te adviseren omtrent het onttrekken van grondwater ten behoeve van de drink- en industriewatervoorziening. De vergunning verlenende minister was aanvankelijk de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en sedert de jaren '70 de minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne. Door de COGROWA werden in de loop van de tijd de andere bij het grondwaterbeheer betrokken belangen steeds zwaarder meegewogen en daardoor kreeg de wet in de praktijk een wat averechts effect. Van bevoordeling van de vergunningplichtige onttrekkingen voor de openbare watervoorziening boven de overige (niet-vergunningplichtige) onttrekkingen was eigenlijk geen sprake meer.

716. Actor : de minister
Handeling : Het beslissen op een verzoek tot het verrichten van onderzoeken op gronden of wateren, ingediend door de aanvrager van een vergunning voor het tot stand brengen, wijzigen of inwerking hebben van een inrichting, bedoeld om water aan de bodem te onttrekken.
Bron : art. 7, lid 4, Grondwaterwet waterleidingbedrijven
Periode : 1955-1984

- 717.. Actor : de minister (De inspecteur van volksgezondheid voor de milieuhygiëne)

Handeling : Het verplichten van de eigenaren en gebruikers van gronden of wateren waar hij een onderzoek nodig acht, om het verrichten van dat onderzoek, alsmede het aanbrengen, het aanwezig zijn, het onderhouden, het gebruiken en het verwijderen van de voor dat onderzoek nodige middelen, gedogen

Bron : art. 5, lid 1; art. 7, lid 4, Grondwaterwet waterleidingbedrijven

Periode : 1955-1984

Opmerking:

- De minister draagt zorg dat bij het gebruik van die gronden of wateren niet meer stoornis wordt veroorzaakt dan redelijkerwijs nodig is voor het onderzoek.

718. Actor : de minister

Handeling : Het aan de rechthebbenden vergoeden van de schade die door een onderzoek in verband met de toepassing van de Grondwaterwet waterleidingbedrijven veroorzaakt is

Bron : art. 5, lid 3, Grondwaterwet waterleidingbedrijven

Periode : 1955-1984

Opmerking:

De eigenaar van een grond, waarin onderzoek wordt gedaan voor waterwinning, is verplicht handelingen van de minister daartoe te gedogen. Dit kan graafwerk en schade inhouden.. Dit kan onderzoek door participerende overheidsorganen zijn, waarbij de aanvraag om vergunning de aanleiding vormt. Het kan echter ook gaan om een geprogrammeerd onderzoek door de rijksinstituten. In de jaren '70 vond er bijvoorbeeld veel onderzoek plaats om het voorkomen en bewegen van grondwater in kaart te brengen.

De vergoeding wordt tegenwoordig door GS geregeld en door het rijk goedgekeurd.

719. Actor : Gedeputeerde Staten

Handeling : Het bemiddelen bij een aanvraag om vergunning voor waterleidingbedrijven voor grondwaterwinning.

Bron : art. 8, lid 1, Grondwaterwet waterleidingbedrijven

Periode : 1955-1984

720. Actor : de minister

Handeling : Het verlenen van een vergunning voor een waterleidingbedrijf voor grondwaterwinning

Bron : art. 2, lid 1; art. 12, lid 1-2, Grondwaterwet waterleidingbedrijven

Periode : 1955-1984

Opmerkingen:

- Een vergunning tot wijziging betreft een zodanige wijziging van een inrichting dat het vermogen tot wateronttrekking wordt vergroot of dat uit de wijziging schade aan gronden of wateren van anderen kan voortvloeien. De vergunning voor grondwaterwinning vloeit over het algemeen voort uit de instellingsbeschikking.

- 721.. Actor : De inspecteur van volksgezondheid voor de milieuhygiëne
 Handeling : Het adviseren van het bevoegd gezag inzake een vergunning voor het tot stand brengen, wijzigen of in werking hebben van een inrichting die bedoeld is om als openbare voorziening water aan de bodem te onttrekken, dat bestemd of mede bestemd is tot drinkwater voor menselijk gebruik
 Bron : art. 2, lid 1; art. 12, lid 1-2, Grondwaterwet waterleidingbedrijven
 Periode : 1955-1984
722. Actor : De minister
 Handeling : Het door middel van een commissie van deskundigen bemiddelen inzake een verzoek om schadevergoeding door eigenaars van onroerend goed als gevolg van krachtens een vergunning toegelaten wateronttrekking
 Bron : art. 20, lid 1 (zie ook art. 6), Grondwaterwet waterleidingbedrijven,
 Periode : 1955-1984

Opmerkingen:

- Voor zover de Commissie de aanspraak op schadevergoeding als gegrond beoordeelt, ontwerpt zij een voorstel tot tegemoetkoming in dan wel tot vergoeding van de schade.
- Indien dat redelijkerwijze mogelijk is, wordt op kosten van de vergunninghouder in de schade tegemoet gekomen.

723. Actor : De inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
 Handeling : Het adviseren van GS inzake ontheffingen van de verplichting aan de eigenaar van een waterleidingbedrijf - indien aan dit bedrijf concessie is verleend voor de levering van drinkwater - de exploitatie van het bedrijf voort te zetten op de wijze waarop dit geschiedde ten tijde van de bekendmaking van de concessieverlening in het provinciaal blad van de bij dit besluit betrokken provincie
 Bron : art. 26, lid 4, Waterleidingwet
 Periode : 1961-1975

Opmerking:

- Bovengenoemde verplichting beoogt te voorkomen dat een waterleidingbedrijf uitbreidingen tot stand brengt die niet passen in de organisatie van de openbare drinkwatervoorziening.. RIMH heeft geen adviesrecht maar adviseert wel incidenteel.

724. Actor : De inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
 Handeling : Het op verzoek adviseren van GS over aanvragen om ontheffing van de vastgestelde concessievoorwaarden.
 Bron : art. 26, lid 4, Waterleidingwet, mededeling van de inspecteur
 Periode : 1961-1975

Opmerking:

De inspectie adviseerde incidenteel over waterpompstations.

Inleiding:

Wanneer Gedeputeerde Staten een nadere regeling van de organisatie van de openbare drinkwatervoorziening in een of meer in hun provincie gelegen gebieden noodzakelijk achtten, bevorderden zij dat een dergelijke regeling vrijwillig tot stand werd gebracht. Was dat niet het geval, dan ging dit college over tot voorlopige aanwijzing van het gebied of de gebieden in kwestie. Nadat belanghebbenden in de gelegenheid werden gesteld te worden gehoord, konden Provinciale Staten overgaan tot definitieve aanwijzing. Een besluit tot aanwijzing diende door de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid te worden goedgekeurd

Indien de minister oordeelde dat de regeling zich moest uitstrekken over een in meer dan één provincie gelegen gebied, nodigde hij Gedeputeerde Staten van deze provincies uit de regeling in gezamenlijk overleg tot stand te brengen. Lukt dit niet, dan ging hij over tot voorlopige aanwijzing van het gebied in kwestie. Na het eventuele horen van belanghebbenden, wees hij het gebied definitief aan. Gedeputeerde Staten konden aan een eigenaar van een waterleidingbedrijf verplichtingen opleggen met betrekking tot de aangewezen gebieden of gedeelten daarvan:

- a. de verplichting om aan een ander waterleidingbedrijf drinkwater in het groot te leveren tegen een ten minste alle kosten dekkende prijs, onder voorwaarden, door Gedeputeerde Staten vast te stellen;
- b. de verplichting met andere waterleidingbedrijven samen te werken

Voor de levering van drinkwater door een waterleidingbedrijf in de aangewezen (gedeelten van) distributiegebieden was een concessie vereist. Hetzij Gedeputeerde Staten, hetzij de minister beslisten op een aanvraag. De minister was actor wanneer de concessie bedoeld was voor levering van drinkwater in een distributiegebied dat in meer dan één provincie was gelegen. Een besluit inzake concessieverlening werd bekend gemaakt in het provinciaal blad en in ten minste twee in de provincie verspreid wordende nieuws- of advertentiebladen. De noodzakelijke inhoud van de concessie was beperkt tot de bepaling van de omvang van het distributiegebied, òf de bevoegdheid tot het leveren van drinkwater in het groot aan waterleidingbedrijven, òf beide. Indien het belang van de drinkwatervoorziening dat vereiste, konden Gedeputeerde Staten andere bepalingen in de concessie opnemen. De concessie werd verleend voor ten hoogste vijftig jaar. De aanvraag voor een nieuwe concessie moest ten minste twee jaar voor afloop van de oude concessie zijn ingediend. Gedeputeerde Staten konden zo nodig uitstel toestaan

In het vergunningenbeleid ten aanzien van waterleidingbedrijven in het kader van de drinkwatervoorziening heeft de minister feitelijk geen rol gespeeld

Handelingen:

725..	Actor	:	Gedeputeerde Staten
	Handeling	:	Het aanwijzen van een gebied of gebieden, waar een nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening noodzakelijk is en het vaststellen van concessievoorwaarden c.q. voorschriften.
	Bron	:	Waterleidingwet
	Periode	:	1961-1975
726..	Actor	:	inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
	Handeling	:	Het adviseren van het bevoegd gezag inzake de organisatie van de drinkwatervoorziening en de aanwijzing van een gebied of gebieden, waar een nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening noodzakelijk is
	Bron	:	Art. 16, Waterleidingwet
	Periode	:	1961-1975
727..	Actor	:	inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne

	Handeling	:	Het adviseren van het bevoegd gezag inzake gehele of gedeeltelijke intrekking van de aanwijzing van een gebied of gebieden, waar een nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening noodzakelijk is
	Bron	:	art. 17, lid 4, Waterleidingwet
	Periode	:	1961-1975
728..	Actor	:	Gedeputeerde Staten
	Handeling	:	Het op aanvraag verlenen van concessies aan drinkwatermaatschappijen
	Bron	:	Waterleidingwet
	Periode	:	1961-1975

Toepassing van algemene regels op zwemgelegenheden

Inleiding

De Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden (WHVZ) kent aan de provincie bevoegdheden toe om toezicht uit te oefenen op de uitvoering van regels met betrekking tot zweminrichtingen. Deze bevoegdheden zijn:

- Het geven van aanvullende voorschriften met betrekking tot zweminrichtingen
- Het controleren van voorgeschreven kwaliteitsonderzoeken en het geven van nadere aanwijzingen
- Het verlenen van ontheffing
- Het instellen van een zwemverbod of het sluiten van een zweminrichting

De wet voorziet in de volgende categorieën zweminrichtingen:

- A: zweminrichtingen anders dan in oppervlaktewater met bassins dieper dan 50 cm
- B: zweminrichtingen anders dan in oppervlaktewater
- C: gelegenheden, ingericht voor zwemmen in oppervlaktewater
- D: gelegenheden, die worden gebruikt voor het zwemmen in oppervlaktewater, maar daarvoor niet zijn ingericht.

De eerste twee categorieën zijn voorzien van zuiveringsinstallaties en voegen stoffen aan het water toe; ze hebben een vastgestelde diepte en kunnen regelmatig worden gevuld en geledigd. De derde categorie kent, evenals de eerste twee, kleedhokjes en bewaking. Meestal zijn zij tegen betaling toegankelijk. Voor de vierde categorie is vooral de waterkwaliteit onderwerp van onderzoek. Laatstgenoemde categorie wordt door de provincie als zwemwater geïnventariseerd.

De wet is vanaf de invoering van het AMVB ter vaststelling van de nadere voorschriften in 1984 van kracht. In bijzondere gevallen kan op verzoek van de houder van een zweminrichting ontheffing worden verleend van voorschriften in de Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden. Het betreft hier bij algemene maatregel van bestuur gegeven voorschriften, zoals vermeld in art. 3 en 4 van deze wet.

Handelingen

729.	Actor	:	Gedeputeerde Staten
	Handeling	:	Het, geven van aanvullende voorschriften met betrekking tot een zweminrichting
	Bron	:	art.7, lid 1, WHVZ
	Periode	:	1984-

Opmerkingen:

Deze regels zijn nadere uitwerkingen van de voorschriften en algemene regels

730.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het stellen van nadere regels ten aanzien van de kennisgeving ter zake van de aanmelding van een zweminrichting
	Bron	:	art. 10, lid 3, art. 24a, lid 2, WHVZ
	Periode :		1984-

Opmerking:

Product

- Regeling kennisgeving zweminrichtingen (Stcrt. 1984, 212)

731. Actor : De minister
 Handeling : Het op aanvraag van een houder van een zweminrichting verlenen van een tijdelijke gedoogvergunning
 Bron : art.7, lid 1, WHVZ
 Periode : 1986-

Opmerkingen:

In 1986 moesten alle zweminrichtingen voldoen aan de normen, gesteld door de AMVB. In individuele gevallen kon de minister echter uitstel verlenen; als voorwaarde is dan wel gesteld dat de houder aan de hand van een waterkwaliteitsplan aantoont dat hij alsnog aan de gestelde normen zal voldoen.

732. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het ontheffing verlenen van voorschriften met betrekking tot de hygiëne en veiligheid in een zweminrichting
 Bron : art. 5, lid 1, WHVZ
 Periode : 1984-1986

Opmerking: Van dit besluit stelt hij de inspecteur in kennis.

733. Actor : inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
 Handeling : Het registreren van het door Gedeputeerde Staten genomen besluit de

een zweminrichting al of niet ontheffing te verlenen van voorschriften met betrekking tot de hygiëne en veiligheid in die zweminrichting
 Bron : art. 5, lid 5, WHVZ
 Periode : 1984-

734. Actor : inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne
 Handeling : Het bij de Kroon in beroep komen tegen een provinciale ontheffing van de voorschriften
 Bron : art.6, lid 1, WHVZ
 Periode : 1984-

735. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het toetsen van aanmeldingen van houders van zweminrichtingen
 Bron : art. 1, lid 1; art. 2, lid 1, art. 3, lid 1, Regeling kennisgeving zweminrichtingen; art. 10, lid 1, art. 24a, lid 1, WHVZ
 Periode : 1984-

Opmerking:

Deze gegevens omvatten:

- (a) de aanmelding (bij het in werking treden van de onderhavige wet) van een bestaande zweminrichting, respectievelijk de kennisgeving door de (toekomstige) zweminrichtinghouder van een voornemen tot oprichting, uitbreiding of wijziging, en
- (b) de bijbehorende gegevens zoals opgesomd in de Regeling Kennisgeving Zweminrichtingen, Stcrt. 1984, 212.

De inspecteur wordt van deze aanmelding in kennis gesteld.

736. Actor : Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening
 Handeling : Het adviseren van derden inzake de zuivering van zwemwater
 Bron : Bewerkingsplan Archief Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening, Ministerie van VWS, CDBFO/DIV, april 1995
 Periode : 1945-1984

Vergunningverlening lijkbezorging

Inleiding:

De inspectie van de milieuhygiëne is betrokken bij de vergunningverlening in verband met de Wet op de lijkbezorging, omdat het begraven of verbanden van lijken naast gezondheids- ook milieurisico's met zich mee kunnen brengen (bijvoorbeeld door onafbreekbare stoffen waarvan prothesen zijn vervaardigd).. Lijken kunnen de bodem verontreinigen. Verder bestaat de mogelijkheid dat de lucht wordt verontreinigd door de uitstoot van crematoria. Om die reden moet de inspecteur adviseren bij het verlenen van gemeentelijke of provinciale vergunningen bij de aanleg van begraafplaatsen of crematoria.

Daarnaast adviseert en controleert de inspecteur de houders van inrichtingen inzake aangelegenheden betreffende de lijkbezorging. Zie voor dit laatste het hoofdstuk inzake de handhaving van de milieuregels.

Handelingen:

737.	Actor	:inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
	Handeling	:Het adviseren van het bevoegde gezag inzake het al dan niet verlenen van vergunningen tot het aanleggen van begraafplaatsen en crematoria
	Bron	:Art. 34 en art. 40, lid 1 en 2, Wet op de lijkbezorging. e.a.
	Periode:-	

Opmerkingen:

- Bijvoorbeeld:

* Het adviseren van burgemeester en wethouders inzake het al dan niet verlenen van vergunningen betreffende de aanleg of uitbreiding van begraafplaatsen. Hiervoor werden tot de Wet op de lijkbezorging en de daarop volgende besluiten in 1993 richtlijnen toegepast die door de inspecteur werden opgesteld.

Dit bestand wordt nader uitgewerkt in een institutioneel onderzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Toelating van bestrijdingsmiddelen.

Inleiding

De hier beschreven handelingen hebben betrekking op de uitvoering van de Bestrijdingsmiddelenwet. De uitvoering van deze regels berusten bij het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Het Ministerie van VROM heeft echter bevoegdheden om nadere regels te stellen bij de toelating van bestrijdingsmiddelen en vervult hierbij een adviserende taak. Dit advies wordt in de praktijk door de inspecteur gegeven.

Voor de toelating van een bestrijdingsmiddel is een College ingesteld,. Op verzoek van dit college verricht de inspecteur soms nader onderzoek. ,waardoor hij ook bij de uitvoering van de toelating betrokken is.

De uitvoering van het toelatingsbeleid inzake bestrijdingsmiddelen wordt geregeld in de Regeling toelating bestrijdingsmiddelen (Stcrt. 1980, 243), die voortvloeit uit art. 4 van de Bestrijdingsmiddelenwet1962. Hierin waren voor de uitvoering :belast:

De minister belast met landbouw voor gewasbeschermingsmiddelen

De minister belast met volksgezondheid voor de zog. “niet-landbouwbestrijdingsmiddelen”, bijvoorbeeld ter bestrijding van dierplagen.

Beslissingen inzake toelating werden voorbereid door het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB). De taken van het CTB zijn dit college door de betrokken ministers bij besluit gemandateerd (Stct. 1992, 252). Op grond van de Bestrijdingsmiddelenwet kan een nieuw te introduceren bestrijdingsmiddel in Nederland slechts worden toegelaten nadat toestemming is verleend door het College Toezicht Bestrijdingsmiddelen (CTB). Dit college kan aan de Inspectie vragen onderzoek te verrichten naar de effecten van een bestrijdingsmiddel alvorens het een besluit neemt tot het toelaten van het bestrijdingsmiddel.

Vanaf 1993 heeft ook de minister, belast met milieu, bij AMVB eisen en nadere voorwaarden gesteld ten aanzien van het gebruik van landbouwbestrijdingsmiddelen. Deze eisen zijn gebaseerd op nadere Europese regelgeving en op bestuursovereenkomsten tussen de ministers en het bedrijfsleven.

Het ministerie van VROM houdt zich overigens bezig met het onderzoek naar alternatieven voor bestrijdingsmiddelen en beveelt naast de toegelaten middelen ook biologische gewasbescherming aan. Deze aanbeveling is een vorm van instrumentele voorlichting, beschreven in handeling 1242. Daarnaast doet de inspecteur voor de volksgezondheid voor de milieuhygiëne onderzoek naar de toepassing van bestrijdingsmiddelen door gemeentelijke diensten bij de bestrijding van plaagdieren. Ofschoon ongediertebestrijding in beginsel deel uitmaakt van de gezondheidszorg en het volkshuisvestingsbeleid, is de monitoring van dierplaagbestrijding ook een zaak voor de inspectie, belast met milieuhygiëne, omdat er voorschriften moeten komen voor bestrijdingsmiddelen die het meest effectief zijn voor het milieu..

Handelingen

738.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het adviseren van de ministers van LNV, VWS en SZW omtrent de toelating van bestrijdingsmiddelen
	Bron	:	art. 10, Regeling toelating bestrijdingsmiddelen (Stct. 1980, 243)
	Periode	:	1980-1995

Opmerkingen:

- Onder toelating wordt hier ook verstaan: verlenging van die toelating.

739. Actor :inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling :Het, op verzoek van het College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen, verrichten van onderzoek naar bestrijdingsmiddelen in het belang van de besluitvorming van het College
Bron :Art. 6, Regeling toelating Bestrijdingsmiddelen, 1995
Periode :-

Opmerkingen:

- Per bestrijdingsmiddel wordt een deugdelijkheidsdossier samengesteld.

740. Actor : de minister
Handeling : Het tijdelijk gedogen van niet meer toegelaten gewasbeschermingsmiddelen
Bron : Art. 8, Besluit milieutoelatingseisen bestrijdingsmiddelen
Periode : 1995-

Opmerkingen:

- Het betreft het gebruik van bestrijdingsmiddelen, die werden toegelaten vóór de invoering van het AMVB en waarvan de afschaffing kan leiden tot problemen met betrekking tot de bedrijfsvoering en/of de werkgelegenheid. De gedoogbeschikking is twee jaar geldig en kan op aanvraag nader worden beoordeeld. De geldigheidsduur eindigt in ieder geval op 1 januari 2000.

741. Actor :inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling :Het verrichten van nader onderzoek naar de werking van bestaande bestrijdingsmiddelen
Bron :-
Periode :-

Opmerkingen:

- De Afdeling Dierplagen adviseert over te nemen maatregelen bij het optreden van resistentie tegen bestrijdingsmiddelen van bepaalde plaagdieren.

742. Actor :de minister
Handeling :Het identificeren van (monsters van) plaagdieren welke door andere overheden niet worden herkend als behorend tot een bepaalde (in Nederland bekende) soort
Bron :-
Periode :1945 -

Opmerkingen:

- De monsterzendingen worden geregistreerd.

OVERHEIDSDEELNEMING

Handelingen van de minister met betrekking tot overheidsdeelneming, in het bijzonder waar het de financieel-economische belangen betreft, staan nader omschreven in een algemeen institutioneel onderzoeksrapport *Staatsdeelneming en financiering van het bedrijfsleven*, Den Haag 1998, PIVOT-rapport 57. Dit rapport benadrukt handelingen waarin overheidsparticipatie een beleidsinstrument is ten dienste van het milieubeheer.

Verwijderen en opslaan radio-actief afval

Inleiding:

Vanaf de jaren '60 tot en met 1984 was het Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN; voormalig RCN) belast met het inzamelen, conditioneren en verwerken van radioactief afval. Het ECN had deze taak indertijd vrijwillig op zich genomen ondanks het feit dat het een onderzoekscentrum is. Het ECN haalde het radioactieve afval dat ontstond in laboratoria, in ziekenhuizen en bij de industrie op, stopte dit in vaten en dumpten deze vervolgens in zee.. Na hevige protesten aan het begin van de jaren '80 en een groot aantal onderzoekscommissies werd met het in zee dumpen van radioactief afval gestopt. Besloten werd dat het radioactieve afval op land diende te worden bewaard tot een definitieve oplossing was gevonden. Bij een definitieve oplossing werd enige tijd gedacht aan het opbergen van radioactief afval in zoutkoepels. Dit plan heeft echter geen doorgang gevonden.

Aangezien het ECN een onderzoekscentrum is en uiteindelijk geen "vuilnisdienst" en de nieuwe situatie inzake het op land bewaren van radioactieve afvalstoffen een dusdanige inspanning zou gaan vergen werd besloten dat een gespecialiseerde organisatie in het leven moest worden geroepen. Deze organisatie moest de voorzieningen gaan opzetten en instandhouden voor het op land bewaren van het radioactieve afval. Dit resulteerde in 1982 in de oprichting van de Centrale Organisatie voor Radioactief Afval (COVRA). Betrokken bij de oprichting van COVRA B.V. waren de minister van VROM, de minister van Financiën en de radioactief afval producerende bedrijven PZEM (Provinciale Zeeuwse Electriciteitsmaatschappij), GKN (n.v. Gemeenschappelijke Kernenergiecentrale Nederland) en het ECN (Stichting Energieonderzoek Centrum Nederland). Zie inzake de oprichting van COVRA ook de paragraaf Staatsdeelneming COVRA. De COVRA is het enige bedrijf in Nederland dat - op basis van de aanwijzing gedaan door de ministers van VROM en SZW - bevoegd is tot het ophalen en verwerken van radioactief afval.

Handelingen:

Afvoer van radio-actief afval vóór de oprichting van de COVRA

743.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het verlenen van subsidie aan het Energieonderzoeks Centrum (ECN/voormalig RCN) voor het verwijderen en opslaan van radioactief afval.
	Bron	:	"Radioactief Afval in Nederland; De Stand van Zaken", KIVI, 1984
	Periode :		1960 - 1985
744.	Actor	:	de minister
	Handeling	:	Het in overleg met andere ministeries instellen van commissies van onderzoek naar alternatieven voor de storting van radio-actief afval in de oceaan..
	Bron	:	"Radioactief Afval in Nederland; De Stand van Zaken", KIVI, 1984
	Periode	:	1970 - 1985

Ingesteld zijn:

- Commissie Heroverweging Verwijdering Radioactief Afval (HVRA)
- Commissie Integraal Landelijk Onderzoek Nucleair Afval (ILON)
- Commissie Locatiekeuze voor Radioactief Afval (LOVRA)

745. Actor : Commissie Heroverweging Verwijdering Radioactief Afval (HVRA)
 Handeling : Het plegen van onderzoek naar een wijze van verwijdering van laag- en middelradioactief afval dan door middel van het storten in de Atlantische Oceaan.
 Bron : TK 1980 - 1981; 16400
 Periode : -

746. Actor : Commissie Integraal Landelijk Onderzoek Nucleair Afval (ILONA)
 Handeling : Het plegen van onderzoek naar de mogelijkheden voor de opslag van radioactief afval van Nederlandse afkomst
 Bron : "Radioactief Afval in Nederland; De Stand van Zaken", KIVI, 1984
 Periode : -

Opmerkingen:

- Studiecommissies van ILONA waren:
 - * Commissie Opberging te land (OPLA)
 [Deze commissie hield zich bezig met het plegen van onderzoek naar de opberging van radioactief afval op land]
 - * Commissie Diepzee Opberging Radioactief Afval (DORA)
 [Deze commissie hield zich bezig met het plegen van onderzoek naar het storten van radioactief afval in zee]
 - * Commissie Mogelijkheden Interimopslag in Nederland van Bestraalde Splijstofelementen en Kernsplijtingsafval (MINISK)
 [Deze commissie hield zich bezig met het plegen van onderzoek naar de mogelijkheden van de voor Nederland in aanmerking komende opslagtechnieken voor splijstofelementen en hoogradioactief afval]

747. Actor : Commissie LOVRA
 Handeling : Het voorbereiden van de locatiekeuze inzake de opslag van radioactief afval in Nederland
 Bron : "Radioactief Afval in Nederland; De Stand van Zaken", KIVI, 1984
 Periode : -

748. Actor: de minister
 Handeling: Het in overeenstemming met de ministers van SZW en VWS erkennen van een dienst of organisatie die radioactief afval ophaalt en verwerkt
 Bron: -
 Periode: -

Opmerkingen:

- Product:
 - * Beschikking van 25 september 1984, Stcrt. 190
 - * Besluit erkenning Centrale Organisatie voor Radioactief Afval N.V. als ophaaldienst voor splijststoffen en ertsen bevattende afvalstoffen, 1987, Stcrt. 176.

.Staatsdeelneming in de COVRA

Inleiding

De COVRA B.V. is in eerste instantie voor een deel door de overheid voorgefinancierd omdat de banken geen krediet aan de onderneming wilde verschaffen zonder overheidsdeelname. Het bankkrediet was bestemd was voor de bouw van een opslagloods voor radioactief afval. Van het geplaatste kapitaal werd één aandeel overgedragen aan de staat. De rest werd beheert door de projectmanager die COVRA B.V. moest oprichten. Nadat een normale kredietverhouding met de banken mogelijk was werden de door VROM verstrekte voorschotten terugbetaald. Om toch een vinger in de pap te houden werd in 1985, nadat de overheidsgarantie was vervallen, de COVRA B.V. omgezet in de COVRA NV. . Er werd voor 8.000.000 gulden aan aandelen geplaatst. Daar nam de Overheid - op basis van de "Wet houdende machtiging tot deelneming in het aandelenkapitaal van de COVRA" (Stb. 1986, 627) -10% van; de afvalproducenten het ECN nam 30%, evenals de PZEM en de GKN. Aangezien het ECN nog niet voldoende kapitaalkrachtig was werd zijn aandeel door de Ministers van VROM en economische zaken voorgefinancierd.

De rol van de overheid in COVRA NV. lijkt met 10% van het aandelenkapitaal beperkt. Het rijk is echter gemachtigd een commissaris te benoemen in de Raad van Commissarissen van de COVRA. Zonder instemming van deze regeringscommissaris kunnen geen belangrijke besluiten genomen worden welke betrekking hebben op de taakuitvoering van het COVRA.

Handelingen

749. Actor : de minister
Handeling : Het in overeenstemming met de ministers van EZ, SZW en Financiën in samenwerking met de producenten van radioactief afval oprichten en vorm geven van de COVRA
Bron : TK, 1982 - 1983, 17600, XVII, nr. 35
Periode : 1982 -

750. Actor: de minister
Handeling: Het met risicodragend kapitaal deelnemen aan de COVRA N.V
Bron: Wet van 18 december 1986, Stb. 627
Periode: 1985 -

Opmerkingen:

- Het voorfinancieren van COVRA b.v. door de minister van VROM maakt deel uit van deze handeling.

751. Actor : de minister
Handeling : Het in overeenstemming met de minister van EZ verstrekken van een garantie bij wijze van borgstelling tot een maximum van één miljoen tweehonderdduizend gulden aan ECN
Bron : -
Periode :

Opmerkingen:

- Deze garantie is verstrekt om het ECN in staat te stellen het voorgenomen aandelenpakket bij het COVRA N.V. volledig te kunnen opnemen.

752. Actor : de minister
Handeling : Het in overeenstemming met de minister van EZ benoemen van een commissaris in de raad van bestuur van COVRA
Bron : TK, 1982 - 1983, 17600, XVII, nr. 35
Periode : 1985 -

753. Actor : de minister
Handeling : Het nemen van zitting in de raad van bestuur van COVRA
Bron : TK, 1982 - 1983, 17600, XVII, nr. 35
Periode : 1985 -

Opmerkingen:

- In 1985 nam de heer drs. W.C. Verbaan (Directie FEZ, ministerie van VROM) zitting in de raad van bestuur van COVRA.

Overheidsdeelneming in waterleidingbedrijven

Vanaf 1945 is drinkwatervoorziening een taak geweest van de provinciale overheden. Het rijk droeg zorg voor nadere voorzieningen in de vorm van financiering en subsidieregels. Dit laatste geschiedde in het kader van de wederopbouw en om te bewerkstelligen dat ook onrendabele gebieden van een waterleiding werden voorzien. De hier omschreven handelingen hebben met name betrekking op waterleidingbedrijven en de invloed van de overheid op hun werkzaamheden. Voor de daartoe benodigde controle zie het hoofdstuk Handhaving.

Organisatie openbare drinkwatervoorziening

Wanneer Gedeputeerde Staten een nadere regeling van de organisatie van de openbare drinkwatervoorziening in een of meer in hun provincie gelegen gebieden noodzakelijk achtten, bevorderden zij dat een dergelijke regeling vrijwillig tot stand werd gebracht. Was dat niet het geval, dan ging dit college over tot voorlopige aanwijzing van het gebied of de gebieden in kwestie. Nadat belanghebbenden in de gelegenheid werden gesteld te worden gehoord, konden Provinciale Staten overgaan tot definitieve aanwijzing. Een besluit tot aanwijzing diende door de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid te worden goedgekeurd.

Indien de minister oordeelde dat de regeling zich moest uitstrekken over een in meer dan één provincie gelegen gebied, nodigde hij Gedeputeerde Staten van deze provincies uit de regeling in gezamenlijk overleg tot stand te brengen. Lukte dit niet, dan ging hij over tot voorlopige aanwijzing van het gebied in kwestie. Na het eventuele horen van belanghebbenden, wees hij het gebied definitief aan.

Gedeputeerde Staten konden aan een eigenaar van een waterleidingbedrijf verplichtingen opleggen met betrekking tot de aangewezen gebieden of gedeelten daarvan:

- a. de verplichting om aan een ander waterleidingbedrijf drinkwater in het groot te leveren tegen een ten minste alle kosten dekkende prijs, onder voorwaarden, door Gedeputeerde Staten vast te stellen;
- b. de verplichting met andere waterleidingbedrijven samen te werken.

Voor de levering van drinkwater door een waterleidingbedrijf in de aangewezen (gedeelten van) distributiegebieden was een concessie vereist. Hetzij Gedeputeerde Staten, hetzij de minister beslisten op een aanvraag. De minister was actor wanneer de concessie bedoeld was voor levering van drinkwater in een distributiegebied dat in meer dan één provincie was gelegen. Een besluit inzake concessieverlening werd bekend gemaakt in het provinciaal blad en in ten minste twee in de provincie verspreid wordende nieuws- of advertentiebladen. De noodzakelijke inhoud van de concessie was beperkt tot de bepaling van de omvang van het distributiegebied, òf de bevoegdheid tot het leveren van drinkwater in het groot aan waterleidingbedrijven, òf beide. Indien het belang van de drinkwatervoorziening dat vereiste, konden Gedeputeerde Staten andere bepalingen in de concessie opnemen. De concessie werd verleend voor ten hoogste vijftig jaar. De aanvraag voor een nieuwe concessie moest ten minste twee jaar voor afloop van de oude concessie zijn ingediend. Gedeputeerde Staten konden zo nodig uitstel toestaan.

754. Actor : de minister/Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening
 Handeling : Het maken van plannen ter voorbereiding van nieuw te stichten plaatselijke of regionale (drink)watervoorzieningen
 Bron : Bewerkingsplan Archief Rijksinstituut Drinkwatervoorziening, Ministerie van VWS, CDBFO/DIV, april 1995
 Periode : 1945-1983

755. Actor : de minister/Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening
 Handeling : Het ondersteunen van regionale initiatieven om tot een openbare drinkwatervoorziening te komen
 Bron : Bewerkingsplan Archief Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening, Ministerie van VWS, CDBFO/DIV, april 1995
 Periode : 1945-1983

756. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het voorlopig aanwijzen van het gebied of de gebieden, waar een nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening noodzakelijk is
 Bron : art. 16, lid 2, Waterleidingwet
 Periode : 1961-1975

Opmerking:

Van voorlopige aanwijzing is sprake indien een nadere regeling niet binnen de gestelde termijn vrijwillig tot stand is gebracht. De voorlopige aanwijzing kan niet geschieden ten aanzien van een gebied, waar de levering van drinkwater aan de verbruikers geschiedt door het Rijk. Een voorlopige aanwijzing kan ook het resultaat zijn van een vrijwillige regeling inzake drinkwatervoorziening, die door GS is bevorderd.

757. Actor : Provinciale Staten
 Handeling : Het aanwijzen van het gebied of de gebieden, uit de door Gedeputeerde Staten voorlopig aangewezen gebieden, waar een nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening noodzakelijk is.
 Bron : art. 17, lid 1, Waterleidingwet
 Periode : 1961-1975

758. Actor : de minister
 Handeling : Het goedkeuren van een door Provinciale Staten genomen besluit tot aanwijzing en of gehele of gedeeltelijke intrekking van de aanwijzing van een gebied of gebieden, waar een nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening noodzakelijk is
 Bron : art. 17, lid 4, Waterleidingwet
 Periode : 1961-1975

759. Actor : Provinciale Staten
 Handeling : Het geheel of ten dele intrekken van de aanwijzing van een gebied of gebieden, waar een nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening noodzakelijk is

Bron : art. 17, lid 4, Waterleidingwet
Periode : 1961-1975

Opmerking:

- Reeds opgelegde verplichtingen en reeds verleende concessies blijven in dit geval gehandhaafd, terwijl een ingevolge art. 26, lid 1, van de Waterleidingwet genomen besluit, bepalende dat een door Gedeputeerde Staten te verlenen concessie is vereist, zijn kracht verliest voor wat betreft het gebied of de gebieden, ten aanzien waarvan de wijziging is ingetrokken.

760. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het in gezamenlijk overleg met andere provincies bewerkstelligen van een door de minister wenselijk geachte nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening, die zich uitstrekt over een gebied, gelegen in meer dan een provincie
Bron : art. 18, lid 1, Waterleidingwet
Periode : 1961-1975

761. Actor : de minister
Handeling : Het (voorlopig) aanwijzen van een gebied, gelegen in meer dan een provincie, waar een nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening noodzakelijk is.
Bron : art. 18, lid 2, Waterleidingwet
Periode : 1961-1975

Opmerking:

- Dit gebeurt alleen wanneer de regeling binnen de gestelde termijn niet tot stand is gekomen. Het bevorderen dat een, noodzakelijk geachte nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening - die zich uitstrekt over een gebied, gelegen in meer dan een provincie door de daarbij betrokkenen vrijwillig tot stand wordt gebracht. De provincie heeft de bevoegdheid om eigenaren van waterleidingbedrijven te verplichten om bewoners in die gebieden van drinkwater te voorzien.

762. Actor : de minister
Handeling : Het geheel of ten dele intrekken van de aanwijzing van een gebied, gelegen in meer dan een provincie, waar een nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening noodzakelijk is
Bron : art. 18, lid 2, Waterleidingwet
Periode : 1961-1975

Opmerking:

- Dit gebeurt alleen wanneer de regeling binnen de gestelde termijn niet tot stand is gekomen.

763. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het nader opleggen van verplichtingen aan een eigenaar van een waterleidingbedrijf om aangewezen gebieden van water te voorzien
 Bron : art. 19, lid 1, Waterleidingwet
 Periode : 1961-1975
764. Actor : de minister
 Handeling : Het nader opleggen van verplichtingen aan een eigenaar van een waterleidingbedrijf om aangewezen gebieden van water te voorzien
 Bron : art. 25, Waterleidingwet
 Periode : 1961-1975
765. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het beschikken op een aanvraag door een waterleidingbedrijf om concessie, of wijziging van een verleende concessie, voor de levering van drinkwater
 Bron : art. 29, lid 1; art. 26, lid 1, art. 33, lid 1 Waterleidingwet
 Periode : 1961-1975
766. Actor : de minister
 Handeling : Het beslissen op een aanvraag door een waterleidingbedrijf om concessie, of wijziging van een verleende concessie, voor de levering van drinkwater
 Bron : art. 29, lid 1; art. 26, lid 1, art. 33, lid 1, art. 42, lid 1, Waterleidingwet
 Periode : 1961-1975

Opmerking:

- De minister is actor wanneer de concessie bedoeld is voor levering van drinkwater in een distributiegebied dat in meer dan één provincie is gelegen. In het andere geval is Gedeputeerde Staten actor.

Reorganisatie van de drinkwatervoorziening

Inleiding

De oorspronkelijk in de Waterleidingwet opgenomen regeling met betrekking tot de organisatie van de openbare drinkwatervoorziening (zie par. 3.1.3) voldeed niet aan de verwachtingen. De doelstelling van deze regeling ging niet verder dan het mogelijk maken van correcties in de bestaande organisatie in het belang van de drinkwatervoorziening. Zij was hoofdzakelijk gericht op de indertijd noodzakelijke uitbreiding van het waterleidingnet over het gehele land. De oude regeling was te ingewikkeld en te tijdrovend voor een goede aansturing van de organisatie van de watervoorziening door de centrale overheid; deze had geen bevoegdheid rechtstreeks aanwijzingen te geven.

De nieuwe regeling - de reorganisatieregeling die in 1975 in de Waterleidingwet werd opgenomen - beoogde, zowel door een verruiming van de doelstelling ("bevordering van de doelmatigheid van de openbare drinkwatervoorziening") als door een beter aan de behoeften aangepaste procedure, in de gebreken van de oude regeling te voorzien.

Het reorganisatieplan omvatte

- de aanwijzing van een of meer gebieden tot distributiegebied
- de aanwijzing van de rechtspersoon op wie dat distributiegebied overgaat (aanwijzing geschiedt slechts nadat die rechtspersoon zich tegenover Gedeputeerde Staten tot levering van drinkwater in het betrokken gebied aan verbruikers schriftelijk bereid heeft verklaard), en eventueel
- de aan de eigenaar van een waterleidingbedrijf opgelegde verplichting om: a. in het groot en tegen een ten minste alle kosten dekkende prijs drinkwater te leveren aan één of meer andere waterleidingbedrijven, en b. op een in het plan omschreven wijze met één of meer andere waterleidingbedrijven samen te werken.

Alvorens een plan te ontwerpen stellen gedeputeerde staten de Colleges van B & W van de in hun provincie gelegen gemeenten en de eigenaren van de waterleidingbedrijven, voor zover die gemeenten en bedrijven bij het plan belang hebben, alsmede de Commissie drinkwatervoorziening in de gelegenheid hun zienswijze kenbaar te maken.

Het door Gedeputeerde Staten gemaakte ontwerp van een plan wordt toegezonden aan de raden van deze gemeenten en de eigenaren van deze waterleidingbedrijven. Gedurende acht weken na de verzending van het ontwerp kunnen die raden en eigenaren schriftelijk hun zienswijzen ten aanzien van het ontwerp ter kennis brengen van provinciale staten. Binnen vier maanden na het verstrijken van deze termijn van acht weken beslissen provinciale staten omtrent het ontwerp. Zij kunnen hun beslissing éénmaal voor ten hoogste vier maanden verdagen. Indien provinciale staten binnen de geldende termijn geen beslissing hebben genomen omtrent de vaststelling van het plan, leggen gedeputeerde staten het ontwerp met de kenbaar gemaakte zienswijzen ter vaststelling aan de minister voor. De minister beslist zo spoedig mogelijk. Indien het plan is vastgesteld door provinciale staten, wordt het door gedeputeerde staten ter goedkeuring toegezonden aan de minister. Deze doet van het vastgestelde plan mededeling in de Staatscourant.

Indien de minister van oordeel is dat provinciale staten geen of onvoldoende toepassing geven aan de vaststelling van plannen tot reorganisatie, nodigt hij provinciale staten uit binnen een door hem te bepalen termijn hieraan alsnog te voldoen. Indien provinciale staten hieraan binnen deze termijn geen gevolg hebben gegeven of aan het plan de goedkeuring is onthouden, kan de minister het plan vaststellen. Alvorens daartoe over te gaan stelt de minister de betrokken gemeenteraden en eigenaren van waterleidingbedrijven, alsmede provinciale staten in de gelegenheid hun zienswijze kenbaar te maken. Van het vastgestelde plan wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

Handelingen

767. Actor : provinciale staten
 Handeling : Het vaststellen van plannen tot reorganisatie van de openbare drinkwatervoorziening in hun provincie
 Bron : Art. 16, lid 1, Waterleidingwet
 Periode : 1975-

768. Actor : de minister

Handeling : Het goedkeuren van de door provinciale staten vastgestelde plannen tot reorganisatie van de openbare drinkwatervoorziening in hun provincie
 Bron : art. 16, lid 1, Waterleidingwet
 Periode : 1975-

Opmerkingen:

De minister is bevoegd om de provincie tijdens het reorganisatietraject aanwijzingen te geven.

769. Actor : de minister
 Handeling : Het vaststellen van landelijke plannen tot reorganisatie van de openbare drinkwatervoorziening
 Bron : art. 17, lid 3, Waterleidingwet; art. 20, lid 2
 Periode : 1975-

770. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het ontheffing verlenen van de vastgestelde concessievoorwaarden.
 Bron : art. 26, lid 4, Waterleidingwet
 Periode : 1961-1975

Opmerking:

- Bovengenoemde verplichting beoogt te voorkomen dat een waterleidingbedrijf uitbreidingen tot stand brengt die niet passen in de organisatie van de openbare drinkwatervoorziening.

771. Actor : De inspecteur
Handeling : Het op verzoek adviseren van GS over aanvragen om ontheffing van de vastgestelde concessievoorwaarden.
Bron : art. 26, lid 4, Waterleidingwet, mededeling van de inspecteur
Periode : 1961-1975

Opmerking:

De inspectie adviseerde incidenteel over waterpompstations.

772. Actor : de minister
Handeling : Het ontheffing verlenen van de vastgestelde concessievoorwaarden
Bron : art. 26, lid 4; art. 42, lid 1, Waterleidingwet
Periode : 1961-1975

Opmerking:

De minister is actor wanneer de concessie bedoeld is voor levering van drinkwater in een distributiegebied dat in meer dan één provincie is gelegen. In dat geval adviseert de inspecteur.

773. Actor : inspecteur van de Volksgezondheid voor de milieuhygiëne
Handeling : Het aan de eigenaar van een waterleidingbedrijf ontheffing verlenen van de verplichting zich te houden aan vastgestelde kwaliteitsnormen,
Bron : Art.4, lid 2, Waterleidingbesluit, RIVM-rapport 'De kwaliteit van het drinkwater in Nederland, in 1993', blz.14
Periode : 1984-

Opmerking:

- De inspecteur verleent alleen ontheffing indien redelijkerwijs niet van de eigenaar kan worden gevergd - de grondstof alsmede de bereiding en distributie van het drinkwater in aanmerking genomen - dat hij voldoet aan de normen. Art. 17c heeft betrekking op het bereiden van drinkwater uit oppervlaktewater.

774. Actor : de minister
Handeling : Het aan de eigenaar van een waterleidingbedrijf ontheffing verlenen van het verbod van winning van drinkwater uit oppervlaktewater
Bron : Art. 17c Waterleidingbesluit,
Periode : 1984-

Opmerking:

775. Actor : de minister
Handeling : Het onder bepaalde voorwaarden verlenen van ontheffing aan een waterleidingbedrijf van het volgen van een goedgekeurd beleidsplan
Bron : art. 59, lid 1, Waterleidingwet
Periode : 1987-

.Staatsdeelneming afvalverwerkingsbedrijven

Inleiding:

Om tot een bevredigend patroon van verwerkers van afvalstoffen te komen kan de minister van Milieubeheer vuilverwerkingsbedrijven steunen door bijvoorbeeld aandelen in deze bedrijven te nemen of door garant te staan voor de leningen die deze bedrijven bij een bank willen afsluiten. Zie over deze vorm van participatie ook PIVOT-rapport 37, *Staatsdeelneming en financiering van het bedrijfsleven*.

Handelingen:

776. Actor : de minister
Handeling : Het verstrekken van garantiesubsidies aan vuilverwerkingsbedrijven
Bron : Indicatief Meerjarenprogramma Chemische Afvalstoffen, 1985 - 1989
Periode : -

Opmerkingen:

- Bijvoorbeeld:

- de garantiestelling door de minister ten behoeve van de oprichting van Auto Recycling Nederland (ARN)
- de deelname door de minister in het aandelenkapitaal van de AVR en de VAM

777. Actor : de minister
Handeling : Het, in overeenstemming met de ministers van Financiën en EZ, met risicodragend kapitaal deelnemen in vuilverwerkingsbedrijven
Bron : Indicatief Meerjarenprogramma Chemische Afvalstoffen, 1985 - 1989
Periode : -

Opmerkingen:

- Bijvoorbeeld:

- de garantiestelling door de minister ten behoeve van de oprichting van Auto Recycling Nederland (ARN)
- de deelname door de minister in het aandelenkapitaal van de AVR en de VAM

778. Actor : de minister
Handeling : Het benoemen van afgevaardigden in de raad van beheer van vuilverwerkingsbedrijven waarvan de rijksoverheid aandelen bezit
Bron : Indicatief Meerjarenprogramma Chemische Afvalstoffen, 1985 - 1989
Periode :-

779. Actor : de minister
Handeling : Het nemen van zitting in de raad van beheer van vuilverwerkingsbedrijven waarvan de rijksoverheid aandelen bezit
Bron : Indicatief Meerjarenprogramma Chemische Afvalstoffen, 1985 - 1989
Periode :-

Staatsdeelneming in de bodemsanering

Het Service Centrum Grondreiniging

Het Service Centrum Grondreiniging (SCG) werd in 1989 door de minister opgericht om voor een goede afwerking van verontreinigde grond te zorgen. Grondreiniging geschiedde in eerste instantie door afvoer naar een reinigingsinstantie, die de grond zuiverde van verontreinigingen. Het Service Centrum, waarvan het hoofdkantoor in Utrecht gevestigd was, trad hierbij op als adviesorgaan. De provincie of de sanerende veroorzaker/eigenaar leverde de te reinigen grond, die van het verontreinigde terrein was afgegraven. Het Service Centrum besteedde de reiniging uit aan reinigingsbedrijven. Voor dit proces - meestal: het verbranden van het verontreinigde gedeelte - werd door het SCG een reinigingsbestek opgemaakt, op basis waarvan de reiniging werd aanbesteed. Voor de reiniging had het centrum in elke provincie tijdelijke opslagplaatsen opgericht voor afgevoerde verontreinigde grond, (TOP's). Deze TOP's hielden zich bezig met het reinigen en hergebruiken van grond;. Formeel moest de veroorzaker/eigenaar zijn eigen gereinigde grond als gezuiverd product terugkrijgen, maar in de uitvoeringspraktijk kwam dit vaak neer op levering van gelijkwaardige grond omdat met het dichten van open putten nu eenmaal niet op de reiniging kon worden gewacht.. Het rijk leverde - in ieder geval tot 1996 - bijdragen voor de inrichting, de exploitatie en de nazorg van deze opslagplaatsen.

780. Actor : de Stuurgroep Service Centrum Grondreining
Handeling: Het opstellen van plannen voor de oprichting van een Service Centrum Grondreiniging
Bron : Notitie Verwijdering van verontreinigde grond,
Periode : 1986-1988

Opmerkingen:

De stuurgroep bestaat uit afgevaardigden van het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de minister.

Producten:

Notitie "Hoofdpijnen en uitgangspunten", SCG/34, 18 april 1988

Nota Oprichting van het Service Centrum Grondreiniging (S.C.G.), juli 1988

781. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
Handeling: Het opstellen van algemene voorwaarden voor grondreiniging
Bron : Leidraad Bodemsanering, par. 2.5.7
Periode : 1989-

Opmerkingen:

- Voor meldingen en ontheffingen worden krachtens deze voorwaarden formulieren ontworpen.

782. Actor : de minister
Handeling: Het jaarlijks verlenen van subsidie voor de financiering van het Service Centrum Grondreiniging en zijn kantoren.
Bron : Nota Oprichting van het Service Centrum Grondreiniging
Periode : 1989-

Opmerkingen:

- Deze subsidie, ter voorkoming van investeringsbelangen, is bestemd voor vaste apparaatskosten, Voor de subsidie dient een begroting ter goedkeuring aan de minister te worden voorgelegd en een jaarrekening te worden overhandigd. Deze subsidie regelt ook de financiering van tijdelijke opslagplaatsen (TOP's) door het Service Centrum.

783. Actor : de minister
Handeling: Het goedkeuren van de benoeming van leden van de Raad van Commissarissen en het bestuur van het Service Centrum Grondreiniging
Bron : Nota Oprichting van het Service Centrum, Art. 26 WBB+ 1994
Periode : 1989-

784. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
 Handeling: Het benoemen van leden van de Raad van Commissarissen en leden van het bestuur
 Bron : Nota Oprichting van het Service Centrum, Art 26 WBB+ 1994
 Periode : 1989-
785. Actor : de minister
 Handeling: Het stellen van regels over de werkzaamheden van het Service Centrum Grondreiniging
 Bron : Nota Oprichting van het Service Centrum Art. 22, lid 2, en 24 WBB+ 1994
 Periode : 1989-
- Opmerkingen:
 Het betreft:
 De gegevens die nodig zijn voor het aanvragen van advies
 De tarieven van door het centrum te verrichten werkzaamheden
 De Waardering: van de reinigbaarheid van de grond
 Het register van het Service Centrum
- Product:
 kostprijs- en tarievenbeoordelingssysteem t.b.v. de directie Bodem
786. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
 Handeling: Het vaststellen van werkvoorschriften voor bodemsanering.
 Bron : Art. 22, lid 1, art. 25 WBB+ 1994
 Periode : 1994-
787. Actor : de Stuurgroep Service Centrum Grondreiniging
 Handeling: Het adviseren van het Service Centrum inzake voorschriften voor bodemsanering.
 Bron : Nota Oprichting Service Centrum Grondreiniging
 Periode : 1989-
788. Actor : de minister
 Handeling: Het goedkeuren van de voorschriften van het Service Centrum Grondreiniging inzake bodemverontreiniging
 Bron : Art. 25 WBB+ 1994;
 Periode : 1994-
- Opmerkingen:
 Product:
 Goedkeuring voorschriften inzake verwerking van baggerspecie.(zie Nota verwijdering baggerspecie, Kamerstukken II 1993-1994, nr. 23 450).
789. Actor : de Stuurgroep Service Centrum Grondreiniging
 Handeling: Het periodiek inventariseren van de hoeveelheden verontreinigde bodem in de tijdelijke opslagplaatsen van de bedrijven en de provincies
 Bron : Nota Oprichting van het Service Centrum Grondreiniging, p. 26
 Periode : 1988-
- Opmerkingen:
 - Product:
 Inventarisatie/prognose verontreinigde grond, bijlage bij de nota.
790. Actor : de minister
 Handeling: Het vaststellen van categorieën verontreinigde grond of afgravingsactiviteiten, waarvoor advisering van het Service Centrum Grondreiniging niet nodig is
 Bron : Art. 23, lid 3, WBB+1994
 Periode : 1994-
- Opmerkingen:
 Product:
 - Regeling Waardering: reinigbaarheid grond, Stcrt 1994, 209

791. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
Handeling: Het sluiten van raamcontracten met reinigingsbedrijven over de reiniging van
aan het Centrum aangeleverde grond
Bron : Nota Oprichting van het Service Centrum Grondreiniging
Periode : 1989-

792. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
Handeling: Het oprichten van instellingen voor nader technisch bodemonderzoek en van tijdelijke
opslagplaatsen
Bron : Saneren zonder stagneren, p. 31
Periode : 1994-

Opmerkingen:

- Product:
Oprichting van een Centrum Hergebruik Grond (CHG)
Oprichting van tijdelijke opslagplaatsen TOP in elke provincie.

793. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
Handeling: Het beheren van instellingen voor nader technisch onderzoek en van tijdelijke
opslagplaatsen
Bron : Saneren zonder stagneren, p. 31; Interview
Periode : 1994-

Opmerkingen:

- In de tijdelijke opslagplaatsen wordt de grond gereinigd door particuliere bedrijven, verenigd in de
Nederlandse Vereniging van Procesmatige Grondreinigende Bedrijven

Bodemsanering in het kader van de Interimwet Bodemsanering

Inleiding

Taken en bevoegdheden

Bodemsanering was in eerste instantie de zorg van de provincie. De handelingen van de provincie werden echter door wettelijke regelingen van het rijk bepaald. De Interimwet verplichtte de provincie om planmatig de saneringswerkzaamheden aan te pakken. Het rijk zou bijdragen in de kosten.

Dat de provincie en niet de gemeente bij bodemsanering centraal stond, geschiedde naar analogie van de regelgeving ten aanzien van andere milieuproblemen. De meeste saneringsprojecten overschrijden namelijk de kaders van gemeentelijke werkzaamheden; de saneringsplanning kon door provinciale instellingen beter worden gecoördineerd. In gevallen waarin een saneringsproject zich binnen het kader van een enkele gemeente bevond, mandateerde de provincie zijn bevoegdheden aan deze gemeente. Ook aan de gemeente kon het rijk onder bepaalde voorwaarden bijdragen verlenen, maar dan zouden de gemeenten die sanering zelf moeten (laten) uitvoeren. In de praktijk beperkte de rol van de gemeente zich bij bodemverontreiniging tot rapportage aan de provincie.

Gedeputeerde staten hadden de bevoegdheid tot aanwijzing van terreinen voor bodemsanering. Dat hield in dat zij de eigenaar van vervuilde grond op kon dragen om binnen een vastgestelde periode een onderzoek te laten instellen en saneringsmaatregelen te laten uitvoeren. De provincie kon ook aanschrijven welke saneringsmaatregelen moesten worden uitgevoerd en op wiens kosten. In minder urgente gevallen kan de provincie termijnen stellen waarop met saneringsopdrachten een aanvang kan worden gemaakt.

Het saneringsprogramma.

De interimwet Bodemsanering droeg aan de provincies op om jaarlijks een plan op te stellen. Om de opstelling van dit plan te realiseren moest de provincie onderzoek instellen naar de noodzaak en urgentie van bodemsanering. Voor onderzoeks-, plannings- en saneringswerkzaamheden stelde de minister subsidies beschikbaar. De provincie had de mogelijkheid om in urgente gevallen tussentijds projecten aan het saneringsplan toe te voegen; die moeten dan eerst aan de minister ter goedkeuring worden voorgelegd.

Saneringsprogramma's werden reeds in 1981 en 1982 opgesteld voordat de Interimwet bodemsanering in werking trad. Vanaf 1984 werden programma's met een looptijd van vijf jaar opgesteld, die elk jaar werden bijgesteld. Dit program bevat de volgende gegevens:

- Opgave van gevallen die in het eerste programmajaar aan de orde komen in volgorde van de urgentie die de provincie stelt: begroting van de kosten, plan van aanpak.
- Gevallen die in de komende programmajaren zullen worden aangepakt;
- Gevallen die reeds zijn aangepakt: overzicht van de stand van zaken.
- Overige gevallen, waarvoor het financiële kader niet aan de orde komt.

De Wet milieubeheer voorziet in een planning voor de komende vier jaar.

Het programma kwam als volgt tot stand:

Gedeputeerde Staten stellen een plan vast aan de hand van eigen onderzoek, onderzoek van de gemeenten en meldingen door particulieren van terreinen waarop - bijvoorbeeld door de inventarisatie Ginjaar -verontreiniging is signaleerd. In het kader van de voorbereiding van het programma voeren zij overleg met de betrokken gemeentebesturen en met de inspecteur. De resultaten van het overleg worden in het programma opgenomen. Mogelijk vindt er ook overleg met anderen plaats, bijvoorbeeld met waterleidingbedrijven, waterschappen of de veroorzaker/eigenaar.

Het programma wordt naar Provinciale Staten, de Inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne en alle gemeenten verzonden. Daar wordt gedurende 30 dagen de mogelijkheid gegeven tot het maken van bezwaar. Na ontvangst van eventuele bezwaarschriften wordt het definitieve programma - met motivering van de verwerking van de gestelde bezwaren - vastgesteld. Daarna wordt het programma vastgesteld.

Vanaf 1994 wordt het programma voor bodemsanering - in het kader van art. 4.14 Wet milieubeheer - in het provinciale milieubeleidsplan verwerkt.

De aanpak

Bodemsanering werd in beginsel door de provincie uitgevoerd. De provincie had de bevoegdheid om saneringswerk aan een gemeente te mandateren, maar zij bleef zelf eindverantwoordelijke. Wel kon een gemandateerde gemeente in beroep gaan bij de kroon tegen door de provincie genomen beslissingen.

Een saneringsgeval van bodemverontreiniging doorloopt een procedure in vijf fasen:

- *Inventarisatie* van gegevens voor eerste verkenning van de aard en de plaats van de verontreinigende stoffen; veelal inlichtingen vanuit de omgeving. Deze inlichtingen worden verstrekt door: de gemeente, de inspecteur en eventuele klagers;

- *Oriënterend onderzoek* om een globaal inzicht te krijgen in aard, plaats, voorkomen en concentraties van de verontreinigende stoffen; het nemen van grondmonsters en een beperkt aantal monsters van het drinkwater voor chemische analyse;. In bijzondere gevallen kan de inspecteur een bevolkingsonderzoek instellen;

Als uit beide vormen van onderzoek is komen vast te staan dat de grond verontreinigd is, wordt het project in het jaarlijkse saneringsplan opgenomen. Dit plan voorziet in de volgende uitvoeringswerkzaamheden:

- *Nader onderzoek* ter vaststelling van de definitieve lokalisatie van de verontreiniging en het definitieve verontreinigingsgehalte. Eerst dan worden definitief de risico's voor de volksgezondheid en het milieu vastgesteld, waarbij wordt beoordeeld of de verontreiniging al dan niet ernstig is. Met dit onderzoek gaat de opstelling van een bemonsterings- en analyseprogramma samen, waarin de bemonsteringsstrategie, de keuze van de monsters, de keuze van de plaatsen en de afweging van de metingen wordt verantwoord. Op basis van het saneringsonderzoek maakt de provincie een keuze uit de aangeboden varianten. Deze keuze wordt verwerkt in een saneringsplan van het project, waarin ook de begroting van de kosten, de urgentie en de tijdsplanning wordt vastgelegd;

Een van de rapporteurs over de toestand van de bodem is het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening, die kan vaststellen of het grondwater is vervuild. Dit is meestal een ernstige indicatie;

De resultaten van het nader onderzoek hebben *de facto* al consequenties voor de eigenaar. Ernstig verontreinigde bodem onder een woning leidt tot een zog. "nulpunt" bij de waardering van de huurprijs van die woning (bijlage IV bij het Besluit Huurprijzen Woonruimte"). De gegevens worden ook in het kadaster verwerkt;

- *Saneringsonderzoek* of inventarisatie van de saneringsvarianten die technisch uitvoerbaar en milieuhygiënisch verantwoord zijn. In ieder geval moest worden nagegaan of het herstel van de multifunctionaliteit van de bodem - het "volledige herstel" - haalbaar zou zijn;

- *Saneringsuitvoering*. De uitvoering geschiedt volgens een tevoren opgesteld *saneringsbestek* en wordt afgerond met een *saneringsrapport*. Indien na de sanering de multifunctionaliteit van de bodem niet is hersteld, moet in het saneringsrapport ook een regeling worden getroffen voor de nazorg om verdere verontreiniging te voorkomen;

Gedeputeerde Staten zijn verantwoordelijk voor tijdelijke beveiligingsmaatregelen voor de duur van het saneringsproject.

Verontreinigde terreinen konden ook worden aangekocht of worden onteigend. In de praktijk heeft de provincie hiervan herhaalde malen gebruik gemaakt.

Subsidie

Voor de uitvoering van het programma was een subsidie beschikbaar. In ieder geval kon de provincie rekenen op een rijksbijdrage voor:

- de kosten ter voorbereiding en uitvoering van het saneringsprogramma in het algemeen,
- algemene bestuurskosten
- structurele apparaatskosten (zoals bureaus, personeel, tijdelijke opslagplaatsen e.d.)
- het bijzonder inventariserend en het oriënterend onderzoek naar bodemverontreinigingen
- kleine schadevergoedingen.

Indien het om sanering van verontreinigde bodem ging, kon het rijk de provincie subsidiëren en daarna proberen de kosten op de beheerder van het vervuilde terrein te verhalen. In de periode waarin het Interimwet Bodemsanering in werking was, hebben tal van verhaalprocedures met wisselend succes plaats gevonden.

De minister had de bevoegdheid om

- in de provinciale planning in te grijpen door zelf bijzondere gevallen van bodemverontreiniging aan te wijzen. In de praktijk ging het om tussentijdse bijstelling van de provinciale plannen.;
- een provinciale aanwijzing tot bodemsanering te toetsen aan de hand van de vraag of de criteria voor ernstige verontreiniging voor de volksgezondheid of het milieu juist zijn toegepast.

Tot 1985 werden ook jaarlijkse subsidies verstrekt op basis van de inhoud van de ingediende saneringsplannen, nadien is hiervoor een andere regeling getroffen in verband met een beter beheer van de bodemsanering.

Er werd sedert 1985 een onderscheid gemaakt tussen:

- Budgetfinanciering, d.w.z. financiering van gevallen die minder kosten dan 10 miljoen gulden. De minister hield ter wille van zijn subsidie zelf gegevens bij over de planning en uitvoering van bodemsaneringsactiviteiten van de provincie.
- Projectfinanciering. Voor omvangrijke gevallen - tot 1985 voor in de inventarisatie-Ginjaar als "ernstig" gekwalificeerde gevallen - diende de provincie een vast voorgeschreven rapportage in te dienen. Deze rapportage moest worden geborgen in vastgestelde dossiers volgens een landelijke codering per geval. (Leidraad III-8-10) In deze leidraad zijn ook de basisgegevens voor de door de minister te bewaren gegevens inzake sanering op voorgeschreven formulieren vastgelegd. Daarnaast bestonden er financiële administratiesystemen voor de verantwoording, de nacalculatie van de projectfinanciering en het verhalen van de kosten.

Vanaf 1985 ontwikkelde zich voor de subsidiëring van omvangrijke gevallen een afzonderlijke procedure.

- Zodra komt vast te staan dat een geval het budget van 10 miljoen zal overschrijden - en dat kan reeds tijdens het oriënterend onderzoek blijken - stelt de minister bij beschikking vast dat het hier om een omvangrijk geval gaat.
- Tijdens het saneringsonderzoek worden aan de minister verschillende uitvoeringsvarianten voorgelegd. De minister maakt een keuze;
- Het saneringsplan wordt aan de minister ter toetsing voorgelegd;
- Daarna volgen het saneringsbestek, de aanbesteding en de gunning.

Het probleem van dit systeem was dat het gehele project diende te worden uitgevoerd alvorens de verrekening van de subsidie definitief kon worden afgesloten. In de praktijk bleek dat omvangrijke gevallen niet altijd op korte termijn konden worden afgedaan. Daarom werd het systeem verfijnd door de invoering van een subsidiesysteem per onderdeel van de uitvoering. Op advies van de Algemene Rekenkamer in 1991 werden nadere afspraken gemaakt over de afsluiting van de deelfasen.

De Interimwet Bodemsanering wordt nog steeds toegepast voor verplichtingen die tot 15 mei 1994 zijn aangegaan. De daarna aangemelde gevallen of gestarte deelprojecten vallen onder de Wet Bodembescherming, die vanaf die datum van kracht is. Omvangrijke gevallen waarvan het (deel) project tijdens de Interimwet Bodemsanering is gestart, vallen dus onder de werking van de Interimwet en de gegevens worden volgens door deze wet voorgeschreven procedures verzameld.

Handelingen

1.1.1.44 Kaderstellend

794. Actor : de minister
Handeling: Het voorbereiden, formuleren en evalueren van nadere beleidsstandpunten inzake bodem- en waterbodemsanering

Bron : -
Periode : 1980-

Producten zijn bv.:

Voorlopig Indicatief Meerjarenprogramma Bodemsanering 1984-1988, (Kamerstukken II 1982-1983, 17 600-XI, nr. 130)

Kabinetsnotitie Verwijdering van verontreinigde grond, Kamerstukken II 1986-1987, 19925, nr. 2

Kabinetsstandpunt Tien jaren-scenario bodemsanering van 22 mei 1990 (Kamerstukken II 1989-1990, 21 557, nr. 1-2)

Kabinetsnotitie Milieukwaliteitsdoelinden Bodem en Water, 1991

Kabinetsstandpunt eindrapportage Commissie Bodemsanering in gebruik zijnde bedrijfsterreinen (Kamerstukken II 1991-1992, 21 557, nr. 17)

Kabinetsnotitie Uniformering en Beoordeling: en aanpak van gevallen van bodemverontreiniging - locaalspecifieke omstandigheden (augustus 1992)

Notitie Ongerechtvaardigde verrijking in verband met bodemsanering, Kamerstukken II 1993 22 727, nr. 11

795. Actor : de minister
Handeling: Het aan de hand van de stand van de kennis opstellen van normen met betrekking tot de kwaliteit van de bodem
Bron : Kabinetsnotitie Uniformering van beoordeling en aanpak van gevallen van bodemverontreiniging, locaalspecifieke omstandigheden
Periode : 1992-

Opmerkingen:

- Oudere termen voor streefwaarden en interventiewaarden zijn de z.g. referentiewaarden: A- en C-waarden. De waarden kunnen worden aangepast door onderzoek van het RIVM van nog niet genormeerde stoffen. De hier gestelde normen kunnen worden toegepast in het bodemonderzoek. Vanaf 1994 worden zij ook in een breder verband toegepast in de regelgeving met betrekking tot milieuvergunningen en met betrekking tot milieuconvenanten met bedrijven en doelgroepen.
- Zie voor eigen onderzoek handelingen nr. ...

Product:

Interventiewaarden, gepubliceerd in de Staatscourant van 9 mei 1994

796. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling: Het stellen van regels over de gegevens voor een gemeentelijke opgave van dreigende of daadwerkelijke verontreiniging van de bodem in hun grondgebied
Bron : Art. 3. Interimwet bodemsanering Stb.. 1982, 63; art. 4.14 Wet milieubeheer

797. Actor : de minister
Handeling: Het registreren van technische en financiële gegevens van aangemelde gevallen van bodemverontreiniging en saneringsprojecten
Bron : Leidraad Bodemsanering, hoofdstuk III; Rapport Bodemsanering AR, p. 10-11
Periode : 1982-1994

Opmerkingen:

Product:

De MLG-registratiesystemen FAS (Financieel Administratiesysteem), Bodemsanering (BOSA), Nacalculatiesysteem voorschotten (NAC), Kostenverhaalinformatiesysteem (KIS).

798. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling: Het (doen) verlenen van vrijstelling van gemeentelijke bestemmingsplannen ten behoeve van de uitvoering van saneringsplannen
Bron : Art. 14 Interimwet bodemsanering Stb. 1982, 63
Periode : 1982-1994

Opmerkingen:

- Gedeputeerde Staten kunnen de gemeentebesturen uitnodigen om voor ten hoogste vijf jaar die vrijstelling te verlenen. Indien zij binnen twee maanden geen antwoord op dit uitnodiging hebben ontvangen, verlenen zij die vrijstelling zelf. Aan die uitnodiging gaat overleg met de provinciale planologische commissie vooraf.

799. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling: Het op verzoek van het gemeentebestuur mandateren van de uitvoering van een saneringsproject aan de gemeente
Bron : Art. 10, lid 2, Interimwet bodemsanering Stb.. 1982, 63
Periode : 1982-1994

Opmerkingen:

- De provincie blijft verantwoordelijk. In bepaalde gevallen kan zij met de gemeente afspraken maken over het uitoefenen van toezicht. De provincie blijft bovendien belast met de financiële afhandeling van het project.
Tegen een beschikking van de provincie op het verzoek van de gemeente staat beroep op de Kroon open (art. 22).

800. Actor : Het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening
 Handeling : Het leveren van gegevens voor de vaststelling van ernstige
 bodemverontreiniging
 Bron : *Nederland stortplaats*. Amsterdam, 1983
 Periode : 1978-1994

Opmerkingen:

- Verontreinigd grondwater is meestal een indicatie voor ernstige bodemverontreiniging. Het RIVD leverde in het begin bij onderzoek naar incidentele gevallen bijdragen voor de onderzoek van het grondwater onder verontreinigde bodem. De rapportage geschiedt meestal aan de provincie.

1.1.1.45 **Uitvoering bodemsanering**

801. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het jaarlijks vaststellen en bijstellen van saneringsplannen
 Bron : Art. 2, Interimwet bodemsanering Stb.. 1982, 63; art. 4.14 Wet milieubeheer
 Periode : 1981-

802. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het voeren van overleg met de gemeenten over de uitvoering van de jaarlijks vastgestelde saneringsprogramma's
 Bron : Art. 10 , lid 1, Interimwet bodemsanering Stb.. 1982, 63
 Periode : 1982-1994

803. Actor : de minister
 Handeling: Het verzoeken tot (tussentijdse) opname van een saneringsgeval in de provinciale saneringsplannen
 Bron : Art. 9, Interimwet bodemsanering Stb.. 1982, 63
 Periode : 1982-1994

Opmerkingen:

- Aan dit verzoek dient overleg met provincie en gemeente vooraf te gaan en is een verplichting tot subsidie verbonden.

804. Actor : de minister
 Handeling: Het op grond van provinciale saneringsprogramma's vaststellen van voor sanering aangewezen terreinen
 Bron : Art. 7, lid 1, Interimwet bodemsanering Stb.. 1982, 63
 Periode : 1982-1994

805. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling: Het gunnen van op aanbesteding aangekondigde saneringsprojecten overeenkomstig vastgestelde saneringsbestekken
 Bron : Wet aanbesteding van werken lagere publiekrechtelijke lichamen (Stb 1977, 669), art. 2
 Periode : 1982-1994

806. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling: Het op aanwijzing van het Service Centrum Grondreiniging (doen) reinigen van verontreinigde grond
 Bron : Leidraad bodemsanering I, par. 2.5.7
 Periode : 1989-1994

Opmerkingen:

- De reiniging wordt in de regel door het Service Centrum uitgevoerd; de provincie of de saneerder heeft dan leverplicht van de grond. Het Service Centrum kan de provincie van leveringsplicht vrijwaren als de provincie een door het centrum goedgekeurde regeling heeft getroffen met een ander reinigingsbedrijf.

807. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
 Handeling: Het geheel of gedeeltelijk laten reinigen van verontreinigde grond
 Bron : Leidraad bodemsanering I, par. 2.5.7
 Periode : 1989-1994

Opmerkingen:

Als het Service Centrum heeft vastgesteld dat verontreinigde grond te reinigen is, heeft het de verplichting voor die reiniging zorg te dragen. (acceptatieplicht)

- Op deze vorm van bodemverontreiniging is kritiek uitgeoefend, omdat zij vanwege de noodzaak van het transport te kostbaar zou zijn. In 1994 werden reinigingsactiviteiten in toenemende mate ter plaatse verricht.
- Alle vrijkomende grond uit een saneringsproject, die niet als bouwstof toepasbaar is, wordt aan het Service Centrum gemeld en door het centrum geregistreerd.. Het centrum stelt vast of de aangemelde grond al dan niet te reinigen is. Als criterium geldt de door de minister samengestelde Leidraad Bodemsanering. Is de grond niet te reinigen, dan bemiddelt het centrum bij storting van de grond, met name bij het zoeken naar een gecontroleerde stortplaats.

Producten:

- Reinigingsbestekken;
- Reinigingsrapporten.

808. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
 Handeling: Het verlenen van ontheffing van leveringsplicht aan saneerders
 Bron : Leidraad bodemsanering I, par. 2.5.7
 Periode : 1989-1994

Opmerkingen:

- Bij elk geval van bodemsanering, ook als het gaat om een vrijwillige regeling, moet de te reinigen bodem worden aangeleverd aan een door het Service Centrum aangewezen reinigingsinstantie (leveringsplicht). Indien de saneerder in rechtstreeks overleg met een reiniger afspraken over de methode van reiniging heeft gemaakt, waarmee het SCG instemt, kan ontheffing van leveringsplicht worden verleend. Saneerder moet de reinigingsresultaten achteraf door het SCG laten goedkeuren. Zijn de resultaten ongunstiger dan verwacht, dan kan het SCG alsnog leveringsplicht opleggen. Deze leveringsplicht is achterhaald door de uitvinding van goedkopere en milieuvriendelijker saneringsmethoden dan afgraven (bacteriologische sanering, elektrische verwarming e.d.).

809. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
 Handeling: Het bemiddelen bij de storting van blijvend verontreinigde grond op een gecontroleerde stortplaats
 Bron : Leidraad bodemsanering I, par. 2.5.7
 Periode : 1989-1994

Opmerkingen:

De afvoer naar een gecontroleerde stortplaats wordt door saneerder zelf verricht. Alleen als er gedeeltelijke reiniging nodig is, zal de aanbesteding via het SCG verlopen.

810. Actor : Het Service Centrum Grondreiniging
 Handeling: Het in opslag accepteren van bij calamiteiten en andere bijzondere gevallen vrijgekomen verontreinigde grond
 Bron : Nota Oprichting van het Service Centrum Grondreiniging
 Periode : 1989-

Opmerkingen:

- Grond, die als gevolg van een calamiteit of andere bijzondere gevallen is geaccepteerd, wordt door het Service Centrum in een speciaal daarvoor gereserveerde ruimte opgeslagen en dan nader op reinigbaarheid beoordeeld. Een en ander houdt in dat na beëindiging van de procedure de grond kan worden teruggenomen en gestort.

811. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling: Het aan gemeenten verzoeken om bijdragen voor de kosten van onderzoek of sanering van verontreinigde terreinen
 Bron : Art. 18, Interimwet bodemsanering Stb. 1982, 63
 Periode : 1982-1994

812. Actor : de minister
 Handeling : Het opstellen van voorstellen tot het verhalen van kosten van bodemsanering op aansprakelijke veroorzakers/eigenaars
 Bron : Rapport Bodemsanering van de Algemene Rekenkamer , Kamerstukken II 1992-1993, nr. 22 985, nr. 2, p. 25
 Periode : 1982-

Opmerkingen:

- De provincie maakt periodiek een selectie van de te verhalen gevallen, die zij bespreekt met de minister, de regionale inspectie milieuhygiëne en de landsadvocaat. De minister beslist op advies van de landsadvocaat voor welke gevallen getracht zal worden de kosten te verhalen.

813. Actor : de minister
 Handeling : Het verhalen van kosten van bodemsanering op de aansprakelijke veroorzaker/eigenaar
 Bron : Art. 21, lid 1, Interimwet bodemsanering Stb. 1982, 63
 Periode : 1982-1994

Opmerkingen:

- Hierbij treedt de minister ook op in het belang van lagere overheden en door verontreiniging gedupeerde particulieren. De minister kan deze actie ook voeren tegen eigenaars die door de sanering van hun grondgebied onrechtvaardig worden verrijkt. Bij deze acties wordt de landsadvocaat ingeschakeld. De kosten kunnen ook vooraf worden verhaald.

814. Actor : de minister
 Handeling : Het bij wet vorderen van eigendom of gebruik van verontreinigde terreinen of daaraan verbonden rechten
 Bron : Vorderingswet Lekkerkerk Stb..1980, 278; Art. 13, Interimwet bodemsanering Stb.. 1982, 63; Art. 50, lid 1, Wet bodembescherming Stb.. 1986, 374; Art. 50, lid 3, WBB + (Stb. 1996, 496.)
 Periode : 1980-

Opmerkingen:

- In Lekkerkerk is er voor uitvoering van deze wet geen behoefte geweest. De voorbereiding van vorderingsactiviteiten, zoals het treffen van minnelijke schikkingen worden ingevolge de Interimwet Bodemsanering veelal door Gedeputeerde Staten uitgevoerd.

815. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : Het via minnelijke schikking verwerven van te saneren verontreinigde terreinen
 Bron : Art. 13, Interimwet bodemsanering Stb. 1982, 63 jo. art. 17, Onteigeningswet
 Periode : 1982-1994

816. Actor : de minister
 Handeling : Het aan Gedeputeerde Staten verzoeken tot het instellen van verwervingscommissies van aan te werven gebieden voor sanering
 Bron : Art. 13 Interimwet bodemsanering Stb. 1982, 63 jo. art. 17, Onteigeningswet
 Periode : 1982-1994

817. Actor : Gedeputeerde Staten
 Handeling : het instellen van verwervingscommissies van aan te werven gebieden voor sanering
 Bron : Art. 13 Interimwet bodemsanering Stb. 1982, 63 jo. art. 17, Onteigeningswet

Periode : 1982-1994

818. Actor : Gedeputeerde Staten
Handeling : Het beschikken over een verzoek van veroorzakers/eigenaars van verontreinigde terreinen om vervroegde uitvoering van saneringswerkzaamheden
Bron : Leidraad Bodemsanering, p. I-28
Periode : 1982-1994

Opmerkingen: Vervroegde uitvoering kan plaats vinden als de belanghebbende zorg draagt voor een voorfinanciering.

Overige vormen van staatsdeelneming

819. Actor : de minister
Handeling : Het financieren van waterbodemsaneringen in regionale wateren
Bron : Nota verwijdering baggerspecie, Kamerstukken II 1993-1994, nr. 23 450
Periode : 1993-